

Svet
Evropske unije

Bruselj, 10. junij 2025
(OR. en)

6300/25

Medinstitucionalni zadevi:
2024/0259 (NLE)

COEST 154
POLCOM 31

ZAKONODAJNI AKTI IN DRUGI INSTRUMENTI

Zadeva: Okrepljeni sporazum o partnerstvu in sodelovanju med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Republiko Uzbekistan na drugi strani

OKREPLJENI SPORAZUM O PARTNERSTVU IN SODELOVANJU
MED EVROPSKO UNIJO IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA ENI STRANI
TER REPUBLIKO UZBEKISTAN NA DRUGI STRANI

PREAMBULA

KRALJEVINA BELGIJA,

REPUBLIKA BOLGARIJA,

ČEŠKA REPUBLIKA,

KRALJEVINA DANSKA,

ZVEZNA REPUBLIKA NEMČIJA,

REPUBLIKA ESTONIJA,

IRSKA,

HELENSKA REPUBLIKA,

KRALJEVINA ŠPANIJA,

FRANCOSKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA HRVAŠKA,

ITALIJANSKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA CIPER,

REPUBLIKA LATVIJA,

REPUBLIKA LITVA,

VELIKO VOJVODSTVO LUKSEMBURG,

MADŽARSKA,

REPUBLIKA MALTA,

KRALJEVINA NIZOZEMSKA,

REPUBLIKA AVSTRIJA,

REPUBLIKA POLJSKA,

PORTUGALSKA REPUBLIKA,

ROMUNIJA,

REPUBLIKA SLOVENIJA,

SLOVAŠKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA FINSKA,

KRALJEVINA ŠVEDSKA,

pogodbenice Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o delovanju Evropske unije, v nadaljnjem besedilu: države članice,

in

EVROPSKA UNIJA

na eni strani

ter

REPUBLIKA UZBEKISTAN

na drugi strani,

v nadaljnjem besedilu skupaj: pogodbenici, STA SE –

OB UPOŠTEVANJU svojih tesnih vezi in skupnih vrednot,

OB UPOŠTEVANJU svoje želje, da okrepita vzajemno koristno sodelovanje, ki je bilo vzpostavljeno s Sporazumom o partnerstvu in sodelovanju med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani ter Republiko Uzbekistan na drugi strani, podpisanim 21. junija 1996 v Firencah,

OB UPOŠTEVANJU svoje želje, da nadgradita svoje odnose z upoštevanjem novih političnih in gospodarskih okoliščin ter napredka v njunem partnerstvu,

Z IZRAŽANJEM skupne pripravljenosti za utrditev, poglobitev in razširitev njunega sodelovanja na vseh ravneh v zvezi z dvostranskimi, regionalnimi in mednarodnimi vprašanji skupnega interesa,

OB PONOVI POTRDITVI svoje zavezanosti krepitvi spodbujanja, varstva in uveljavljanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, spoštovanju demokratičnih načel, pravne države in dobrega upravljanja,

OB POTRDITVI svoje zaveze načelom iz Ustanovne listine Združenih narodov (v nadaljnjem besedilu: Ustanovna listina OZN), Splošne deklaracije človekovih pravic, ki jo je Generalna skupščina Združenih narodov sprejela z resolucijo A/RES/217(III) A 10. decembra 1948, Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE), zlasti Helsinške sklepne listine, ki je bila sprejeta leta 1975 na Konferenci o varnosti in sodelovanju v Evropi (v nadaljnjem besedilu: Helsinška sklepna listina OVSE), Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah, ki ga je Generalna skupščina Združenih narodov sprejela 16. decembra 1966 z resolucijo 2200A (XXI), Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah, ki ga je 16. decembra 1966 sprejela Generalna skupščina Združenih narodov z resolucijo 2200A (XXI), ter drugim splošnim načelom in normam mednarodnega prava,

OB PONOVNEM POUDARJANJU svoje zaveze aktivnemu spodbujanju mednarodnega miru in varnosti ter prizadevanju za učinkoviti multilateralizem in mirno reševanje sporov, zlasti s sodelovanjem v okviru OZN in OVSE,

OB UPOŠTEVANJU svoje želje, da nadalje razvijata reden politični dialog o dvostranskih in mednarodnih vprašanjih vzajemnega interesa,

OB UPOŠTEVANJU svoje zaveze mednarodnim obveznostim za boj proti širjenju orožja za množično uničevanje in njegovih nosilcev,

OB UPOŠTEVANJU svoje zaveze krepitvi sodelovanja na področju pravosodja, svobode in varnosti, vključno z bojem proti korupciji,

OB UPOŠTEVANJU svoje zaveze, da bosta s sodelovanjem prispevali k trajnostnemu političnemu, socialno-ekonomskemu in institucionalnemu razvoju,

OB UPOŠTEVANJU pripravljenosti za krepitev svojega gospodarskega odnosa na podlagi načel svobodnega tržnega gospodarstva in ustvarjanje ugodnega okolja za širjenje dvostranskih trgovinskih in naložbenih odnosov ter obojestransko koristne povezljivosti,

OB PODPIRANJU dosežkov in prizadevanj Republike Uzbekistan za izboljšanje poslovnega okolja, boj proti korupciji, ustvarjanje gospodarske rasti in zaposlovanja,

OB SPODBUJANJU pristopa Republike Uzbekistan k Svetovni trgovinski organizaciji (v nadaljnjem besedilu: STO) ter preglednega in nediskriminatornega izvajanja pravic in obveznosti v okviru STO ter ob potrditvi namere Evropske unije, da zagotovi tehnično pomoč v tem procesu, tudi na področju certificiranja norm in standardov, zakonodaje o varstvu intelektualne lastnine in praks na področju kazenskega pregona,

OB UPOŠTEVANJU zavezanosti spoštovanju načela trajnostnega razvoja ter sodelovanju pri uresničevanju ciljev Agende OZN za trajnostni razvoj do leta 2030,

OB UPOŠTEVANJU svoje zaveze zagotavljanju okoljske trajnostnosti in varstva okolja, vključno s čezmejnimi sodelovanjem, ter izvajanju večstranskih okoljskih sporazumov, katerih pogodbenici sta, in krepitevi sodelovanja na vseh področjih podnebne ukrepanja v skladu s Pariškim sporazumom v okviru Okvirne konvencije Združenih narodov o podnebnih spremembah, ki je bil sprejet 12. decembra 2015 (v nadaljnjem besedilu: Pariški sporazum o podnebnih spremembah),

OB PRIZNAVANJU, da je vsako sodelovanje pri miroljubni uporabi jedrske energije med pogodbenicama tega sporazuma urejeno s Sporazumom o sodelovanju na področju miroljubne uporabe jedrske energije med Evropsko skupnostjo za atomsko energijo (Euratom) in vlado Republike Uzbekistan, ki je bil podpisan 6. oktobra 2003 v Bruslju, in ga ta sporazum ne zajema,

OB UPOŠTEVANJU želje po razširitvi sodelovanja in izmenjave na področju znanosti in tehnologije, inovacij in izobraževanja, kulture in športa,

OB UPOŠTEVANJU svoje zaveze spodbujanju čezmejnega in regionalnega sodelovanja,

OB UGOTAVLJANJU, da določbe specifičnih prihodnjih sporazumov, ki jih pogodbenici po začetku veljavnosti tega sporazuma skleneta sprejeti v okviru tega sporazuma na področju svobode, varnosti in pravice, ki jih lahko Evropska unija sklene v skladu z naslovom V tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU), ne bi zavezovale Irske, razen če Evropska unija skupaj z Irsko glede na njune prejšnje dvostranske odnose Uzbekistan uradno obvesti, da so taki specifični prihodnji sporazumi postali zavezujoči za Irsko kot del Evropske unije v skladu s Protokolom št. 21 o stališču Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji (v nadaljnjem besedilu: PEU) in PDEU, ter ob ugotavljanju, da naknadni notranji ukrepi Evropske unije, ki se v skladu z naslovom V tretjega dela PDEU sprejmejo za izvajanje tega sporazuma, ne bi zavezovali Irske, razen če uradno sporoči, da želi sodelovati pri njih ali jih sprejeti v skladu s Protokolom št. 21, ter ob ugotavljanju, da bi taki prihodnji sporazumi ali naknadni notranji ukrepi Evropske unije spadali na področje uporabe Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen PEU in PDEU –

DOGOVORILI O NASLEDNJEM:

NASLOV I

CILJI IN SPLOŠNA NAČELA

ČLEN 1

Cilji

1. Ta sporazum vzpostavlja okrepljeno partnerstvo in sodelovanje med pogodbenicama na podlagi skupnih vrednot, skupnih interesov in želje, da se v vzajemno korist okrepi njun odnos na vseh področjih njegove uporabe.
2. Pri tem partnerstvu in sodelovanju gre za proces med pogodbenicama, ki prispeva k trajnostnemu razvoju, miru, stabilnosti in varnosti z vse večjim približevanjem na področjih zunanje in varnostne politike, učinkovitega političnega in gospodarskega sodelovanja ter multilateralizma.

ČLEN 2

Splošna načela

1. Spoštovanje demokratičnih načel ter človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kot so določeni zlasti v Splošni deklaraciji človekovih pravic, Ustanovni listini OZN, Helsinški sklepni listini OVSE in drugih pomembnih mednarodnih instrumentih o človekovih pravicah, katerih pogodbenici sta, je temelj notranjih in mednarodnih politik obeh pogodbenic ter bistveni element tega sporazuma.

2. Pogodbenici ponovno poudarjata svojo zavezanost mednarodnim delovnim standardom v skladu s konvencijami Mednarodne organizacije dela (v nadaljnjem besedilu: MOD), katerih pogodbenici sta ali bi lahko postali.
3. Pogodbenici ponovno potrjujeta svoje spoštovanje načel dobrega upravljanja, vključno z bojem proti korupciji na vseh ravneh.
4. Pogodbenici ponovno poudarjata svojo zavezo načelom svobodnega tržnega gospodarstva, spodbujanju trajnostnega razvoja in boju proti podnebnim spremembam.
5. Pogodbenici se zavezujeta boju proti različnim oblikam mednarodnega organiziranega kriminala in terorizma, boju proti širjenju orožja za množično uničevanje in njegovih nosilcev ter učinkovitemu multilateralizmu.
6. Pogodbenici izvajata ta sporazum na podlagi skupnih vrednot, načel enakopravnega dialoga, vzajemnega zaupanja, spoštovanja in koristi, regionalnega sodelovanja, učinkovitega multilateralizma in spoštovanja svojih mednarodnih obveznosti, ki izhajajo zlasti iz njunega članstva v OZN in OVSE.

NASLOV II

POLITIČNI DIALOG IN REFORME, SODELOVANJE NA PODROČJU ZUNANJE IN VARNOSTNE POLITIKE

ČLEN 3

Cilji političnega dialoga

Pogodbenici razvijata učinkovit politični dialog na vseh področjih skupnega interesa, vključno z zunanjo in varnostno politiko ter notranjo reformo. Cilji političnega dialoga so:

- (a) povečati učinkovitost političnega sodelovanja in približevanje v zvezi z zunanjo in varnostno politiko, spodbujati, ohranjati in krepiti mir ter regionalno in mednarodno stabilnost in varnost na podlagi učinkovitega multilateralizma;
- (b) okrepiti trajnostni politični, socialno-ekonomski in institucionalni razvoj;
- (c) okrepiti spoštovanje demokratičnih načel, vladavine prava in dobrega upravljanja, človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter povečati sodelovanje na teh področjih;
- (d) razvijati dialog in poglobiti sodelovanje na področju varnosti in obrambe;
- (e) spodbujati mirno reševanje sporov in načela ozemeljske celovitosti, nedotakljivosti meja, suverenosti in neodvisnosti ter
- (f) dodatno izboljšati pogoje za regionalno sodelovanje.

ČLEN 4

Demokracija in pravna država

Pogodbenici izboljšata dialog in sodelovanje z namenom:

- (a) zagotavljati spoštovanje demokratičnih načel in pravne države ter dodatno okrepiti stabilnost, učinkovitost in odgovornost demokratičnih institucij;
- (b) podpirati prizadevanja za izvajanje pravosodnih in pravnih reform, da bi se zagotovili učinkovito delovanje institucij na področju kazenskega pregona in pravosodja, dostop do pravnega varstva in pravica do poštenega sojenja, neodvisnost, odgovornost in učinkovitost pravosodnega sistema, pa tudi krepitev procesnih jamstev v kazenskih zadevah ter pravic žrtev in prič;
- (c) spodbujati e-upravljanje in doseči reformo javne uprave, da bi se zagotovilo odgovorno, učinkovito in pregledno upravljanje na vseh ravneh;
- (d) podpirati izboljšanje volilnih procesov in zmogljivosti volilnih organov;
- (e) zagotoviti učinkovitost boja proti korupciji na vseh ravneh.

ČLEN 5

Človekove pravice in temeljne svoboščine

Pogodbenici sodelujeta pri spodbujanju in varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter krepita dialog in sodelovanje z namenom:

- (a) zagotavljati in spodbujati spoštovanje človekovih pravic in pravic pripadnikov etničnih, verskih in jezikovnih manjšin ter ranljivih skupin, kot so invalidi, pa tudi boj proti nasilju in vsem oblikam diskriminacije;
- (b) zagotavljati in spodbujati zaščito otrok pred nasiljem, izkoriščanjem in zlorabo;
- (c) zagotavljati varstvo in spodbujanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin, tako državljskih kot političnih, pa tudi ekonomskih, socialnih in kulturnih pravic, vključno s svobodo izražanja in svobodo medijev, svobodo mirnega zbiranja in združevanja, prepovedjo mučenja in grdega ravnanja ter svobodo veroizpovedi ali prepričanja;
- (d) spodbujati ekonomske, socialne in kulturne pravice ter učinkovito uveljavljati delovne standarde v skladu s konvencijami MOD, katerih pogodbenici sta ali bi lahko postali;
- (e) odpraviti nasilje nad ženskami in dekleti ter zagotoviti enakost spolov, smotrno sodelovanje žensk in deklet ter njihovo opolnomočenje;
- (f) okrepiti nacionalne institucije za človekove pravice, tudi z njihovim smotrnim sodelovanjem pri postopkih sprejemanja odločitev, ter

- (g) okrepiti sodelovanje v okviru organov Združenih narodov za človekove pravice in posebnih postopkov ter učinkovito izvajati njihova priporočila.

ČLEN 6

Civilna družba

Pogodbenici sodelujeta pri krepitevi ugodnega okolja za civilno družbo ter njene vloge v gospodarskem, socialnem in političnem razvoju odprte demokratične družbe, pri čemer zlasti:

- (a) krepiata zmogljivost, neodvisnost in odgovornost organizacij civilne družbe;
- (b) spodbujata vključevanje civilne družbe v zakonodajni postopek in proces oblikovanja politik z vzpostavitvijo odprtega, preglednega in rednega dialoga med javnimi institucijami na eni strani in predstavniki civilne družbe na drugi strani;
- (c) krepiata stike ter izmenjavo informacij in izkušenj med vsemi sektorji civilne družbe v Evropski uniji in Republiki Uzbekistan ter
- (d) zagotavljata vključenost civilne družbe v odnose med pogodbenicama, vključno z izvajanjem tega sporazuma.

ČLEN 7

Zunanja in varnostna politika

1. Pogodbenici ponovno potrjujeta svojo zavezanost splošnim načelom in normam mednarodnega prava, vključno s tistimi, ki so zapisani v Ustanovni listini Združenih narodov in Helsinški sklepni listini OVSE, ki med drugim vključujejo naslednja načela: suverena enakost, spoštovanje pravic, ki so neločljivo povezane s suverenostjo; izogibanje grožnji s silo ali uporabi sile; nedotakljivost meja; ozemeljska celovitost držav; mirno reševanje sporov; nevmešavanje v notranje zadeve; spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin, vključno s svobodo misli, vesti, veroizpovedi ali prepričanja; enake pravice in samoodločba narodov; sodelovanje med državami ter izpolnjevanje obveznosti po mednarodnem pravu v dobri veri.
2. Pogodbenici krepiata dialog in sodelovanje na področju zunanje in varnostne politike, vključno z vidiki varnostne in obrambne politike, ter obravnavata zlasti vprašanja v zvezi s preprečevanjem konfliktov ter okrepljenim in učinkovitim kriznim upravljanjem, zmanjševanjem tveganja, kibernetško varnostjo, učinkovitim delovanjem varnostnega sektorja, regionalno stabilnostjo, razoroževanjem, neširjenjem orožja, nadzorom nad oborožitvijo in nadzorom nad izvozom orožja.

ČLEN 8

Huda kazniva dejanja, ki zadevajo mednarodno skupnost

1. Pogodbenici ponovno potrjujeta, da najhujša kazniva dejanja, ki zadevajo mednarodno skupnost kot celoto, ne smejo ostati nekaznovana ter da je treba njihov učinkovit pregon zagotoviti z ukrepi, sprejetimi na nacionalni ravni, in z izboljšanjem sodelovanja na mednarodni ravni,

2. Pogodbenici menita, da ustanovitev in delovanje Mednarodnega kazenskega sodišča ter drugih večstranskih struktur prispevata k spodbujanju miru in pravice v mednarodni skupnosti. Pogodbenici na tem področju sodelujeta tudi z dialogom.

3. Pogodbenici z uporabo veljavnih dvostranskih in večstranskih okvirov sodelujeta v dialogu o vprašanjih v zvezi z genocidom, zločini proti človeštvu in vojnimi zločini.

ČLEN 9

Preprečevanje konfliktov in krizno upravljanje

Pogodbenici sodelujeta pri preprečevanju konfliktov in kriznem upravljanju, da bi vzpostavili okolje miru in stabilnosti.

ČLEN 10

Regionalna stabilnost in mirno reševanje konfliktov

1. Pogodbenici krepiata skupna prizadevanja za izboljšanje pogojev za nadaljnje regionalno sodelovanje na ključnih področjih, kot so trajnostno upravljanje čezmejnih vodnih, mineralnih in energetskih virov, upravljanje meja, ki pospešuje zakonit čezmejni pretok oseb in blaga, trajnostna povezljivost, dobri sosedski odnosi ter demokratični in trajnostni razvoj, s čimer prispevata k stabilnosti in varnosti v Srednji Aziji. Pogodbenici si prizadevata za mirno reševanje konfliktov.

2. Prizadevanja iz odstavka 1 so skladna s ciljem ohranjanja mednarodnega miru in varnosti, ki je določen v Ustanovni listini Združenih narodov, Helsinški sklepni listini OVSE in drugih zadevnih večstranskih instrumentih, katerih pogodbenici sta Evropska unija in Republika Uzbekistan.

ČLEN 11

Boj proti širjenju orožja za množično uničevanje

1. Pogodbenici menita, da je širjenje orožja za množično uničevanje in njegovih nosilcev državnim in nedržavnim akterjem ena najresnejših nevarnosti za mednarodno stabilnost in varnost.
2. Pogodbenici sodelujeta in prispevata k preprečevanju širjenja orožja za množično uničevanje in njegovih nosilcev s popolnim upoštevanjem in izvajanjem svojih obveznosti iz mednarodnih pogodb in sporazumov o razoroževanju in neširjenju orožja ter drugih ustreznih mednarodnih instrumentov, katerih pogodbenici sta. Pogodbenici soglašata, da je ta določba bistven element tega sporazuma.
3. Pogodbenici poleg tega sodelujeta in prispevata k preprečevanju širjenja orožja za množično uničevanje in njegovih nosilcev:
 - (a) s sprejetjem ukrepov za podpis, ratifikacijo ali pristop, kar je ustrezno, in za popolno izvajanje vseh drugih ustreznih mednarodnih instrumentov;
 - (b) z uvedbo učinkovitega nacionalnega sistema nadzora izvoza, tako za nacionalni izvoz kot tranzit blaga, povezanega z orožjem za množično uničenje, vključno z nadzorom končne uporabe orožja za množično uničenje na tehnologijah z dvojno rabo in določitvijo učinkovitih kazni v primeru kršenja nadzora izvoza.

4. Pogodbenici vzpostavita redni dialog za spremljanje in utrjevanje teh elementov.

ČLEN 12

Osebnostno in lahko orožje ter nadzor nad izvozom konvencionalnega orožja

1. Pogodbenici priznavata, da nedovoljena proizvodnja, prenos in pretok osebnega in lahkega orožja, vključno s strelivom zanj, čezmerno kopičenje in slabo upravljanje orožja, neprimerno zavarovane zaloge ter nenadzorovano širjenje orožja še vedno pomenijo resno grožnjo miru in mednarodni varnosti.
2. Pogodbenici upoštevata in v celoti izvajata svoje obveznosti v zvezi z obravnavanjem vseh vidikov nezakonite trgovine z osebnim in lahkim orožjem, vključno s strelivom zanj, v skladu z resolucijami Varnostnega sveta ZN ter svoje zaveze v okviru Akcijskega programa ZN za preprečevanje, zatiranje in izkoreninjenje vseh oblik nezakonite trgovine z osebnim in lahkim orožjem, sprejete 20. julija 2001 ter mednarodnih pogodb in sporazumov, katerih pogodbenici sta.
3. Pogodbenici priznavata pomen notranjih sistemov nadzora pri prenosu konvencionalnega orožja v skladu z veljavnimi mednarodnimi standardi, katerih pogodbenici sta. Pogodbenici priznavata, da je treba tak nadzor izvajati odgovorno, kot prispevek k mednarodnim in regionalnim prizadevanjem za mir, varnost in stabilnost ter k zmanjševanju trpljenja ljudi in preprečevanju širjenja konvencionalnega orožja.
4. Pogodbenici spodbujata sodelovanje in usklajevanje, dopolnjevanje in skupno delovanje v svojih prizadevanjih za ureditev ali izboljšanje ureditve mednarodne trgovine s konvencionalnim orožjem ter preprečevanje, zatiranje in odpravo nezakonite trgovine z orožjem, tudi prek rednega dialoga.

NASLOV III

PRAVICA, SVOBODA IN VARNOST

ČLEN 13

Varstvo osebnih podatkov

1. Pogodbenici priznavata pomen zagotavljanja in spodbujanja temeljnih pravic do zasebnosti in varstva osebnih podatkov.
2. Pogodbenici sodelujeta pri zagotavljanju visoke ravni varstva in učinkovitega uveljavljanja pravic iz odstavka 1, tudi v okviru organov kazenskega pregona, da bi preprečevali mednarodni terorizem in druga čezmejna kazniva dejanja ter se borili proti njim.
3. Pogodbenici priznavata, da je zagotavljanje varstva osebnih podatkov eden od temeljnih dejavnikov pri nadaljnjem razvoju gospodarskih in trgovinskih odnosov ter pri vzpostavljanju zaupanja državljanov v digitalno gospodarstvo.
4. Sodelovanje pogodbenic vključuje praktično pomoč pri usklajevanju njune zakonodaje na področju varstva osebnih podatkov ob upoštevanju pravnih instrumentov in standardov Evropske unije ter mednarodnih pravnih instrumentov in standardov, vključno s Konvencijo Sveta Evrope o varstvu posameznikov glede na avtomatsko obdelavo osebnih podatkov z dne 28. januarja 1981, in Dodatnim protokolom h Konvenciji o varstvu posameznikov glede na avtomatsko obdelavo osebnih podatkov, ki se nanaša na nadzorne organe in čezmejni prenos podatkov, z dne 8. novembra 2001, ter sodelovanje pri izvrševanju pravil o varstvu podatkov.

ČLEN 14

Sodelovanje na področju migracij, azila in upravljanja meja

1. Pogodbenici ponovno potrjujeta pomen vzpostavitve celovitega dialoga o vseh vprašanjih, povezanih z migracijami, vključno z zakonitimi migracijami v skladu s pristojnostmi Evropske unije in nacionalnimi pristojnostmi, glavnimi vzroki za nezakonite migracije, mednarodno zaščito ter preprečevanjem nezakonitih migracij, tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi ter bojem proti njim.
2. Sodelovanje temelji na oceni specifičnih potreb, ki se opravi na podlagi posvetovanja med pogodbenicama, in se izvede v skladu z njuno zadevno zakonodajo. Osredotočeno je zlasti na:
 - (a) obravnavo glavnih vzrokov nezakonitih migracij;
 - (b) razvoj in izvajanje nacionalne zakonodaje in praks na področju mednarodne zaščite v skladu s splošnimi načeli in standardi ter zagotavljanje spoštovanja načela nevračanja;
 - (c) priznavanje pomena Newyorške deklaracije o beguncih in migrantih, ki jo je sprejela Generalna skupščina ZN z Resolucijo A/RES/71/1 19. septembra 2016, ter krepitev mednarodnega in regionalnega sodelovanja v okviru Združenih narodov in ustreznih regionalnih forumov;
 - (d) pravila o sprejemu ter pravice in položaj sprejetih oseb, pošteno obravnavo in vključevanje državljanov drugih držav, ki v državi prebivajo zakonito, izobraževanje in usposabljanje ter ukrepe proti rasizmu in ksenofobiji;

- (e) vzpostavitev učinkovite in preventivne politike proti nezakonitim migracijam, tihotapljenju migrantov in trgovini z ljudmi v skladu s Konvencijo Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu, ki jo je sprejela Generalna skupščina ZN z Resolucijo A/RES/55/25 8. januarja 2001, in njenimi protokoli, ki so začeli veljati za pogodbenici, vključno z vprašanjem boja proti tihotapskim mrežam, razbitja kriminalnih mrež, ki se ukvarjajo s trgovino z ljudmi, in zaščite žrtev take trgovine;
- (f) vprašanja, kot so organizacija, usposabljanje, dobre prakse in drugi operativni ukrepi za reševanje izzivov, povezanih z migracijami, zlasti nezakonitimi migracijami, varnost dokumentov, vizumska politika z namenom olajšanja mobilnosti državljanov ter upravljanje meja in informacijski sistemi za migracije;
- (g) vprašanja v zvezi z delovnimi dejavnostmi in varstvom pravic zakonitih migrantov in njihovih družinskih članov v skladu z mednarodnimi normami.

ČLEN 15

Ponovni sprejem in boj proti nezakonitim migracijam

1. V okviru sodelovanja na področju preprečevanja nezakonitih migracij in boja proti njim pogodbenici soglašata, da:

- (a) Republika Uzbekistan na zahtevo zadevne države članice Evropske unije in brez nepotrebnega odlašanja ponovno sprejme vse svoje državljane, ki ne izpolnjujejo ali ki več ne izpolnjujejo veljavnih pogojev za vstop na ozemlje države članice oziroma prisotnost ali prebivanje na njenem ozemlju;

- (b) vsaka država članica na zahtevo Republike Uzbekistan in brez nepotrebnega odlašanja ponovno sprejme vse svoje državljane, ki ne izpolnjujejo ali ki več ne izpolnjujejo veljavnih pogojev za vstop na ozemlje Republike Uzbekistan oziroma prisotnost ali prebivanje na njenem ozemlju, ter
- (c) države članice in Republika Uzbekistan svojim državljanom v ta namen zagotovijo ustrezne potne listine v tridesetih dneh od datuma, ko druga pogodbenica predloži zahtevo za ponovni sprejem, tudi v elektronski obliki, sestavljeno v skladu z vzorcem iz Priloge [x] (vključno z dokumenti, ki dokazujejo državljanstvo, če je to mogoče).

Če potna listina ni izdana v tem roku, lahko pogodbenici uporabita „evropsko potno listino za vrnitev nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav“, kot je določeno v Prilogi k Uredbi (EU) 2016/1953 Evropskega parlamenta in Sveta¹ ali podobno potno listino Republike Uzbekistan.

Če oseba, ki naj bi bila ponovno sprejeta, nima nobenih dokumentov ali drugega dokazila o svojem državljanstvu, pristojno diplomatsko ali konzularno predstavništvo zadevne države članice ali Republike Uzbekistan na zahtevo Republike Uzbekistan ali zadevne države članice zagotovi polno sodelovanje, da bi ugotovili, katero državljanstvo ima.

¹ Uredba (EU) 2016/1953 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2016 o uvedbi evropske potne listine za vrnitev nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav in razveljavitvi Priporočila Sveta z dne 30. novembra 1994 (UL EU L 311, 17.11.2016, str. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1953/oj>).

2. Pogodbenici lahko preučita možnosti za pogajanja o:
 - (a) sporazumu med Evropsko unijo in Republiko Uzbekistan, ki ureja posebne postopke in obveznosti držav članic in Republike Uzbekistan glede ponovnega sprejema;
 - (b) sporazumu o poenostavitvi vizumskih postopkov za državljane Evropske unije in Republike Uzbekistan.

ČLEN 16

Preprečevanje pranja denarja in boj proti financiranju terorizma

1. Pogodbenici sodelujeta z namenom preprečevanja uporabe njunih finančnih institucij ter določenih nefinančnih podjetij in poklicev za pranje denarja ali financiranje terorizma.
2. V ta namen si izmenjujeta informacije v okviru vsaka svoje zakonodaje ter sodelujeta za zagotovitev učinkovitega in popolnega izvajanja priporočil Projektne skupine za finančno ukrepanje (FATF) in drugih standardov, ki so jih sprejeli zadevni mednarodni organi, dejavni na tem področju. Tako sodelovanje lahko med drugim vključuje identifikacijo, izsleditev, zaseg, zaplembo in izterjavo materialnih ali finančnih sredstev, ki izvirajo iz kaznivih dejanj. Za to izmenjavo informacij pogodbenici uporabljata varne in zanesljive kanale, kot so tisti, opisani v Listini Skupine finančnoobveščevalnih enot Egmont, in načela skupine finančnoobveščevalnih enot Egmont za izmenjavo informacij med finančnoobveščevalnimi enotami.

ČLEN 17

Prepovedane droge

1. Pogodbenici sodelujeta pri zagotavljanju uravnoveženega, z dokazi podprtega in celovitega pristopa k prepovedanim drogam in novim psihoaktivnim snovem.
2. Cilj politik in ukrepov v zvezi z drogami je krepitev struktur za preprečevanje in obravnavanje prepovedanih drog, zmanjšanje preskrbe in prometa s prepovedanimi drogami in povpraševanja po njih ter spopadanje z zdravstvenimi in družbenimi posledicami uporabe prepovedanih drog z namenom zmanjševanja škode. Pogodbenici sodelujeta pri preprečevanju preusmerjanja predhodnih kemičnih sestavin, ki se uporabljajo za nezakonito proizvodnjo drog ter psihotropnih in novih psihoaktivnih snovi.
3. Pogodbenici se dogovorita o potrebnih načinih sodelovanja za uresničitev ciljev iz odstavka 1. Ukrepi temeljijo na skupno dogovorjenih načelih, določenih v konvencijah ZN o nadzoru nad drogami in drugih mednarodnih sporazumih, katerih pogodbenici sta.

ČLEN 18

Boj proti organiziranemu kriminalu in korupciji

1. Pogodbenici sodelujeta v boju proti kriminalnim in nezakonitim dejavnostim, tudi mednarodnim, tako organiziranim kot drugim, ter pri njihovem preprečevanju, pri čemer so te dejavnosti:
 - (a) tihotapljenje migrantov;
 - (b) trgovina z ljudmi;

- (c) tihotapljenje strelnega orožja in trgovina z njim, vključno z osebnim in lahkim orožjem;
- (d) tihotapljenje prepovedanih drog, psihotropnih snovi in predhodnih sestavin ter trgovina z njimi;
- (e) tihotapljenje blaga in trgovina z njim;
- (f) nezakonite gospodarske in finančne dejavnosti, kot so ponarejanje, vzporedni uvoz in kršitev pravic intelektualne lastnine, davčna utaja ter goljufije v zvezi z javnimi naročili;
- (g) poneverbe pri projektih, ki jih financirajo mednarodni donatorji;
- (h) vse oblike korupcije v zasebnem in javnem sektorju;
- (i) ponarejanje listin in predložitve lažnih izjav ter
- (j) kibernetika kriminaliteta.

2. Pogodbenici krepiata dvostransko, regionalno in mednarodno sodelovanje med organi kazenskega pregona. Pogodbenici učinkovito izvajata zadevne mednarodne standarde, zlasti tiste, ki so zapisani v Konvenciji Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu iz leta 2000, sprejete z resolucijo Generalne skupščine ZN A/RES/55/25 z dne 8. januarja 2001, in v protokolih k navedeni konvenciji, katerih pogodbenici sta.

3. Pogodbenici sodelujeta pri preprečevanju korupcije in boju proti njej v skladu z zadevnimi mednarodnimi standardi, zlasti tistimi iz Konvencije Združenih narodov proti korupciji, sprejete z resolucijo Generalne skupščine ZN A/RES/58/4 z dne 31. oktobra 2003, ter priporočili, ki izhajajo iz ocen na podlagi te konvencije.

ČLEN 19

Boj proti terorizmu

1. Pogodbenici ponovno potrjujeta pomen boja proti terorizmu in preprečevanja terorizma ter soglašata glede sodelovanja na dvostranski, regionalni in mednarodni ravni, da bi preprečevali terorizem v vseh njegovih oblikah in pojavih ter se borili proti njemu.
2. Pogodbenici soglašata, da je boj proti terorizmu nujno treba izvajati s popolnim spoštovanjem vladavine prava in v celoti usklajeno z mednarodnim pravom, vključno z mednarodnim humanitarnim pravom, načeli Ustanovne listine Združenih narodov in vsemi zadevnimi mednarodnimi instrumenti, povezanimi z bojem proti terorizmu in človekovimi pravicami.
3. Pogodbenici poudarjata pomen splošne ratifikacije in izvajanja vseh zadevnih pogodb Združenih narodov, povezanih z bojem proti terorizmu. Pogodbenici se strinjata, da bosta spodbujali dialog o osnutku Splošne konvencije o mednarodnem terorizmu ter sodelovali pri izvajanju Globalne strategije Združenih narodov za boj proti terorizmu, sprejete z resolucijo Generalne skupščine ZN A/RES/60/288 z dne 8. septembra 2006, ter vseh zadevnih resolucij Varnostnega sveta ZN.
4. Pogodbenici ponovno potrjujeta pomen pristopa v smislu preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj ter pravosodnega pristopa k boju proti terorizmu ter se dogovorita za sodelovanje pri preprečevanju in zatiranju terorizma, zlasti:
 - (a) z izmenjavo informacij o terorističnih skupinah in posameznikih ter njihovih podpornih mrežah, v skladu z mednarodno in nacionalno zakonodajo, med drugim glede varstva podatkov in zasebnosti;

- (b) z izmenjavo izkušenj glede sredstev in metod ter z njimi povezanih tehničnih vidikov ter glede usposabljanja na področju preprečevanja in zatiranja terorizma, v skladu s pravom, ki se uporablja;
- (c) z izmenjavo stališč o radikalizaciji in novačenju ter načinih za preprečevanje radikalizacije ter spodbujanje deradikalizacije in rehabilitacije;
- (d) z izmenjavo stališč in izkušenj v zvezi s čezmejnimi gibanjem in potovanji terorističnih osumljencev pa tudi v zvezi s terorističnimi grožnjami;
- (e) z izmenjavo najboljših praks glede zaščite človekovih pravic v boju proti terorizmu, zlasti v zvezi s kazenskimi postopki;
- (f) z zagotovitvijo, da se teroristična dejanja opredelijo kot kazniva, in sprejetjem ukrepov za boj proti financiranju terorizma;
- (g) s sprejetjem ukrepov proti grožnjam, ki jih predstavljajo kemični, biološki, radiacijski in jedrski terorizem, in z uvedbo nujnih ukrepov za preprečevanje nakupa in prevoza kemičnih, bioloških, radioloških in jedrskih materialov ter uporabe teh materialov za teroristične namene ter za preprečevanje nezakonitih dejanj, ki bi ogrozila kemične, biološke in jedrske zmogljivosti ter radiološke elemente z visokim tveganjem.

5. Sodelovanje temelji na ustreznih razpoložljivih ocenah in se izvaja s posvetovanji med pogodbenicama.

ČLEN 20

Pravosodno sodelovanje

1. Pogodbenici krepijo obstoječe sodelovanje na področju medsebojne pravne pomoči in izročitve na podlagi mednarodnih sporazumov, katerih pogodbenici sta. Pogodbenici utrjujejo obstoječe mehanizme in, če je primerno, preučita možnosti za razvoj novih mehanizmov za olajšanje mednarodnega sodelovanja na tem področju.
2. Pogodbenici razvijata pravosodno sodelovanje na področju medsebojne pravne pomoči v civilnih, gospodarskih in kazenskih zadevah, zlasti pogajanja, sklepanje in izvajanje dvostranskih sporazumov in večstranskih konvencij o pravosodnem sodelovanju v kazenskih zadevah ter večstranskih konvencij o pravosodnem sodelovanju v civilnih zadevah, vključno s konvencijami Haaške konference o mednarodnem zasebnem pravu.

ČLEN 21

Konzularna zaščita

Republika Uzbekistan sprejema, da lahko diplomatski in konzularni organi katere koli države članice, ki imajo stalno predstavništvo v Republiki Uzbekistan, zagotavljajo zaščito kateremu koli državljanu države članice, ki v Republiki Uzbekistan nima stalnega predstavništva, ki bi lahko v konkretnem primeru učinkovito zagotovilo konzularno zaščito pod enakimi pogoji kot državljanom zadevne države članice.

NASLOV IV

TRGOVINA IN Z NJO POVEZANE ZADEVE

POGLAVJE 1

HORIZONTALNE DOLOČBE

ČLEN 22

Cilji

Cilji tega naslova so:

- (a) razširjanje, diverzifikacija in olajševanje trgovine med pogodbenicama, zlasti na podlagi določb o olajševanju carinskih postopkov in trgovine, zmanjševanju tehničnih ovir za trgovino ter ovir, povezanih s sanitarnimi in fitosanitarnimi ukrepi, pri čemer se ohrani pravica obeh pogodbenic do priprave zakonodaje, da se dosežejo cilji javne politike;
- (b) olajševanje trgovine s storitvami in naložb med pogodbenicama, tudi na podlagi brezplačnega prenosa tekočih plačil in olajševanja pretoka kapitala;
- (c) učinkovito in vzajemno odpiranje trgov za javna naročila pogodbenic;

- (d) spodbujanje inovacij in ustvarjalnosti z zagotavljanjem ustreznega in učinkovitega varstva vseh pravic intelektualne lastnine;
- (e) spodbujanje pogojev, ki olajšujejo neizkrivljanje konkurence pri gospodarskih dejavnostih pogodbenic, zlasti v zvezi s trgovino in naložbami med njima;
- (f) razvoj mednarodne trgovine na način, ki prispeva k trajnostnemu razvoju v okviru gospodarskih, socialnih in okoljskih razsežnosti;
- (g) vzpostavitev učinkovitega, pravičnega in predvidljivega mehanizma reševanja konfliktov za reševanje konfliktov v zvezi z razlaganjem in uporabo tega naslova.

ČLEN 23

Opredelitev pojmov

V tem naslovu:

- (a) „Sporazum o kmetijstvu“ pomeni Sporazum o kmetijstvu iz Priloge 1A k Sporazumu o STO;
- (b) „Sporazum o postopkih za izdajanje uvoznih dovoljenj“ pomeni Sporazum o postopkih za izdajanje uvoznih dovoljenj iz Priloge 1A k Sporazumu o STO;
- (c) „protidampinški sporazum“ pomeni Sporazum o izvajanju člena VI Splošnega sporazuma o tarifah in trgovini iz leta 1994 (GATT 1994) iz Priloge 1A k Sporazumu o STO;

- (d) „dnevi“ pomeni koledarske dneve, vključno z vikendi in prazniki;
- (e) „Pogodba o energetske listini“ pomeni Pogodbo o energetske listini, sklenjeno v Lizboni 17. decembra 1994;
- (f) „obstoječ“ pomeni veljaven na datum začetka veljavnosti tega sporazuma;
- (g) „GATT 1994“ pomeni Splošni sporazum o carinah in trgovini iz leta 1994 iz Priloge 1A k Sporazumu o STO;
- (h) „GATS“ pomeni Splošni sporazum o trgovini s storitvami iz Priloge 1B k Sporazumu o STO;
- (i) „ukrep“ pomeni kakršen koli ukrep v obliki zakona, predpisa, pravila, postopka, sklepa, upravnega ukrepa ali v katerih koli drugih oblikah¹;
- (j) „ukrepi pogodbenice“ pomeni kakršen koli ukrep, ki ga sprejmejo ali ohranjajo²:
 - (i) centralne, regionalne ali lokalne vlade ali organi ter
 - (ii) nevladna telesa pri izvajanju pooblastil, ki jim jih podelijo centralne, regionalne ali lokalne vlade ali organi;
- (k) „oseba“ pomeni fizično ali pravno osebo;

¹ Pojasniti je treba, da izraz „ukrep“ vključuje opustitev ukrepanja.

² Pojasniti je treba, da „ukrepi pogodbenice“ zajemajo ukrepe subjektov iz točke (j), podtočki (i) in (ii), ki se sprejmejo ali ohranjajo z neposrednimi ali posrednimi navodili, smernicami ali nadziranjem ravnanja drugih subjektov v zvezi z navedenimi ukrepi.

- (l) „revidirana Kjotska konvencija“ pomeni Mednarodno konvencijo o poenostavitvi in uskladitvi carinskih postopkov, sprejeto 18. maja 1973 v Kjotu;
- (m) „Sporazum o zaščitnih ukrepih“ pomeni Sporazum o zaščitnih ukrepih iz Priloge 1A k Sporazumu o STO;
- (n) „Sporazum o subvencijah in izravnalnih ukrepih“ pomeni Sporazum o subvencijah in izravnalnih ukrepih iz Priloge 1A k Sporazumu o STO;
- (o) „Sporazum o sanitarnih in fitosanitarnih ukrepih“ pomeni Sporazum o sanitarnih in fitosanitarnih ukrepih iz Priloge 1A k Sporazumu o STO;
- (p) „Sporazum o tehničnih ovirah v trgovini“ pomeni Sporazum o tehničnih ovirah v trgovini iz Priloge 1 A k Sporazumu o STO;
- (q) „tretja država“ pomeni državo ali ozemlje zunaj geografskega področja uporabe tega sporazuma;
- (r) „Sporazum o olajševanju trgovine“ pomeni Sporazum o olajševanju trgovine iz Priloge 1A k Sporazumu o STO;
- (s) „Sporazum TRIPS“ pomeni Sporazum o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine iz Priloge 1C k Sporazumu o STO;
- (t) „Dunajska konvencija o pravu mednarodnih pogodb“ pomeni Dunajsko konvencijo o pravu mednarodnih pogodb, sklenjeno 23. maja 1969 na Dunaju;

- (u) „izjava Svetovne carinske organizacije iz Aruše“ pomeni izjavo Sveta za carinsko sodelovanje o integriteti carine, sprejeto 7. julija 1993 v Aruši v Tanzaniji;
- (v) „Sporazum o STO“ pomeni Marakeški sporazum o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije, sprejet 15. aprila 1994;
- (w) „STO“ pomeni Svetovno trgovinsko organizacijo.

ČLEN 24

Razmerje do drugih mednarodnih sporazumov

1. Pogodbenici potrjujeta svoje medsebojne pravice in obveznosti iz mednarodnih sporazumov, katerih pogodbenici sta.
2. Nobena določba tega sporazuma se ne razlaga kot zahteva, da bi morala pogodbenica delovati na način, ki bi bil v neskladju z njenimi obveznostmi iz Sporazuma o STO.

ČLEN 25

Sklici na zakone in predpise ter druge sporazume

1. Vsak sklic v okviru tega naslova na zakone in predpise, bodisi na splošno bodisi na specifični statut, uredbo ali direktivo, se razlaga kot sklic na zakone in predpise, kakor so bili spremenjeni, razen če je navedeno drugače.

2. Razen če je navedeno drugače, se vsak sklic ali vključitev na podlagi sklica v okviru tega naslova na druge sporazume ali pravne instrumente v celoti ali na njihov del razlaga, kot da vključuje:

- (a) povezane priloge, protokole, sprotne opombe, pojasnjevalne in razlagalne opombe ter
- (b) sporazume, ki sta jih sklenili pogodbenici in ki nasledijo druge sporazume, ali spremembe, ki so za pogodbenici zavezujoče, razen če sklic potrjuje obstoječe pravice.

ČLEN 26

Pravica do ukrepanja v skladu z notranjim pravom

Pogodbenica ne zagotavlja pravice do ukrepanja v skladu s svojim pravom proti drugi pogodbenici zato, ker ukrep druge pogodbenice ni skladen s tem sporazumom.

ČLEN 27

Specifične naloge Sveta za sodelovanje, ki deluje v svoji trgovinski sestavi

1. Kadar Svet za sodelovanje opravlja katero koli nalogo, ki mu je bila dodeljena v zvezi s tem naslovom, ga sestavljajo predstavniki pogodbenic, odgovorni za zadeve, povezane s trgovino, v skladu z zadevnima pravnima okviroma pogodbenic, ali njihovi namestniki.

2. Svet za sodelovanje, ki deluje v svoji trgovinski sestavi:
- (a) je na podlagi vzajemnega soglasja po zaključku ustreznih notranjih postopkov pogodbenic, kot so določeni v njihovih zakonodajah, pristojen za sprejemanje sklepov za spremembo:
 - (i) prilog 5-A, 5-B, 5-C in 5-D,
 - (ii) Priloge 6,
 - (iii) prilog 7-A, 7-B in 7-C,
 - (iv) Priloge 9-A,
 - (v) prilog 14-A in 14-B,
 - (vi) Protokola o medsebojni upravni pomoči v carinskih zadevah (v nadaljnjem besedilu: Protokol);
 - (b) lahko sprejme sklepe za izdajo razlage tega naslova;
 - (c) lahko ustanovi pododbore, sestavljene iz predstavnikov pogodbenic, poleg tistih, ustanovljenih s tem naslovom, in jim dodeli pristojnosti v okviru svojih pristojnosti, vključno s spremembo dodeljenih nalog ali razpustitvijo ustanovljenega pododbora.

3. Spremembe iz točke (a) odstavka 2 se potrdijo z izmenjavo diplomatskih not med pogodbenicama in začnejo veljati po prejemu zadnje diplomatske note, razen če se pogodbenici dogovorita drugače.
4. Svet za sodelovanje, ki deluje v svoji trgovinski sestavi, sprejme sklepe in pripravi ustrezna priporočila po zaključku ustreznih notranjih postopkov pogodbenic, kot so določeni v njihovih zakonodajah.
5. Kadar se Svet za sodelovanje ne more sestati, se lahko sklepi iz odstavka 2 sprejmejo na podlagi pisnega postopka.

ČLEN 28

Specifične naloge Odbora za sodelovanje, ki deluje v svoji trgovinski sestavi

1. Kadar Odbor za sodelovanje opravlja katero koli nalogo, ki mu je bila dodeljena v okviru tega naslova, ga sestavljajo predstavniki pogodbenic, odgovorni za zadeve, povezane s trgovino, ali njihovi namestniki.
2. Odbor za sodelovanje, ki deluje v svoji trgovinski sestavi, ima zlasti naslednje naloge:
 - (a) pomaga Svetu za sodelovanje pri opravljanju njegovih nalog, zlasti glede zadev, povezanih s trgovino;

- (b) spremlja ustrezno izvajanje in uporabo tega naslova; v zvezi s tem in brez poseganja v pravice, navedene v poglavju 14, lahko katera koli pogodbenica predloži Odboru za sodelovanje v obravnavo katero koli vprašanje v zvezi z uporabo ali razlago tega naslova;
- (c) po potrebi nadzira nadaljnji razvoj tega naslova in ocenjuje rezultate njegove uporabe;
- (d) išče ustrezne načine za preprečevanje in reševanje vprašanj, ki bi se lahko pojavila na področjih, zajetih s tem naslovom, ter
- (e) nadzira delo pododborov, vzpostavljenih v okviru tega naslova.

3. Pri opravljanju svojih nalog v skladu z odstavkom 2 tega člena lahko Odbor za sodelovanje predloži predloge za sprejetje sprememb iz točka (a) člena 27(2), ali razlag v skladu s točko (b) člena 27(2), kadar se Svet za sodelovanje ne more sestati.

4. Odbor za sodelovanje, ki deluje v svoji trgovinski sestavi, sprejme sklepe in pripravi ustrezna priporočila po zaključku ustreznih notranjih postopkov pogodbenic, kot so navedeni v njihovem zakonodajah.

ČLEN 29

Koordinatorji

1. Pogodbenici v 60 dneh od začetka veljavnosti tega sporazuma imenujeta svoja koordinatorja za ta naslov in si sporočita njune kontaktne podatke.

2. Koordinatorji v skladu s tem poglavjem skupaj pripravijo dnevni red za srečanja Sveta za sodelovanje in Odbora za sodelovanje ter po potrebi opravijo vse druge potrebne priprave in spremljajo izvajanje sklepov teh organov.

ČLEN 30

Pododbori

1. Pododbore sestavljajo predstavniki Evropske unije na eni strani in Republike Uzbekistan na drugi strani.
2. Pododbori se sestanejo v enem letu od datuma začetka veljavnosti tega sporazuma, zatem pa enkrat na leto ali na zahtevo katere koli pogodbenice ali Odbora za sodelovanje na ustrezni ravni. Srečanja lahko potekajo tudi prek kakršnih koli tehnoloških sredstev, ki jih imata pogodbenici. Srečanja potekajo izmenično v Bruslju ali Taškentu.
3. Pododborom sopredsedujejo predstavniki obeh pogodbenic.

POGLAVJE 2

BLAGOVNA MENJAVA

ČLEN 31

Področje uporabe

To poglavje se uporablja za blagovno menjavo med pogodbenicama, razen če je v tem sporazumu navedeno drugače.

ČLEN 32

Opredelitev pojmov

V tem poglavju:

- (a) „transakcija v okviru diplomatskih in konzularnih odnosov“ pomeni postopek pridobivanja konzularnega računa ali konzularnega vizuma za trgovske račune, potrdila o poreklu, manifestov, izvozne deklaracije odpremnika ali druge carinske dokumentacije, povezane z uvozom blaga, od konzula pogodbenice uvoznice na ozemlju pogodbenice izvoznice, ali na ozemlju tretje osebe;
- (b) „carina“ pomeni kakršno koli dajatev ali takso, ki se uvede na uvoz blaga ali v zvezi z njim, in ne vključuje:
 - (i) takse, enakovredne notranjim davkom, naloženim v skladu s členom 34,

- (ii) protidampinške dajatve, posebnega zaščitnega ukrepa, izravnalne ali zaščitne dajatve, ki se uporablja v skladu z GATT 1994, protidampinškim sporazumom, Sporazumom o kmetijstvu, Sporazumom o subvencijah in izravnalnih ukrepih ter Sporazumom o zaščitnih ukrepih, kot je ustrezno, ter
- (iii) pristojbine ali druge takse, ki se naloži za uvoz ali v zvezi z njim ter je omejena na znesek približnih stroškov opravljenih storitev;
- (c) „postopek za izdajanje izvoznih dovoljenj“ pomeni upravni postopek, pri katerem je treba pri pristojnem(-ih) upravnem(-ih) organu(-ih) kot pogoj za izvoz s carinskega območja pogodbenice izvoznice vložiti zahtevek ali drugo dokumentacijo (razen tistih, ki se na splošno zahtevajo za namene carinjenja);
- (d) „blago pogodbenice“ pomeni domače blago v skladu z GATT 1994;
- (e) „harmonizirani sistem“ pomeni harmonizirani sistem poimenovanj in šifrskih oznak blaga, vključno z vsemi pravnimi pojasnili in spremembami, ki ga je pripravila Svetovna carinska organizacija (HS);
- (f) „postopek za izdajanje uvoznih dovoljenj“ pomeni upravni postopek, pri katerem je treba pri pristojnem(-ih) upravnem(-ih) organu(-ih) kot pogoj za uvoz na carinsko območje pogodbenice uvoznice vložiti zahtevek ali drugo dokumentacijo (razen tistih, ki se na splošno zahtevajo za namene carinjenja);

- (g) „popravilo“ pomeni vsak postopek obdelave, ki se opravi na blagu za odpravo operativnih okvar ali materialne škode in obnovitev prvotne funkcije blaga ali za zagotovitev skladnosti blaga s tehničnimi zahtevami glede njegove uporabe, brez katerega ne bi bilo več mogoče uporabljati blaga na običajen način in za predvidene namene. Popravilo blaga vključuje obnovo in vzdrževanje, ne vključuje pa operacije ali postopka, ki:
- (i) uniči osnovne značilnosti blaga ali ustvari novo ali komercialno drugačno blago,
 - (ii) nedokončano blago spremeni v dokončano blago ali
 - (iii) se uporablja za izboljšanje ali nadgradnjo tehnične zmogljivosti blaga.

ČLEN 33

Obravnava po načelu države z največjimi ugodnostmi

1. Vsaka pogodbenica obravnava blago druge pogodbenice po načelu največjih ugodnosti v skladu s členom I GATT 1994, ki je smiselno vključen v ta sporazum in je njegov sestavni del.
2. Odstavek 1 se ne uporablja za preferencialno obravnavo, ki jo katera koli pogodbenica odobri za blago iz tretje države v skladu z GATT 1994.

ČLEN 34

Nacionalna obravnava na področju notranjega obdavčenja in ureditve

1. Vsaka pogodbenica prizna nacionalno obravnavo za blago druge pogodbenice v skladu s členom III GATT 1994, vključno z njegovimi pojasnjevalnimi opombami in dopolnilnimi določbami. V ta namen je člen III GATT 1994, vključno z njegovimi pojasnjevalnimi opombami in dopolnilnimi določbami, smiselno vključen v ta sporazum in je njegov sestavni del.
2. Za Republiko Uzbekistan za tobačne izdelke, alkoholne pijače in beli sladkor brez dodanih arom ali barvil se ta člen uporablja deset let od datuma začetka veljavnosti tega sporazuma ali od datuma, ko Republika Uzbekistan postane članica STO, kar nastopi prej.

ČLEN 35

Uvozne in izvozne omejitve

Pogodbenici ne smeta sprejeti ali ohraniti nobene prepovedi ali omejitve za uvoz katerega koli blaga druge pogodbenice ali za izvoz ali prodajo za izvoz katerega koli blaga, namenjenega na ozemlje druge pogodbenice, razen v skladu s členom XI GATT 1994, vključno z njegovimi pojasnjevalnimi opombami in dopolnilnimi določbami. V ta namen je člen XI GATT 1994, vključno z njegovimi pojasnjevalnimi opombami in dopolnilnimi določbami, smiselno vključen v ta sporazum in je njegov sestavni del.

ČLEN 36

Izvozne dajatve, davki ali druge takse

1. V interesu razvoja svojega trgovinskega partnerstva in za nadaljnje spodbujanje svojih trgovinskih priložnosti si pogodbenici prizadevata, da ne uvedeta nikakršnih novih dajatev, davkov ali drugih taks za izvoz blaga v drugo pogodbenico ali v zvezi z njim, ali kakršnega koli notranjega davka ali druge takse za blago, izvoženo v drugo pogodbenico, ki presega davek ali takso, ki bi bila uvedena za podobno blago, kadar je namenjeno domači potrošnji, ali katerih koli drugih ukrepov z enakim učinkom.
2. Kadar pogodbenica odobri ugodnejšo obravnavo v zvezi z izvoznimi dajatvami, davki ali drugimi taksami za svoj izvoz v drugo tretjo državo, ta pogodbenica enako obravnavo razširi na izvoz, namenjen drugi pogodbenici.
2. V izjemnih okoliščinah lahko pogodbenica za drugo pogodbenico uporabi ukrep iz odstavka 1 tega člena. Pogodbenica, ki uporablja tak ukrep, na svojem uradnem spletnem mestu objavi zadevne informacije 60 dni pred začetkom njegove veljavnosti, vključno s pričakovanim trajanjem uporabe.

ČLEN 37

Nadzor izvoza blaga z dvojno rabo

Pogodbenici se strinjata, da si bosta izmenjevali informacije in dobre prakse glede nadzora izvoza blaga z dvojno rabo z namenom spodbujanja sodelovanja Evropske unije in Republike Uzbekistan na področju nadzora izvoza.

ČLEN 38

Pristojbine in formalnosti

1. Pristojbine in druge takse, ki jih pogodbenica naloži za uvoz ali izvoz blaga druge pogodbenice ali v zvezi z njim, so omejene na znesek približnih stroškov opravljenih storitev in ne predstavljajo posredne zaščite domačega blaga ali obdavčitve uvoza ali izvoza za davčne namene.
2. Vsaka pogodbenica nemudoma objavi vse pristojbine in takse, ki jih nalaga v zvezi z uvozom ali izvozom, tako da vladam, trgovcem in drugim zainteresiranim stranem omogoči, da se z njimi seznanijo.
3. Nobena pogodbenica ne zahteva transakcij v okviru diplomatskih in konzularnih odnosov, vključno s plačili povezanih pristojbin in taks, v zvezi z uvozom katerega koli blaga druge pogodbenice.

ČLEN 39

Popravljeno blago

1. Nobena pogodbenica ne zaračuna carine za blago, ne glede na njegovo poreklo, ki ponovno vstopi na njeno carinsko območje, potem ko je bilo to blago začasno izvoženo z njenega carinskega območja na carinsko območje druge pogodbenice zaradi popravila.

2. Odstavek 1 se ne uporablja za blago, uvoženo s carinsko garancijo na območja proste trgovine ali s podobnim statusom, ki se potem izvozi zaradi popravila in ni ponovno uvoženo s carinsko garancijo na območja proste trgovine ali s podobnim statusom.
3. Nobena pogodbenica ne zaračuna carine za blago, ne glede na njegovo poreklo, ki je začasno uvoženo s carinskega območja druge pogodbenice za popravilo.

ČLEN 40

Začasni uvoz blaga

Pogodbenica drugi pogodbenici v primerih in v skladu s postopki, ki jih določa katera koli mednarodna konvencija o začasnem uvozu blaga, ki je zanjo zavezujoča, odobri oprostitev uvoznih dajatev in carin za začasno uvoženo blago. Ta izjema se uporablja v skladu z zakonodajo vsake pogodbenice.

ČLEN 41

Tranzit

1. Člen V GATT 1994 je vključen v ta sporazum in je njegov sestavni del.
2. Pogodbenici sprejmeta vse potrebne ukrepe za olajšanje tranzita energetskega blaga v skladu z načelom prostega tranzita ter členom 7 Pogodbe o energetske listini.

ČLEN 42

Označevanje porekla

1. Kadar Republika Uzbekistan zahteva označbo porekla na blagu, uvoženem iz Evropske unije, sprejme označbo „Made in EU“ ali enakovredno označbo porekla v jeziku v skladu s svojimi zahtevami glede označevanja porekla pod pogoji, ki niso manj ugodni od pogojev, ki se uporabljajo za označbe porekla držav članic.
2. Republika Uzbekistan za namene označbe porekla „Made in EU“ obravnava Evropsko unijo kot enotno ozemlje.

ČLEN 43

Postopki za izdajanje uvoznih dovoljenj

1. Vsaka pogodbenica sprejme in upravlja vse postopke za izdajanje uvoznih dovoljenj v skladu s členi 1, 2 in 3 Sporazuma o STO o postopkih za izdajanje uvoznih dovoljenj. V ta namen so členi 1, 2 in 3 Sporazuma o postopkih za izdajanje uvoznih dovoljenj smiselno vključeni v ta sporazum in so njegov sestavni del.

2. Pogodbenica, ki uvede postopke za izdajanje dovoljenj ali spremembe obstoječih postopkov za izdajanje dovoljenj, drugo pogodbenico o tem obvesti v 90 dneh od objave teh sprememb. Uradno obvestilo vključuje informacije iz člena 5(2) Sporazuma o postopkih za izdajanje uvoznih dovoljenj. Šteje se, da pogodbenica izpolnjuje to določbo, če je Odbor za izdajanje uvoznih dovoljenj iz člena 4 Sporazuma o postopkih za izdajanje uvoznih dovoljenj uradno obvestila o zadevnem novem postopku za izdajanje uvoznih dovoljenj ali o kakršnih koli njegovih spremembah, vključno z informacijami iz člena 5(2) navedenega sporazuma. Za Republiko Uzbekistan obveznost uradnega obveščanja Odbora za izdajanje uvoznih dovoljenj velja od datuma, ko Republika Uzbekistan postane članica STO.

3. Pogodbenica na zahtevo druge pogodbenice nemudoma zagotovi vse ustrezne informacije, vključno z informacijami iz člena 5(2) Sporazuma o postopkih za izdajanje uvoznih dovoljenj, v zvezi s katerim koli postopkom za izdajanje uvoznih dovoljenj, ki ga namerava sprejeti, ga je sprejela ali ga ohranja, ali o spremembah obstoječega postopka za izdajanje dovoljenj.

ČLEN 44

Postopki za izdajanje izvoznih dovoljenj¹

1. Vsaka pogodbenica vsak nov postopek za izdajanje izvoznih dovoljenj ali vsako spremembo obstoječega postopka za izdajanje izvoznih dovoljenj objavi tako, da vladam, trgovcem in drugim zainteresiranim stranem omogoči, da se z njimi seznani. Kadar koli je to izvedljivo, se taka objava zagotovi najpozneje 45 dni pred začetkom veljave novega postopka za izdajanje izvoznih dovoljenj ali vsake spremembe obstoječega postopka za izdajanje izvoznih dovoljenj, v vsakem primeru pa najpozneje na datum, na katerega začne tak postopek ali sprememba veljati.

¹ Pojasniti je treba, da nobena določba tega člena od pogodbenice ne zahteva, da izda izvozno dovoljenje, ali preprečuje pogodbenici, da izpolni svoje obveznosti ali zaveze iz resolucij Varnostnega sveta Združenih narodov ter večstranskih ureditev neširjenja orožja in dogovorov o nadzoru izvoza.

2. Objava postopkov za izdajanje izvoznih dovoljenj vključuje naslednje informacije:
- (a) besedila postopkov za izdajanje izvoznih dovoljenj ali kakršnih koli sprememb teh postopkov;
 - (b) blago, za katero velja vsak postopek za izdajanje izvoznih dovoljenj;
 - (c) za vsak postopek za izdajanje izvoznih dovoljenj: opis postopka za vložitev zahtevka za izvozno dovoljenje in vsa merila, ki jih mora izpolnjevati vložnik, da lahko vloži zahtevek za izvozno dovoljenje, kot so posedovanje dovoljenja za opravljanje dejavnosti, vzpostavitev ali vzdrževanje naložbe ali delovanje prek določene pravne oblike na ozemlju pogodbenice;
 - (d) kontaktno(-e) točko(-e), na kateri(-h) lahko zainteresirane osebe dobijo dodatne informacije o pogojih za pridobitev izvoznega dovoljenja;
 - (e) upravni organ ali organe, ki se jim predloži zahtevek ali druga ustrezna dokumentacija;
 - (f) opis vsakega ukrepa ali ukrepov, izvajanju katerega(-ih) je namenjen postopek za izdajanje izvoznih dovoljenj;
 - (g) obdobje, v katerem bo veljal posamezni postopek za izdajanje izvoznih dovoljenj, razen če bo postopek ostal v veljavi, dokler se ne ukine ali spremeni z novo objavo;
 - (h) če namerava pogodbenica postopek za izdajanje izvoznih dovoljenj uporabiti za upravljanje izvozne kvote, celotno količino in po potrebi vrednost kvote ter začetne in zaključne datume kvote, ter

- (i) vsa izvzetja in izjeme iz zahteve za pridobitev izvoznega dovoljenja, kako zahtevati ali uveljavljati ta izvzetja in izjeme ter merila za njihovo odobritev.

3. Vsaka pogodbenica v 30 dneh po datumu začetka veljavnosti tega sporazuma uradno obvesti drugo pogodbenico o svojih obstoječih postopkih za izdajanje izvoznih dovoljenj. Pogodbenica, ki sprejme nov postopek za izdajanje izvoznih dovoljenj ali spremeni kateri koli obstoječi postopek za izdajanje izvoznih dovoljenj, drugo pogodbenico obvesti o postopku ali spremembi v 90 dneh od objave. Uradno obvestilo vključuje sklic na vire, kjer so objavljene informacije, zahtevane v skladu z odstavkom 2, in po potrebi vključuje naslov zadevnih uradnih spletišč.

ČLEN 45

Trgovina z jedrskim materialom

Sodelovanje v zvezi s trgovino z jedrskim materialom ureja Sporazum o sodelovanju na področju miroljubne uporabe jedrske energije med Evropsko skupnostjo za atomsko energijo (Euratom) in Vlado Republike Uzbekistan¹, podpisan v Bruslju 6. oktobra 2003.

¹ UL EU L 269, 21.10.2003, str. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2003/744/oj.

POGLAVJE 3

TRGOVINSKA SREDSTVA

ČLEN 46

Splošne določbe

1. Naslednja besedila so smiselno vključena v ta sporazum in so njegov sestavni del:
 - (a) člen XIX GATT 1994;
 - (b) Sporazum o zaščitnih ukrepih;
 - (c) člen VI GATT 1994;
 - (d) protidampinški sporazum in
 - (e) Sporazum o subvencijah in izravnalnih ukrepih.
2. Za določbe tega poglavja se ne uporablja poglavje 14 naslova IV tega sporazuma.

ČLEN 47

Preglednost

1. Pogodbenici instrumente trgovinske zaščite (protidampinške, protisubvencijske in večstranske zaščitne ukrepe) uporabljata v popolni skladnosti z zadevnimi zahtevami STO ter na podlagi pravičnega in preglednega sistema.

Večstranski zaščitni ukrepi

2. Pogodbenica, ki začne preiskavo v zvezi z zaščitnimi ukrepi, o tem obvesti drugo pogodbenico, če gre za njen bistven gospodarski interes.

3. Za namene tega člena se šteje, da ima pogodbenica znaten gospodarski interes, če je med petimi največjimi ponudniki uvoženega izdelka v triletnem obdobju pred datumom začetka preiskave v zvezi z zaščitnimi ukrepi, merjeno v absolutnem obsegu ali vrednosti.

4. Ne glede na odstavke 2, 3 in 5 pogodbenica, ki začne preiskavo v zvezi z zaščitnimi ukrepi in namerava uporabiti zaščitne ukrepe, na zahtevo druge pogodbenice:

(a) drugi pogodbenici nemudoma predloži *ad hoc* pisno obvestilo o vseh ustreznih informacijah, ki so privedle do začetka preiskave v zvezi z zaščitnimi ukrepi in uvedbe zaščitnih ukrepov, po potrebi vključno z informacijami o začetku preiskave v zvezi z zaščitnimi ukrepi, o začasnih ugotovitvah in končnih ugotovitvah preiskave, in

(b) ter drugi pogodbenici ponudi možnost posvetovanj.

5. Pri izbiri ukrepov iz tega člena si pogodbenici prizadevata dati prednost tistim, ki najmanj ovirajo dvostransko trgovino.

Protidampinški in izravnalni ukrepi

6. Pogodbenici neposredno po uvedbi začasnih ukrepov in pred končno določitvijo v celoti in smiselno razkrijeta vsa bistvena dejstva in premisleke, na katerih temelji sklep o uvedbi ukrepov, brez poseganja v člen 6.5 protidampinškega sporazuma in člen 12.4 Sporazuma o subvencijah in izravnalnih ukrepih. Razkritja se opravijo v pisni obliki, zainteresirane strani pa imajo na voljo dovolj časa za predložitev pripomb na taka bistvena dejstva in premisleke.

7. Vsaki zainteresirani strani je dana priložnost za zaslišanje, da med protidampinško in protisubvencijsko preiskavo izrazi svoja stališča, če to po nepotrebnem ne zadržuje izvedbe preiskav.

ČLEN 48

Upoštevanje javnega interesa

Med preiskavami v zvezi s protidampinškimi in izravnalnimi dajatvami imajo domača industrija, potrošniki, uporabniki in uvozniki pravico, da predložijo ustrezne informacije in podatke, ki jih bodo upoštevali preiskovalni organi v skladu z ustreznimi nacionalnimi postopkovnimi pravili.

Pravilo nižje dajatve

Če se pogodbenica odloči uvesti protidampinško dajatev, znesek take dajatve ne presega stopnje dampinga, vendar je načeloma lahko nižji od te stopnje, če bi taka nižja dajatev zadostovala za odpravo škode, povzročene domači industriji.

POGLAVJE 4

CARINE

ČLEN 49

Carinsko sodelovanje

1. Pogodbenici krepiata sodelovanje na področju carin, da se zagotovi pregledno trgovinsko okolje, olajša trgovina, okrepi varnost dobavne verige, spodbuja varstvo potrošnikov, prepreči tok blaga, ki krši pravice intelektualne lastnine, ter okrepi boj proti tihotapljenju in drugim kršitvam carinske zakonodaje.

2. Da bi uresničili cilje iz odstavka 1 in v mejah razpoložljivih virov pogodbenici med drugim sodelujeta pri:

- (a) izboljšanju carinske zakonodaje ter usklajevanju in poenostavitvi carinskih postopkov v skladu z mednarodnimi konvencijami in standardi, ki se uporabljajo na področju carine in olajševanja trgovine, vključno s tistimi, ki so jih oblikovale Evropska unija (vključno s carinskimi smernicam), STO in Svetovna carinska organizacija (zlasti revidirana Kjotska konvencija);
- (b) vzpostavitvi sodobnih carinskih sistemov, vključno s sodobnimi tehnologijami za carinjenje, določbami za pooblašcene gospodarske subjekte, avtomatizirano analizo tveganja in kontrolami, poenostavljenimi postopki za sprostitvev blaga, kontrolami po prepustitvi blaga, preglednim carinskim vrednotenjem ter določbami za partnerstva med carino in podjetji;
- (c) spodbujanju najvišjih standardov integritete na področju carine, zlasti na meji, z izvajanjem ukrepov, ki izražajo načela iz izjave Svetovne carinske organizacije iz Aruše;
- (d) izmenjavi dobrih praks in zagotavljanju usposabljanja in tehnične podpore za načrtovanje in gradnjo zmogljivosti ter zagotavljanje najvišjih standardov integritete;
- (e) izmenjavi, kadar je to primerno, zadevnih informacij in podatkov ob spoštovanju pravil pogodbenic o zaupnosti informacij in o varstvu osebnih podatkov;
- (f) usklajenih carinskih ukrepov med njunimi carinskimi organi;

- (g) če je to primerno in ustrezno, vzpostavitvi vzajemnega priznavanja programov pooblaščenih gospodarskih subjektov in carinskega nadzora, vključno z enakovrednimi ukrepi za olajševanje trgovine;
- (h) če je to primerno in ustrezno, iskanju možnosti za medsebojno povezljivost zadevnih carinskih tranzitnih sistemov.

ČLEN 50

Medsebojna upravna pomoč

Pogodbenici druga drugi zagotovita medsebojno upravno pomoč v carinskih zadevah v skladu s Protokolom.

ČLEN 51

Carinsko vrednotenje

Sporazum o izvajanju člena VII GATT 1994 iz Priloge 1A k Sporazumu o STO ureja carinsko vrednotenje blaga, ki se uporablja v trgovini med pogodbenicama, ter je smiselno vključen v ta sporazum in je njegov sestavni del.

POGLAVJE 5

TEHNIČNE OVIRE V TRGOVINI

ČLEN 52

Cilj

Cilj tega poglavja je olajšati trgovino z blagom med pogodbenicama s preprečevanjem, prepoznavanjem in odpravljanjem nepotrebnih tehničnih ovir v trgovini.

ČLEN 53

Področje uporabe

1. To poglavje se uporablja za pripravo, sprejetje in uporabo vseh standardov, tehničnih predpisov in postopkov za ugotavljanje skladnosti, kot so opredeljeni v Sporazumu o tehničnih ovirah v trgovini, ki lahko vplivajo na blagovno menjavo med pogodbenicama.
2. Ne glede na odstavek 1 se to poglavje ne uporablja za:
 - (a) specifikacije nabav, ki jih vladni organi pripravijo za potrebe lastne proizvodnje ali porabe, ali
 - (b) sanitarne in fitosanitarne ukrepe, kot so opredeljeni v Prilogi A k Sporazumu o sanitarnih in fitosanitarnih ukrepih, ki so zajeti v poglavju 6 tega sporazuma.

ČLEN 54

Razmerje do Sporazuma o tehničnih ovirah v trgovini

1. Členi 2.1 do 2.8, 2.11, 2.12, 3.1, 3.4, 3.5, 4, 5.1 do 5.5, 5.8, 5.9, 6, 7.1, 7.4, 7.5, 8, 9 ter prilogi 1 in 3 k Sporazumu o tehničnih ovirah v trgovini se vključijo v ta sporazum in so njegov sestavni del.
2. Republika Uzbekistan v petih letih od začetka veljavnosti tega sporazuma zaključi postopek približevanja svojega sistema standardizacije Sporazumu o tehničnih ovirah v trgovini, zlasti Kodeksu dobre prakse, vključno s prostovoljno naravo standardov, kot so opredeljeni v Sporazumu o tehničnih ovirah v trgovini.
3. Sklicevanja na „ta sporazum“ v Sporazumu o tehničnih ovirah v trgovini, kakor je vključen v ta sporazum, se, če je ustrezno, razumejo kot sklicevanja na ta sporazum.
4. Izraz „članice“ v določbah Sporazuma o tehničnih ovirah v trgovini, ki so vključene v ta sporazum, pomeni pogodbenice tega sporazuma.

ČLEN 55

Tehnični predpisi

1. Vsaka pogodbenica v skladu s svojimi pravili in postopki izvede oceno regulativnega učinka načrtovanih tehničnih predpisov.

2. Vsaka pogodbenica oceni razpoložljive regulativne in neregulativne alternative predlaganim tehničnim predpisom, ki bi lahko izpolnjevale legitimne cilje pogodbenice, v skladu s členom 2.2 Sporazuma o tehničnih ovirah v trgovini.
3. Vsaka pogodbenica uporabi mednarodne standarde kot podlago za svoje tehnične predpise, razen kadar pogodbenica, ki tehnične predpise razvija, dokaže, da bi bili taki mednarodni standardi neučinkoviti ali neprimerni za doseg zasledovanih zakonitih ciljev.
4. Mednarodni standardi, ki so jih razvile organizacije iz Priloge 5-A, se štejejo za ustrezne mednarodne standarde v smislu člena 2 in člena 5 Sporazuma o tehničnih ovirah v trgovini ter Priloge 3 k navedenemu sporazumu, če so te organizacije pri njihovem razvoju upoštevale načela in postopke iz Sklepa Odbora STO za tehnične ovire v trgovini o načelih za razvoj mednarodnih standardov, smernic in priporočil v zvezi s členom 2 in členom 5 Sporazuma o tehničnih ovirah v trgovini ter Prilogo 3 k navedenemu sporazumu.
5. Odbor za sodelovanje na zahtevo ene od pogodbenic preuči možnost posodobitve seznama iz Priloge 5-A.
6. Če pogodbenica ne uporabi mednarodnih standardov kot podlage za svoje tehnične predpise, na zahtevo druge pogodbenice opredeli kakršno koli bistveno odstopanje od ustreznega mednarodnega standarda, in pojasni razloge, zakaj so se taki standardi šteli za neprimerne ali neučinkovite za zastavljeni cilj, ter predloži znanstvene ali tehnične dokaze, na katerih temelji ta ocena.

7. Vsaka pogodbenica poleg členov 2.3 in 2.4 Sporazuma o tehničnih ovirah v trgovini pregleda svoje tehnične predpise, da bi povečala njihovo približevanje ustreznim mednarodnim standardom, pri čemer med drugim upošteva vsak nov razvoj ustreznih mednarodnih standardov ali morebitno spremembo okoliščin, ki so povzročile odstopanja od teh ustreznih mednarodnih standardov.

8. Pri pripravi tehničnih predpisov, ki bi lahko znatno vplivali na trgovino, vsaka pogodbenica v skladu s svojimi pravili in postopki zagotovi razpoložljivost postopkov, ki osebam pogodbenic omogočajo, da zagotovijo prispevek v okviru javnega postopka posvetovanj, razen kadar nastanejo ali bi utegnili nastati nujni problemi na področju varnosti, zdravja, varstva okolja ali državne varnosti. Vsaka pogodbenica dovoli osebam druge pogodbenice, da sodelujejo pri takih posvetovanjih pod pogoji, ki niso manj ugodni od pogojev, ki veljajo za njene osebe, ter javno objavi rezultate tega postopka posvetovanj.

ČLEN 56

Standardi

1. Zaradi harmonizacije standardov v čim večjem obsegu vsaka pogodbenica organe za standardizacijo na svojem ozemlju in regionalne organe za standardizacijo, katerih člani so pogodbenica ali organi za standardizacijo na njenem ozemlju, spodbuja, da:

- (a) sodelujejo v mejah razpoložljivih virov pri pripravljanju mednarodnih standardov s strani ustreznih mednarodnih organov za standardizacijo;
- (b) uporabijo ustrezne mednarodne standarde kot podlago za standarde, ki jih razvijajo, razen kadar bi bili taki mednarodni standardi neučinkoviti ali neprimerni, med drugim zaradi neučinkovite stopnje zaščite človeških življenj in zdravja ljudi ali osnovnih podnebnih ali geografskih razmer ali osnovnih tehnoloških problemov;

- (c) preprečujejo podvajanje ali prekrivanje z delom mednarodnih organov za standardizacijo;
- (d) v rednih časovnih presledkih pregledujejo nacionalne in regionalne standarde, ki ne temeljijo na ustreznih mednarodnih standardih, da bi povečali njihovo približevanje takim mednarodnim standardom;
- (e) sodelujejo z ustreznimi organi za standardizacijo druge pogodbenice pri mednarodnih standardizacijskih dejavnostih. To sodelovanje se lahko izvaja v mednarodnih organih za standardizacijo ali na regionalni ravni;
- (f) spodbujajo dvostransko sodelovanje z organi za standardizacijo druge pogodbenice.

2. Pogodbenici bi si morali izmenjevati informacije o:

- (a) uporabi standardov v zvezi s tehničnimi predpisi; in
- (b) svojih postopkih standardizacije in obsegu, v katerem uporabljata mednarodne, regionalne ali podregionalne standarde kot podlago za svoje nacionalne standarde.

3. Če standardi postanejo obvezni z vključitvijo ali sklicevanjem v osnutku tehničnega predpisa ali v postopku za ugotavljanje skladnosti, se izpolnijo obveznosti glede preglednosti iz člena 59.

ČLEN 57

Ugotavljanje skladnosti

1. Za postopke za ugotavljanje skladnosti se smiselno uporabljajo določbe iz člena 55 o pripravi, sprejetju in uporabi tehničnih predpisov.
2. Če pogodbenica zahteva ugotavljanje skladnosti kot potrditev, da je izdelek skladen s tehničnim predpisom:
 - (a) izbere postopke ugotavljanja skladnosti, ki so sorazmerni s povezanimi tveganji, kot so bila opredeljena na podlagi ocene tveganja;
 - (b) preuči uporabo dobaviteljeve izjave o skladnosti, tj. izjave o skladnosti, ki jo proizvajalec izda na lastno odgovornost in brez obvezne ocene tretje osebe kot zagotovilo skladnosti, kot eno od možnosti za dokazovanje skladnosti s tehničnimi predpisi;
 - (c) na zahtevo drugi pogodbenici predloži informacije o merilih, ki se uporabljajo za izbiro postopkov ugotavljanja skladnosti za določene izdelke.
3. Če pogodbenica zahteva ugotavljanje skladnosti s strani tretje osebe kot potrdilo, da je izdelek skladen s tehničnim predpisom, in te naloge ni pridržala za vladni organ, kakor je določeno v odstavku 5, zagotovi:
 - (a) prednostno uporabo akreditacije pri izbiri organov za ugotavljanje skladnosti;

- (b) da bo čim boljše izkoristila mednarodne standarde za akreditacijo in ugotavljanje skladnosti ter mednarodne sporazume, v katere so vključeni akreditacijski organi pogodbenic, na primer prek mehanizmov Mednarodnega združenja za akreditacijo laboratorijev (ILAC) in Mednarodnega akreditacijskega foruma (IAF);
- (c) da se bo pridružila ali po potrebi spodbujala svoje organe za ugotavljanje skladnosti k pridružitvi katerim koli ustreznim mednarodnim sporazumom ali ureditvam za usklajevanje ali lažjanje sprejemanja rezultatov ugotavljanja skladnosti;
- (d) da lahko gospodarski subjekti izbirajo med organi za ugotavljanje skladnosti, ki so jih organi pogodbenice določili za določeni izdelek ali skupino izdelkov;
- (e) da so organi za ugotavljanje skladnosti neodvisni od proizvajalcev, uvoznikov in gospodarskih subjektov na splošno ter da ni navzkrižja interesov med akreditacijskimi organi in organi za ugotavljanje skladnosti;
- (f) da lahko organi za ugotavljanje skladnosti uporabijo podizvajalce za izvajanje preskušanj ali inšpekcijskih pregledov v zvezi z ugotavljanjem skladnosti, vključno s podizvajalci, ki se nahajajo na ozemlju druge pogodbenice., ter
- (g) da na enem spletnem mestu objavi seznam organov, ki jih je imenovala za izvajanje takega ugotavljanja skladnosti, in ustrezne informacije o tem, kaj obsega imenovanje vsakega takega organa.

4. Točka (f) odstavka 3 se ne razlaga tako, da pogodbenici prepoveduje, da bi zahtevala, da podizvajalci izpolnjujejo enake zahteve, kot jih organ za ugotavljanje skladnosti sam izpolnjuje za izvajanje preskusov ali inšpekcijskih pregledov iz navedene točke.

5. Nobena določba v tem členu pogodbenici ne preprečuje, da zahteva, da ugotavljanje skladnosti v zvezi z določenimi izdelki izvedejo njeni določeni vladni organi. V takih primerih pogodbenica:

- (a) omeji pristojbine za ugotavljanje skladnosti na približne stroške opravljenih storitev in na zahtevo vložnika za ugotavljanje skladnosti pojasni, kako so pristojbine, ki jih naloži za tako ugotavljanje skladnosti, omejene na približne stroške opravljenih storitev, ter
- (b) pristojbine za ugotavljanje skladnosti da na voljo javnosti.

6. Ne glede na odstavke 2 do 5 pogodbenici sprejmeta dobaviteljevo izjavo o skladnosti kot dokazilo o skladnosti z obstoječimi tehničnimi predpisi za področja in v skladu z načini, določenimi v Prilogi 5-B.

ČLEN 58

Sodelovanje na področju tehničnih ovir v trgovini

1. Pogodbenici okrepita sodelovanje na področju standardov, tehničnih predpisov, meroslovja, nadzora trga, akreditacije in postopkov za ugotavljanje skladnosti z namenom izboljšanja vzajemnega razumevanja njunih sistemov in olajšanja dostopa do njunih trgov. V ta namen si pogodbenici prizadevata opredeliti in razviti ustrezne mehanizme in pobude regulativnega sodelovanja za posamezne zadeve ali sektorje, vključno z:

- (a) izmenjavo informacij in izkušenj o pripravi in uporabi njunih tehničnih predpisov in postopkov za ugotavljanje skladnosti;

- (b) prizadevanjem za možnost zbliževanja ali usklajevanja tehničnih predpisov in postopkov za ugotavljanje skladnosti;
- (c) spodbujanjem sodelovanja med njunimi organi, odgovornimi za meroslovje, standardizacijo, ugotavljanje skladnosti in akreditacijo, ter
- (d) izmenjavo informacij o razvoju v ustreznih regionalnih in multilateralnih forumih v zvezi s standardi, tehničnimi predpisi, postopki za ugotavljanje skladnosti in akreditacijo.

2. Da bi spodbujali medsebojno trgovino:

- (a) si pogodbenici prizadevata zmanjšati razlike, ki obstajajo med njima na področju tehničnih predpisov, meroslovja, standardizacije, nadzora trga, akreditacije in postopkov za ugotavljanje skladnosti, vključno s spodbujanjem uporabe ustreznih mednarodno dogovorjenih instrumentov;
- (b) pogodbenici v skladu z mednarodnimi pravili spodbujata uporabo akreditacije v podporo presoji tehnične usposobljenosti organov za ugotavljanje skladnosti in njihovih dejavnosti ter
- (c) pogodbenici spodbujata sodelovanje in, kadar je to mogoče, članstvo Republike Uzbekistan in njenih zadevnih nacionalnih organov v evropskih in mednarodnih organizacijah, katerih dejavnost je povezana s standardi, ugotavljanjem skladnosti, akreditacijo, meroslovjem in z njimi povezanimi nalogami.

3. Pogodbenici si prizadevata vzpostaviti in vzdrževati postopek, s pomočjo katerega je mogoče doseči postopno približevanje tehničnih predpisov, standardov in postopkov za ugotavljanje skladnosti v Republiki Uzbekistan tistim, ki veljajo v Evropski uniji.

4. Za področja, na katerih je bila dosežena uskladitev, lahko pogodbenici preučita možnost pogajanj o sporazumih o ugotavljanju skladnosti in prevzemanju industrijskih izdelkov.

ČLEN 59

Preglednost

1. Pri pripravi tehničnih predpisov, ki bi lahko znatno vplivali na trgovino, vsaka pogodbenica po objavi predlaganih tehničnih predpisov in postopkov za ugotavljanje skladnosti da na voljo drugi pogodbenici vsaj 60 dni za predložitev pisnih pripomb, razen kadar nastanejo ali bi utegnili nastati nujni problemi na področju varnosti, zdravja, varstva okolja ali državne varnosti. Pogodbenica v pozitivnem duhu obravnava razumno zahtevo za podaljšanje obdobja za predložitev pisnih pripomb.
2. Če pogodbenica od druge pogodbenice prejme pisne pripombe o predlaganem tehničnem predpisu ali postopku ugotavljanja skladnosti, mora:
 - (a) na zahtevo druge pogodbenice razpravljati o pisnih pripombah s sodelovanjem njenega pristojnega regulativnega organa v času, ko jih je mogoče upoštevati, ter
 - (b) odgovoriti na pripombe najpozneje na datum objave tehničnega predpisa ali postopka za ugotavljanje skladnosti.
3. Vsaka pogodbenica na zahtevo druge pogodbenice sporoči informacije o ciljih, pravni podlagi in utemeljitvi tehničnega predpisa ali postopka za ugotavljanje skladnosti, ki ga je pogodbenica sprejela ali za katerega predlaga sprejetje.

4. Vsaka pogodbenica zagotovi, da so tehnični predpisi in postopki ugotavljanja skladnosti, ki jih je sprejela, objavljeni na brezplačnem spletnem mestu.
5. Vsaka pogodbenica zagotovi informacije o sprejetju in začetku veljavnosti tehničnega predpisa in postopka ugotavljanja skladnosti ter sprejetega končnega besedila.
6. Vsaka pogodbenica omogoči primeren časovni razmik med objavo tehničnih predpisov in njihovim začetkom veljavnosti, da se gospodarskim subjektom druge pogodbenice omogoči, da se prilagodijo. Izraz „primeren časovni razmik“ pomeni najmanj šestmesečno obdobje, razen kadar bi to bil neučinkovit pristop k doseganju zastavljenih zakonitih ciljev.

ČLEN 60

Označevanje in etiketiranje

1. Vsaka pogodbenica potrjuje, da bodo njeni tehnični predpisi, ki vključujejo ali obravnavajo izključno označevanje ali etiketiranje, skladni z načeli iz člena 2.2 Sporazuma o tehničnih ovirah v trgovini.
2. Če pogodbenica zahteva obvezno označevanje ali etiketiranje izdelkov:
 - (a) zahteva samo informacije, ki so pomembne za potrošnike ali uporabnike izdelka ali ki kažejo skladnost izdelka z obveznimi tehničnimi zahtevami;

- (b) ne zahteva predhodne odobritve, registracije ali certificiranja etiket ali oznak izdelkov niti morebitnega izplačila pristojbin kot pogoj, da se dajo na njen trg izdelki, ki so sicer skladni z njenimi obveznimi tehničnimi zahtevami, razen če je to potrebno zaradi zakonitih ciljev iz člena 2.2 Sporazuma o tehničnih ovirah v trgovini;
- (c) če zahteva, da gospodarski subjekti uporabljajo enolično identifikacijsko številko, gospodarskim subjektom druge pogodbenice brez nepotrebnega odlašanja in na nediskriminatoren način zagotovi to številko;
- (d) pod pogojem, da v nadaljevanju navedeni elementi niso zavajajoči, protislovni ali dvoumni glede informacij, ki jih zahteva pogodbenica uvoznica blaga, ta pogodbenica dovoli:
 - (i) informacije v drugih jezikih poleg informacij v jeziku, ki ga zahteva pogodbenica uvoznica blaga,
 - (ii) mednarodno sprejete nomenklature, piktograme, simbole ali grafične prikaze in
 - (iii) dodatne informacije poleg tistih, ki jih zahteva pogodbenica uvoznica blaga;
- (e) sprejme, da dodatno etiketiranje ali popravki na etiketah poteka v carinskih skladiščih ali na drugih določenih območjih v državi uvoza, razen če zakonodaja pogodbenic tako etiketiranje zahteva iz razlogov javnega zdravja in varnosti;
- (f) si prizadeva sprejeti etikete, ki se lahko pritrdijo na obstoječe etikete, ali informacije za označevanje ali etiketiranje, ki so navedene v spremni dokumentaciji in ne fizično pritrjene na izdelek.

3. Točka (e) odstavka 2 se uporablja do dne pristopa Republike Uzbekistan k STO.

ČLEN 61

Sodelovanje na področju nadzora trga, varnosti in skladnosti neživilskih izdelkov

1. Pogodbenici priznavata pomen sodelovanja pri nadzoru trga, varnosti in skladnosti neživilskih izdelkov za olajševanje trgovine ter varstvo potrošnikov in drugih uporabnikov ter pomen vzpostavitve vzajemnega zaupanja na podlagi skupnih informacij.
2. Za zagotovitev neodvisnega in nepristranskega delovanja nadzora trga pogodbenici zagotovita:
 - (a) ločitev funkcij nadzora trga od funkcij ugotavljanja skladnosti in
 - (b) odsotnost kakršnih koli interesov, ki bi vplivali na nepristranskost organov za nadzor trga pri izvajanju njihove kontrole ali nadzora gospodarskih subjektov.
3. Pogodbenici lahko sodelujeta in si izmenjujeta informacije na področju nadzora trga, varnosti in skladnosti neživilskih izdelkov, zlasti v zvezi z:
 - (a) nadzorom trga ter izvršilnimi dejavnostmi in ukrepi;
 - (b) metodami ocenjevanja tveganja in preskušanjem izdelkov;

- (c) usklajenimi odpoklici izdelkov ali drugimi podobnimi ukrepi;
- (d) znanstvenimi, tehničnimi in regulativnimi zadevami za izboljšanje varnosti in skladnosti neživilskih izdelkov;
- (e) novimi vprašanji, ki so zelo pomembna za zdravje in varnost;
- (f) dejavnostmi, povezanimi s standardizacijo, ter
- (g) izmenjavo uradnikov.

4. Evropska unija lahko Republiki Uzbekistan zagotovi izbrane informacije iz svojega sistema hitrega obveščanja v zvezi s potrošniškimi izdelki iz Direktive 2001/95/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹ ali pravnega akta, ki jo bo nasledil, Republika Uzbekistan pa lahko Evropski uniji zagotovi ustrezne informacije o varnosti neživilskih potrošniških izdelkov ter o sprejetih preventivnih, omejevalnih in popravnih ukrepih v zvezi s potrošniškimi izdelki iz ustrezne zakonodaje Republike Uzbekistan. Informacije se lahko izmenjujejo v obliki:

- (a) priložnostne izmenjave v ustrezno utemeljenih primerih, razen osebnih podatkov, ali
- (b) sistematične izmenjave na podlagi dogovora, ki ga lahko sprejme Odbor za sodelovanje iz Priloge 5-C.

¹ Direktiva 2001/95/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. decembra 2001 o splošni varnosti proizvodov (UL EU L 11, 15.1.2002, str. 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/95/oj>).

5. Odbor za sodelovanje lahko v Prilogi 5-D vzpostavi ureditev o redni izmenjavi informacij, vključno z elektronskimi sredstvi, glede ukrepov, sprejetih v zvezi z neskladnimi neživilskimi izdelki, razen informacij iz odstavka 4.
6. Pogodbenici uporabita informacije, pridobljene v skladu z odstavki 3, 4 in 5, izključno za varstvo potrošnikov, zdravja, varnosti ali okolja.
7. Vsaka pogodbenica obravnava informacije, pridobljene v skladu z odstavki 3, 4 in 5, kot zaupne.
8. Ureditve iz odstavkov 4 in 5 določajo vrsto informacij, ki se izmenjajo, načine izmenjave ter uporabo pravil o zaupnosti in varstvu osebnih podatkov. Odbor za sodelovanje je pooblaščen za sprejemanje odločitev, s katerimi določi ali spremeni ureditve iz prilog 5-C in 5-D.
9. V tem poglavju „nadzor trga“ pomeni dejavnosti in ukrepe javnih organov, vključno z dejavnostmi, opravljenimi v sodelovanju z gospodarskimi subjekti, oziroma ukrepi, sprejetimi v sodelovanju z gospodarskimi subjekti, na podlagi postopkov pogodbenice, da se navedeni pogodbenici omogoči spremljanje ali obravnava varnosti izdelkov ali skladnosti izdelkov z zahtevami iz njenih zakonov in drugih predpisov. Za Republiko Uzbekistan gospodarski subjekt pomeni proizvajalca, pooblaščenega zastopnika, uvoznika ali prodajalca.

ČLEN 62

Tehnične razprave in posvetovanja

1. Vsaka pogodbenica lahko razpravlja z drugo pogodbenico o katerem koli osnutku ali predlaganem tehničnem predpisu ali postopku ugotavljanja skladnosti druge pogodbenice, za katerega pogodbenica meni, da bi lahko znatno negativno vplival na trgovino med pogodbenicama. Zahteva se predloži pisno, v njej pa so navedeni:
 - (a) zadevni ukrep;
 - (b) določbe tega poglavja, na katere se nanašajo pomisleki, ter
 - (c) razlogi za zahtevo, vključno z opisom pomislekov pogodbenice, ki predloži zahtevo, v zvezi z ukrepom.
2. Pogodbenica svojo zahtevo predloži koordinatorju poglavja o tehničnih ovirah v trgovini druge pogodbenice.
3. Pogodbenici se na zahtevo katere koli pogodbenice sestaneta, da bi v 60 dneh od datuma zahteve osebno ali prek video- ali telekonference razpravljali o pomislekih iz zahteve, in si prizadevata zadevo čim prej rešiti. Če pogodbenica, ki predloži zahtevo, meni, da je zadeva nujna, lahko zahteva, da se sestanek začne hitreje. V takih primerih pogodbenica, ki prejme zahtevo, poskuša potrditi tako zahtevo.
4. Pogodbenica lahko zahteva posvetovanja z drugo pogodbenico o kateri koli zadevi, ki izhaja iz tega poglavja, z vložitvijo pisnega zahtevka pri koordinatorju poglavja o tehničnih ovirah v trgovini druge pogodbenice. Pogodbenici si prizadevata, da bi zadevo rešili na obojestransko zadovoljiv način.
5. Ta člen ne posega v pravice in obveznosti pogodbenic v okviru poglavja 14.

ČLEN 63

Koordinator poglavja o tehničnih ovirah v trgovini

1. Vsaka pogodbenica imenuje koordinatorja poglavja o tehničnih ovirah v trgovini in drugo pogodbenico uradno obvesti o kontaktnih podatkih tega koordinatorja in vseh njihovih spremembah. Koordinatorja poglavja o tehničnih ovirah v trgovini si skupaj prizadevata olajšati izvajanje tega poglavja in sodelovanje med pogodbenicama v vseh zadevah v zvezi s Sporazumom o tehničnih ovirah v trgovini.
2. Naloge vsakega koordinatorja poglavja o tehničnih ovirah v trgovini vključujejo:
 - (a) spremljanje izvajanja in upravljanja tega poglavja, vključno z vsakim vprašanjem v zvezi z razvojem, sprejetjem, uporabo ali izvrševanjem tehničnih predpisov, standardov in postopkov ugotavljanja skladnosti;
 - (b) komuniciranje s koordinatorjem poglavja o tehničnih ovirah v trgovini druge pogodbenice o pobudah, ki jih pogodbenici sprejmeta za krepitev sodelovanja pri razvoju in izboljšanju standardov, tehničnih predpisov in postopkov ugotavljanja skladnosti;
 - (c) ustrezno pripravo tehničnih razprav v skladu s členom 62 ter
 - (d) izmenjavo informacij o razvoju dogodkov v nevladnih, regionalnih in večstranskih forumih v zvezi s standardi, tehničnimi predpisi in postopki ugotavljanja skladnosti.
3. Koordinatorja poglavja o tehničnih ovirah v trgovini komunicirata med seboj na podlagi dogovorjene metode, ki je primerna za opravljanje njunih nalog.

ČLEN 64

Prehodno obdobje

Za Republiko Uzbekistan se členi 55(3), 55(6), 55(7), točka (b) člena 56(1), točka (c) člena 56(1), točka (b) člena 57(3), točka (d) člena 57(3) in člen 57(5) ter Priloga 5-B začnejo uporabljati pet let po datumu začetka veljavnosti tega sporazuma.

POGLAVJE 6

SANITARNE IN FITOSANITARNE ZADEVE

ČLEN 65

Cilji

Cilj tega poglavja je določiti načela, ki se uporabljajo za sanitarne in fitosanitarne ukrepe, kot so opredeljeni v Sporazumu STO o sanitarnih in fitosanitarnih ukrepih, vključno z zdravjem živali in rastlin ter varnostjo hrane, v trgovini med pogodbenicama, ter za sodelovanje na področjih dobrobiti živali, protimikrobne odpornosti in trajnostnih prehranskih sistemov. Pogodbenici uporabljata načela iz tega poglavja na način, ki olajšuje trgovino in preprečuje nastajanje neupravičenih omejitev v trgovini med njima, hkrati pa v obeh pogodbenicah ohranja raven varstva življenja ali zdravja ljudi, živali ali rastlin.

ČLEN 66

Načela

1. Pogodbenici zagotovita, da se sanitarni in fitosanitarni ukrepi oblikujejo in uporabljajo na podlagi načela sorazmernosti, preglednosti, nediskriminacije in znanstvene utemeljenosti ter ob upoštevanju mednarodnih standardov (Mednarodna konvencija o varstvu rastlin, podpisana 6. decembra 1951 v Rimu (v nadaljnjem besedilu IPPC), Svetovna organizacija za zdravje živali (v nadaljnjem besedilu: WOAH) in Komisija za Codex Alimentarius (v nadaljnjem besedilu: Codex Alimentarius)).
2. Vsaka pogodbenica zagotovi, da njeni sanitarni in fitosanitarni ukrepi ne povzročajo samovoljne ali neutemeljene diskriminacije med njenim ozemljem in ozemljem druge pogodbenice, kadar prevladujejo enaki ali podobni pogoji. Sanitarni in fitosanitarni ukrepi se ne smejo uporabljati tako, da bi prikrito omejevali trgovino med pogodbenicama.
3. Vsaka pogodbenica zagotovi, da se sanitarni in fitosanitarni ukrepi in postopki ali kontrole pravilno izvajajo ter da se zahteve pristojnega organa druge pogodbenice za predložitev informacij obravnavajo brez nepotrebnega odlašanja in na način, ki ni manj ugoden za uvožene proizvode kot za enake domače proizvode.

ČLEN 67

Uvozne zahteve ter uradna potrdila o sanitarnem in fitosanitarnem nadzoru

1. Uvozne zahteve vsake pogodbenice temeljijo na načelih Codex Alimentarius, WOAH in IPPC ter njihovih ustreznih standardih, razen če so uvozne zahteve podprte z znanstveno utemeljeno oceno tveganja, izvedeno v skladu z veljavnimi mednarodnimi pravili iz Sporazuma o sanitarnih in fitosanitarnih ukrepih.
2. Uvozne zahteve pogodbenice uvoznice se uporabljajo za celotno ozemlje pogodbenice izvoznice, prav tako pa tudi uradna potrdila o sanitarnem in fitosanitarnem nadzoru, ki se lahko zahtevajo za trgovino med pogodbenicama za kmetijske proizvode, vključno z rastlinami in rastlinskimi proizvodi, ob upoštevanju člena 69.
3. Za namene tega poglavja so uradna potrdila o sanitarnem in fitosanitarnem nadzoru opredeljena kot dokumenti, ki jih izda pogodbenica izvoznica in ki jamčijo, da so izpolnjene navedene uvozne zahteve, opredeljene v zakonodaji pogodbenice uvoznice v zvezi z izdelki, na katere se nanašajo.

ČLEN 68

Enakovrednost

1. Na zahtevo pogodbenice izvoznice in na podlagi zadovoljive ocene s strani pogodbenice uvoznice pogodbenici priznavata enakovrednost v skladu z ustreznimi mednarodnimi postopki za posamezen ukrep ali skupine ukrepov ali sistemov, ki se uporabljajo na splošno ali za sektor oziroma del sektorja.

2. Priznavanje enakovrednosti določi Odbor za sodelovanje in je navedeno v Prilogi 6.

ČLEN 69

Ukrepi v zvezi z zdravjem živali in rastlin

1. Pogodbenici priznavata pojem območij brez škodljivcev ali brez bolezni in območij, na katerih škodljivci ali bolezni niso močno razširjeni, v skladu s Sporazumom sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov ter ustreznimi standardi, smernicami ali priporočili Codex, WOAH ali IPPC.
2. Pogodbenici pri opredelitvi območij brez škodljivcev ali bolezni in območij, na katerih škodljivci ali bolezni niso močno razširjeni, upoštevata dejavnike, kot so geografski položaj, ekosistemi, epidemiološki nadzor ter učinkovitost sanitarnega ali fitosanitarnega nadzora na takih območjih.
3. Sanitarni in fitosanitarni ukrepi pogodbenice uvoznice, ki se uporabljajo za pogodbenico izvoznico, katere ozemlje je napadel škodljivec ali prizadela bolezen, temeljijo na odločitvi o določitvi območja, ki jo je sprejela pogodbenica izvoznica, pod pogojem, da se pogodbenici uvoznici zagotovi, da bo dosežena ustrezna raven zaščite.

ČLEN 70

Pregledi in revizije

1. Pregledi in revizije, ki jih pogodbenica uvoznica izvaja na ozemlju pogodbenice izvoznice, da bi ocenila njene sisteme pregledov in certificiranj, se izvajajo v skladu z zadevnimi standardi, smernicami in priporočili IPPC, WOAH in Codexa Alimentarius. V zvezi z določenimi izvoznimi obrati in proizvajalci se lahko kadar koli izvedejo dodatni pregledi, ki so del revizije sistemov pregledov in certificiranj.
2. Če je pogodbenica uvoznica zadovoljna z rezultati pregledov in revizij iz odstavka 1 ter vodi seznam pooblaščenih obratov ali objektov za uvoz živali ali živalskih proizvodov, odobri obrate na ozemlju pogodbenice izvoznice brez predhodnega pregleda, če je pogodbenica izvoznica to zahtevala, skupaj z ustreznimi jamstvi, ki jih določi pogodbenica uvoznica.
3. Vsaka pogodbenica sprejema jamstva na podlagi:
 - (a) ocene pristojnega organa in njegove zmogljivosti za nadzor izvoznih obratov;
 - (b) pisnega jamstva pristojnega organa o skladnosti pogodbenice izvoznice z minimalnimi zahtevami pogodbenice uvoznice.

4. Kadar je mogoče, pogodbenica uvoznica drugo pogodbenico obvesti o blagu, ki ne izpolnjuje zahtev, in razlogu za neizpolnitev zahtev ter ji sporoči vse ustrezne informacije o neizpolnjevanju zahtev.
5. Stroške pregledov in revizij krije pogodbenica, ki izvaja revizije in preglede, v skladu s svojimi notranjimi postopki.

ČLEN 71

Pregledi ob uvozu in pristojbine

1. Če se pri pregledu ob uvozu odkrije, da ustrezne uvozne zahteve niso izpolnjene, morajo ukrepi pogodbenice uvoznice temeljiti na oceni nastalega tveganja in ne smejo omejevati trgovine bolj, kot je potrebno, da bi se dosegla ustrezna raven sanitarne ali fitosanitarne zaščite pogodbenice uvoznice.
2. Kadar je mogoče, pogodbenica uvoznica uvoznika ali njegovega zastopnika obvesti o pošiljki, ki ne izpolnjuje zahtev, in razlogu za neizpolnitev zahtev ter jima zagotovi možnost za preučitev odločitve. Pogodbenica uvoznica upošteva vse ustrezne informacije, ki se predložijo v pomoč pri preučitvi.
3. Pogodbenica lahko zaračuna pristojbine za izvajanje mejnih kontrol. Te pristojbine pa ne smejo presegati zneska, potrebnega za povračilo nastalih stroškov.

ČLEN 72

Izmenjava informacij in sodelovanje

1. Pogodbenici razpravljata in izmenjujeta informacije o obstoječih sanitarnih in fitosanitarnih ukrepih ter ukrepih za dobrobit živali in o razvoju ter izvajanju navedenih ukrepov. Pri takih razpravah in izmenjavah informacij se, kakor je to primerno, upoštevajo Sporazum o sanitarnih in fitosanitarnih ukrepih ter standardi, smernice ali priporočila IPPC, WOAH in Codex Alimentarius.
2. Pogodbenici pri zadevah v zvezi z varnostjo hrane, zdravjem in dobrobitjo živali, zdravjem rastlin ter protimikrobno odpornostjo sodelujeta z izmenjavo informacij, strokovnega znanja in izkušenj, da bi okrepili zmogljivosti na teh področjih. Tako sodelovanje lahko vključuje tehnično pomoč. Posebna pozornost je namenjena odkrivanju in nadzoru bolezni živali in rastlin ter izboljšanju sistemov za analizo tveganja. Odbor za sodelovanje lahko v ta namen sprejme program tehnične pomoči.
3. Pogodbenici vzpostavita pravočasen dialog o sanitarnih in fitosanitarnih vprašanjih na zahtevo ene od pogodbenic, da bi obravnavali zadeve v zvezi s sanitarnimi in fitosanitarnimi vprašanji ter drugimi nujnimi vprašanji, ki jih zajema to poglavje. Odbor za sodelovanje lahko sprejme pravila za vodenje takih dialogov.
4. Pogodbenici določita in redno posodabljata kontaktne točke za komunikacijo v zvezi z zadevami, ki jih zajema to poglavje.

ČLEN 73

Preglednost

Vsaka pogodbenica:

- (a) si prizadeva za preglednost pri sanitarnih in fitosanitarnih ukrepih, ki se uporabljajo za trgovino, in zlasti sanitarnih in fitosanitarnih zahtevah, ki se uporabljajo za uvoz druge pogodbenice;
- (b) na zahtevo druge pogodbenice in brez odlašanja sporoči zahteve, ki se uporabljajo za uvoz specifičnih izdelkov, in navede, ali je potrebna ocena tveganja;
- (c) kontaktno točko druge pogodbenice po pošti, telefaksu ali elektronski pošti nemudoma uradno obvesti o kakršnem koli resnem ali večjem tveganju za zdravje ljudi, živali ali rastlin, vključno s kakršnimi koli izrednimi razmerami zaradi hrane, povezanimi z blagom, s katerim trgujeta pogodbenici.

POGLAVJE 7

INTELEKTUALNA LASTNINA

ODDELEK 1

SPLOŠNE DOLOČBE

ČLEN 74

Cilji

Cilji tega poglavja so:

- (a) olajšati proizvodnjo in trženje inovativnih in ustvarjalnih izdelkov in storitev med pogodbenicama ter s tem prispevati k bolj trajnostnemu in vključujočemu gospodarstvu za pogodbenici;
- (b) olajšati in urejati trgovino med pogodbenicama ter zmanjšati izkrivljanja in ovire za to trgovino ter
- (c) doseči ustrezno in učinkovito raven varstva in uveljavljanja pravic intelektualne lastnine.

ČLEN 75

Narava in obseg obveznosti

1. Pogodbenici izvajata mednarodne pogodbe, ki se nanašajo na pravice intelektualne lastnine, katerih pogodbenici sta. Sporazum TRIPS iz Priloge 1C k Sporazumu o STO se smiselno vključi v ta sporazum in je njegov sestavni del. To poglavje dopolnjuje in podrobneje opredeljuje pravice in obveznosti vsake pogodbenice v skladu z drugimi mednarodnimi sporazumi na področju intelektualne lastnine, katerih pogodbenici sta.
2. V tem poglavju izraz „pravice intelektualne lastnine“ pomeni vse kategorije intelektualne lastnine iz členov 78 do 120 tega poglavja in oddelkov 1 do 7 dela II Sporazuma TRIPS.
3. Varstvo pravic intelektualne lastnine vključuje varstvo pred nelojalno konkurenco iz člena 10bis Pariške konvencije za varstvo industrijske lastnine, podpisane 20. marca 1883, kakor je bila revidirana 14. julija 1967 v Stockholmu (v nadaljnjem besedilu: Pariška konvencija).
4. To poglavje nobeni pogodbenici ne preprečuje, da bi uporabila določbe svoje zakonodaje, ki uvajajo višje standarde za varstvo in uveljavljanje pravic intelektualne lastnine, pod pogojem, da so združljivi s tem poglavjem.

ČLEN 76

Izčrpanje

1. Vsaka pogodbenica vzpostavi lasten režim za izčrpanje pravic intelektualne lastnine na državni ali regionalni ravni.
2. Kar zadeva avtorsko in sorodne pravice, se izčrpanje pravic uporablja le za distribucijo izvornikov del ali drugih zaščitene vsebin ali njihovih kopij javnosti s prodajo ali drugače.

ČLEN 77

Nacionalna obravnava

1. Kar zadeva pravice intelektualne lastnine, obravnavane v tem poglavju, vsaka pogodbenica državljanom druge pogodbenice zagotovi obravnavo, ki ni manj ugodna od obravnave, ki jo v zvezi z varstvom¹ pravic intelektualne lastnine zagotavlja svojim državljanom, ob upoštevanju izjem, ki so že določene v:

- (a) Pariški konvenciji;

¹ V tem odstavku izraz „varstvo“ vključuje zadeve, ki vplivajo na razpoložljivost, pridobitev, obseg, ohranjanje in izvrševanje pravic intelektualne lastnine ter zadeve, ki vplivajo na uporabo pravic intelektualne lastnine, ki jih posebej obravnava to poglavje. Poleg tega izraz „varstvo“ v tem odstavku vključuje tudi ukrepe za preprečitev izogibanja veljavnim tehnološkim ukrepom in ukrepom v zvezi s podatki za upravljanje pravic.

- (b) Bernski konvenciji za varstvo književnih in umetniških del (v nadaljnjem besedilu: Bernska konvencija), revidirani 24. julija 1971 v Parizu in spremenjeni 28. septembra 1979;
- (c) Mednarodni konvenciji za varstvo izvajalcev, proizvajalcev fonogramov in radiodifuznih organizacij, sklenjena 26. oktobra 1961 v Rimu (v nadaljnjem besedilu: Rimska konvencija), ali
- (d) Pogodbi o intelektualni lastnini na področju integriranih vezij, ki je bila sprejeta 26. maja 1989 v Washingtonu.

Kar zadeva izvajalce, proizvajalce fonogramov in radiodifuzne organizacije, se obveznost iz prvega pododstavka uporablja le v zvezi s pravicami iz tega sporazuma.

2. Vsaka pogodbenica lahko v zvezi s svojimi sodnimi in upravnimi postopki izkoristi izjeme, dovoljene v skladu z odstavkom 1, vključno s tem, da od državljana druge pogodbenice zahteva, da na njenem ozemlju določi naslov za vročanje ali imenuje zastopnika, pod pogojem, da:

- (a) so take izjeme potrebne, da se zagotovi skladnost z zakoni ali drugimi predpisi pogodbenice, ki niso neskladni s tem poglavjem, in
- (b) se take izjeme ne uporabljajo na način, ki bi pomenil prikrito omejevanje trgovine.

3. Odstavek 1 se ne uporablja za postopke iz večstranskih sporazumov, sklenjenih pod okriljem Svetovne organizacije za intelektualno lastnino (WIPO), v zvezi s pridobitvijo ali ohranjanjem pravic intelektualne lastnine.

ODDELEK 2

STANDARDI GLEDE PRAVIC INTELEKTUALNE LASTNINE

PODODDELEK 1

AVTORSKA IN SORODNE PRAVICE

ČLEN 78

Mednarodni sporazumi

1. Vsaka pogodbenica ravna v skladu s:
 - (a) Pogodbo Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o avtorski pravici (WCT), sprejeto 20. decembra 1996 v Ženevi;
 - (b) Pogodbo Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih (WPPT), sprejeto 20. decembra 1996 v Ženevi, ter
 - (c) Marakeško pogodbo o olajšanem dostopu do objavljenih del za slepe in slabovidne osebe ter osebe z drugimi motnjami branja, sprejeto 28. junija 2013 v Marakešu.
2. Vsaka pogodbenica si čim bolj prizadeva za ratifikacijo Pekinške pogodbe o avdiovizualnih izvedbah, sprejete 24. junija 2012 v Pekingu, ali pristop k njej.

ČLEN 79

Avtorji

Vsaka pogodbenica avtorjem zagotovi izključno pravico, da dovolijo ali prepovejo:

- (a) neposredno ali posredno, začasno ali stalno reprodukcijo dela ali celote njihovih del na kakršen koli način in v kakršni koli obliki;
- (b) kakršno koli distribucijo izvirnikov ali kopij njihovih del javnosti s prodajo ali drugače;
- (c) predvajanje njihovih del v javnosti, žično ali brezžično, vključno z objavo njihovih del v javnosti na tak način, da imajo posamezniki do njih dostop na kraju in v času, ki si ju sami izberejo, ter
- (d) komercialno dajanje izvirnikov ali kopij njihovih del v najem javnosti.

ČLEN 80

Izvajalci

Vsaka pogodbenica izvajalcem zagotovi izključno pravico, da dovolijo ali prepovejo:

- (a) snemanje¹ njihovih izvedb;

¹ „Snemanje“ pomeni posnetek zvoka ali njegovih nadomestkov ali posnetek gibljivih slik z zvokom ali njegovimi nadomestki ali brez njih, ki ga je mogoče zaznati, reproducirati ali predvajati z ustrežno napravo.

- (b) neposredno ali posredno, začasno ali stalno reprodukcijo dela ali celote posnetkov njihovih izvedb na kakršen koli način in v kakršni koli obliki;
- (c) distribucijo posnetkov njihovih izvedb javnosti s prodajo ali drugače;
- (d) dajanje na voljo javnosti posnetkov njihovih izvedb, po žici ali brezžično, na način, ki omogoča posameznikom dostop do njih s kraja in v času, ki si ju sami izberejo;
- (e) brezžično radiodifuzno oddajanje in priobčitev javnosti njihovih izvedb, razen kadar je izvedba že radiodifuzno oddajana izvedba ali kadar je narejena iz posnetka, ter
- (f) komercialno dajanje posnetkov njihovih izvedb v najem javnosti.

ČLEN 81

Proizvajalci fonogramov

Vsaka pogodbenica proizvajalcem fonogramov zagotovi izključno pravico, da dovolijo ali prepovejo:

- (a) neposredno ali posredno, začasno ali stalno reprodukcijo dela ali celote njihovih fonogramov na kakršen koli način in v kakršni koli obliki;
- (b) distribucijo njihovih fonogramov in primerkov fonogramov javnosti s prodajo ali drugače;

- (c) dajanje na voljo javnosti njihovih fonogramov, po žici ali brezžično, na način, ki omogoča posameznikom dostop do njih s kraja in v času, ki si ju sami izberejo, ter
- (d) komercialno dajanje njihovih fonogramov v najem javnosti.

ČLEN 82

Radiodifuzne organizacije

Vsaka pogodbenica radiodifuznim organizacijam zagotovi izključno pravico, da dovolijo ali prepovejo:

- (a) posnetke svojih oddaj, ne glede na to, ali je to oddajanje žično ali brezžično, tudi po kablu ali prek satelita;
- (b) neposredno ali posredno, začasno ali trajno reproduciranje dela ali celote posnetkov njihovih oddaj na kakršen koli način in v kakršni koli obliki, ne glede na to, ali se navedene oddaje oddajajo po žici ali brezžično, tudi po kablu ali prek satelita;
- (c) objavo posnetkov njihovih oddaj v javnosti, žično ali brezžično, ne glede na to, ali se te oddajajo žično ali brezžično, tudi po kablu ali prek satelita, na tak način, da imajo posamezniki do njih dostop na kraju in v času, ki si ju sami izberejo;

- (d) distribucijo posnetkov in kopij posnetkov njihovih oddaj javnosti s prodajo ali drugače, ne glede na to, ali se te oddajajo žično ali brezžično, tudi po kablu ali prek satelita, ter
- (e) ponoven brezžični prenos svojih oddaj in njihovo predvajanje v javnosti, če to predvajanje poteka na javnih mestih ob plačilu vstopnine.

ČLEN 83

Radiodifuzno oddajanje in predvajanje fonogramov, objavljenih v komercialne namene, v javnosti

1. Vsaka pogodbenica izvajalcem in proizvajalcem fonogramov zagotovi pravico do primerne enkratnega nadomestila, ki jim ga poravnava uporabnik, če se fonogram, objavljen v komercialne namene, ali reprodukcija takega fonograma uporablja za radiodifuzijo ali predvajanje javnosti.
2. Vsaka pogodbenica zagotovi, da se primerno enkratno nadomestilo iz odstavka 1 razdeli med zadevne izvajalce in proizvajalce fonogramov. Vsaka pogodbenica lahko v primeru odsotnosti dogovora med izvajalci in proizvajalci fonogramov določi pogoje, v skladu s katerimi si izvajalci in proizvajalci fonogramov delijo enkratno primerno nadomestilo.

ČLEN 84

Obdobje varstva

1. Za Republiko Uzbekistan se ta člen uporablja tri leta po datumu začetka veljavnosti tega sporazuma.
2. Pravice avtorja dela trajajo za čas avtorjevega življenja in najmanj 70 let po avtorjevi smrti, ne glede na to, kdaj je bilo delo zakonito objavljeno v javnosti.
3. Varstvo skladb z besedilom preneha 70 let po smrti zadnje preživele osebe od naštetih oseb, ne glede na to, ali so te osebe določene kot soavtorji: avtor besedila in skladatelj skladbe, če sta bila oba prispevka ustvarjena posebej za zadevno skladbo z besedilom.
4. Kadar je delo ustvarilo več avtorjev, se rok iz odstavka 1 računa od smrti soavtorja, ki je umrl zadnji.
5. Obdobje varstva anonimnih ali psevdonimnih del traja 70 let po zakoniti objavi dela v javnosti. Če pa psevdonim, ki ga avtor uporablja, ne dopušča dvomov o njegovi identiteti, ali avtor razkrije svojo identiteto v obdobju iz prvega stavka, se uporabi obdobje varstva iz odstavka 1.

6. Varstvo kinematografskih ali avdiovizualnih del preneha 70 let po smrti zadnje preživele osebe od naštetih oseb, ne glede na to, ali so te osebe določene kot soavtorji:

- (a) glavni režiser;
- (b) pisec scenarija;
- (c) avtor dialogov ter
- (d) skladatelj glasbe, ustvarjene posebej za uporabo v kinematografskem ali avdiovizualnem delu.

7. Obdobje veljavnosti pravic radiodifuznih organizacij preneha 50 let po prvem oddajanju programov, ne glede na to, ali je to oddajanje žično ali brezžično, tudi po kablu ali prek satelita.

8. Pravice izvajalcev trajajo vsaj 50 let od datuma posnetka izvedbe.

9. Pravice proizvajalcev fonogramov trajajo vsaj 50 let po izdelavi posnetka ali, če je bil fonogram v tem času zakonito izdan, 70 let po taki izdaji. Če fonogram ni bil zakonito izdan, če je bil v tem času zakonito priobčen javnosti, traja varstvo 70 let od takega dejanja priobčitve. Vsaka pogodbenica lahko sprejme ukrepe za zagotovitev, da se dobiček, ustvarjen v 20 letih varstva po 50 letih, pravično razdeli med izvajalce in proizvajalce fonogramov.

10. Pogoji, določeni v tem členu, se računajo od 1. januarja leta, ki sledi dogodku.
11. Vsaka pogodbenica lahko določi daljše trajanje varstva od tistega, ki je določeno v tem členu.

ČLEN 85

Sledna pravica

1. Vsaka pogodbenica v korist avtorja izvirnega grafičnega ali likovnega umetniškega dela določi sledno pravico, ki je opredeljena kot neodtujljiva pravica, ki se ji ni mogoče odpovedati, niti vnaprej, v skladu s katero avtor ob vsaki nadaljnji prodaji dela prejme nadomestilo, ki temelji na prodajni ceni, po tem ko je avtor prvič prenesel delo.
2. Pravica iz odstavka 1 se uporablja za vse nadaljnje prodaje, v katere so kot prodajalci, kupci ali posredniki vključeni strokovnjaki na umetniškem trgu, kot so prodajni saloni, umetniške galerije in drugi poklicni trgovci z umetninami.
3. Vsaka od pogodbenic lahko določi, da se pravica iz odstavka 1 ne uporablja pri nadaljnjih prodajah, če je prodajalec dobil delo neposredno od avtorja manj kot tri leta pred ponovno prodajo in če prodajna cena ne presega določenega minimalnega zneska.
4. Postopek pobiranja nadomestil in zneski nadomestil se določijo v skladu s pravom vsake pogodbenice.

ČLEN 86

Kolektivno upravljanje pravic

1. Pogodbenici spodbujata sodelovanje med svojimi organizacijami za kolektivno upravljanje pravic z namenom spodbujanja dostopnosti del in drugih zaščitene vsebin na ozemlju pogodbenic ter prenosa prihodka iz pravic zaradi uporabe takih del ali drugih zaščitene vsebin med njunimi organizacijami za kolektivno upravljanje pravic.
2. Pogodbenici spodbujata preglednost organizacij za kolektivno upravljanje pravic, zlasti kar zadeva pobrane prihodke iz pravic, odbitke, ki jih uporabljajo za pobrane prihodke iz pravic, uporabo pobranih prihodkov iz pravic, politiko distribucije in njihov repertoar.
3. Vsaka pogodbenica spodbuja organizacije za kolektivno upravljanje pravic s sedežem na njenem ozemlju, ki zastopajo drugo organizacijo za kolektivno upravljanje pravic s sedežem na ozemlju druge pogodbenice na podlagi sporazuma o zastopanju, da točno, redno in skrbno plačujejo zneske, ki jih dolgujejo zastopani organizaciji, ter zastopani organizaciji zagotavljajo informacije o znesku prihodkov iz pravic, pobranih v njenem imenu, ter morebitnih odbitkih na te prihodke iz pravic.

ČLEN 87

Izjeme in omejitve

Vsaka pogodbenica omejitve ali izjeme od pravic iz členov 79 do 82 omeji na določene posebne primere, ki niso v nasprotju z normalnim izkoriščanjem dela ali druge vsebine in ne vplivajo nerazumno na zakonite interese imetnikov pravic.

ČLEN 88

Varstvo tehnoloških ukrepov

1. Za Republiko Uzbekistan se ta člen uporablja tri leta po datumu začetka veljavnosti tega sporazuma.
2. Vsaka pogodbenica zagotovi ustrezno pravno varstvo proti izogibanju veljavnim tehnološkim ukrepom, kadar se oseba, ki se tem ukrepom izogiba, tega zaveda ali če obstaja utemeljen razlog, da se tega zaveda.
3. Vsaka pogodbenica zagotovi ustrezno pravno varstvo proti proizvodnji, uvozu, distribuciji, prodaji, najemu, oglaševanju za prodajo ali najemu ali posedovanju za komercialne namene naprav, izdelkov ali komponent oziroma izvajanju storitev, ki:
 - (a) se promovirajo, oglašujejo ali tržijo z namenom izognitve kakršnemu koli veljavnemu tehnološkemu ukrepu;
 - (b) so le majhnega komercialnega pomena ali imajo le majhno uporabo razen izognitve kakršnemu koli veljavnemu tehnološkemu ukrepu ali
 - (c) se oblikujejo, producirajo, priredijo ali izvajajo za namene omogočanja ali olajševanja izogibanja kakršnemu koli veljavnemu tehnološkemu ukrepu.

4. V tem pododdelku izraz „tehnološki ukrepi“ pomeni vsakršno tehnologijo, napravo ali komponento, ki je ob običajnem obratovanju namenjena preprečevanju ali omejevanju dejanj v zvezi z deli ali drugimi vsebinami, ki jih ni dovolil imetnik avtorske ali katerih koli sorodnih pravic, kot je določeno v nacionalni zakonodaji. Tehnološki ukrepi se štejejo za „veljavne“, kadar uporabo zaščenega dela ali drugih vsebin nadzorujejo imetniki pravice z nadzorom dostopa ali varnostnim postopkom, kot so kodiranje, šifriranje ali drugo preoblikovanje dela oziroma vsebine, ali z mehanizmom za nadzor kopiranja, ki doseže cilj varstva.

5. Ne glede na pravno varstvo, predvideno v odstavku 1, lahko vsaka pogodbenica, če imetniki pravice ne sprejmejo prostovoljnih ukrepov, sprejme primerne ukrepe za zagotovitev, da ustrezno pravno varstvo pred izogibanjem veljavnim tehnološkim ukrepom v skladu s tem členom upravičencem do izjem ali omejitev, določenih na podlagi člena 87, ne preprečuje uveljavljanja takih izjem ali omejitev.

ČLEN 89

Obveznosti glede podatkov za upravljanje pravic

1. Za Republiko Uzbekistan se ta člen uporablja tri leta po datumu začetka veljavnosti tega sporazuma.

2. Vsaka pogodbenica zagotovi ustrezno pravno varstvo proti vsaki osebi, ki zavestno nepooblaščno stori katero koli od naslednjih dejanj, če se taka oseba zaveda ali če obstaja utemeljen razlog, da se zaveda, da s takim ravnanjem povzroča, omogoča, olajšuje ali prikriva kršitev avtorske ali sorodnih pravic, kot je določeno z nacionalno zakonodajo:

- (a) odstrani ali spremeni kateri koli elektronski podatek za upravljanje pravic ter
- (b) distribuira, uvaža za distribucijo, razširja, predvaja ali objavi v javnosti dela ali druge vsebine, varovane v skladu s tem pododdelkom, s katerih so bili nepooblaščno odstranjeni ali na katerih so bili nepooblaščno spremenjeni elektronski podatki za upravljanje pravic.

3. V tem členu izraz „podatki za upravljanje pravic“ pomeni vsakršne podatke, ki jih predloži imetnik pravice in ki opredeljujejo delo ali druge vsebine iz tega člena, avtorja ali katerega koli drugega imetnika pravice, ali podatke o pogojih uporabe dela ali druge vsebine oziroma kakršne koli številke ali kode, ki predstavljajo take podatke.

4. Odstavek 2 se uporablja, kadar so podatki povezani s kopijo dela ali drugih vsebin iz tega člena ali pa se zdi, da so povezani s predvajanjem teh del ali vsebin javnosti.

PODODDELEK 2

BLAGOVNE ZNAMKE

ČLEN 90

Mednarodni sporazumi

1. Vsaka pogodbenica:
 - (a) izpolnjuje Protokol k Madridskemu sporazumu o mednarodnem registriranju znamk, sprejetemu 27. junija 1989 v Madridu, kakor je bil spremenjen 3. oktobra 2006 in 12 novembra 2007;
 - (b) ohranja sistem klasifikacije blagovnih znamk, ki je skladen z Niškim aranžmajem o mednarodni klasifikaciji proizvodov in storitev zaradi registracije znamk z dne 15. junija 1957, kakor je bil spremenjen 28. septembra 1979, ter
 - (c) si po najboljših močeh prizadeva pristopiti k Singapurski pogodbi o pravu blagovnih znamk, sklenjeni 27. marca 2006 v Singapurju.

ČLEN 91

Znaki, ki lahko sestavljajo blagovno znamko

Blagovna znamka je lahko sestavljena iz kakršnih koli znakov, zlasti besed, vključno z osebnimi imeni, ali iz slik, črk, števil, barv, oblike blaga ali embalaže blaga ali zvokov, če se:

- (a) lahko s temi znaki blago ali storitve določenega podjetja razlikujejo od blaga ali storitev drugih podjetij ter
- (b) ti znaki v ustreznem registru blagovnih znamk vsake pogodbenice lahko prikažejo tako, da lahko pristojni organi in javnost jasno in natančno ugotovijo, kaj je predmet varstva, ki je podeljeno njihovemu imetniku.

ČLEN 92

Pravice, dodeljene z blagovno znamko

1. Registrirana blagovna znamka dodeljuje lastniku izključne pravice. Lastnik ima pravico preprečiti vsem tretjim osebam, ki nimajo soglasja imetnika, da v poteku trgovine uporabljajo kakršen koli znak:

- (a) ki je enak registrirani blagovni znamki, za enako blago ali storitve kot so tiste, za katere je registrirana blagovna znamka;

- (b) pri katerem zaradi enakosti ali podobnosti z registrirano blagovno znamko in enakosti ali podobnosti blaga ali storitev, označenih s to blagovno znamko in znakom, obstaja verjetnost zmede v javnosti, vključno z verjetnostjo povezovanja znaka in registrirane blagovne znamke.

2. Pogodbenici začneta dialog, da bi Republika Uzbekistan v skladu s pravom Unije vzpostavila pravne ukrepe, s katerimi bi zagotovila, da ima lastnik registrirane blagovne znamke pravico, da vsem tretjim osebam v poteku trgovanja prepreči vnos blaga v pogodbenico, v kateri je blagovna znamka registrirana, ne da bi bilo tam sproščeno v prosti promet.

ČLEN 93

Postopek registracije

1. Vsaka pogodbenica zagotovi sistem registracije blagovnih znamk, v okviru katerega se vsak dokončen negativen sklep, vključno z delno zavrnitvijo registracije, ki ga sprejme ustrezen urad za blagovne znamke, pisno posreduje zadevni stranki in ustrezno utemelji ter se zoper njega lahko vloži pritožba.
2. Vsaka pogodbenica zagotovi možnost, da lahko tretje osebe nasprotujejo vlogam za blagovne znamke ali, kjer je to primerno, registracijam blagovnih znamk. Taki postopki nasprotovanja so kontradiktorni.
3. Vsaka pogodbenica zagotovi javno dostopno elektronsko podatkovno zbirko vlog za blagovne znamke in registracij blagovnih znamk.

ČLEN 94

Sloveče blagovne znamke

Za namene izvajanja varstva slovečih blagovnih znamk iz člena 6bis Pariške konvencije ter člena 16(2) in (3) Sporazuma TRIPS pogodbenici uporabljata skupno priporočilo o določbah glede varstva slovečih znamk, ki sta ga sprejeli Skupščina Pariške unije za varstvo industrijske lastnine in Generalna skupščina WIPO v štiriintridesetem krogu sej skupščin držav članic WIPO od 20. do 29. septembra 1999.

ČLEN 95

Izjeme glede pravic, dodeljenih z blagovno znamko

1. Vsaka pogodbenica določi omejene izjeme glede pravic iz blagovne znamke, kot je pravična uporaba opisnih izrazov, vključno z geografskimi označbami, in lahko določi druge omejene izjeme, če take izjeme upoštevajo pravne interese imetnika blagovne znamke in tretjih oseb.
2. Blagovna znamka lastniku ne daje pravice, da bi tretji osebi pri trgovanju prepovedal uporabo naslednjih elementov, pod pogojem, da jih uporablja v skladu z dobrimi poslovnimi običaji v industrijskih ali trgovinskih zadevah:
 - (a) imena ali naslova tretje osebe, če je tretja oseba fizična oseba;

- (b) znakov ali označb v zvezi z vrsto, kakovostjo, količino, predvidenim namenom, vrednostjo, geografskim poreklom in časom proizvodnje blaga ali opravljanja storitve ali v zvezi z drugimi značilnostmi blaga ali storitev, ter
- (c) blagovne znamke, če je treba označiti namen blaga ali storitve, še zlasti dodatkov ali nadomestnih delov.

3. Blagovna znamka lastniku ne daje pravice, da tretji osebi pri trgovanju prepove uporabo prejšnje pravice, ki velja le na določenem področju, če je ta pravica priznana v zakonodaji zadevne pogodbenice in znotraj meja ozemlja, na katerem je priznana.

ČLEN 96

Razlogi za preklic

1. Vsaka pogodbenica določi, da se blagovna znamka razveljavi, če se v neprekinjenem obdobju vsaj treh let na zadevnem ozemlju ni dejansko uporabljala za blago ali storitve, za katere je registrirana, in za neuporabo ne obstajajo upravičeni razlogi.
2. Nihče ne more zahtevati, naj se imetnikove pravice glede blagovne znamke razveljavijo, kadar je v intervalu med iztekom vsaj triletnega obdobja in vložitvijo vloge za razveljavitev prišlo do začetka ali ponovnega začetka dejanske uporabe blagovne znamke.

3. Vendar pa se začetek ali ponovni začetek uporabe v trimesečnem obdobju pred vložitvijo zahteve za razveljavitev, do katerega ni prišlo pred iztekom neprekinjenega obdobja vsaj treh let neuporabe, ne upošteva, kadar do priprav na začetek ali ponovni začetek pride šele potem, ko imetnik ugotovi, da se lahko vloži zahteva za razveljavitev.

4. Blagovna znamka se razveljavi tudi, če po datumu registracije:

- (a) zaradi dejanj ali opustitve imetnika v okviru trgovinske dejavnosti postane splošno ime blaga ali storitve, za katero je registrirana;
- (b) zaradi uporabe s strani imetnika blagovne znamke ali z njegovim soglasjem glede blaga ali storitev, za katere je registrirana, blagovna znamka lahko zavaja javnost, zlasti glede narave, kakovosti ali geografskega porekla tega blaga ali storitev.

ČLEN 97

Vloge v slabi veri

Blagovna znamka se lahko razglasi za neveljavno, kadar vložnik vlogo za registracijo blagovne znamke vloži v slabi veri. Vsaka pogodbenica lahko določi tudi, da se taka blagovna znamka ne registrira.

PODODDELEK 3

MODELI

ČLEN 98

Mednarodni sporazumi

Evropska unija izpolnjuje svoje obveznosti iz Ženevskega akta Haaškega sporazuma o mednarodni registraciji modelov, sprejetega dne 2. julija 1999, Republika Uzbekistan pa si po najboljših močeh prizadeva za ratifikacijo Ženevskega akta ali pristop k njemu.

ČLEN 99

Zaščita registriranih modelov

1. Vsaka pogodbenica zagotovi zaščito neodvisno ustvarjenih modelov, ki so novi in izvirni. Takšna zaščita se zagotovi z registracijo in njihovim imetnikom zagotovi izključne pravice v skladu s tem pododdelkom. Za namene tega člena lahko pogodbenica model, ki ima individualno naravo, obravnava kot izvirnega.

2. Imetnik registriranega modela ima pravico, da tretjim osebam, ki nimajo njegove privolitve, prepreči vsaj izdelavo, ponujanje za prodajo, prodajo, uvoz, skladiščenje ali uporabo izdelkov, ki nosijo ali vsebujejo zaščiteni model, če se to izvaja v komercialne namene.
3. Za modele, uporabljene na izdelku, ki predstavlja sestavni del kompleksnega izdelka, ali vgrajene vanj, velja, da so novi in izvirni le v naslednjih primerih:
 - (a) če sestavni del, potem ko je vgrajen v kompleksni izdelek, ob normalni uporabi izdelka ostane viden, ter
 - (b) če vidne značilnosti sestavnega dela same po sebi izpolnjujejo pogoje glede novosti in originalnosti.
4. V točki (a) odstavka 3 „normalna uporaba“ pomeni uporabo pri končnem uporabniku, ki izključuje vzdrževanje, servisiranje ali popravilo.

ČLEN 100

Obdobje zaščite

Vsaka pogodbenica zagotovi, da je model zaščiten za obdobje vsaj petih let od datuma vložitve vloge in da lahko imetnik pravice podaljša obdobje zaščite za eno ali več petletnih obdobj do skupaj najmanj 15 let od datuma vložitve vloge.

ČLEN 101

Izjeme in izključitve

1. Vsaka pogodbenica lahko določi omejene izjeme pri zaščiti modelov pod pogojem, da take izjeme niso v nerazumnem nasprotju z običajno uporabo zaščenih modelov in ne posegajo nerazumno v zakonite interese imetnika zaščenega modela, ob upoštevanju zakonitih interesov tretjih oseb.
2. Zaščita modela se ne prenese na model zgolj na podlagi njegovih tehničnih in funkcionalnih vidikov. Model ne izvira iz pojavne oblike izdelka, ki mora biti nujno reproducirana v natančni obliki in dimenzijah, da bi bilo mogoče izdelek, v katerega je model vgrajen ali na katerem se uporablja, mehansko povezati z drugim izdelkom ali ga namestiti vanj, okoli njega ali ob njega, tako da lahko vsak izdelek opravlja svojo funkcijo.
3. Pravica v zvezi z modelom ne izvira iz modela, ki je v nasprotju z javnim redom ali veljavnimi moralnimi načeli.
4. Z odstopanjem od odstavka 2 tega člena model v skladu s pogoji iz člena 99(1) predstavlja model, ki je namenjen omogočanju večkratnega sestavljanja ali povezovanja medsebojno zamenljivih izdelkov v modularnem sistemu.

ČLEN 102

Povezava z avtorsko pravico

Vsaka pogodbenica zagotovi, da je model upravičen tudi do zaščite po zakonu o avtorski pravici zadevne pogodbenice od dneva, ko je bil ustvarjen ali določen v kateri koli obliki. Vsaka pogodbenica določi obseg take zaščite in pogoje, pod katerimi se odobri, vključno s stopnjo zahtevane izvirnosti.

PODODDELEK 4

GEOGRAFSKE OZNAČBE

ČLEN 103

Področje uporabe

1. V tem pododdelku „geografska označba“ pomeni geografsko označbo iz člena 22(1) Sporazuma TRIPS, ki vključuje tudi „označbe porekla“.
2. Ta pododdelek se uporablja za priznavanje in zaščito geografskih označb s poreklom na ozemlju pogodbenic.

3. Geografske označbe pogodbenice, ki jih zaščiti druga pogodbenica, so predmet tega pododdelka le, če so vključene v področje uporabe zakonodaje iz člena 104.

ČLEN 104

Uveljavljene geografske označbe

1. Najpozneje pet let po datumu začetka veljavnosti tega sporazuma zakonodaja Republike Uzbekistan iz oddelka A Priloge 7-A vsebuje elemente za registracijo in nadzor geografskih označb iz oddelka B Priloge 7-A.
2. Republika Uzbekistan je po preučitvi zakonodaje Evropske unije, navedene v oddelku A Priloge 7-A, sklenila, da ta zakonodaja vsebuje elemente za registracijo in nadzor geografskih označb iz oddelka B Priloge 7-A.
3. Po zaključku postopka ugovora v skladu z merili iz Priloge 7-B in pregleda geografskih označb za izdelke Evropske unije iz oddelka A Priloge 7-C, ki naj bi se zaščitile v Republiki Uzbekistan in ki jih je Evropska unija registrirala v skladu z zakonodajo iz odstavka 2, Republika Uzbekistan zaščiti te geografske označbe glede na raven zaščite, določene v tem pododdelku.

4. Odstavek 3 se uporablja pet let od datuma začetka veljavnosti tega sporazuma; V tem petletnem prehodnem obdobju Republika Uzbekistan uvede vse dopolnilne ukrepe in zaščiti geografske označbe za izdelke Evropske unije iz oddelka A Priloge 7-C na ravni, ki jo določa njena nacionalna zakonodaja. V prehodnem obdobju se zagotovljena raven zaščite ne zniža.

5. Po zaključku postopka ugovora v skladu z merili iz Priloge 7-B in pregleda geografskih označb za izdelke Republike Uzbekistan iz oddelka B Priloge 7-C, ki jih je Republika Uzbekistan registrirala v skladu z zakonodajo iz odstavka 1, Evropska unija zaščiti te geografske označbe glede na raven zaščite, določene v tem pododdelku.

ČLEN 105

Dodajanje novih geografskih označb

Pogodbenici lahko spremenita seznam geografskih označb, ki se bodo zaščitile, iz Priloge 7-C v skladu s členom 136. Nove geografske označbe se dodajo po zaključku postopka ugovora in njihovem pregledu v skladu s členom 104(3) in (4).

ČLEN 106

Obseg zaščite geografskih označb

1. Geografske označbe iz Priloge 7-C ter geografske označbe, dodane v skladu s členom 105, se zaščitijo pred:
 - (a) vsako neposredno ali posredno komercialno rabo zaščenega imena tudi v primerih kadar se ti proizvodi uporabljajo kot sestavina:
 - (i) za primerljive proizvode, ki niso v skladu s specifikacijo proizvoda za zaščiteno ime, ali
 - (ii) če taka raba izkorišča ugled geografske označbe,;
 - (b) vsako zlorabo, posnemanjem ali prikazovanjem, tudi če je resnično poreklo proizvoda navedeno ali če je zaščiteno ime prevedeno, drugače zapisano ali prečrkovano ali če mu je dodan izraz, kot so „stil“, „tip“, „metoda“, „kot se proizvaja v“, „imitacija“, „okus“, „kot“ ali podobno, tudi kadar so navedeni proizvodi uporabljeni kot sestavina;
 - (c) vsako drugo napačno ali zavajajočo označbo porekla, vrste ali bistvenih lastnosti proizvoda na notranji ali zunanji embalaži, v reklamnem gradivu ali dokumentih, ki se nanašajo na zadevni proizvod, in v primeru pakiranja proizvoda v embalažo, ki lahko ustvari napačen vtis o poreklu proizvoda, tudi kadar so navedeni proizvodi uporabljeni kot sestavina, ter
 - (d) vsako drugo prakso, ki lahko potrošnika zavede glede pravega porekla proizvoda.

2. Geografske označbe iz Priloge 7-C ne postanejo generično ime na ozemljih pogodbenic.
3. Nobena določba tega sporazuma pogodbenice ne zavezuje, da zaščiti geografsko označbo druge pogodbenice, ki ni ali ni več zaščiten na ozemlju porekla. Vsaka pogodbenica obvesti drugo pogodbenico, če geografska označba ni več zaščiten na ozemlju pogodbenice porekla. Tako uradno obvestilo se pošlje v skladu s členom 136.
4. Določbe tega sporazuma ne posegajo v pravico oseb, da pri trgovanju uporabljajo svoje ime ali ime svojih poslovnih predhodnikov, razen kadar uporaba tega imena zavaja javnost.

ČLEN 107

Pravica do uporabe geografskih označb

1. Ime, zaščiten v skladu s tem sporazumom, lahko uporablja vsak subjekt, ki trži proizvod, ki je v skladu z ustreznimi specifikacijami.
2. Ko je geografska označba zaščiten na podlagi tega sporazuma, se za uporabo takega zaščenega imena ne smejo zahtevati registracija uporabnikov ali dodatne pristojbine.

ČLEN 108

Razmerje do blagovnih znamk

1. Kadar je geografska označba zaščiten v okviru tega sporazuma, pogodbenici ne registrirata blagovne znamke, katere uporaba bi bila v nasprotju s členom 106(1), če je vloga za registracijo blagovne znamke vložena po datumu vložitve vloge za zaščito geografske označbe na ozemlju zadevne pogodbenice.
2. Blagovne znamke, registrirane v nasprotju z odstavkom 1, se razglasijo za neveljavne.
3. Za geografske označbe iz člena 104 je datum vložitve vloge za zaščito iz odstavka 1 tega člena datum predložitve vloge za zaščito geografske označbe drugi pogodbenici.
4. Za geografske označbe iz člena 105 je datum vložitve vloge za zaščito iz odstavka 1 tega člena datum predložitve vloge za zaščito geografske označbe drugi pogodbenici.
5. Brez poseganja v odstavek 7 tega člena vsaka pogodbenica zaščiti geografske označbe tudi, kadar obstaja predhodna blagovna znamka. Predhodna blagovna znamka pomeni blagovno znamko, katere uporaba je v nasprotju s členom 106(1) in ki je bila prijavljena, registrirana ali, če to možnost določa zadevna zakonodaja, uveljavljena z uporabo v dobri veri na ozemlju ene od pogodbenic pred datumom, na katerega vlogo za zaščito geografske označbe na podlagi tega sporazuma predloži druga pogodbenica.

6. Predhodna blagovna znamka se lahko še naprej uporablja in obnavlja ne glede na zaščito geografske označbe, pod pogojem, da v zakonodaji pogodbenice o blagovnih znamkah ne obstajajo razlogi za neveljavnost ali preklic blagovne znamke. V takih primerih se dovoli uporaba zaščitene geografske označbe in zadevnih blagovnih znamk.

7. Na podlagi ugleda in slovesa blagovne znamke ter dolžine časa, ko se je ta uporabljala, pogodbenici ni treba zaščititi imena kot geografsko označbo v skladu s tem sporazumom, če bi lahko to ime zavajalo potrošnika glede prave identitete proizvoda.

ČLEN 109

Uveljavljanje pravic do geografskih označb

Pogodbenici uveljavljata zaščito iz členov 104 do 108 na podlagi ustreznih upravnih in sodnih ukrepov, vključno s carinsko kontrolo njunih javnih organov, da se prepreči ali ustavi nezakonita uporaba zaščitene označbe porekla in zaščitene geografske označbe. Te pravice uveljavljata tudi na zahtevo zainteresirane strani.

ČLEN 110

Splošna pravila

1. Ta sporazum se uporablja brez poseganja v pravice in dolžnosti, ki jih ima vsaka od pogodbenic na podlagi Sporazuma o STO.

2. Pogodbenici ni treba registrirati imena kot geografsko označbo na podlagi tega sporazuma, če je to ime v nasprotju z imenom rastlinske sorte ali živalske pasme, zaradi česar je verjetno, da bi tako ime zavedlo potrošnika glede resničnega porekla proizvoda.
3. Enakozvočnica, zaradi katere potrošniki napačno menijo, da proizvod prihaja z drugega ozemlja, se ne zaščiti, čeprav ime točno ustreza zadevnemu ozemlju, regiji ali kraju porekla zadevnega proizvoda. Brez poseganja v člen 23 Sporazuma TRIPS pogodbenici skupaj določita praktične pogoje uporabe, pod katerimi se v celoti ali delno enakozvočne geografske označbe med seboj razlikujejo, ob upoštevanju potrebe po zagotavljanju enake obravnave zadevnih proizvajalcev in preprečevanju zavajanja potrošnikov.
4. Kadar pogodbenica v okviru pogajanj s tretjo osebo predlaga zaščito geografske označbe te tretje osebe, ki je v celoti ali delno enakozvočnica geografske označbe druge pogodbenice, zaščitene na podlagi tega sporazuma, o tem obvesti drugo pogodbenico in ji da priložnost, da predloži svoje pripombe, preden se geografska označba tretje osebe zaščiti.
5. Vse zadeve, ki izhajajo iz specifikacij proizvoda za zaščitene geografske označbe, obravnava Pododbor za pravice intelektualne lastnine ustanovljen s členom 136.
6. Zaščito geografskih označb, ki so zaščitene po tem sporazumu, lahko prekliče le pogodbenica porekla proizvoda.
7. Specifikacija proizvoda iz tega sporazuma je specifikacija, ki joodobrijo organi pogodbenice na ozemlju porekla proizvoda, vključno s kakršnimi koli odobrenimi spremembami specifikacije.

ČLEN 111

Tehnična pomoč

Da bi se olajšalo izvajanje tega pododdelka v Republiki Uzbekistan, Evropska unija Republiki Uzbekistan na njeno zahtevo in glede na njene potrebe zagotovi ustrezno tehnično pomoč v skladu s svojo zakonodajo.

PODODDELEK 5

PATENTI

ČLEN 112

Mednarodni sporazumi

Vsaka pogodbenica zagotovi, da so postopki, določeni v Pogodbi o sodelovanju na področju patentov, sklenjeni 19. junija 1970 v Washingtonu, na voljo na njenem ozemlju.

ČLEN 113

Patenti in javno zdravje

1. Pogodbenici priznavata pomen Deklaracije o Sporazumu TRIPS in javnem zdravju, ki je bila sprejeta 14. novembra 2001 na ministrski konferenci STO v Dohi (v nadaljnjem besedilu: Deklaracija iz Dohe). Pri razlagi in izvajanju pravic in obveznosti iz tega pododdelka vsaka pogodbenica zagotovi skladnost z Deklaracijo iz Dohe.
2. Vsaka pogodbenica izvaja člen 31bis Sporazuma TRIPS ter Prilogo k Sporazumu TRIPS in Dodatek k Prilogi k Sporazumu TRIPS, ki je začel veljati 23. januarja 2017.

ČLEN 114

Podaljšanje obdobja zaščite, podeljene s patentom, za zdravila in fitofarmacevtska sredstva

1. Pogodbenici priznavata, da je za zdravila in fitofarmacevtska sredstva, zaščitena s patentom na njunih ozemljih, potreben postopek upravne odobritve, preden so dana na njuna trga. Pogodbenici priznavata, da se lahko zaradi obdobja, ki preteče od vložitve patentne prijave do prve odobritve dajanja proizvoda na njuna trga, kot ga v ta namen opredeljuje ustrezna zakonodaja, skrajša obdobje dejanske patentne zaščite.

2. Vsaka pogodbenica za zdravila ali fitofarmacevtska sredstva, ki so zaščitena s patentom in za katera je potreben postopek upravne odobritve, določi nadaljnje obdobje zaščite, ki je enako obdobju iz drugega stavka odstavka 1. Nadaljnje obdobje se lahko skrajša za največ pet let.
3. Nadaljnje obdobje zaščite ne presega pet let¹.

PODODDELEK 6

VARSTVO NERAZKRITIH INFORMACIJ

ČLEN 115

Obseg varstva poslovnih skrivnosti

1. Vsaka pogodbenica ob izpolnjevanju obveznosti spoštovanja Sporazuma TRIPS in zlasti člena 39(1) in (2) Sporazuma TRIPS vsem imetnikom poslovnih skrivnosti zagotovi ustrezne civilne sodne postopke in pravna sredstva, s katerimi se preprečijo pridobitev, uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti ter pridobijo pravna sredstva v zvezi s tem, kadar se ti izvedejo na način, ki je v nasprotju s pošteno poslovno prakso.

¹ V primeru zdravil, za katera so bile izvedene pediatrične študije, rezultati teh študij pa so razvidni iz podatkov o zdravilu, se lahko za obdobje zaščite petih let iz odstavka 2 zagotovi nadaljnje obdobje zaščite.

2. V tem pododdelku se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(a) „poslovna skrivnost“ pomeni informacijo, ki:

(i) je skrivnost v smislu, da njena celota ali natančna konfiguracija in sestava njenih komponent ni splošno znana ali lahko in splošno dosegljiva osebam v krogih, ki se običajno ukvarjajo s to vrsto informacij,

(ii) ima tržno vrednost, ker je tajna, ter

(iii) je oseba, ki ima zakoniti nadzor nad to informacijo, v danih okoliščinah razumno ukrepala, da jo ohrani kot skrivnost;

(b) „imetnik poslovne skrivnosti“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki ima zakoniti nadzor nad poslovno skrivnostjo.

3. Za namene tega pododdelka se vsaj za naslednje ravnanje šteje, da je v nasprotju s pošteno poslovno prakso:

(a) pridobitev poslovne skrivnosti brez privolitve imetnika poslovne skrivnosti, kadar koli do tega pride z nepooblaščenim dostopom do katerih koli dokumentov, predmetov, gradiva, vsebin ali elektronskih datotek, ki so pod zakonitim nadzorom imetnika poslovne skrivnosti in vsebujejo poslovno skrivnost ali je iz njih mogoče ugotoviti poslovno skrivnost, oziroma njihovo prilastitvijo ali kopiranjem;

(b) uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti, kadar koli to brez privolitve imetnika poslovne skrivnosti stori oseba, za katero je ugotovljeno, da izpolnjuje katerega koli od naslednjih pogojev:

(i) poslovno skrivnost pridobi na način iz točke (a),

(ii) krši sporazum o zaupnosti ali kakršno koli drugo dolžnost nerazkritja poslovne skrivnosti ali

(iii) krši pogodbeno ali katero koli drugo dolžnost omejitve uporabe poslovne skrivnosti, ter

(c) pridobitev, uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti, kadar koli je oseba, ki je to storila, v času pridobitve, uporabe ali razkritja vedela ali bi morala v danih okoliščinah vedeti, da je poslovno skrivnost neposredno ali posredno pridobila od druge osebe, ki je poslovno skrivnost uporabila ali razkrila nezakonito v smislu točke (b).

4. Nobena določba tega pododdelka od nobene pogodbenice ne zahteva, da za katero koli od naslednjih ravnanj šteje, da je v nasprotju s pošteno poslovno prakso:

(a) neodvisno odkritje ali stvaritev;

(b) obratni inženiring proizvoda s strani osebe, ki jo ima zakonito v lasti in ki je ne zavezuje nobena pravno veljavna dolžnost, da omeji pridobitev ustreznih informacij;

(c) pridobitev, uporaba ali razkritje informacij, ki se zahtevajo ali jih dovoljuje zakonodaja pogodbenice;

(d) uporaba izkušenj ter znanja in spretnosti zaposlenih, ki so jih pošteno pridobili med rednim opravljanjem dela.

5. Nobena določba tega pododdelka ne omejuje svobode izražanja in obveščanja, vključno s svobodo medijev, kakor je zaščiten v skladu z zakoni in drugimi predpisi pogodbenice.

ČLEN 116

Civilni sodni postopki in pravna sredstva za imetnike poslovne skrivnosti

1. Vsaka pogodbenica zagotovi, da nobeni osebi, ki sodeluje v civilnih sodnih postopkih iz člena 115 ali ima dostop do dokumentov, ki so del teh sodnih postopkov, ni dovoljeno uporabiti ali razkriti nobene poslovne skrivnosti ali domnevne poslovne skrivnosti, ki so jo pristojni sodni organi v odziv na ustrezno utemeljeno vlogo zainteresirane strani opredelili za zaupno in bili z njo seznanjeni na podlagi tega sodelovanja ali dostopa.
2. V civilnih sodnih postopkih iz člena 115 vsaka pogodbenica zagotovi, da so njeni sodni organi pooblaščen vsaj za:
 - (a) odredbo začasnih ukrepov v skladu z njenimi zakoni in predpisi, da bi preprečili pridobitev, uporabo ali razkritje poslovne skrivnosti na način, ki je v nasprotju s pošteno poslovno prakso;
 - (b) odredbo sodne prepovedi, da bi preprečili pridobitev, uporabo ali razkritje poslovne skrivnosti na način, ki je v nasprotju s pošteno poslovno prakso;
 - (c) izdajo odredbe v skladu z njenimi zakoni in predpisi kateri koli osebi, ki je vedela ali bi morala vedeti, da je pridobila, uporabila ali razkrila poslovno skrivnost na način, ki je v nasprotju s pošteno poslovno prakso, da imetniku poslovne skrivnosti plača ustrezno odškodnino za dejansko škodo, ki jo je utrpel zaradi te pridobitve, uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti;

- (d) sprejetje posebnih ukrepov za ohranitev zaupnosti katere koli poslovne skrivnosti ali domnevne poslovne skrivnosti, nastale v civilnem sodnem postopku, ki se nanaša na domnevno pridobitev, uporabo in razkritje poslovne skrivnosti na način, ki je v nasprotju s pošteno poslovno prakso. Ti posebni ukrepi lahko v skladu s pravom vsake pogodbenice vključujejo možnost:
 - (i) omejevanja dostopa do nekaterih dokumentov v celoti ali delno,
 - (ii) omejevanja dostopa do obravnav in ustreznih zapisnikov ali dobesednih zapisov teh obravnav ter
 - (iii) dajanja na voljo nezaupne različice sodne odločbe, v kateri so odlomki, ki vsebujejo poslovne skrivnosti, odstranjeni ali redigirani, in
 - (e) to, da naložijo sankcije kateri koli osebi, ki sodeluje v sodnem postopku in ne ravna ali noče ravnati v skladu s sodnimi odločbami v zvezi z varovanjem poslovne skrivnosti ali domnevne poslovne skrivnosti.
3. Od nobene pogodbenice se ne zahteva, da zagotovi civilne sodne postopke in pravna sredstva iz člena 115 v primeru ravnanja v nasprotju s pošteno poslovno prakso, v skladu z zadevnim pravom pogodbenice, da se razkrijejo kršitve, nepravilno ravnanje ali nezakonite dejavnosti z namenom zaščite legitimnih interesov, ki jih priznava pravo pogodbenice.

ČLEN 117

Varstvo podatkov, predloženih za pridobitev dovoljenja za dajanje zdravila na trg

1. Vsaka pogodbenica varuje zaupne poslovne informacije, predložene za pridobitev dovoljenja za dajanje zdravila na trg (v nadaljnjem besedilu: dovoljenje za promet), pred razkritjem tretjim osebam, razen če se sprejmejo ukrepi za zagotovitev, da so podatki zaščiteni pred nepošteno komercialno uporabo, ali če je razkritje potrebno zaradi prevladujočega javnega interesa.
2. Vsaka pogodbenica zagotovi, da organ, pristojen za izdajo dovoljenja za promet, za obdobje vsaj šestih let od datuma prvega dovoljenja za promet v zadevni pogodbenici brez izrecnega soglasja imetnika prvega dovoljenja za promet ne sprejme nobene naknadne vloge za pridobitev dovoljenja za promet, ki se sklicuje na rezultate predkliničnih preskusov ali kliničnih preskušanj, predloženih v vlogi za prvo dovoljenje za promet, razen če mednarodni sporazumi, katerih pogodbenici sta Evropska unija in Republika Uzbekistan, ne določajo drugače. To pravilo se uporablja ne glede na to, ali so bile informacije iz odstavkov 1 ali 2 dane na voljo javnosti ali ne.
3. Ta člen ne posega v dodatna obdobja varstva, ki jih lahko vsaka pogodbenica določi v svoji zakonodaji.
4. Za Republiko Uzbekistan se ta člen uporablja dve leti od začetka veljavnosti tega sporazuma.

ČLEN 118

Varstvo podatkov, predloženih za pridobitev dovoljenja za promet s fitofarmacevtskimi sredstvi

1. Vsaka pogodbenica prizna začasno pravico lastniku poročila o preskusu ali študiji, ki je bilo prvič predloženo za pridobitev dovoljenja za promet s fitofarmacevtskim sredstvom. V tem obdobju se poročilo o preskusu ali študiji ne uporabi v korist nobene druge osebe, ki želi pridobiti dovoljenje za trženje fitofarmacevtskega sredstva, razen kadar je bilo dokazano izrecno privoljenje prvega lastnika za to. Navedena pravica se v tem členu imenuje „varstvo podatkov“.
2. Poročilo o preskusu ali študiji, predloženo za pridobitev dovoljenja za promet s fitofarmacevtskim sredstvom, mora izpolnjevati naslednje pogoje:
 - (a) biti mora nujno za odobritev ali spremembo dovoljenja, da se dovoli uporaba na drugem pridelku, ter
 - (b) biti mora potrjeno kot skladno z načeli dobre laboratorijske prakse ali dobre preskusne prakse.
3. Obdobje varstva podatkov traja vsaj 10 let od prvega dovoljenja, ki ga izda zadevni organ na ozemlju te pogodbenice. Za fitofarmacevtska sredstva z majhnim tveganjem se to obdobje lahko podaljša na 13 let.

4. Obdobje varstva podatkov se podaljša za 3 mesece ob vsakem podaljšanju dovoljenja za uporabo v manjši meri, če imetnik dovoljenja predloži vlogo za pridobitev takega dovoljenja vsaj 5 let po datumu prvega dovoljenja. Celotno obdobje varstva podatkov ne sme v nobenem primeru biti daljše od 13 let. Za fitofarmacevtska sredstva z majhnim tveganjem ne sme celotno obdobje varstva podatkov v nobenem primeru presegati 15 let.
5. Poročilo o preskusu ali študiji se zavaruje tudi, če je bilo potrebno za podaljšanje ali pregled dovoljenja. V tem primeru je obdobje varstva podatkov 30 mesecev.
6. Brez poseganja v odstavke 3, 4 in 5 javni organ, pristojen za izdajo dovoljenja za promet, ne upošteva informacij iz odstavkov 1 in 2 za nobeno zaporedno dovoljenje za promet, ne glede na to, ali je bilo dano na voljo javnosti ali ne.
7. Vsaka pogodbenica določi ukrepe, ki zavezujejo vložnika in imetnike predhodnih dovoljenj s sedežem na ozemljih pogodbenic k izmenjavi zaščitene informacije, da bi se izognili podvajanju preskusov na vretenčarjih.
8. Za Republiko Uzbekistan se ta člen uporablja dve leti od začetka veljavnosti tega sporazuma.

PODODDELEK 7

SORTE RASTLIN

ČLEN 119

Splošne določbe

Vsaka pogodbenica varuje žlahtniteljske pravice v skladu z Mednarodno konvencijo o varstvu novih sort rastlin sprejeto na diplomatski konferenci 2. december 1961 (v nadaljnjem besedilu: Konvencija UPOV), kakor je bila nazadnje revidirana 19. marca 1991 v Ženevi, vključno z neobveznimi izjemami k pravici žlahtnitelja iz člena 15(2) Konvencije UPOV. Pogodbenici sodelujeta pri spodbujanju in uveljavljanju teh pravic.

ODDELEK 3

UVELJAVLJANJE PRAVIC INTELEKTUALNE LASTNINE

PODODDELEK 1

CIVILNO IN UPRAVNO UVELJAVLJANJE

ČLEN 120

Splošne obveznosti

1. Vsaka pogodbenica ponovno potrjuje svojo zavezanost spoštovanju dela III Sporazuma TRIPS ter zagotovi ukrepe, postopke in pravna sredstva, ki so potrebni za zagotovitev uveljavljanja pravic intelektualne lastnine.

V tem oddelku izraz „pravice intelektualne lastnine“ ne vključuje pravic iz pododdelka 6 oddelka 2.

2. Ukrepi, postopki in pravna sredstva iz odstavka 1:

- (a) so pravični in pošteni;
- (b) niso po nepotrebnem zapleteni ali dragi in ne povzročajo nerazumnih rokov ali neupravičenih zamud;

- (c) so učinkoviti, sorazmerni in odvračilni; in
- (d) se uporabljajo na način, ki preprečuje nastajanje ovir za zakonito trgovino in zagotavlja zaščito pred njihovo zlorabo.

ČLEN 121

Osebe, ki imajo pravico zahtevati uporabo ukrepov, postopkov in pravnih sredstev

Vsaka pogodbenica za osebe, ki imajo pravico zahtevati uporabo ukrepov, postopkov in pravnih sredstev iz tega pododdelka in iz dela III Sporazuma TRIPS, priznava:

- (a) imetnike pravic intelektualne lastnine v skladu s pravom, ki se uporablja;
- (b) vse druge osebe, pooblaščne za uporabo pravic intelektualne lastnine, zlasti imetnike licence, kolikor je to dovoljeno in v skladu s pravom, ki se uporablja;
- (c) organe za upravljanje kolektivnih pravic intelektualne lastnine, ki se jim redno priznava pravica zastopanja imetnikov pravic intelektualne lastnine, kolikor je to dovoljeno in v skladu s pravom, ki se uporablja;
- (d) strokovne organe za obrambo, ki se jim redno priznava pravica zastopanja imetnikov pravic intelektualne lastnine, kolikor je to dovoljeno in v skladu s pravom, ki se uporablja.

ČLEN 122

Dokazi

1. Vsaka pogodbenica zagotovi, da lahko pristojni sodni organi še pred začetkom postopkov glede vsebine zadeve na predlog stranke, ki je v podporo svojim trditvam predložila razumno razpoložljive dokaze, da so bile njene pravice intelektualne lastnine kršene ali bodo kršene, odredijo takojšnje in učinkovite začasne ukrepe za zavarovanje zadevnih dokazov v zvezi z domnevno kršitvijo, ob upoštevanju varstva zaupnih informacij. Sodni organi pri odredbi vmesnih ali začasnih ukrepov upoštevajo zakonite interese domnevnega kršitelja.
2. Taki ukrepi lahko vključujejo podroben opis, z odvzemom vzorcev ali brez njega, ali fizični zaseg blaga, ki je predmet domnevnih kršitev, ter v ustreznih primerih materialov in pripomočkov, ki se uporabljajo v proizvodnji ali distribuciji tega blaga, ter dokumentov, ki se nanašajo nanj.
3. Vsaka pogodbenica sprejme ukrepe, ki so potrebni, da se v primeru kršitve pravice intelektualne lastnine v komercialnem obsegu pristojnim sodnim organom omogoči, da po potrebi in na predlog stranke odredijo predložitev bančnih, finančnih ali komercialnih dokumentov pod nadzorom nasprotne stranke, ob upoštevanju varstva zaupnih informacij.

ČLEN 123

Pravica do informacij

1. Vsaka pogodbenica zagotovi, da lahko pristojni sodni organi v civilnih sodnih postopkih glede kršitve pravice intelektualne lastnine in kot odgovor na utemeljeno in sorazmerno zahtevo tožnika odredijo, da kršitelj ali katera koli druga oseba, ki je udeležena ali je priča v sodnem sporu, predloži informacije o poreklu in distribucijskih omrežjih blaga ali storitev, ki kršijo pravico intelektualne lastnine.
2. V odstavku 1 izraz „katera koli druga oseba“ pomeni osebo:
 - (a) za katero se ugotovi, da ima v lasti blago, ki je predmet kršitev, v komercialno pomembnem obsegu;
 - (b) za katero se ugotovi, da v komercialno pomembnem obsegu uporablja storitve, ki so predmet kršitev;
 - (c) za katero se ugotovi, da v komercialno pomembnem obsegu opravlja storitve, ki se uporabljajo pri dejavnostih, ki so predmet kršitev, ali
 - (d) za katero je oseba iz točke (a), (b) ali (c) tega odstavka navedla, da sodeluje pri proizvodnji, izdelavi ali distribuciji blaga oziroma opravljanju storitev.
3. Informacije iz odstavka 1 vključujejo, kot je ustrezno:
 - (a) imena in naslove proizvajalcev, izdelovalcev, distributerjev, ponudnikov in drugih predhodnih imetnikov blaga ali storitev ter predvidenih trgovcev na debelo in drobno, in

- (b) informacije o proizvedenih, izdelanih, dobavljenih, prejetih ali naročenih količinah ter ceni za zadevno blago ali storitve.
4. Odstavka 1 in 2 se uporabljata brez poseganja v druge zakone pogodbenice, ki:
- (a) imetniku pravice zagotavlja pravice do prejemanja popolnejših informacij;
 - (b) urejajo uporabo informacij, sporočenih v skladu s tem členom, v civilnem sodnem postopku;
 - (c) urejajo odgovornost za zlorabo pravice do obveščenosti;
 - (d) dajejo možnost za zavrnitev posredovanja informacij, ki bi osebo iz odstavka 1 prisilile v priznanje lastnega sodelovanja ali sodelovanja njenih bližnjih sorodnikov pri kršitvi pravice intelektualne lastnine, ali
 - (e) urejajo varstvo zaupnosti virov informacij ali obdelavo osebnih podatkov.

ČLEN 124

Začasni in previdnostni ukrepi

1. Vsaka pogodbenica zagotovi, da lahko sodni organi na zahtevo vložnika proti domnevnemu kršitelju izdajo začasno odredbo, da se preprečijo kakršne koli neizbežne kršitve pravice intelektualne lastnine, ali da začasno in po potrebi ob uvedbi periodične denarne kazni, kadar to določa pravo te pogodbenice, prepovejo nadaljevanje domnevnih kršitev navedene pravice ali da tako nadaljevanje pogojijo z vložitvijo jamstva, katerega namen je zagotoviti nadomestilo imetniku pravice. Začasna odredba se lahko pod enakimi pogoji izda tudi zoper posrednika, čigar storitve, vključno z internetnimi storitvami, uporablja tretja oseba za kršitev pravice intelektualne lastnine.
2. Začasna odredba se lahko izda tudi za zaseg ali vročitev blaga, za katero se domneva, da krši pravico intelektualne lastnine, s čimer se prepreči vstop tega blaga na trgovinske poti oziroma njegov pretok po njih.
3. Vsaka pogodbenica zagotovi, da lahko v primeru domnevne kršitve v komercialnem obsegu sodni organi, če vložnik dokaže, da bi lahko okoliščine ogrozile povračilo škode, odredijo preventivni zaseg premičnin in nepremičnin domnevnega kršitelja, vključno z blokiranjem njegovih bančnih računov in drugega premoženja. V ta namen lahko pristojni organi zahtevajo bančne, finančne ali trgovinske dokumente ali ustrezen dostop do zadevnih informacij.

ČLEN 125

Pravna sredstva

1. Vsaka pogodbenica zagotovi, da lahko sodni organi na zahtevo vložnika in brez vpliva na morebitno odškodnino, ki se dolguje imetniku pravice zaradi kršitve, in brez kakršnega koli nadomestila odredijo uničenje ali vsaj dokončno odstranitev blaga, za katero je bilo ugotovljeno, da krši pravice intelektualne lastnine, iz trgovinskih tokov. Sodni organi lahko po potrebi odredijo tudi uničenje materialov in pripomočkov, ki se uporabljajo predvsem pri ustvarjanju ali proizvodnji tega blaga.
2. Sodni organi vsake pogodbenice so pooblaščen, da odredijo, da se pravna sredstva iz odstavka 1 izvedejo na stroške kršitelja, razen če ni posebnih razlogov proti temu.
3. Pri obravnavanju zahteve za pravna sredstva se upoštevajo sorazmernost med resnostjo kršitve in odrejenimi pravnimi sredstvi ter interesi tretjih oseb.
4. Za Republiko Uzbekistan se odstavek 1 uporablja tri leta po datumu začetka veljavnosti tega sporazuma.

ČLEN 126

Sodne odredbe

Vsaka pogodbenica zagotovi, da kadar se sprejme sodba, ki ugotavlja kršitev pravice intelektualne lastnine, lahko sodni organi zoper kršitelja ali posrednika, čigar storitve uporablja tretja oseba in s tem krši pravico intelektualne lastnine, izdajo sodno odredbo, katere cilj je prepoved nadaljevanja kršitve.

ČLEN 127

Alternativni ukrepi

Vsaka pogodbenica lahko določi, da lahko sodni organi v ustreznih primerih in na zahtevo osebe, ki bi lahko bila predmet ukrepov iz člena 125 ali člena 126, namesto uporabe ukrepov iz navedenih členov odredijo plačilo denarnega nadomestila oškodovani stranki, če ta oseba ni ravnala namerno in iz malomarnosti, če bi izvedba zadevnih ukrepov tej osebi povzročila nesorazmerno škodo in če se oškodovani stranki denarno nadomestilo zdi razumno zadovoljivo.

ČLEN 128

Odškodnina

1. Vsaka pogodbenica zagotovi, da sodni organi na predlog oškodovane stranke kršitelju, ki je vedel ali je imel utemeljene razloge, da bi vedel, da sodeluje v dejavnosti, ki je predmet kršitve, odredijo, da plača imetniku pravice odškodnino, ustrezno za dejansko škodo, ki jo je imetnik pravice utrpel zaradi kršitve.
2. Vsaka pogodbenica zagotovi, da sodni organi ob določitvi odškodnine iz odstavka 1:
 - (a) upoštevajo vse ustrezne vidike, kot so negativne gospodarske posledice, vključno z izgubljenim dobičkom, ki ga je utrpela oškodovana stranka, morebitnim nepoštenim dobičkom, ki ga je ustvaril kršitelj, in v ustreznih primerih vključno z drugimi elementi, razen gospodarskih dejavnikov, kot je nepremoženjska škoda, ki je imetniku pravice povzročena s kršitvijo, ali
 - (b) kot alternativno možnost točki (a) v ustreznih primerih določijo odškodnino v obliki pavšalnega zneska na podlagi elementov, kot je na primer vsaj znesek licenčnin ali pristojbin, ki bi jih kršitelj dolgoval, če bi zahteval dovoljenje za uporabo zadevne pravice intelektualne lastnine.
3. Kadar se kršitelj nevede ukvarja z dejavnostmi, ki so predmet kršitve, ali nima utemeljenih razlogov, da bi to vedel, lahko pogodbenici določita, da lahko sodni organi v korist oškodovane strani odredijo vračilo dobička ali plačilo odškodnine, ki je lahko določena vnaprej.

ČLEN 129

Pravni stroški

Vsaka pogodbenica zagotovi, da utemeljene in sorazmerne pravne stroške ter druge izdatke uspešne stranke praviloma krije neuspešna stranka, razen če načelo pravičnosti tega ne dovoli.

ČLEN 130

Objava sodnih odločb

Vsaka pogodbenica zagotovi, da lahko v sodnih postopkih, začetih zaradi kršitve pravice intelektualne lastnine, sodni organi na zahtevo vložnika in na stroške kršitelja odredijo ustrezne ukrepe za razširjanje informacij v zvezi s sodno odločbo in njeno celotno ali delno objavo.

ČLEN 131

Domneva o avtorstvu ali lastništvu

Pogodbenici priznavata, da za namene uporabe ukrepov, postopkov in pravnih sredstev iz tega oddelka 3 velja naslednje:

- (a) da se avtor literarnega ali umetniškega dela, če ni dokazov o nasprotnem, šteje za avtorja ter da lahko na podlagi tega sproži postopek za ugotavljanje kršitev, zadostuje, da se njegovo ime pojavi na delu na običajen način, ter
- (b) točka (a) se smiselno uporablja za imetnike pravic, povezanih z avtorsko pravico, v zvezi z njihovo zavarovano vsebino.

ČLEN 132

Upravni postopki

Kolikor je možno odrediti kakršno koli civilnopravno sredstvo kot rezultat upravnih postopkov, so taki postopki v skladu z načeli, ki so vsebinsko enaki načelom iz zadevnih odločb tega oddelka.

PODODDELEK 2

UVELJAVLJANJE PRAVIC NA MEJAH

ČLEN 133

Ukrepi na mejah

1. Kar zadeva blago pod carinskim nadzorom, vsaka pogodbenica sprejme ali ohranja postopke, na podlagi katerih lahko imetnik pravice vloži vloge, s katerimi od carinskih organov zahteva, da začasno prekinejo sprostitev ali zadržijo blago, za katero obstaja sum, da krši pravice blagovnih znamk, avtorsko in sorodne pravice, pravice geografskih označb, patentov, uporabnih modelov, industrijskih modelov in topografij integriranih vezij ter žlahtniteljske pravice (v nadaljnjem besedilu: sumljivo blago).
2. Vsaka pogodbenica ima vzpostavljene elektronske sisteme, s katerimi lahko njeni carinski organi upravljajo zahteve, ki jim je bilo ugodeno, ali evidentirane zahteve.
3. Kadar pogodbenica zaračuna pristojbino za pokritje upravnih stroškov, ki izhajajo iz vložitve vloge ali evidentiranja, je ta pristojbina sorazmerna z opravljeno storitvijo in nastalimi stroški.
4. Vsaka pogodbenica zagotovi, da se njeni carinski organi v razumnem času odločijo o odobritvi ali evidentiranju vloge.
5. Vsaka pogodbenica lahko zagotovi, da se vloge iz odstavka 1 uporabljajo za več pošilk.

6. Vsaka pogodbenica v zvezi z blagom pod carinskim nadzorom zagotovi, da lahko njeni carinski organi na svojo pobudo začasno prekinajo sprostitve sumljivega blaga ali ga zadržijo.
7. Vsaka pogodbenica zagotovi, da njeni carinski organi za prepoznavanje sumljivega blaga uporabljajo analizo tveganja poleg drugih potrebnih metod prepoznavanja.
8. Pogodbenica lahko sprejme ali ohrani postopke, s katerimi lahko njeni pristojni organi v razumnem roku po začetku postopkov iz odstavkov 1 in 5 ugotovijo, ali sumljivo blago krši zadevne pravice. V takem primeru so pristojni organi pooblaščen, da po ugotovitvi, da blago krši zadevne pravice, odredijo uničenje blaga. Pogodbenica ima lahko vzpostavljene postopke, ki omogočajo uničenje sumljivega blaga, ne da bi bila potrebna uradna ugotovitev o kršitvi, če se zadevne osebe strinjajo z uničenjem blaga ali mu ne nasprotujejo.
9. Vsaka pogodbenica ima lahko vzpostavljene postopke, ki omogočajo hitro uničenje blaga s ponarejeno blagovno znamko in piratskega blaga, poslanega v poštnih ali hitrih kurirskih pošiljkah.
10. Vsaka pogodbenica se lahko odloči, da tega člena ne bo uporabljala za uvoz blaga, ki ga v drugi državi dajo na trg imetniki pravic ali se tam da na trg z njihovo privolitvijo. Pogodbenica lahko iz uporabe tega člena izključi nekomercialno blago v osebni prtljagi potnikov.
11. Vsaka pogodbenica zagotovi, da njeni carinski organi vzdržujejo redni dialog z ustreznimi deležniki, ter spodbuja sodelovanje z njimi in drugimi organi, vključenimi v uveljavljanje pravic intelektualne lastnine.

12. Pogodbenici se strinjata, da bosta sodelovali na področju mednarodne trgovine s sumljivim blagom. Pogodbenici se zlasti strinjata, da si bosta izmenjevali informacije o trgovini s sumljivim blagom, ki vpliva na drugo pogodbenico.
13. Brez poseganja v druge načine sodelovanja se za kršitve zakonodaje o pravicah intelektualne lastnine, za uveljavljanje katerih so v skladu s tem členom pristojni carinski organi pogodbenice, uporablja Protokol o vzajemni upravni pomoči v carinskih zadevah.
14. Pododbor, naveden v členu 136, je odgovoren za zagotavljanje pravilnega delovanja in izvajanja tega člena, zlasti z vidika sodelovanja med pogodbenicama.
15. Pri izvajanju mejnih ukrepov za uveljavljanje pravic intelektualne lastnine s strani carinskih organov, ne glede na to, ali so zajeti v tem pododdelku ali ne, pogodbenici zagotovita skladnost s členom V GATT 1994 ter členom 41 in oddelkom 4 dela III Sporazuma TRIPS.

ODDELEK 4

KONČNE DOLOČBE

ČLEN 134

Sodelovanje

1. Pogodbenici soglašata, da bosta z medsebojnim sodelovanjem podpirali izvajanje zavez in obveznosti iz tega poglavja. Pogodbenici med drugim v zvezi s sodelovanjem na področju varstva in uveljavljanja pravic intelektualne lastnine uporabljata naslednje načine.
2. Področja sodelovanja med drugim vključujejo naslednje dejavnosti:
 - (a) izmenjavo informacij o pravnem okviru v zvezi s pravicami intelektualne lastnine in zadevnimi pravili o varstvu in uveljavljanju;
 - (b) izmenjavo izkušenj med pogodbenicama o zakonodajnem napredku;
 - (c) izmenjavo izkušenj med pogodbenicama o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine;
 - (d) izmenjavo izkušenj med pogodbenicama o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine na centralni in podcentralni ravni s strani carinskih organov, policije ter upravnih in pravosodnih organov;

- (e) sodelovanje vključno z drugimi državami pri preprečevanju izvoza ponarejenega blaga;
- (f) tehnično pomoč, gradnjo zmogljivosti ter izmenjavo in usposabljanje osebja;
- (g) varstvo in zaščito pravic intelektualne lastnine ter razširjanje informacij v zvezi s tem, med drugim v poslovnih krogih in civilni družbi;
- (h) javno ozaveščanje potrošnikov in imetnikov pravic ter spodbujanje institucionalnega sodelovanja, zlasti med uradi za intelektualno lastnino;
- (i) ozaveščanje in izobraževanje splošne javnosti o politikah v zvezi z varstvom in uveljavljanjem pravic intelektualne lastnine;
- (j) spodbujanje varstva in uveljavljanja pravic intelektualne lastnine z javno-zasebnim sodelovanjem, ki vključuje mala in srednje velika podjetja (MSP);
- (k) pripravo učinkovitih strategij za opredelitev ciljnih skupin in komunikacijskih programov za povečanje ozaveščenosti potrošnikov in medijev glede učinka kršitev pravic intelektualne lastnine, vključno s tveganjem za zdravje in varnost ter povezavo z organiziranim kriminalom.

3. Vsaka pogodbenica lahko objavi specifikacije izdelkov ali njihove povzetke ter zadevne kontaktne točke za nadzor ali upravljanje geografskih označb druge pogodbenice, zaščitene na podlagi pododdelka 4.

4. Pogodbenici neposredno ali v okviru pododbora iz člena 136 vzdržujeta stike v zvezi z vsemi zadevami, povezanimi z izvajanjem in delovanjem tega oddelka.

ČLEN 135

Prostovoljne pobude deležnikov

Vsaka pogodbenica si prizadeva spodbujati prostovoljne pobude deležnikov za zmanjšanje kršitev pravic intelektualne lastnine, tudi prek interneta in drugih trgov, ki se osredotočajo na konkretne težave in iskanje praktičnih rešitev, ki so realistične, uravnotežene, sorazmerne in pravične za vse udeležene, tudi na naslednje načine:

- (a) vsaka pogodbenica si prizadeva sporazumno sklicati deležnike na svojem ozemlju, da bi spodbudila prostovoljne pobude za iskanje rešitev za zmanjšanje kršitev pravic intelektualne lastnine in reševanje nesoglasij glede varstva in uveljavljanja pravic intelektualne lastnine;
- (b) pogodbenici si prizadevata za medsebojno izmenjavo informacij o prizadevanjih za spodbujanje prostovoljnih pobud deležnikov na njunih ozemljih ter
- (c) pogodbenici si prizadevata za spodbujanje odprtega dialoga in sodelovanja med deležniki pogodbenic ter te deležnike spodbujata, da skupaj iščejo rešitve in rešujejo nesoglasja glede varstva in uveljavljanja pravic intelektualne lastnine ter zmanjšanja kršitev.

ČLEN 136

Institucionalne določbe

1. Pogodbenici ustanovita Pododbor za pravice intelektualne lastnine, ki ga sestavljajo predstavniki Evropske unije in Republike Uzbekistan, njegov namen pa je spremljanje izvajanja tega poglavja ter krepitev sodelovanja in dialoga v zvezi s pravicami intelektualne lastnine.
2. Pododbor za pravice intelektualne lastnine se sestane na zahtevo katere koli pogodbenice, izmenično v Evropski uniji in Republiki Uzbekistan, ob času, na kraju in na način, ki lahko vključuje videokonferenco, o čemer se dogovorita pogodbenici, vendar najpozneje 90 dni po predložitvi zahteve.
3. Pododbor za pravice intelektualne lastnine olajšuje izvajanje tega poglavja in sodelovanje med pogodbenicama v vseh zadevah v zvezi z intelektualno lastnino. Pristojen je zlasti za spremembe:
 - (a) oddelka A Priloge 7-A, kar zadeva sklicevanja na pravo, ki se uporablja v pogodbenicah;
 - (b) oddelka B Priloge 7-A v zvezi z elementi za registracijo in nadzor geografskih označb;
 - (c) Priloge 7-B glede meril, ki jih je treba vključiti v postopek ugovora, ter
 - (d) Priloge 7-C v zvezi z geografskimi označbami.

POGLAVJE 8

KONKURENCA IN PODJETJA V DRŽAVNI LASTI

ODDELEK A

KONKURENCA

ČLEN 137

Načela

Pogodbenici priznavata pomen svobodne in neizkrivljene konkurence v svojih trgovinskih in naložbenih odnosih. Pogodbenici priznavata, da lahko protikonkurenčne poslovne prakse in poseganje države izkrivljajo pravilno delovanje trgov in spodbujajo koristi liberalizacije trgovine in naložb.

ČLEN 138

Konkurenčna nevtrálnost

Vsaka pogodbenica uporablja to poglavje za vsa podjetja, javna ali zasebna.

PODODDELEK 1

PROTIKONKURENČNO RAVNANJE IN NADZOR ZDRUŽITEV

ČLEN 139

Zakonodajni okvir

Vsaka pogodbenica sprejme ali ohrani konkurenčno pravo, ki velja za vsa podjetja v vseh gospodarskih sektorjih¹ in ki učinkovito obravnava vse naslednje prakse:

- (a) horizontalne in vertikalne sporazume med podjetji, sklepe podjetniških združenj in usklajena ravnanja, katerih cilj ali posledica je preprečevanje, omejevanje ali izkrivljanje konkurence;
- (b) zlorabo prevladujočega položaja s strani enega ali več podjetij ter
- (c) koncentracijo podjetij, ki bi znatno ovirala učinkovito konkurenco, zlasti kot posledica ustvarjanja ali krepitve prevladujočega položaja.

¹ Pojasniti je treba, da se na podlagi člena 42 Pogodbe o delovanju Evropske unije za kmetijski sektor konkurenčno pravo v Evropski uniji uporablja v skladu z Uredbo (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL EU L347/2013, str. 671, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>).

ČLEN 140

Naloge v javnem gospodarskem interesu

Uporaba konkurenčnega prava s strani pogodbenice ne bi smela pravno ali dejansko ovirati izvajanja posebnih nalog v javnem interesu, ki se lahko dodelijo podjetjem. Izjeme od konkurenčnega prava pogodbenice bi morale biti omejene na naloge v javnem interesu in na tisto, kar je potrebno za doseganje zelenega cilja javne politike, ter biti pregledne.

ČLEN 141

Izvajanje

1. Vsaka pogodbenica ustanovi in ohrani operativno neodvisen organ, ki je pristojen in ima ustrezna pooblastila in sredstva za popolno uporabo in učinkovito uveljavljanje konkurenčnega prava.
2. Vsaka pogodbenica pregledno uporablja svoje konkurenčno pravo in pri tem upošteva načela poštenega postopka, vključno s pravicami do obrambe zadevnih podjetij, zlasti pravici do zaslišanja in sodnega nadzora.

ČLEN 142

Sodelovanje

1. Pogodbenici priznavata, da je spodbujanje sodelovanja v zvezi s politiko konkurence in izvrševanjem v njunem skupnem interesu.
2. Za poenostavitev takega sodelovanja pristojni organi pogodbenic lahko izmenjujejo informacije v skladu s pravili o zaupnosti, določenimi v pravu posamezne pogodbenice.
3. Organi pogodbenic, pristojni za konkurenco, si prizadevajo za usklajevanje ukrepov izvrševanja glede istih ali podobnih ravnanj ali primerov, če je to mogoče in primerno.

ČLEN 143

Neuporaba reševanja sporov

Poglavje 14 se za ta člen ne uporablja.

PODODDELEK 2

SUBVENCije

ČLEN 144

Opredelitev in področje uporabe

1. V tem oddelku „subvencija“ pomeni ukrep, ki izpolnjuje pogoje iz člena 1, odstavek 1.1, Sporazuma o subvencijah in izravnalnih ukrepih, ne glede na to, ali se odobri podjetju, ki dobavlja blago ali opravlja storitve¹.
2. Ta oddelek se uporablja za subvencije, ki so specifične v smislu člena 2 Sporazuma o subvencijah in izravnalnih ukrepih. Vsaka subvencija, za katero veljajo določbe člena 148 tega sporazuma, se šteje za specifično.
3. Določb tega oddelka ni mogoče razlagati v smislu, da pravno ali dejansko ovirajo izvajanja posebnih nalog v javnem interesu, ki se lahko dodelijo podjetjem. Izjeme od pravil iz tega oddelka bi morale biti omejene na naloge v javnem interesu in na tisto, kar je potrebno za doseganje cilja javne politike, ter biti pregledne.
4. Člen 146 se ne uporablja za subvencije za trgovino z blagom iz Priloge 1 k Sporazumu o kmetijstvu.

¹ Pojasniti je treba, da ta opredelitev ne posega v izid katerih koli prihodnjih razprav v STO o opredelitvi subvencij za storitve. Glede na napredek v teh razpravah na ravni STO lahko pogodbenici v zvezi s tem posodobita ta sporazum.

5. Člena 146 in 147 se ne uporabljata za avdiovizualni sektor in sektor turizma.

ČLEN 145

Preglednost

1. Vsaka pogodbenica v zvezi s subvencijo, ki jo je odobrila ali ohranila na svojem ozemlju, objavi naslednje informacije:

- (a) pravno podlago in namen subvencije;
- (b) obliko subvencije;
- (c) če je mogoče, skupni znesek ali letni znesek subvencije, predviden v proračunu, in ime prejemnika subvencije;

2. Pogodbenica lahko izpolni obveznosti iz odstavka 1 tako, da:

- (a) predloži uradno obvestilo v skladu s členom 25 Sporazuma o subvencijah in izravnalnih ukrepih, ki se pošlje vsaj vsaki dve leti;
- (b) predloži uradno obvestilo na podlagi člena 18 Sporazuma o kmetijstvu¹ ali

¹ Pojasniti je treba, da se bodo zahteve glede uradnega obveščanja iz točk (a) in (b) člena 145(2) za Republiko Uzbekistan uporabljale od datuma njenega pristopa k STO.

- (c) objavi informacije iz odstavka 1 ali zagotovi, da se objavijo v njenem imenu na javno dostopnem spletišču do 31. decembra koledarskega leta, ki sledi letu, v katerem je bila subvencija dodeljena ali je bila ohranjena.

ČLEN 146

Posvetovanja

1. Če pogodbenica meni, da subvencija negativno vpliva ali bo verjetno negativno vplivala na njene interese na področju liberalizacije trgovine ali naložb, lahko svoje pomisleke pisno izrazi drugi pogodbenici in v zvezi s tem zahteva dodatne informacije.
2. Zahteva iz odstavka 1 vključuje pojasnilo o tem, na kakšen način lahko subvencije negativno vplivajo na interese pogodbenice prosilke za liberalizacijo trgovine ali naložb.. Pogodbenica, ki predloži zahtevo, lahko zaprosi za naslednje informacije o subvenciji:
 - (a) pravno podlago in namen subvencije;
 - (b) obliko subvencije;
 - (c) datume in trajanje subvencije ter morebitne druge roke v zvezi z njo;
 - (d) zahteve glede upravičenosti do subvencije;
 - (e) če je mogoče, skupni ali letni znesek subvencije, predviden v proračunu, in ime prejemnika subvencije;

(f) vse druge informacije, s katerimi je mogoče oceniti morebitne škodljive vplive subvencije.

3. Pogodbenica, ki prejme zahtevo, zagotovi informacije v pisni obliki najpozneje v 60 dneh od datuma predložitve zahteve. Če pogodbenica, ki prejme zahtevo, ne zagotovi zahtevanih informacij, v pisnem odgovoru pojasni, zakaj take informacije niso na voljo.

4. Pogodbenica, ki predloži zahtevo, lahko po prejemu zahtevanih informacij zahteva posvetovanja o tej zadevi. Posvetovanja med pogodbenicama za razpravo o izraženih pomislekih se skličejo v 60 dneh od zahteve za posvetovanja.

5. Vsaka pogodbenica si prizadeva za rešitev zadeve, ki je zadovoljiva za obe strani.

ČLEN 147

Subvencije, za katere veljajo pogoji

1. Če subvencija negativno vpliva na trgovino ali naložbe druge pogodbenice, si vsaka pogodbenica prizadeva za uporabo naslednjih pogojev za subvencije:

(a) subvencije, s katerimi je država porok za dolgove ali obveznosti nekaterih podjetij so dovoljene, pod pogojem, da je znesek navedenih dolgov in obveznosti ali trajanje takega jamstva omejeno, ter

- (b) subvencije za insolventna podjetja ali podjetja v težavah so dovoljene, pod pogojem, da:
 - (i) je pripravljen verodostojen načrt prestrukturiranja na podlagi realističnih domnev, da se v razumnem roku zagotovi dolgoročna sposobnost preživetja insolventnega podjetja ali podjetja v težavah, ali
 - (ii) podjetje prispeva k stroškom prestrukturiranja, malim in srednjim podjetjem ni treba prispevati k stroškom prestrukturiranja.
- 2. Odstavek 1, točka (b), se ne uporablja za subvencije, ki so v obdobju, potrebnem za pripravo načrta za prestrukturiranje, zagotovljene podjetjem kot začasna likvidnostna podpora v obliki jamstev za posojilo ali posojil. Taka začasna likvidnostna podpora se omeji na znesek, ki ga podjetje potrebuje zgolj za nadaljnje poslovanje.
- 3. Dovolijo se subvencije za zagotavljanje pravilnega izstopa podjetja s trga.
- 4. Ta člen se ne uporablja za subvencije, katerih kumulativni zneski ali proračuni v treh zaporednih letih znašajo manj kot 500 000 eurov na podjetje.

ČLEN 148

Prepovedane subvencije

Od pristopa Republike Uzbekistan k STO, razen v primerih, določenih v Sporazumu o kmetijstvu, so prepovedane naslednje subvencije za industrijsko blago:

- (a) subvencije, ki so po zakonu ali dejansko¹ pogojene z izvozno učinkovitostjo, pri čemer je to lahko edini pogoj ali eden od več pogojev, ter
- (b) subvencije, ki so pogojene z uporabo domačega blaga pred uvoženim, pri čemer je to lahko edini pogoj ali eden od več pogojev.

ČLEN 149

Uporaba subvencij

Vsaka pogodbenica zagotovi, da podjetja uporabljajo subvencije samo za namen, za katerega so bile dodeljene.

¹ Ta standard je izpolnjen, kadar dejstva kažejo, da je dodelitev subvencije, ne da bi bila po zakonu pogojena z opravljenim izvozom, dejansko vezana na dejanski ali pričakovani izvoz ali prihodke od izvoza. Samo dejstvo, da se subvencija dodeli podjetjem, ki izvažajo, ne zadostuje za to, da bi se štela za izvozno subvencijo v smislu te določbe.

ODDELEK B

PODJETJA V DRŽAVNI LASTI, PODJETJA, KI SO JIM DODELJENE POSEBNE PRAVICE ALI PRIVILEGIJI, TER PRAVNI MONOPOLI

ČLEN 150

Opredelitev pojmov

V tem oddelku:

- (1) „Sporazum“ pomeni Sporazum o uradno podprtih izvoznih kreditih Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) ali njegovega naslednika, pripravljenega v okviru OECD ali zunaj tega okvira, ki ga je sprejelo vsaj 12 prvotnih članic STO, ki so bile udeleženke Sporazuma od 1. januarja 1979;
- (2) „komercialne dejavnosti“ pomeni dejavnosti, katerih končni rezultat je proizvodnja blaga ali opravljanje storitve, ki bo naprodaj v količinah in po cenah, ki jih določi podjetje in so usmerjeni v ustvarjanje dobička¹;
- (3) „poslovni vidiki“ pomeni ceno, kakovost, razpoložljivost, tržljivost, prevoz in druge pogoje nakupa ali prodaje ali druge dejavnike, ki bi se običajno upoštevali pri poslovnih odločitvah podjetja v zasebni lasti, ki deluje v skladu z načeli tržnega gospodarstva v zadevni panogi ali industriji;

¹ Pojasniti je treba, da dejavnosti, ki jih izvaja podjetje, ki posluje nepridobitno ali na podlagi povračila stroškov, niso dejavnosti, usmerjene v ustvarjanje dobička.

- (4) „določiti“ pomeni vzpostaviti ali dovoliti monopol ali ga razširiti na dodatno blago ali storitev;
- (5) „pravni monopol“ pomeni subjekt, vključno s konzorcijem ali vladno agencijo, ki je na zadevnem trgu na ozemlju pogodbenice določen kot edini ponudnik ali kupec blaga ali storitve, vendar ne vključuje subjekta, ki mu je bila dodeljena izključna pravica intelektualne lastnine zgolj zaradi take dodelitve;
- (6) „podjetje, ki so mu dodeljene posebne pravice ali privilegiji“ pomeni podjetje, javno ali zasebno, ki mu pogodbenica pravno ali dejansko dodeli posebne pravice ali privilegije, ko določi ali omeji število podjetij, pooblaščenih za dobavo blaga ali storitve, na dve podjetji ali več, ne da bi pri tem določila objektivna, sorazmerna in nediskriminatorna merila, s čimer bistveno vpliva na zmožnost katerega koli drugega podjetja, da dobavlja enako blago ali storitev na istem geografskem območju pod dejansko enakovrednimi pogoji;
- (7) „storitev, ki se opravlja pri izvajanju javnih pooblastil“ pomeni storitev, ki se opravlja pri izvajanju javnih pooblastil, kot so opredeljena v GATS vključno, če je ustrezno, s Prilogo o finančnih storitvah h GATS, ter
- (8) „podjetje v državni lasti“ pomeni podjetje, v katerem:
- (a) ima pogodbenica v neposredni lasti več kot 50 odstotkov osnovnega kapitala;
 - (b) pogodbenica neposredno nadzoruje več kot 50 odstotkov glasovalnih pravic ali kako drugače izvaja enakovredno stopnjo nadzora prek glasovalnih pravic;
 - (c) ima pogodbenica pooblastila, da imenuje večino članov upravnega odbora ali katerega koli drugega enakovrednega upravljalnega organa, ali

- (d) ima pogodbenica pooblastila za izvajanje nadzora¹ nad podjetjem.

ČLEN 151

Področje uporabe

1. Ta oddelek se uporablja za podjetja v državni lasti, podjetja, ki so jim dodeljene posebne pravice ali privilegiji, in pravne monopole, ki opravljajo komercialno dejavnost. Kadar taka podjetja ali monopoli opravljajo komercialne in nekomercialne dejavnosti, ta oddelek zajema samo komercialne dejavnosti.
2. Ta oddelek se uporablja za podjetja v državni lasti, podjetja, ki so jim dodeljene posebne pravice ali privilegiji, in pravne monopole na vseh ravneh uprave.
3. Ta oddelek se ne uporablja za podjetja v državni lasti, podjetja, ki so jim dodeljene posebne pravice ali privilegiji, in pravne monopole v funkciji naročnikov, zajetih v prilogah pogodbenice k Dodatku I k Sporazumu o vladnih nabavah, sklenjenem 15. aprila 1994 v Marakešu, ali vsebovanih v Prilogi 4 k Sporazumu o STO² ali Prilogi 9-A k temu sporazumu, kadar je javno naročilo izvedeno za državne namene in ne za komercialno preprodajo naročenega blaga in storitev ali za uporabo blaga ali storitev, naročenih v okviru nabave blaga ali opravljanja storitev za komercialno prodajo.

¹ Pojasniti je treba, da se za vzpostavitev nadzora za vsak primer posebej upoštevajo vsi ustrezni pravni in dejanski elementi.

² Republika Uzbekistan ni pogodbenica Sporazuma o vladnih nabavah [EU: na dan podpisa tega sporazuma].

4. Ta oddelek se ne uporablja za nobeno storitev, ki se opravlja pri izvajanju javnih pooblastil.
5. Člen 154 se ne uporablja za opravljanje finančnih storitev s strani podjetja v državni lasti na podlagi pooblastila vlade, če to opravljanje finančnih storitev:
 - (a) podpira izvoz ali uvoz, pod pogojem, da te storitve:
 - (i) niso namenjene izpodrivanju komercialnega financiranja ali
 - (ii) se ponujajo pod pogoji, ki niso ugodnejši od tistih, ki bi jih bilo mogoče pridobiti za primerljive finančne storitve na komercialnem trgu;
 - (b) podpira zasebne naložbe zunaj ozemlja pogodbenice, pod pogojem, da storitve:
 - (i) niso namenjene izpodrivanju komercialnega financiranja ali
 - (ii) se ponujajo pod pogoji, ki niso ugodnejši od tistih, ki bi jih bilo mogoče pridobiti za primerljive finančne storitve na komercialnem trgu, ali
 - (c) se ponuja pod pogoji v skladu s Sporazumom, če spada na področje uporabe Sporazuma.
6. Člen 154 se ne uporablja za storitvene sektorje, ki ne spadajo na področje uporabe tega sporazuma, kot je navedeno v poglavju 12.

7. Brez poseganja v člen 190 se člen 154 ne uporablja za nakup in prodajo blaga ali storitev s strani podjetja v državni lasti, podjetja, ki so mu dodeljene posebne pravice ali privilegiji, ali pravnega monopola pogodbenice v sektorjih, za katere veljajo pridržki iz Priloge 12-D ali seznamov specifičnih obvez Evropske unije iz GATS ter prilog 12-A, 12-B in 12-C.

ČLEN 152

Razmerje do Sporazuma o STO

1. Odstavki 1 do 3 člena XVII GATT 1994, Dogovor o razlagi člena XVII GATT 1994 ter odstavki 1, 2 in 5 člena VIII GATS so smiselno vključeni v ta sporazum in so njegov sestavni del.
2. Ta člen se uporablja od dne pristopa Republike Uzbekistan k STO ali šest let po datumu začetka veljavnosti tega sporazuma, kar nastopi prej.

ČLEN 153

Splošne določbe

1. Brez poseganja v pravice in obveznosti vsake pogodbenice v skladu s tem oddelkom nobena določba tega oddelka pogodbenici ne preprečuje, da bi ustanovila ali ohranila podjetja v državni lasti, da bi podjetjem podelila posebne pravice ali privilegije ali da bi določila ali ohranila monopole.

2. Nobena pogodbenica ne sme zahtevati niti podjetja v državni lasti, podjetja, ki so mu dodeljene posebne pravice ali privilegiji, ali pravnega monopola spodbujati, da ravna na način, ki ni v skladu s tem oddelkom.

ČLEN 154

Nediskriminatorna obravnava in poslovni vidiki

1. Vsaka pogodbenica zagotovi, da njena podjetja v državni lasti, podjetja, ki so jim dodeljene posebne pravice ali privilegiji, ali pravni monopoli, kadar opravljajo komercialne dejavnosti pri nakupu ali prodaji blaga ali storitev, delujejo v skladu s poslovnimi vidiki, razen za izpolnjevanje pogojev njenih pooblastil za opravljanje javne službe, ki niso v neskladju z odstavkom 2.

2. Vsaka pogodbenica zagotovi, da njena podjetja v državni lasti, podjetja, ki so jim dodeljene posebne pravice ali privilegiji, ali pravni monopoli, kadar opravljajo komercialne dejavnosti:

(a) pri nakupu blaga ali storitve:

- (i) blagu ali storitvi, ki ju dobavi podjetje druge pogodbenice, zagotovijo obravnavo, ki ni manj ugodna od obravnave, ki jo zagotavljajo podobnemu blagu ali podobni storitvi, ki ju dobavijo podjetja pogodbenice, ter
- (ii) blagu ali storitvi, ki ju dobavijo podjetja, ki so naložbe ali vlagatelji druge pogodbenice, zagotovijo obravnavo, ki ni manj ugodna od obravnave, ki jo zagotavljajo podobnemu blagu ali podobni storitvi, ki ju dobavijo podjetja, ki so naložbe ali vlagatelji pogodbenice na zadevnem trgu v pogodbenici, ter

(b) pri prodaji blaga ali storitve:

- (i) podjetju druge pogodbenice zagotovijo obravnavo, ki ni manj ugodna od obravnave, ki jo zagotavljajo svojim podjetjem, ter
- (ii) podjetjem, ki so naložbe ali vlagatelji druge pogodbenice, zagotovijo obravnavo, ki ni manj ugodna od obravnave, ki jo zagotovijo podjetjem, ki so naložbe ali vlagatelji pogodbenice na zadevnem trgu v pogodbenici.

3. Odstavka 1 in 2 podjetjem v državni lasti, podjetjem, ki so jim dodeljene posebne pravice ali privilegiji, ali podjetjem, ki so pravni monopoli, ne preprečuje:

- (a) nakupa ali dobave blaga ali storitev pod drugačnimi pogoji, vključno glede cene, če se taki drugačni pogoji ali zavrnitev sprejmejo v skladu s poslovnimi vidiki, ali
- (b) zavrnitve nakupa ali dobave blaga ali storitev, pod pogojem, da se takšni drugačni pogoji ali zavrnitev sprejmejo v skladu s poslovnimi vidiki.

4. Ta člen se uporablja osem let od datuma začetka veljavnosti tega sporazuma.

ČLEN 155

Regulativni okvir

1. Vsaka pogodbenica čim boljše uporablja ustrezne mednarodne standarde, tudi smernice OECD za upravljanje podjetij v državni lasti.
2. Vsaka pogodbenica zagotovi, da je vsak regulativni organ ali kateri koli drug organ, ki izvaja regulativno funkcijo, ki ga ustanovi ali ohrani:
 - (a) neodvisen od vseh podjetij, ki jih ta organ nadzoruje, in jim ni odgovoren ter
 - (b) nepristranski¹ do vseh podjetij, ki jih ta organ nadzoruje, vključno s podjetji v državni lasti, podjetji, ki so jim dodeljene posebne pravice ali privilegiji, in pravnimi monopoli².
3. Brez poseganja v njune pridržke v prilogah 12-A, 12-B, 12-C in 12-D vsaka pogodbenica dosledno in nediskriminatorno uporablja svoje zakone in druge predpise za podjetja v državni lasti, podjetja, ki so jim dodeljene posebne pravice ali privilegiji, in pravne monopole.

¹ Pojasniti je treba, da je treba nepristranskost, s katero organ izvaja regulativne funkcije, oceniti glede na splošni vzorec ali prakso tega organa.

² Pojasniti je treba, da za tiste sektorje, za katere sta se pogodbenici v drugih poglavjih dogovorili o posebnih obveznostih glede takega organa, prevladajo ustrezne določbe navedenih poglavij.

ČLEN 156

Izmenjava informacij

1. Pogodbenica, ki meni, da poslovne dejavnosti podjetja v državni lasti, podjetja, ki so mu dodeljene posebne pravice ali privilegiji, ali pravnega monopola (v nadaljnjem besedilu tega člena: subjekt) druge pogodbenice negativno vplivajo na njene interese iz tega oddelka, lahko od druge pogodbenice zahteva, da v pisni obliki predloži informacije o komercialnih dejavnostih subjekta, povezanih z izvajanjem tega oddelka, v skladu z odstavkom 2.
2. Pogodbenica, ki prejme zahtevo, predloži naslednje informacije, pod pogojem, da zahteva vsebuje pojasnilo, kako lahko dejavnosti subjekta vplivajo na interese pogodbenice, ki predloži zahtevo, v skladu s tem oddelkom, in navede, katere od naslednjih informacij je treba predložiti:
 - (a) lastništvo in strukturo glasovalnih pravic subjekta z navedbo odstotka delnic, ki jih imajo skupaj pogodbenica, ki prejme zahtevo, njena podjetja v državni lasti, podjetja, ki so jim dodeljene posebne pravice ali privilegiji, ali pravni monopoli, in odstotek glasovalnih pravic, ki jih imajo skupaj v subjektu;
 - (b) opis kakršnih koli prednostnih ali posebnih delnic ali posebnih glasovalnih ali drugih pravic, ki jih imajo pogodbenica, ki prejme zahtevo, njena podjetja v državni lasti, podjetja, ki so jim dodeljene posebne pravice ali privilegiji, ali pravni monopoli, kadar se take pravice razlikujejo od pravic, povezanih s splošnimi navadnimi delnicami subjekta;
 - (c) opis organizacijske strukture subjekta ter sestave njegovega upravnega odbora ali katerega koli drugega enakovrednega organa subjekta;

- (d) opis vladnih služb ali javnih organov, ki urejajo ali nadzirajo subjekt, opis zahtev za poročanje, ki mu jih nalagajo navedene službe ali organi, ter pravic in praks teh služb ali organov pri imenovanju, razrešitvi ali prejemkih vodstvenih delavcev in članov upravnega odbora ali katerega koli drugega enakovrednega upravljalnega organa subjekta;
 - (e) letni prihodek in bilančno vsoto subjekta v zadnjem triletnem obdobju, za katero so na voljo podatki;
 - (f) vse izjeme, imunitete in povezane ukrepe, od katerih ima subjekt koristi v skladu z zakoni in drugimi predpisi pogodbenice, ki prejme zahtevo, ter
 - (g) vse dodatne informacije v zvezi s subjektom, ki so javno dostopne, vključno z letnimi računovodskimi poročili in revizijami, ki jih opravijo tretje osebe.
3. Določbe odstavkov 1 in 2 od pogodbenice ne zahtevajo razkritja zaupnih informacij, katerih razkritje bi bilo v nasprotju z njenimi zakoni in drugimi predpisi, oviralo izvrševanje zakonodaje ali bilo kako drugače v nasprotju z javnim interesom ali bi posegalo v upravičene poslovne interese posameznih podjetij.
4. Če pogodbenica, ki prejme zahtevo, nima na voljo zahtevanih informacij, drugi pogodbenici, ki je predložila zahtevo, v pisni obliki navede razloge za to.
5. Ta člen se ne uporablja za mala in srednja podjetja.

POGLAVJE 9

JAVNA NAROČILA

ČLEN 157

Opredelitev pojmov

V tem poglavju:

- (a) „komercialno blago ali storitve“ pomenijo blago ali storitve take vrste, ki se običajno prodajajo ali ponujajo za prodajo na komercialnih trgih nevladnim kupcem, ki jih običajno tudi kupijo, za nevladne namene;
- (b) „gradbena storitev“ pomeni storitev, katere cilj je na kakršen koli način izvesti nizke ali visoke gradnje na podlagi oddelka 51 začasno osrednjo klasifikacijo proizvodov (Central Product Classification, v nadaljnjem besedilu: CPC) Združenih narodov;
- (c) „elektronska dražba“ pomeni ponavljajoč se proces, pri katerem ponudniki z uporabo elektronskih sredstev predstavijo nove cene ali nove vrednosti za količinsko opredeljive necenovne elemente ponudbe, povezane z merili ocenjevanja, ali oboje, na podlagi katerega se določi ali ponovno določi razvrstitev ponudb;
- (d) „v pisni obliki“ ali „pisno“ pomeni kakršne koli informacije, izražene z besedami ali številkami, ki jih je mogoče prebrati, reproducirati in pozneje sporočiti. To lahko vključuje elektronsko posredovane in shranjene informacije;

- (e) „razpisni postopek s pogajanjem“ pomeni razpisni postopek, pri katerem se naročnik posvetuje z enim ali več izbranimi ponudniki;
- (f) „ukrep“ pomeni kateri koli zakon, predpis, postopek, upravno smernico ali prakso ali katero koli dejanje naročnika v zvezi z zajetim javnim naročilom;
- (g) „večnamenski seznam“ pomeni seznam ponudnikov, za katere je naročnik ugotovil, da izpolnjujejo pogoje za uvrstitev na ta seznam, in ki ga naročnik namerava uporabiti več kot enkrat;
- (h) „obvestilo o nameravanem javnem naročilu“ pomeni obvestilo, ki ga objavi naročnik, da povabi zainteresirane ponudnike, naj oddajo prijavo za sodelovanje ali predložijo ponudbo ali oboje;
- (i) „kompenzacija“ pomeni kateri koli pogoj ali zavezo, ki spodbuja lokalni razvoj ali izboljšuje plačilno bilanco pogodbenice, kot so uporaba domače vsebine, licenciranje tehnologije, naložbe, protidobava ali podobno dejanje ali zahteva;
- (j) „odprti razpisni postopek“ pomeni način naročanja, pri katerem lahko vsi zainteresirani ponudniki predložijo svojo ponudbo;
- (k) „naročnik“ pomeni subjekt iz oddelka 1, 2 ali 3 Priloge 9;
- (l) „kvalificirani ponudnik“ pomeni ponudnika, za katerega naročnik priznava, da je izpolnil pogoje za udeležbo;
- (m) „omejeni razpisni postopek“ pomeni način naročanja, pri katerem naročnik povabi le kvalificirane ponudnike, da predložijo svojo ponudbo;

- (n) „storitve“ vključujejo gradbene storitve, razen če je drugače določeno;
- (o) „standard“ pomeni dokument, ki ga odobri priznani organ in določa skupno in ponavljajočo se uporabo, pravila, smernice ali značilnosti za blago ali storitve ali povezane postopke in proizvodne metode, s katerimi skladnost ni obvezna, in ki lahko vključuje ali obravnava izključno zahteve glede terminologije, simbolov, pakiranja, označevanja ali etiketiranja, kot se uporabljajo za blago, storitev, postopek ali način proizvodnje;
- (p) „ponudnik“ pomeni subjekt ali skupino subjektov, ki ponuja ali bi lahko ponujala blago ali storitve, ali
- (q) „tehnična specifikacija“ pomeni razpisno zahtevo, ki:
 - (i) določa značilnosti blaga ali storitev, ki se naročajo, vključno s kakovostjo, učinkovitostjo, varnostjo in merami, ali postopkov in načinov njihove proizvodnje ali zagotavljanja ali
 - (ii) obravnava terminologijo, simbole, zahteve za označevanje ali etiketiranje embalaže, ki se uporabljajo za blago ali storitve.

ČLEN 158

Področje uporabe in zajeta javna naročila

Uporaba Sporazuma

1. To poglavje se uporablja deset let od datuma začetka veljavnosti tega sporazuma.
2. To poglavje se uporablja za vse ukrepe v zvezi z zajetim javnim naročilom, ne glede na to, ali se izvaja izključno ali le delno z elektronskimi sredstvi.
3. V tem poglavju zajeta javna naročila pomenijo javna naročila za vladne namene:
 - (a) blaga, storitve ali kombinacije obeh:
 - (i) kot je določeno v Prilogi 9 ter
 - (ii) ki ni naročeno za komercialno prodajo ali nadaljnjo prodajo ali za uporabo v proizvodnji ali pri dobavi blaga ali storitve za komercialno prodajo ali nadaljnjo prodajo;
 - (b) na podlagi vseh vrst pogodb, vključno z nakupom in najemom ter najemnim nakupom, z nakupno pravico ali brez nje;
 - (c) katerih vrednost, ocenjena v skladu z odstavki 6 do 8, je enaka ali presega ustrezen prag, določen v Prilogi 9, v času objave obvestila v skladu s členom 162;

- (d) ki jih izvede naročnik ter
- (e) ki niso drugače izključena iz zajetih javnih naročil v odstavku 3 ali Prilogi 9.

4. Razen če je drugače določeno v Prilogi 9, se to poglavje ne uporablja za:

- (a) pridobitev ali najem zemljišča, obstoječih zgradb ali drugih nepremičnin ali z njimi povezanih pravic;
- (b) nepogodbene sporazume ali katero koli obliko pomoči, ki jo zagotovi pogodbenica, vključno s sporazumi o sodelovanju, nepovratnimi sredstvi, posojili, infuzijami lastniškega kapitala, garancijami in fiskalnimi spodbudami;
- (c) javno naročilo ali pridobitev storitev fiskalnega urada ali depozitnih storitev, likvidacijskih in upravljaljskih storitev za regulirane finančne institucije ali storitev, povezanih s prodajo, odkupom in razdelitvijo javnega dolga, vključno s posojili in državnimi obveznicami ter dolžniškimi in drugimi vrednostnimi papirji;
- (d) pogodbe o zaposlitvi v javnem sektorju;
- (e) javna naročila, opravljena:
 - (i) za posebni namen zagotavljanja mednarodne pomoči, vključno z razvojno pomočjo,
 - (ii) po posebnem postopku ali pogojih mednarodnega sporazuma v zvezi z nameščanjem vojaških enot ali v zvezi s skupnim izvajanjem s strani držav pogodbenic projekta ali

- (iii) po posebnem postopku ali pogojih mednarodne organizacije ali financirana z mednarodnimi nepovratnimi sredstvi, posojili ali drugo podporo, če ustrezni postopek ali pogoji ne bi bili v skladu s tem poglavjem.

5. Vsaka pogodbenica v ustreznih pododdelkih Priloge 9 navede naslednje informacije:

- (a) v oddelku 1 subjekte na centralni ravni države, katerih javna naročila zajema to poglavje;
- (b) v oddelku 2 subjekte na podcentralni ravni države, katerih javna naročila zajema to poglavje;
- (c) v oddelku 3 vse druge subjekte, katerih javna naročila zajema to poglavje;
- (d) v oddelku 4 blago, ki ga zajema to poglavje;
- (e) v oddelku 5: storitve, razen gradbenih storitev, ki so zajete v tem poglavju;
- (f) v oddelku 6 gradbene storitve, ki jih zajema to poglavje;
- (g) v oddelku 7 kakršne koli splošne opombe;
- (h) v oddelku 8 medije, v katerih vsaka pogodbenica objavi svoja obvestila o javnih naročilih, obvestila o oddaji naročila in druge informacije v zvezi s svojim sistemom javnih naročil, kakor je določeno v tem poglavju.

6. Če naročnik v okviru zajetih javnih naročil od osebe, ki ni zajeta v Prilogi 9, zahteva, da naroča v skladu s posebnimi zahtevami, se za te zahteve smiselno uporablja člen 160.

Vrednotenje

7. Da bi ugotovil, ali je naročilo zajeto, naročnik pri ocenjevanju vrednosti naročila:
- (a) naročila ne razdeli na ločena naročila niti ne izbere ali uporabi določene metode vrednotenja za oceno vrednosti naročila, da bi ga tako v celoti ali delno izključil iz uporabe tega poglavja, ter
 - (b) vključi ocenjeno največjo skupno vrednost naročila, dodeljenega enemu ali več ponudnikom, za celotno obdobje njegovega trajanja, pri čemer upošteva vse oblike plačila, vključno s:
 - (i) premijami, pristojbinami, provizijami in obrestmi ter
 - (ii) če javno naročilo omogoča več možnosti, skupno vrednostjo takih možnosti.
8. Če je posledica posamezne zahteve za naročilo oddaja več kot enega naročila ali oddaja naročil v ločenih delih (v nadaljnjem besedilu: ponavljajoča se naročila), izračun ocenjene največje skupne vrednosti temelji na:
- (a) vrednosti ponavljajočih se naročil iste vrste blaga ali storitev, oddanih v predhodnih 12 mesecih ali v predhodnem proračunskem letu naročnika, prilagojeni, če je to mogoče, da se upoštevajo pričakovane spremembe količine ali vrednosti blaga ali storitev, ki se bodo naročale v naslednjih 12 mesecih, ali

(b) ocenjeni vrednosti ponavljajočih se naročil iste vrste blaga ali storitev, ki bodo oddana v 12 mesecih po oddaji prvotnega naročila ali v proračunskem letu naročnika.

9. V primeru javnega naročila v obliki najema ali najemnega nakupa blaga ali storitve ali javnega naročila, za katerega skupna cena ni določena, se kot osnova za vrednotenje uporabi:

(a) pri naročilih za določen čas:

(i) če je čas trajanja naročila 12 mesecev ali manj, skupna ocenjena najvišja vrednost za obdobje njegove veljavnosti, ali

(ii) če je čas trajanja naročila daljši od 12 mesecev, skupna ocenjena najvišja vrednost, vključno z morebitno ocenjeno preostalo vrednostjo;

(b) pri naročilih za nedoločen čas ocena mesečnega obroka, pomnožena z 48, ter

(c) kadar ni jasno, ali se naročilo sklene za določen čas, se uporabi točka (b).

ČLEN 159

Varnostne in splošne izjeme

1. Nobena določba tega poglavja se ne razlaga tako, da bi bilo kateri koli pogodbenici preprečeno sprejetje kakršnega koli ukrepa ali nerazkritje informacij, za katere meni, da so potrebne za zaščito njenih bistvenih varnostnih interesov v zvezi z:

- (a) javnimi naročili orožja, streliva ali vojaškega materiala;
- (b) javnimi naročili, ki so nepogrešljiva za nacionalno varnost ali
- (c) javnimi naročili za namene nacionalne obrambe.

2. Pod pogojem, da se taki ukrepi ne uporabljajo na način, ki bi pomenil sredstvo za samovoljno ali neupravičeno diskriminacijo med pogodbenicama, v katerih prevladujejo enaki pogoji, ali ki bi pomenil prikrito omejevanje mednarodne trgovine, se nobena določba tega poglavja ne razlaga tako, da bi pogodbenici preprečila uvajanje ali izvrševanje ukrepov:

- (a) ki so potrebni za varovanje javne morale, reda in miru ali varnosti;
- (b) ki so potrebni za varovanje življenja ali zdravja ljudi, živali ali rastlin;
- (c) ki so potrebni za zaščito intelektualne lastnine ali
- (d) ki so povezani z blagom ali storitvami invalidov, človekoljubnih ustanov ali zapornikov.

ČLEN 160

Splošna načela

Nediskriminacija

1. V zvezi z vsakim ukrepom, povezanim z zajetim javnim naročilom, vsaka pogodbenica, vključno s svojimi naročniki, blagu in storitvam druge pogodbenice ter ponudnikom druge pogodbenice, ki ponujajo tako blago ali storitve, zagotovi takojšnjo in brezpogojno obravnavo, ki ni manj ugodna od tiste, ki jo, vključno s svojimi naročniki, zagotavlja svojemu blagu, storitvam in ponudnikom.
2. Glede katerega koli ukrepa v zvezi z zajetimi javnimi naročili pogodbenica, vključno s svojimi naročniki, ne sme:
 - (a) obravnavati lokalno ustanovljenega ponudnika manj ugodno kot drugega lokalno ustanovljenega ponudnika na podlagi stopnje povezave s tujino ali obsega tujega lastništva ali
 - (b) diskriminirati lokalno ustanovljenega ponudnika na podlagi tega, da so blago ali storitve, ki jih ponuja ta ponudnik za določeno javno naročilo, blago ali storitve druge pogodbenice.

Uporaba elektronskih sredstev

3. Pri izvajanju zajetih javnih naročil z elektronskimi sredstvi naročnik:
- (a) zagotovi, da se javno naročilo izvede s sistemi informacijske tehnologije in programske opreme, vključno s tistimi, ki so povezani z avtentikacijo in šifriranjem podatkov, ki so splošno dostopni in interoperabilni z drugimi splošno dostopnimi sistemi informacijske tehnologije in programsko opremo;
 - (b) ohrani mehanizme, ki zagotavljajo celovitost prijav za sodelovanje in ponudb, tudi določitev roka za sprejem ponudb in s preprečevanjem neustreznega dostopa, ter
 - (c) uporablja elektronska informacijska in komunikacijska sredstva za objavo obvestil in razpisne dokumentacije v postopkih za oddajo javnega naročila ter v najširšem možnem obsegu za predložitev ponudb.

Izvedba javnih naročil

4. Naročnik zajeto javno naročilo izvede na pregleden in nepristranski način, ki:
- (a) je v skladu s tem poglavjem, pri čemer uporablja metode, kot so odprti in omejeni razpisni postopki ter razpisni postopki s pogajanjem;
 - (b) preprečuje navzkrižje interesov in
 - (c) preprečuje korupcijo.

Pravila o poreklu

5. Za zajeta javna naročila pogodbenica za blago ali storitve, uvožene ali dobavljene iz druge pogodbenice, ne uporablja drugačnih pravil o poreklu od tistih, ki jih navedena pogodbenica hkrati uporablja v običajnem poteku trgovine za uvoz ali dobavo enakega blaga ali storitev iz pogodbenice.

Kompenzacije

6. V zvezi z zajetimi javnimi naročili pogodbenica, vključno s svojimi naročniki, ne zahteva, upošteva, nalaga ali izvršuje nobene kompenzacije.

Ukrepi, ki niso specifični za javna naročila

7. Odstavka 1 in 2 se ne uporabljata za:

- (a) nikakršne carine in takse, ki se naložijo za uvoz ali v zvezi z njim;
- (b) način zaračunavanja takih carin in taks ter
- (c) druge uvozne predpise ali formalnosti in ukrepe, ki vplivajo na trgovino s storitvami, razen ukrepov, ki urejajo zajeta javna naročila.

Protikorupcijski ukrepi

8. Vsaka pogodbenica uvede ustrezne ukrepe za boj proti korupciji na področju vladnih nabav. Taki ukrepi lahko vključujejo postopke, s katerimi se določi, da do sodelovanja v javnih naročilih pogodbenice za nedoločen čas ali za navedeno obdobje niso upravičeni tisti ponudniki, za katere so pravosodni organi pogodbenice pravnomočno ugotovili, da so na ozemlju navedene pogodbenice sodelovali v goljufivih ali drugih nezakonitih dejanjih, povezanih z vladnimi nabavami. Vsaka pogodbenica izvaja tudi politike in postopke za čim večjo odpravo ali obvladovanje morebitnega konflikta interesov s strani tistih, ki sodelujejo v javnem naročilu ali nanj vplivajo.

ČLEN 161

Informacije o sistemu javnega naročanja

1. Vsaka pogodbenica:
 - (a) nemudoma objavi vse zakone, predpise, sodne odločbe, splošno veljavne upravne odločbe, standardne pogodbene klavzule, ki so določene z zakonom ali predpisom ter s sklicevanjem vključene v obvestila ali razpisno dokumentacijo, in postopek v zvezi z zajetimi javnimi naročili ter vse njihove spremembe v uradno določenem elektronskem ali tiskanem mediju, ki je zelo razširjen in ostane dostopen javnosti, ter
 - (b) na zahtevo zagotovi utemeljitev informacije iz točke (a) drugi pogodbenici.

2. Vsaka pogodbenica v Prilogi 9, oddelek 8, navede:
 - (a) elektronske ali tiskane medije, v katerih pogodbenica objavi informacije, iz odstavka 1;
 - (b) elektronske ali tiskane medije, v katerih pogodbenica objavi obvestila, zahtevana v členih 162, 164 in 171, ter
 - (c) naslov spletnega mesta ali mest, na katerih pogodbenica objavi svoja obvestila o oddanih naročilih v skladu s členom 171(2).
3. Vsaka pogodbenica nemudoma uradno obvesti Odbor za sodelovanje, ki deluje v trgovinski sestavi, o vsaki spremembi svojih informacijskih sredstev iz oddelka 8 Priloge 9.

ČLEN 162

Obvestila

Obvestilo o nameravanem javnem naročilu

1. Naročnik za vsako zajeto javno naročilo objavi obvestilo o nameravanem javnem naročilu, razen v okoliščinah, opisanih v členu 168.

Vsa obvestila (obvestilo o nameravanem javnem naročilu, povzetek obvestila in obvestilo o načrtovanem javnem naročilu) so neposredno in brezplačno dostopna z elektronskimi sredstvi prek enotne točke dostopa na internetu. Poleg tega se obvestila lahko objavijo tudi v ustreznem tiskanem mediju, ki je splošno razširjen, in so dostopna javnosti najmanj do izteka roka, navedenega v obvestilu.

Vsaka pogodbenica v oddelku 8 Priloge 9 navede ustrezne tiskane in elektronske medije.

2. Razen če je v tem poglavju določeno drugače, vsako obvestilo o nameravanem javnem naročilu vključuje:

- (a) ime in naslov naročnika ter druge informacije, potrebne za vzpostavitev stika z naročnikom in pridobitev vseh ustreznih dokumentov, povezanih z javnim naročilom, ter morebitne stroške in plačilne pogoje;
- (b) opis javnega naročila, vključno z vrsto in količino blaga ali storitev, ki se naročajo, ali z oceno količine, če ta ni znana;
- (c) za ponavljajoča se naročila po možnosti obdobje, ko naj bi bila nadaljnja obvestila o nameravanih javnih naročilih predvidoma objavljena;
- (d) opis vseh možnosti;
- (e) časovni razpored dobave blaga ali izvajanja storitev ali trajanja naročila;
- (f) način javnega naročanja, ki bo uporabljen, in ali bo ta vključeval pogajanja ali elektronsko dražbo;

- (g) če je primerno, naslov in rok za oddajo prijav za sodelovanje v javnem naročilu;
- (h) naslov in rok za predložitev ponudb;
- (i) jezik(-e), v katerem(-ih) se lahko predložijo ponudbe ali prijave za sodelovanje, če se lahko oddajo v jeziku, ki ni uradni jezik pogodbenice naročnika;
- (j) seznam in kratek opis kakršnih koli pogojev za sodelovanje dobaviteljev, vključno z vsemi zahtevami po posebnih dokumentih ali potrdilih, ki jih morajo v zvezi s tem zagotoviti ponudniki, razen če so te zahteve vključene v razpisno dokumentacijo, ki je vsem zainteresiranim ponudnikom dana na voljo hkrati z obvestilom o nameravanem javnem naročilu;
- (k) če namerava naročnik v skladu s členom 164 k predložitvi ponudb povabiti omejeno število kvalificiranih ponudnikov, merila, ki bodo uporabljena za njihov izbor, in po možnosti morebitno omejitev števila ponudnikov, ki lahko predložijo svoje ponudbe, ter
- (l) navedbo, da je javno naročilo zajeto s tem poglavjem.

Povzetek obvestila

3. Naročnik za vsako nameravano javno naročilo istočasno z objavo obvestila o takem naročilu objavi tudi dostopen povzetek obvestila o takem naročilu v angleškem jeziku. Povzetek obvestila vključuje vsaj naslednje informacije:

- (a) predmet javnega naročila;
- (b) rok za predložitev ponudb ali, kadar je primerno, rok za oddajo prijav za sodelovanje v javnem naročilu ali prošnji za uvrstitev na večnamenski seznam ter
- (c) naslov, na katerem se lahko zaprosi za dokumente v zvezi z javnim naročilom.

Obvestilo o načrtovanem javnem naročilu

4. Naročnike se spodbudi, da vsako proračunsko leto čim prej objavijo obvestilo v zvezi s svojimi načrti glede prihodnjih javnih naročil (v nadaljnjem besedilu: obvestilo o načrtovanem javnem naročilu) v ustreznem elektronskem in, če je na voljo, tiskanem mediju iz oddelka 8. Obvestilo o načrtovanem javnem naročilu se objavi tudi na spletnem mestu enotne točke dostopa iz oddelka 8. Obvestilo o načrtovanem javnem naročilu vsebuje predmet javnega naročila in načrtovani dan ali obdobje objave obvestila o nameravanem javnem naročilu.

5. Naročnik, zajet v oddelku 2 ali 3 lahko obvestilo o načrtovanem javnem naročilu uporabi kot obvestilo o nameravanem javnem naročilu, pod pogojem, da to obvestilo vsebuje toliko informacij iz odstavka 3, kot jih ima naročnik na voljo, in izjavo, da morajo zainteresirani ponudniki svoje zanimanje za javno naročilo sporočiti naročniku.

ČLEN 163

Pogoji za sodelovanje

1. Naročnik omeji pogoje za sodelovanje v javnem naročilu na tiste, ki so nujni za zagotovitev, da ima ponudnik pravne in finančne zmogljivosti ter poslovne in tehnične sposobnosti za izvedbo ustreznega javnega naročila.
2. Pri določitvi pogojev za sodelovanje naročnik:
 - (a) ne določi pogoja, da je moral naročnik pogodbenice ponudniku, da bi ta lahko sodeloval v javnem naročilu, že v preteklosti oddati eno ali več naročil, vendar lahko zahteva ustrezne predhodne izkušnje, če so bistvene za izpolnjevanje zahtev javnega naročila, ter
 - (b) ne zahteva predhodnih izkušenj na ozemlju pogodbenice kot pogoj za javno naročilo, vendar lahko po potrebi od ponudnika zahteva, da dokaže predhodne izkušnje, pridobljene v posebnih podnebnih ali topografskih razmerah.
3. Naročnik pri ocenjevanju, ali ponudnik izpolnjuje pogoje za sodelovanje:
 - (a) ovrednoti finančno zmogljivost ter poslovne in tehnične sposobnosti ponudnika na podlagi poslovnih dejavnosti ponudnika tako na ozemlju pogodbenice naročnika kot zunaj tega ozemlja ter
 - (b) svojo oceno opravi na podlagi pogojev, ki jih je naročnik vnaprej določil v obvestilih ali razpisni dokumentaciji.

4. Če obstajajo ustrezna dokazila, lahko pogodbenica, vključno s svojimi naročniki, ponudnika izključi iz razlogov, kot so:

- (a) stečaj;
- (b) lažne izjave;
- (c) znatne ali ponavljajoče se pomanjkljivosti pri izpolnjevanju vseh vsebinskih zahtev ali obveznosti iz predhodnega naročila ali pogodbe;
- (d) pravnomočne sodbe v zvezi s hudimi kaznivimi dejanji ali drugimi hujšimi prekrški;
- (e) kršitve poklicnih pravil ali ravnanje oziroma opustitve ravnanja, ki škodljivo vplivajo na poslovno integriteto ponudnika;
- (f) neplačevanje davkov ali
- (g) dejstvo, da je ponudnik postal neupravičen do sodelovanja v skladu s členom 160(9).

ČLEN 164

Kvalificiranost ponudnikov

Sistemi registracije in kvalifikacijski postopki

1. Pogodbenica, vključno z njenimi naročniki, lahko ohrani sistem registracije ponudnikov, v skladu s katerim se morajo zainteresirani ponudniki registrirati in predložiti določene informacije. V tem primeru pogodbenica zagotovi zainteresiranim ponudnikom dostop do sistema registracije ter možnost, da lahko kadar koli zahtevajo registracijo. Naročnik ali drug organ, pristojen za sistem registracije ponudnika, v razumnem roku obvesti zainteresiranega ponudnika o odločitvi o odobritvi ali zavrnitvi njegove vloge. Če je zahteva zavrnjena, se odločitev ustrezno utemelji.
2. Vsaka pogodbenica zagotovi, da:
 - (a) si njeni naročniki prizadevajo čim bolj zmanjšati razlike med svojimi kvalifikacijskimi postopki ter
 - (b) si njeni naročniki, če vodijo sisteme registracije, prizadevajo čim bolj zmanjšati razlike med svojimi sistemi registracije.
3. Pogodbenica, vključno s svojimi naročniki, ne sprejme ali uporablja nobenega sistema registracije ali kvalifikacijskega postopka z namenom ali učinkom ustvarjanja nepotrebnih ovir za sodelovanje ponudnikov druge pogodbenice pri njenih javnih naročilih.

Omejeni razpisni postopki

4. Naročnik, ki namerava uporabiti omejeni razpisni postopek:

- (a) v obvestilo o nameravanem javnem naročilu vključi vsaj informacije iz točk (a), (b), (f), (g), (j), (k) in (l) člena 162(3) ter ponudnike povabi, da oddajo prijavo za sodelovanje, ter
- (b) do začetka razpisnega obdobja kvalificiranim ponudnikom, ki jih uradno obvesti v skladu s točka (b), člena 166(3) zagotovi vsaj informacije iz točk (c), (d), (e), (h) in (i), člena 162(3).

5. Naročnik vsem kvalificiranim ponudnikom omogoči sodelovanje v zadevnem javnem naročilu, razen če v obvestilu o nameravanem javnem naročilu ni navedena kakršna koli omejitev števila ponudnikov, ki bodo lahko predložili ponudbo, in meril za izbiro omejenega števila ponudnikov. Povabila k predložitvi ponudbe se pošljejo toliko ponudnikom, kolikor jih je potrebno za zagotovitev učinkovite konkurence.

6. Če razpisna dokumentacija ni dana na voljo javnosti na dan objave obvestila iz odstavka 4, naročnik zagotovi, da se ti dokumenti dajo hkrati na voljo vsem kvalificiranim ponudnikom, izbranim v skladu z odstavkom 5.

Večnamenski seznam

7. Naročnik lahko vodi večnamenski seznam dobaviteljev, pod pogojem, da se obvestilo, ki zainteresirane ponudnike vabi, da oddajo prošnjo za uvrstitev na seznam:

- (a) objavlja vsako leto;
- (b) je v primeru objave z elektronskimi sredstvi stalno na voljo

v ustreznem mediju, navedenem v oddelku 8.

8. Obvestilo iz odstavka 7 vključuje:

- (a) opis blaga ali storitev ali njihovih kategorij, za katere se lahko uporablja seznam;
- (b) pogoje za sodelovanje, ki jih morajo izpolniti ponudniki za uvrstitev na seznam, in načine, na podlagi katerih bo naročnik preveril, ali ponudnik izpolnjuje pogoje;
- (c) ime in naslov naročnika ter druge podatke, potrebne za vzpostavitev stika z naročnikom in pridobitev vseh ustreznih dokumentov, povezanih s seznamom;
- (d) obdobje veljavnosti seznama in načine za njegovo obnovitev ali odpoved ali, če obdobje veljavnosti ni na voljo, navedbo načina izdaje obvestila o prenehanju uporabe seznama ter
- (e) navedbo, da se seznam lahko uporablja za javna naročila, ki jih zajema to poglavje.

9. Naročnik lahko ne glede na odstavek 7, in če je večnamenski seznam veljaven tri leta ali manj, objavi obvestilo iz odstavka 7 samo enkrat na začetku obdobja veljavnosti seznama, če:

- (a) je v obvestilu navedeno obdobje veljavnosti in da nadaljnja obvestila ne bodo objavljena ter
- (b) je objavljeno z elektronskimi sredstvi in v svojem obdobju veljavnosti stalno na voljo.

10. Naročnik ponudnikom omogoči, da kadar koli oddajo prošnjo za uvrstitev na večnamenski seznam in primerno hitro na seznam vključi vse kvalificirane ponudnike.

11. Če ponudnik, ki ni uvrščen na večnamenski seznam, prijavo za sodelovanje v javnem naročilu, ki temelji na večnamenskem seznamu, in vse zahtevane dokumente odda v roku iz člena 166(2), naročnik prijavo preuči. Naročnik ne izključi ponudnika iz obravnave v zvezi z javnim naročilom, ker ni imel dovolj časa za preučitev prijave, razen če v izjemnih primerih zaradi kompleksnosti javnega naročila ne more zaključiti preučitve prijave v roku, določenem za predložitev ponudb.

Naročniki iz oddelkov 2 in 3

12. Naročnik iz Priloge 9, oddelka 2 in 3, lahko obvestilo, ki ponudnike vabi, da oddajo prošnjo za uvrstitev na večnamenski seznam, uporabi kot obvestilo o nameravanem javnem naročilu, pod pogojem, da:

- (a) je obvestilo objavljeno v skladu z odstavkom 7 tega člena ter vključuje informacije, zahtevane v skladu z odstavkom 8 tega člena, toliko informacij, zahtevanih v skladu s členom 162(3), kolikor jih je na voljo, in navedbo, da pomeni obvestilo o nameravanem javnem naročilu, ali da bodo samo ponudniki na večnamenskem seznamu še naprej prejeli obvestila o javnih naročilih, ki so zajeta z večnamenskim seznamom, ter
- (b) naročnik ponudnikom, ki so mu sporočili svoj interes za zadevno javno naročilo, nemudoma pošlje zadostne informacije, da lahko ocenijo svoj interes za javno naročilo, vključno z vsemi preostalimi razpoložljivimi informacijami, zahtevanimi v skladu s členom 162(3).

13. Naročnik, zajet v oddelkih 2 in 3 Priloge 9, lahko ponudniku, ki je oddal prošnjo za uvrstitev na večnamenski seznam v skladu z odstavkom 10, dovoli, da predloži ponudbo za zadevno javno naročilo, če ima na voljo dovolj časa, da preuči, ali ponudnik izpolnjuje pogoje za sodelovanje.

14. Naročnik vsakega ponudnika, ki odda prijavo za sodelovanje v javnem naročilu ali prošnjo za uvrstitev na večnamenski seznam, nemudoma obvesti o svoji odločitvi glede prijave oziroma prošnje.

15. Če naročnik zavrne prijavo ponudnika za sodelovanje v javnem naročilu ali prošnjo za uvrstitev na večnamenski seznam, preneha priznavati ponudnika kot kvalificiranega ali ponudnika črta z večnamenskega seznama, naročnik nemudoma obvesti ponudnika in mu na njegovo zahtevo nemudoma pisno pojasni razloge za svojo odločitev.

ČLEN 165

Tehnične specifikacije in razpisna dokumentacija

Tehnične specifikacije

1. Naročnik ne pripravi, sprejme ali uporablja nobenih tehničnih specifikacij in ne predpisuje nobenih postopkov za ugotavljanje skladnosti z namenom ali učinkom nepotrebnega oviranja trgovine med pogodbenicami.
2. Pri predpisovanju tehničnih specifikacij za blago ali storitve, ki se naročajo, naročnik po potrebi:
 - (a) določi tehnične specifikacije z vidika zahtev za zmogljivost in funkcionalnost, ne z vidika oblikovnih ali opisnih lastnosti ter
 - (b) tehnične specifikacije utemelji na mednarodnih standardih, ki jih pogodbenica priznava, sicer pa na nacionalnih tehničnih predpisih, priznanih nacionalnih standardih ali gradbenih predpisih.

3. Če so v tehničnih specifikacijah uporabljene oblikovne ali opisne lastnosti, bi moral naročnik po potrebi navesti, da bo upošteval ponudbe z enakovrednim blagom ali storitvami, ki dokazano izpolnjujejo zahteve glede javnega naročila, in sicer z vključitvijo besedila, kot je „ali enakovredno“, v razpisno dokumentacijo.

4. Naročnik ne predpiše tehničnih specifikacij, ki zahtevajo ali se nanašajo na neko blagovno znamko ali trgovsko ime, patent, avtorsko pravico, model, tip, posebno poreklo, proizvajalca ali ponudnika, razen če ni nobenega drugega dovolj natančnega ali razumljivega načina za opis zahtev glede javnega naročila in pod pogojem, da naročnik v takih primerih v razpisno dokumentacijo vključi besedilo, kot je „ali enakovredno“.

5. Naročnik ne zaprosi za nasvete in ne sprejema nasvetov, ki se lahko uporabijo pri pripravi ali sprejetju katere koli tehnične specifikacije za konkretno javno naročilo, od osebe, ki bi lahko imela poslovne interese v javnem naročilu, na način, ki bi izključeval konkurenco.

6. Pojasniti je treba, da lahko pogodbenica, vključno s svojimi naročniki, pripravi, sprejme ali uporabi tehnične specifikacije za spodbujanje ohranjanja naravnih virov ali varstvo okolja, pod pogojem, da to stori v skladu s tem členom.

Pogodbenica lahko:

- (a) naročnikom omogoči, da v celotnem trajanju postopka za oddajo javnega naročila upoštevajo okoljske in socialne vidike, če so ti vidiki nediskriminatorni in povezani s predmetom naročila, ter
- (b) sprejme ustrezne ukrepe za zagotovitev izpolnjevanja obveznosti na področjih okoljskega, socialnega in delovnega prava, vključno z obveznostmi iz poglavja 10.

Razpisna dokumentacija

7. Naročnik da ponudnikom na voljo razpisno dokumentacijo, ki vključuje vse potrebne informacije, ki ponudnikom omogočajo pripravo in predložitev ustreznih ponudb. Če to ni navedeno že v obvestilu o nameravanem javnem naročilu, taka dokumentacija vključuje popolno navedbo:

- (a) javnega naročila, vključno z vrsto in količino blaga ali storitev, ki se naročajo, ali z oceno količine, če ta ni znana, ter vsemi zahtevami, ki jih je treba izpolniti, vključno s tehničnimi specifikacijami, potrdilom o ugotavljanju skladnosti, načrti, risbami ali gradivom z navodili;
- (b) vseh pogojev za sodelovanje dobaviteljev, vključno s seznamom informacij in dokumentov, ki jih morajo ponudniki oddati v povezavi s pogoji za sodelovanje;
- (c) vseh meril ocenjevanja, ki jih bo naročnik uporabil pri oddaji naročila, in relativnega pomena takih meril, razen kadar je edino merilo cena;
- (d) če bo naročnik izvedel javno naročilo z elektronskimi sredstvi, vseh zahtev v zvezi z overjanjem in šifriranjem ali drugih zahtev, povezanih z oddajo informacij z elektronskimi sredstvi;
- (e) če bo naročnik izvedel elektronsko dražbo, pravil, po katerih bo potekala dražba, vključno s pravili o opredelitvi elementov ponudbe, povezanih z merili ocenjevanja;

- (f) če bo odpiranje ponudb javno, datuma, časa in kraja odpiranja ponudb in po potrebi subjektov, ki so lahko prisotni;
- (g) vseh drugih določb ali pogojev, vključno s pogoji plačila in vsemi omejitvami načinov predložitve ponudb, na primer v papirni obliki ali z elektronskimi sredstvi, ter
- (h) vseh datumov za dobavo blaga ali izvedbo storitev.

8. Naročnik pri določitvi datuma za dobavo blaga ali izvedbo storitev, ki se naročajo, upošteva dejavnike, kot so kompleksnost javnega naročila, pričakovani obseg oddaje naročila podizvajalcem in dejanski čas, potreben za proizvodnjo blaga, njegovo odpremo iz skladišča in prevoz iz nabavnega mesta ali za izvedbo storitev.

9. Merila ocenjevanja, določena v obvestilu o nameravanem javnem naročilu ali razpisni dokumentaciji, lahko med drugim vključujejo ceno in druge dejavnike stroškov, kakovost, tehnično ustreznost, okoljske značilnosti in pogoje dobave.

10. Naročnik nemudoma:

- (a) da na voljo razpisno dokumentacijo za zagotovitev, da imajo zainteresirani ponudniki dovolj časa za predložitev ustreznih ponudb;
- (b) na zahtevo zainteresiranim ponudnikom zagotovi razpisno dokumentacijo ter
- (c) odgovori na vse razumne zahteve zainteresiranega ali sodelujočega ponudnika po ustreznih informacijah, če te informacije zadevnemu ponudniku ne dajejo prednosti pred drugimi ponudniki.

Spremembe

11. Če naročnik spremeni merila ali zahteve, ki so navedeni v obvestilu o nameravanem javnem naročilu ali razpisni dokumentaciji, ki se da na voljo sodelujočim ponudnikom, ali spremeni ali ponovno izda obvestilo ali razpisno dokumentacijo, vse te spremembe ali spremenjeno ali ponovno izdano obvestilo ali razpisno dokumentacijo v pisni obliki pošlje:

- (a) vsem ponudnikom, ki sodelujejo v času spremembe ali ponovne izdaje, če so taki ponudniki naročniku znani, v vseh drugih primerih pa na enak način, kot je bil uporabljen za objavo prvotnih informacij, ter
- (b) v ustreznem času, da takim ponudnikom omogoči, da spremenijo in ponovno predložijo svoje spremenjene ponudbe, kakor je primerno.

ČLEN 166

Roki

1. Naročnik v skladu s svojimi razumnimi potrebami ponudnikom zagotovi dovolj časa za pripravo in oddajo prijav za sodelovanje ter predložitve ustreznih ponudb, pri čemer upošteva dejavnike, kot so:

- (a) narava in kompleksnost javnega naročila;
- (b) pričakovani obseg oddaje naročil podizvajalcem ter

- (c) čas, potreben za pošiljanje ponudb z neelektronskimi sredstvi s tujih in domačih lokacij, če se ne uporabljajo elektronska sredstva.

Ti roki, vključno s kakršnim koli njihovim podaljšanjem, so enaki za vse zainteresirane ali sodelujoče ponudnike.

2. Naročnik, ki uporablja omejene razpisne postopke, določi, da rok za oddajo prijav za sodelovanje načeloma ni krajši od 25 dni od datuma objave obvestila o nameravanem javnem naročilu. Če se v nujnih primerih, ki jih naročnik ustrezno utemelji, ni mogoče držati tega roka, se ta lahko skrajša na najmanj deset dni.

3. Razen v primerih iz odstavkov 4, 5, 7 in 8 naročnik določi, da končni rok za predložitev ponudb ni krajši od 40 dni od datuma, na katerega:

- (a) se v primeru odprtih razpisnih postopkov objavi obvestilo o nameravanem javnem naročilu ali
- (b) v primeru omejenih razpisnih postopkov naročnik uradno obvesti ponudnike, da bodo povabljeni k predložitvi ponudb, ne glede na to, ali bo uporabil večnamenski seznam ali ne.

4. Naročnik lahko skrajša razpisno obdobje na najmanj 20 dni, če:

- (a) je obvestilo o načrtovanem javnem naročilu, v skladu s členom 162(4), objavil vsaj 40 dni in ne več kot 12 mesecev pred objavo obvestila o nameravanem javnem naročilu in če obvestilo o načrtovanem javnem naročilu vsebuje:

- (i) opis javnega naročila,

- (ii) predvidene roke za predložitev ponudb ali prijav za sodelovanje,
 - (iii) izjavo, da morajo zainteresirani ponudniki svoj interes za naročilo izraziti naročniku,
 - (iv) naslov, na katerem se lahko dobijo dokumenti v zvezi z javnim naročilom, ter
 - (v) vse razpoložljive informacije, ki se zahtevajo za obvestilo o nameravanem javnem naročilu v skladu s členom 162(2);
- (b) za ponavljajoča se javna naročila v prvotnem obvestilu o nameravanem javnem naročilu navede, da bodo roki za predložitev ponudb v nadaljnjih obvestilih določeni na podlagi tega odstavka, ali
- (c) v nujnih primerih, ki jih naročnik ustrezno utemelji, razpisno obdobje, določeno v skladu z odstavkom 3, ni izvedljivo.
5. Naročnik lahko za pet dni skrajša razpisno obdobje, določeno v skladu z odstavkom 3, v vsakem od naslednjih primerov:
- (a) obvestilo o nameravanem javnem naročilu je objavljeno z elektronskimi sredstvi;
 - (b) vsa razpisna dokumentacija je na voljo prek elektronskih sredstev od datuma objave obvestila o nameravanem javnem naročilu ter
 - (c) naročnik sprejema ponudbe prek elektronskih sredstev.

6. Zaradi uporabe odstavka 5 v povezavi z odstavkom 4 se razpisno obdobje, ki je določeno v skladu z odstavkom 3, ne sme v nobenem primeru skrajšati na manj kot deset dni od datuma objave obvestila o nameravanem javnem naročilu.
7. Naročnik lahko ne glede na druge določbe tega člena, če naroča komercialno blago ali storitve ali njihove kombinacije, razpisno obdobje, določeno v skladu z odstavkom 3, skrajša na najmanj 13 dni, pod pogojem, da z elektronskimi sredstvi hkrati objavi uradno obvestilo o nameravanem javnem naročilu in razpisno dokumentacijo. Poleg tega lahko naročnik, kadar ponudbe za komercialno blago ali storitve sprejema prek elektronskih sredstev, rok, določen v skladu z odstavkom 3, skrajša na najmanj deset dni.
8. Če naročnik iz oddelka 2 ali 3 Priloge 9 izbere vse kvalificirane ponudnike ali omejeno število teh ponudnikov, se lahko razpisno obdobje določi z medsebojnim dogovorom, sklenjenim med naročnikom in izbranimi ponudniki. Če dogovora ni, je rok najmanj deset dni.

ČLEN 167

Pogajanja

1. Pogodbenica lahko določi, da se njeni naročniki pogajajo s ponudniki:
 - (a) če je naročnik v obvestilu o nameravanem javnem naročilu, zahtevanem v skladu z odstavkom 2 člena 162, navedel svojo namero za izvedbo pogajanj ali

- (b) če ocenjevanje pokaže, da nobena ponudba ni očitno najugodnejša v smislu posebnih meril ocenjevanja, določenih v obvestilu o nameravanem javnem naročilu ali razpisni dokumentaciji.

2. Naročnik:

- (a) zagotovi, da se vsaka izločitev ponudnikov, ki sodelujejo v pogajanjih, opravi v skladu z merili ocenjevanja, določenimi v obvestilu o nameravanem javnem naročilu ali razpisni dokumentaciji, ter
- (b) če se pogajanja končajo, določi skupni rok, v katerem lahko preostali sodelujoči ponudniki predložijo nove ali spremenjene ponudbe.

ČLEN 168

Razpisni postopek s pogajanjem

1. Naročnik lahko, pod pogojem, da te določbe ne uporablja za izogibanje konkurenci med ponudniki ali tako, da diskriminira ponudnike druge pogodbenice ali ščiti domače ponudnike, uporabi razpisni postopek s pogajanjem in se lahko odloči, da ne bo uporabil členov 162 do 164, odstavkov 7 do 11 člena 165 ter členov 166, 167, 169 in 170 v nobeni od naslednjih okoliščin:

- (a) pod pogojem, da zahteve razpisne dokumentacije niso bistveno spremenjene, kadar:
 - (i) ni bila predložena nobena ponudba ali noben ponudnik ni oddal prijave za sodelovanje,
 - (ii) ni bila predložena nobena ponudba, ki izpolnjuje bistvene zahteve razpisne dokumentacije,
 - (iii) noben ponudnik ne izpolnjuje pogojev za sodelovanje ali
 - (iv) so bile predložene ponudbe dogovorjene;
- (b) kadar lahko blago ali storitve zagotovi le zadevni ponudnik in ni razumnega alternativnega ali nadomestnega blaga ali storitev iz katerega koli od naslednjih razlogov:
 - (i) zahteve po umetniškem delu,

- (ii) varstva patentov, avtorske pravice ali drugih izključnih pravic ali
 - (iii) zaradi odsotnosti konkurence iz tehničnih razlogov;
- (c) za dodatne dobave prvotnega ponudnika blaga ali storitev, ki niso bile vključene v prvotnem javnem naročilu, če sprememba ponudnika tega dodatnega blaga ali storitev:
- (i) ni mogoča iz ekonomskih ali tehničnih razlogov, kot so zahteve po zamenljivosti ali interoperabilnosti z obstoječo opremo, programsko opremo, storitvami ali instalacijami, zagotovljenimi v okviru prvotnega javnega naročila, ter
 - (ii) bi lahko povzročila velike nevšečnosti ali znatno podvajanje stroškov za naročnika;
- (d) le kadar je nujno potrebno, če zaradi izjemne nujnosti kot posledice dogodkov, ki jih naročnik ni mogel predvideti, blaga ali storitev ni bilo mogoče pravočasno zagotoviti z odprtimi ali omejenimi razpisnimi postopki;
- (e) za blago, kupljeno na blagovni borzi;
- (f) kadar naročnik naroča prototipe ali prvo blago ali storitve, ki se razvijajo na njegovo zahtevo v okviru določene pogodbe za raziskave, poskuse, študijo ali izvirni razvoj ali za tako pogodbo. Izvirni razvoj prvega blaga ali storitve lahko vključuje omejeno proizvodnjo ali dobavo, da se dodajo rezultati preskusov na terenu in se dokaže, da sta blago ali storitev primerna za proizvodnjo ali dobavo v večjem obsegu v skladu s sprejemljivimi standardi kakovosti, ne vključuje pa masovne proizvodnje ali dobav zaradi ugotavljanja komercialne primernosti ali povračila stroškov raziskav in razvoja;

- (g) za nakupe pod izjemno ugodnimi pogoji, ki nastopijo zgolj v zelo kratkem času v primeru neobičajnih odprodaj, ki na primer nastanejo z likvidacijo, prisilno poravnavo ali stečajem, vendar ne za redne nakupe od stalnih ponudnikov ali
- (h) kadar se javno naročilo odda zmagovalcu oblikovalskega natečaja, pod pogojem, da:
 - (i) je bil natečaj organiziran v skladu z načeli tega poglavja, zlasti v zvezi z objavo obvestila o nameravanem javnem naročilu, ter
 - (ii) sodelujoče ocenjuje neodvisna žirija, da se oblikovalsko naročilo odda zmagovalcu.

2. Naročnik pripravi pisno poročilo za vsako naročilo, oddano v skladu z odstavkom 1. Poročilo vsebuje ime naročnika, vrednost in vrsto naročenega blaga ali storitev ter izjavo o okoliščinah in pogojih, opisanih v odstavku 1, zaradi katerih je bila uporaba razpisnega postopka s pogajanjem upravičena.

ČLEN 169

Elektronske dražbe

Če naročnik namerava izvesti zajeto javno naročilo z uporabo elektronske dražbe, pred začetkom elektronske dražbe vsakemu udeležencu zagotovi:

- (a) metodo samodejnega ocenjevanja, vključno z matematično formulo, ki temelji na merilih ocenjevanja iz razpisne dokumentacije in ki se bo med dražbo uporabljala pri samodejni razvrstitvi ali ponovni razvrstitvi;
- (b) rezultate vseh prvotnih ocen elementov ponudbe, če se bo naročilo oddalo na podlagi najugodnejše ponudbe, ter
- (c) vse druge zadevne informacije v zvezi z izvajanjem dražbe.

ČLEN 170

Obravnava ponudb in oddaja naročil

Obravnava ponudb

1. Naročnik prejme, odpre in obravnava vse ponudbe po postopkih, ki zagotavljajo poštenost in nepristranskost postopka za oddajo javnega naročila ter zaupnost ponudb.

2. Naročnik ne kaznuje nobenega ponudnika, katerega ponudbo prejme po roku, določenem za prejemanje ponudb, če je vzrok za zamudo izključno nepravilno ravnanje naročnika.

3. Če naročnik ponudniku omogoči, da med odprtjem ponudb in oddajo naročila popravi nenamerne oblikovne napake, zagotovi enako možnost vsem sodelujočim ponudnikom.

Oddaja naročil

4. Ponudba se obravnava, če je predložena v pisni obliki in ob odpiranju izpolnjuje bistvene zahteve iz obvestil in razpisne dokumentacije ter jo je predložil ponudnik, ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje.

5. Razen če naročnik ugotovi, da oddaja naročila ni v javnem interesu, odda naročilo ponudniku, za katerega je ugotovil, da je sposoben izpolnjevati pogoje naročila in da je, izključno na podlagi meril ocenjevanja, določenih v obvestilih in razpisni dokumentaciji, predložil:

(a) najugodnejšo ponudbo ali

(b) če je edino merilo cena, najnižjo ceno.

6. Če naročnik prejme ponudbo s ceno, ki je neobičajno nižja od cen drugih predloženih ponudb, lahko pri ponudniku preveri, ali ta izpolnjuje pogoje za sodelovanje in je sposoben izpolniti pogoje naročila. Naročnik lahko preveri tudi, ali je ponudnik prejel subvencije. V tem primeru se ponudba lahko že samo iz tega razloga zavrne, razen če ponudnik lahko v primernem roku, ki ga določi naročnik, dokaže, da je bila subvencija odobrena ob upoštevanju pravil v zvezi s subvencijami, določenih v tem sporazumu.

7. Naročnik ne uporabi možnosti, ne odpove javnega naročila ali ne spreminja oddanih naročil tako, da bi se izognil obveznostim iz tega poglavja.

8. Vsaka pogodbenica praviloma zagotovi obdobje mirovanja med oddajo naročila in sklenitvijo pogodbe, da se neuspešnim ponudnikom omogoči dovolj časa za pregled odločitve o oddaji naročila in pritožbo zoper to odločitev.

ČLEN 171

Preglednost informacij o javnih naročilih

Informacije, ki se zagotovijo ponudnikom

1. Naročnik sodelujoče ponudnike nemudoma obvesti o svojih odločitvah o oddaji naročila in na zahtevo ponudnika to stori v pisni obliki. Naročnik v skladu s členom 172(2) in (3) neuspešnim ponudnikom na zahtevo pojasni razloge, zaradi katerih ni izbral njihove ponudbe, in zadevne prednosti ponudbe uspešnega ponudnika.

Objava informacij o oddaji naročila

2. Naročnik najpozneje 72 dni po oddaji vsakega naročila iz tega poglavja objavi obvestilo v ustreznem tiskanem ali elektronskem mediju iz oddelka 8 Priloge 9. Če naročnik objavi obvestilo samo v elektronskem mediju, ostane informacija preprosto dostopna v razumnem časovnem obdobju. Obvestilo vključuje vsaj naslednje informacije:

- (a) opis naročenega blaga ali storitev;
- (b) ime in naslov naročnika;
- (c) ime in naslov uspešnega ponudnika;
- (d) vrednost izbrane ponudbe ali najvišjo in najnižjo ponudbo, ki se upošteva pri oddaji naročila;
- (e) datum oddaje naročila ter
- (f) vrsto uporabljenega načina naročanja in, kadar je bil uporabljen razpisni postopek s pogajanjem v skladu s členom 168, opis okoliščin, ki upravičujejo uporabo razpisnega postopka s pogajanjem.

Shranjevanje dokumentacije, poročila in vzdrževanje elektronske sledljivosti

3. Vsak naročnik za obdobje vsaj treh let od datuma oddaje naročila shrani:
 - (a) dokumentacijo in poročila o razpisnih postopkih in oddaji naročil v zvezi z zajetimi javnimi naročili, vključno s poročili, zahtevanimi na podlagi člena 168, ter
 - (b) podatke, ki zagotavljajo ustrezno sledljivost izvedbe zajetega javnega naročila z elektronskimi sredstvi.

ČLEN 172

Razkritje informacij

Zagotavljanje informacij pogodbenicama

1. Pogodbenica na zahtevo druge pogodbenice nemudoma zagotovi vse potrebne informacije za ugotovitev, ali je bilo javno naročilo izvedeno pošteno, nepristransko in v skladu s tem poglavjem, vključno z informacijami o značilnostih in zadevnih prednostih uspešnega ponudnika. V primerih, ko bi objava teh informacij lahko posegala v konkurenco pri prihodnjih razpisih, pogodbenica, ki te informacije prejme, teh ne razkrije nobenemu ponudniku, razen če se pred tem posvetuje s pogodbenico, ki je te informacije zagotovila, in pridobi njeno soglasje.

Nerazkritje informacij

2. Ne glede na druge določbe tega poglavja pogodbenica, vključno s svojimi naročniki, nobenemu posameznemu ponudniku ne zagotovi informacij, ki bi lahko posegale v pošteno konkurenco med ponudniki.
3. Nobena določba iz tega poglavja se ne razlaga tako, da bi se od pogodbenice, vključno z njenimi naročniki, organi in revizijskimi organi, zahtevalo razkritje zaupnih informacij, če bi tako razkritje:
 - (a) oviralo kazenski pregon;
 - (b) lahko posegalo v pošteno konkurenco med ponudniki;
 - (c) posegalo v upravičene poslovne interese določenih oseb, vključno z varstvom intelektualne lastnine, ali
 - (d) bilo kako drugače v nasprotju z javnim interesom.

Izmenjava statističnih podatkov

4. Vsaka pogodbenica da drugi pogodbenici letno na voljo statistične podatke o dvostranskih javnih naročilih.

ČLEN 173

Postopki pregleda

1. Vsaka pogodbenica zagotovi pravočasen, učinkovit, pregleden in nediskriminatoren upravni ali sodni postopek pregleda, v katerem se lahko ponudnik, ki ima ali je imel interes za zajeto javno naročilo:

- (a) neposredno izpodbijati kršitev tega poglavja, ki izhaja iz zajetega javnega naročila, ali
- (b) če ponudnik nima pravice, da bi se neposredno pritožil zoper kršitve določb poglavja na podlagi prava te pogodbenice, neizpolnjevanja ukrepov pogodbenice o izvajanju tega poglavja,

Postopkovna pravila za vse pritožbe iz tega odstavka so v pisni obliki in splošno dostopna.

2. V primeru pritožbe ponudnika, nastale v okviru zajetega javnega naročila, v katerem ima ponudnik interes ali ga je imel v preteklosti, zaradi kršenja ali neizpolnjevanja obveznosti iz odstavka 1, pogodbenica naročnika, ki izvaja javno naročilo, spodbuja svojega naročnika in ponudnika, da poskušata najti rešitev za pritožbo s posvetovanjem. Naročnik vsako tako pritožbo obravnava nepristransko in pravočasno ter brez poseganja v sodelovanje ponudnika pri tekočih ali prihodnjih javnih naročilih ali v njegovo pravico do popravnih ukrepov po upravnem ali sodnem postopku pregleda.

3. Vsakemu ponudniku se omogoči primerno obdobje za pripravo in predložitev pritožbe, ki v nobenem primeru ni manj kot deset dni od dneva, ko se seznani z razlogi za pritožbo oziroma se upravičeno pričakuje, da bi se z njimi moral seznanimi.

4. Vsaka pogodbenica ustanovi ali imenuje vsaj en nepristranski upravni ali sodni organ, ki je neodvisen od njenih naročnikov, da sprejme in pregleda ponudnikovo pritožbo v okviru zajetega javnega naročila.
5. Če pritožbo prvotno pregleda organ, ki ni organ iz odstavka 4, pogodbenica zagotovi, da lahko ponudnik pri nepristranskem upravnem ali sodnem organu, ki je neodvisen od naročnika, katerega javno naročilo je predmet pritožbe, vloži pritožbo na prvotno odločitev.
6. Vsaka pogodbenica zagotovi, da je v primeru, kadar organ, ustanovljen ali določen na podlagi odstavka 4 ni sodišče, njegova odločitev predmet sodnega pregleda, ali ima postopke, ki zagotavljajo, da:
- (a) naročnik na pritožbo pisno odgovori in organu za pregled razkrije vse ustrezne dokumente;
 - (b) imajo udeleženci v postopku (v nadaljnjem besedilu: udeleženci) pravico, da so zaslišani, preden organ za pregled sprejme odločitev v zvezi s pritožbo;
 - (c) imajo udeleženci pravico do zastopanja in spremljanja;
 - (d) imajo udeleženci dostop do vseh postopkov;
 - (e) imajo udeleženci pravico zahtevati, da postopek poteka v javnosti in da so prisotne priče, ter
 - (f) organ za pregled sprejme svoje odločitve ali priporočila pravočasno, v pisni obliki in ta vključujejo pojasnilo razlogov za vsako odločitev ali priporočilo.

7. Vsaka pogodbenica sprejme ali ohrani postopke, ki zagotavljajo:
- (a) hitre začasne ukrepe, ki ponudnikom omogočajo, da še naprej sodelujejo v naročilih. Taki začasni ukrepi lahko povzročijo prekinitev postopka za oddajo javnega naročila. Postopki lahko določajo, da se pri odločanju, ali naj se takšni ukrepi uporabijo, upoštevajo prevladujoče škodljive posledice za zadevne interese, vključno z javnim interesom. Pravični razlog za neuporabo ukrepov se poda pisno;
 - (b) kadar organ za pregled ugotovi, da je prišlo do kršitve ali neizpolnjevanja obveznosti iz odstavka 1, popravni ukrep ali nadomestilo za izgubo ali škodo, ki je lahko omejena bodisi na stroške za pripravo ponudbe bodisi na stroške za pritožbo, lahko pa vključuje oboje.

ČLEN 174

Spremembe in popravki v zvezi z zajetimi javnimi naročili

1. Pogodbenica lahko predlaga spremembo ali popravek Priloge 9 v zvezi z določbami, ki določajo njeno zajeto javno naročilo.

Spremembe

2. Pogodbenica, ki namerava predlagati spremembo Priloge 9:
- (a) o tem uradno pisno obvesti drugo pogodbenico in

- (b) v uradno obvestilo vključi predlog za ustrezne kompenzacijske prilagoditve za drugo pogodbenico, da se ohrani raven obsega uporabe, ki je primerljiva z ravniyo pred spremembo.
3. Ne glede na točko(b) odstavka 2 pogodbenici ni treba zagotoviti kompenzacijskih prilagoditev, če sprememba zadeva naročnika, nad katerim je pogodbenica dejansko odpravila svoj nadzor ali vpliv.
4. Druga pogodbenica mora pisno ugovarjati v 45 dneh od prejema uradnega obvestila iz točke (a) odstavka 2, če se ne strinja, da:
- (a) sprememba, predlagana v skladu s točko (b) odstavka 2, ohranja primerljivo raven obsega uporabe, o kateri sta se dogovorili pogodbenici, ali
 - (b) sprememba zadeva naročnika, nad katerim pogodbenica dejansko nima več nadzora ali vpliva v skladu s odstavkom 3.

Če druga pogodbenica ne vloži ugovora v roku, se šteje, da je sprejela prilagoditev ali spremembo.

Popravki

5. Naslednje spremembe Priloge 9 se štejejo za povsem formalni popravek, pod pogojem, da ne vplivajo na medsebojno dogovorjen obseg uporabe, določen v tem poglavju:
- (a) sprememba imena naročnika;
 - (b) združitev dveh ali več naročnikov iz Priloge 9 in

(c) ločitev naročnika iz Priloge 9 na dva ali več naročnikov, ki se dodajo naročnikom iz Priloge 9.

Pogodbenica, ki opravi tak povsem formalni popravek, ni obvezna zagotoviti kompenzacijskih prilagoditev.

6. Po začetku veljavnosti tega sporazuma vsaka pogodbenica drugo pogodbenico vsaki dve leti uradno obvesti o predlaganih popravkih Priloge 9.

7. Pogodbenica lahko drugo pogodbenico uradno obvesti o ugovoru k predlaganemu popravku v 45 dneh od prejema uradnega obvestila. Pogodbenica, ki vloži ugovor, pojasni, zakaj meni, da predlagani popravek ne izpolnjuje določb odstavka 5, in opiše učinek predlaganega popravka na medsebojno dogovorjeni obseg uporabe, določen v tem sporazumu. Če druga pogodbenica ugovora ne predloži pisno v 45 dneh od prejema uradnega obvestila iz odstavka 6, se šteje, da se strinja s predlaganim popravkom. Druga pogodbenica lahko pisno zahteva dodaten čas za analizo predlaganih popravkov, če predlagane spremembe zahtevajo dodatno preverjanje informacij ali dodatna pojasnila pogodbenice predlagateljice.

Posvetovanje in reševanje sporov

8. Če druga pogodbenica predloži ugovor k predlagani spremembi ali popravku, obe pogodbenici poskušata rešiti težavo prek posvetovanj. Če pogodbenici ne dosežeta dogovora v 60 dneh od prejema ugovora, lahko pogodbenica, ki želi spremeniti ali popraviti Prilogo 9, zadevo predloži v postopek za reševanje sporov iz tega naslova.

ČLEN 175

Institucionalne določbe

Na zahtevo pogodbenice odbor za sodelovanje, ki se sestane v svoji trgovinski sestavi, obravnava zadeve v zvezi z izvajanjem in delovanjem tega poglavja, kot so:

- (a) sprememba ali popravek Priloge 9;
- (b) vprašanja, ki so povezana z delovanjem tega poglavja;
- (c) vsa druga vprašanja v zvezi z javnimi naročili.

POGLAVJE 10

TRGOVINA IN TRAJNOSTNI RAZVOJ

ČLEN 176

Ozadje in cilji

1. Pogodbenici ponovno opozarjata na Agendo 21 Konference Združenih narodov o okolju in razvoju iz leta 1992, deklaracijo MOD o temeljnih načelih in pravicah pri delu iz leta 1998, Ministrsko deklaracijo Ekonomsko-socialnega sveta Združenih narodov iz leta 2006 o polni zaposlitvi in dostojnem delu, deklaracijo MOD o socialni pravičnosti za pravičnejšo globalizacijo iz leta 2008 in agendo Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030 iz leta 2015, v kateri so določeni cilji trajnostnega razvoja.
2. Pogodbenici priznavata, da so gospodarski razvoj, socialni razvoj in varstvo okolja sestavni deli trajnostnega razvoja, ki so med seboj odvisni in se vzajemno krepijo. Pogodbenici potrjujeta svojo zavezo, da bosta spodbujali razvoj mednarodne trgovine ali naložbe na način, ki bo prispeval k ciljem trajnostnega razvoja, zlasti kot so izraženi v njunih večstranskih zavezah glede delavcev in okolja.

ČLEN 177

Pravica do zakonskega urejanja in ravni varstva

1. Pogodbenici priznavata pravico vsake pogodbenice, da določi svoje politike in prednostne naloge trajnostnega razvoja, določi ravni domačega varstva okolja in delavcev, za katere meni, da so ustrezne, ter da v skladu s tem sprejme ali spremeni svoje ustrezno pravo in politike. Take ravni, zakoni in politike so skladni z zavezami vsake pogodbenice v zvezi z mednarodno priznanimi sporazumi in standardi iz člena 178.
2. Vsaka pogodbenica si prizadeva zagotoviti, da njeni ustrezni zakoni in politike zagotavljajo in spodbujajo visoko raven varstva okolja in delavcev.
3. Pogodbenici priznavata, da spodbujanje trgovine ali naložb s slabitvijo ali zmanjševanjem ravni varstva, ki je določena v njunem okoljskem in delovnem pravu, ni primerno.
4. Nobena od pogodbenic si ne prizadeva spodbujati trgovine ali naložb z opustitvijo ali odstopanjem od svojega okoljskega ali delovnega prava ali z dolgotrajnim ali ponavljajočim se ukrepanjem ali neukrepanjem, s čimer ne izvršuje učinkovito svojega okoljskega ali delovnega prava.

ČLEN 178

Večstranski okoljski sporazumi in konvencije s področja dela

1. Pogodbenici priznavata vrednost mednarodnega okoljskega upravljanja in sporazumov, s katerimi se mednarodna skupnost odziva na izzive na področju trajnostnega razvoja v zvezi z okoljem, ter polne in produktivne zaposlenosti in dostojnega dela za vse kot ključnih elementov trajnostnega razvoja.
2. V zvezi s tem in ob upoštevanju členov 290 do 295 vsaka pogodbenica učinkovito izvaja večstranske okoljske sporazume, ki jih je ratificirala, vključno s Pariškim sporazumom o podnebnih spremembah iz leta 2015 oziroma Okvirno konvencijo ZN o spremembi podnebja, sklenjeno 9. maja 1992 v New Yorku.
3. Ob upoštevanju člena 314 vsaka pogodbenica učinkovito izvaja mednarodno priznane temeljne delovne standarde, kot so opredeljeni v temeljnih konvencijah MOD in drugih konvencijah MOD, ki so jih ratificirali Republika Uzbekistan in države članice. Pogodbenici si bosta prizadevali za ratifikacijo drugih konvencij in protokolov, ki jih MOD uvršča med posodobljene. Vsaka pogodbenica bo sprejela in izvajala ukrepe in politike v zvezi z zdravjem in varnostjo pri delu ter vzdrževala učinkovit sistem inšpekcije dela, skladen z ustreznimi konvencijami MOD, katerih pogodbenica je ali bi lahko postala.

ČLEN 179

Trgovina in spodbujanje trajnostnega razvoja prek naložb

1. Pogodbenici ponovno potrjujeta zavezo okrepitvi prispevka trgovine k cilju trajnostnega razvoja. V skladu s tem spodbujata družbeno odgovornost podjetij oziroma odgovorne prakse poslovnega ravnanja, trgovino in naložbe v okoljsko blago in storitve ter uporabo sistemov zagotavljanja trajnosti, kot sta pravična in etična trgovina ter okoljsko označevanje.
2. Pogodbenici si izmenjujeta informacije in izkušnje o svojih ukrepih za spodbujanje skladnosti in vzajemne podpore na ravni trgovinskih, socialnih in okoljskih politik ter krepita dialog in sodelovanje o vprašanjih trajnostnega razvoja, ki lahko nastanejo v okviru trgovinskih odnosov.
3. Taka dialog in sodelovanje bi morala vključevati zadevne deležnike, zlasti socialne partnerje, ter druge organizacije civilne družbe v okviru sodelovanja civilne družbe, vzpostavljenega na podlagi člena 341.

ČLEN 180

Reševanje sporov

Členi 250 do 254 se ne uporabljajo za spore iz tega poglavja. Potem ko arbitražni svet predloži svoje končno poročilo v skladu s členoma 248 in 249, pogodbenici za vsak tak spor ob upoštevanju poročila razpravljata o ustreznih ukrepih, ki jih je treba izvesti. Odbor za sodelovanje nadzoruje izvajanje takih ukrepov ter zadevo spremlja, vključno z mehanizmom iz člena 179(3).

POGLAVJE 11

PREGLEDNOST

ČLEN 181

Cilj

Pogodbenici priznavata vpliv, ki ga lahko ima njuno regulativno okolje na trgovino in naložbe med njima ter si prizadevata zagotoviti predvidljivo regulativno okolje in učinkovite postopke za gospodarske subjekte, zlasti mala in srednja podjetja.

ČLEN 182

Opredelitev pojmov

V tem poglavju:

- (a) „upravna odločba“ pomeni odločbo, akt ali ukrep s pravnim učinkom, ki se v posameznem primeru uporablja za določeno osebo, blago ali storitev in zajema nesprejetje take odločbe, akta ali ukrepa, kot je določena v pravu pogodbenice;
- (b) „zainteresirana oseba“ pomeni katero koli osebo, ki jo lahko zadeva ukrep za splošno uporabo, ter
- (c) „ukrep za splošno uporabo“ pomeni zakone, predpise, postopke, upravne odločbe in sodne odločbe, ki se splošno uporabljajo in se nanašajo na katero koli zadevo iz tega naslova, kot je določeno v pravu pogodbenice.

ČLEN 183

Objava

Vsaka pogodbenica zagotovi, da se ukrep za splošno uporabo v zvezi s katero koli zadevo, zajeto v tem naslovu:

- (a) takoj objavi prek uradno določenega medija in, kadar je to izvedljivo, prek elektronskih sredstev, ali da na voljo kako drugače, in sicer tako, da se vsem omogoči, da se seznani z njim;

- (b) zagotovi razlago cilja in utemeljitev takega ukrepa ter
- (c) zagotovi dovolj časa med objavo in začetkom veljavnosti zakonov in drugih predpisov, vsaj če to poveča breme za ekonomske subjekte, razen kadar to zaradi nujnosti ni mogoče. Ta točka se ne uporablja za sodne ali upravne odločbe.

ČLEN 184

Poizvedbe

1. Vsaka pogodbenica vzpostavi ali ohrani ustrezne mehanizme za odzivanje na poizvedbe oseb v zvezi s katerim koli zakonom ali drugim predpisom v zvezi s katero koli zadevo, zajeto v tem naslovu.
2. Na zahtevo pogodbenice druga pogodbenica nemudoma zagotovi informacije in odgovori na vprašanja v zvezi s katerim koli veljavnim zakonom ali drugim predpisom ali zakonom ali drugim predpisom v fazi razvoja v zvezi s katero koli zadevo iz tega naslova.

ČLEN 185

Izvajanje ukrepov za splošno uporabo

1. Vsaka pogodbenica vse ukrepe za splošno uporabo v zvezi s katero koli zadevo, zajeto v tem naslovu, upravlja objektivno, nepristransko in razumno.

2. Vsaka pogodbenica pri uporabi ukrepov iz odstavka 1 za določene osebe, blago ali storitve druge pogodbenice v specifičnih primerih:

- (a) poskuša osebe, ki jih upravni postopek neposredno zadeva, v razumnem roku in v skladu s svojimi zakoni in predpisi obvestiti o začetku postopka, vključno z opisom narave postopka, poročilom pravnega organa, v okviru katerega se postopek začne, in splošnim opisom kakršnih koli zadevnih vprašanj, ter
- (b) osebam zagotovi razumno možnost, da predložijo dejstva in argumente, s katerimi podprejo svoja stališča pred kakršno koli končno upravno odločbo, kolikor to dovoljujejo čas, narava postopka in javni interes.

ČLEN 186

Pregled in pritožba

1. Vsaka pogodbenica ustanovi ali ohrani sodne, arbitražne ali upravne senate oziroma vzpostavi ali ohrani postopke za namene takojšnjega pregleda in, kadar je to upravičeno, popravek upravnih odločb v zvezi s katero koli zadevo, zajeto v tem naslovu. Vsaka pogodbenica zagotovi, da se njeni postopki za pritožbo in pregled v senatih opravijo nediskriminatorno in nepristransko. Ti senati so nepristranski in neodvisni od organa, pooblaščenega za upravno izvrševanje, in nimajo interesov glede izida zadeve.

2. Vsaka pogodbenica zagotovi, da imajo stranke v postopkih iz odstavka 1 pravico do:
 - (a) razumne možnosti, da podprejo ali zagovarjajo svoja stališča, ter
 - (b) odločbe na podlagi dokazov in predložitve evidence ali, kadar to zahteva pravo pogodbenice, ustrezne evidence, ki jo pripravi upravni organ.
3. Odločbo iz točke (b) odstavka 2 ob upoštevanju pritožbe ali nadaljnjega pregleda v skladu z njenim pravom izvaja organ, pooblaščenega za upravno izvrševanje.

ČLEN 187

Razmerje do drugih poglavij

To poglavje ne posega v morebitna posebna pravila, ki so določena v drugih poglavjih tega naslova.

POGLAVJE 12

NALOŽBE IN TRGOVINA S STORITVAMI

ODDELEK 1

SPLOŠNE DOLOČBE

ČLEN 188

Področje uporabe

1. Pogodbenici ob potrditvi svoje zavezanosti ustvarjanju boljšega okolja za razvoj naložb in trgovine med njima določata potrebne ureditve za izboljšanje vzajemnih pogojev za naložbe in trgovino s storitvami.
2. Pogodbenici potrjujeta svojo pravico do zakonskega urejanja in uvajanja novih predpisov na svojih ozemljih za doseganje zakonitih ciljev politike, vključno z varovanjem javnega zdravja, socialnimi storitvami, javnim izobraževanjem, varnostjo, okoljem, podnebnimi spremembami, javno moralo, socialnim varstvom ali varstvom potrošnikov, varstvom zasebnosti in podatkov ter spodbujanjem ali varovanjem kulturne raznolikosti.
3. To poglavje se ne uporablja za ukrepe pogodbenice, ki vplivajo na fizične osebe, ki želijo dostop do trga delovne sile druge pogodbenice, ali za ukrepe glede narodnosti ali državljanstva, prebivališča ali zaposlitve za nedoločen čas.

4. To poglavje pogodbenici ne preprečuje uporabe ukrepov za urejanje vstopa ali začasnega bivanja fizičnih oseb na njenem ozemlju, vključno z ukrepi, potrebnimi za zavarovanje celovitosti njenih meja in zagotovitev urejenega prehajanja fizičnih oseb čez njene meje, pod pogojem, da se taki ukrepi ne uporabljajo tako, da bi izničili ali omejili ugodnosti¹, ki jih ima druga pogodbenica na podlagi pogojev tega poglavja.

5. To poglavje se ne uporablja za noben ukrep pogodbenice v zvezi z naročilom blaga ali storitve s strani vlade ali agencije, kupljenih za vladne namene, in ne za nadaljnjo komercialno prodajo ali uporabo pri dobavi blaga ali storitve za komercialno prodajo, ne glede na to, ali je tako naročilo zajeto v smislu poglavja 9.

6. To poglavje se ne uporablja za subvencije ali nepovratna sredstva, ki jih zagotovita pogodbenici, vključno z vladnimi posojili, jamstvi in zavarovanjem.

7. To poglavje se ne uporablja za:

(a) zračni prevoz ali povezane storitve v podporo zračnemu prevozu², razen:

(i) storitev popravil in vzdrževanja zrakoplovov,

(ii) storitev računalniškega rezervacijskega sistema (CRS),

¹ Dejstvo, da se za fizične osebe nekaterih držav zahteva vizum, za fizične osebe drugih držav pa ne, ne pomeni, da se ugodnosti na podlagi tega poglavja, izničujejo ali omejujejo.

² Pojasniti je treba, da storitve zračnega prevoza in povezane storitve v podporo zračnemu prevozu med drugim vključujejo naslednje storitve: zračni prevoz; storitve, ki se opravljajo z zrakoplovom, pri čemer glavni namen teh storitev ni prevoz blaga ali potnikov, ampak na primer gašenje požarov iz zraka, usposabljanje za letenje, ogledi znamenitosti, škropljenje, geodetske meritve, kartiranje, fotografiranje, skoki s padalom, vleka jadralnih letal, helikopterske gradbene storitve in helikoptersko spravilo lesa ter druge letalske storitve na področju kmetijstva, industrije in nadzora; najem zrakoplovov s posadko in obratovanje letališča.

- (iii) storitev zemeljske oskrbe ter
- (iv) prodaje in trženja storitev zračnega prevoza;
- (b) avdiovizualne storitve;
- (c) celinske plovne poti ter
- (d) nacionalno pomorsko kabotažo¹.

ČLEN 189

Opredelitev pojmov

V tem poglavju:

- (a) „storitve popravil in vzdrževanja zrakoplovov“ pomeni dejavnosti, ki se opravljajo na zrakoplovu ali njegovem delu, medtem ko je umaknjen iz prometa, in ne vključujejo tako imenovanega linijskega vzdrževanja;
- (b) „dejavnosti, ki se izvajajo, ali storitve, ki se opravljajo pri izvajanju javnih pooblastil“ pomeni dejavnosti, ki se izvajajo, ali storitve, ki se opravljajo na netržni podlagi in ne v konkurenci z enim ali več gospodarskimi subjekti;

¹ Brez poseganja v obseg dejavnosti, ki se lahko štejejo za kabotažo v skladu z ustrezno nacionalno zakonodajo, nacionalna pomorska kabotaža iz tega poglavja za Evropsko unijo zajema prevoz potnikov ali blaga med pristaniščem ali točko v državi članici Evropske unije in drugim pristaniščem ali točko v isti državi članici Evropske unije, vključno z njenim epikontinentalnim pasom, kot je določeno v Konvenciji Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu, ter promet, ki se začne in konča v istem pristanišču ali točki v državi članici Evropske unije.

- (c) „storitve računalniškega rezervacijskega sistema (CRS)“ pomeni storitve računalniških sistemov, ki vsebujejo podatke o voznih redih letalskih prevoznikov, o razpoložljivih zmogljivostih, o vozninah in pravilih o prevozu, na podlagi katerih je možno rezervirati ali izdajati vozovnice;
- (d) „zajeto podjetje“ pomeni podjetje na ozemlju pogodbenice, ki ga je v skladu s točko (h) in v skladu z veljavno zakonodajo ustanovila pravna oseba druge pogodbenice ter ki je že ustanovljeno na datum začetka veljavnosti tega sporazuma ali pa je ustanovljeno po tem datumu;
- (e) „čezmejna trgovina s storitvami“ pomeni opravljanje storitve:
 - (i) z ozemlja ene pogodbenice na ozemlje druge pogodbenice ali
 - (ii) na ozemlju ene pogodbenice za uporabnika storitve iz druge pogodbenice;
- (f) „gospodarska dejavnost“ pomeni kakršno koli dejavnost industrijskega, poslovnega in strokovnega značaja ali dejavnosti obrtnikov, vključno z opravljanjem storitev, razen dejavnosti, ki se opravljajo pri izvajanju javnih pooblastil;
- (g) „podjetje“ pomeni pravno osebo ali podružnico ali predstavništvo pravne osebe;
- (h) „ustanovitev“ pomeni vzpostavitev ali pridobitev pravne osebe, tudi prek kapitalske udeležbe, ali ustanovitev podružnice ali predstavništva pravne osebe na ozemlju pogodbenice z namenom vzpostavitve ali ohranjanja trajnih gospodarskih vezi;
- (i) „obstoječ“ pomeni veljaven na dan podpisa tega sporazuma;

- (j) „storitve zemeljske oskrbe“ pomeni opravljanje naslednjih storitev na letališču za plačilo ali po pogodbi: zastopanje, upravljanje in nadzor letalskih prevoznikov; oskrba potnikov; sprejem in odprema prtljage; storitve na ploščadi; priprava in dostava hrane; odprema letalskega tovora in pošte; oskrba zrakoplova z gorivom; oskrba in čiščenje zrakoplova; kopenski prevoz, ter letalske operacije, upravljanje posadke in načrtovanje letov; izraz „zemeljska oskrba“ ne vključuje: samooskrbe; varovanja; popravil in vzdrževanja zrakoplovov; ter upravljanja oziroma obratovanja bistvene, centralizirane letališke infrastrukture, kot so zmogljivosti za razledenitev, sistemi za distribucijo goriva, sistemi za sprejem in odpremo prtljage ter stalni prometni sistemi znotraj letališča;
- (k) „pravna oseba“ pomeni vsak pravni subjekt, ki se pravilno ustanovi ali drugače organizira v skladu z veljavnimi zakoni zaradi dobička ali drugače, v zasebni lasti ali v vladni lasti, vključno z družbo, trustom, partnerstvom, skupnim podjetjem, samostojnim podjetnikom ali združenjem;
- (l) „pravna oseba pogodbenice“ pomeni¹:
- (i) za Evropsko unijo:
- (A) pravno osebo, ki je ustanovljena ali organizirana v skladu s pravom Evropske unije ali vsaj ene od njenih držav članic in ki na ozemlju Evropske unije opravlja bistvene poslovne dejavnosti², ter

¹ Pojasniti je treba, da se ladjarske družbe iz tega pododstavka štejejo za pravne osebe pogodbenice le v zvezi z njihovimi dejavnostmi, povezanimi z opravljanjem storitev pomorskega prevoza.

² V skladu s svojim uradnim obvestilom glede Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti Svetovni trgovinski organizaciji (WT/REG39/1) se Evropska unija zaveda, da je koncept „dejanske in trajne povezave“ z gospodarstvom države članice Evropske unije iz člena 54 PDEU enak konceptu „bistvenih poslovnih dejavnosti“.

(B) ladjarsko družbo s sedežem zunaj Evropske unije, ki jo nadzira fizična oseba iz države članice, katere plovilo je registrirano v državi članici in pluje pod njeno zastavo;

(ii) za Republiko Uzbekistan:

(A) pravno osebo, ki je ustanovljena ali organizirana v skladu s pravom Republike Uzbekistan in ki na ozemlju Republike Uzbekistan opravlja bistvene poslovne dejavnosti, ter

(B) ladjarsko družbo s sedežem zunaj Republike Uzbekistan, ki jo nadzira fizična oseba iz Republike Uzbekistan, katere plovilo je registrirano v Republiki Uzbekistan in pluje pod njeno zastavo;

(m) „ukrep pogodbenice“ pomeni kakršen koli ukrep, ki ga sprejmejo ali ohranjajo¹:

(i) centralne, regionalne ali lokalne vlade ali organi ter

(ii) nevladna telesa pri izvajanju pooblastil, ki jim jih podelijo centralne, regionalne ali lokalne vlade ali organi;

¹ Pojasniti je treba, da izraz „ukrep pogodbenice“ zajema ukrepe subjektov iz točke (l)(i) in točke (l)(ii), ki se sprejmejo ali ohranjajo z neposrednimi ali posrednimi navodili, smernicami ali nadziranjem ravnanja drugih subjektov v zvezi z navedenimi ukrepi.

- (n) „fizična oseba pogodbenice“ pomeni:
- (i) za Evropsko unijo, državljana ene od držav članic v skladu z njeno zakonodajo¹ ter
 - (ii) za Republiko Uzbekistan, državljana Republike Uzbekistan v skladu z njeno zakonodajo;
- (o) „poslovanje“ pomeni vodenje, upravljanje, vzdrževanje, uporabo, uživanje, prodajo ali druge oblike razpolaganja s podjetjem;
- (p) „prodaja in trženje storitev zračnega prevoza“ pomeni priložnosti za zadevnega letalskega prevoznika, da prosto prodaja in trži svoje storitve zračnega prevoza, vključno z vsemi vidiki trženja, kot so tržna analiza, oglaševanje in distribucija; te dejavnosti ne vključujejo določanja cen storitev zračnega prevoza niti veljavnih pogojev;
- (q) „storitev“ pomeni kakršno koli storitev v kakršnem koli sektorju, razen storitev, ki se opravljajo pri izvajanju javnih pooblastil;
- (r) „ponudnik storitve“ pomeni vsako osebo, ki želi opravljati ali opravlja storitev.

¹ Za Evropsko unijo izraz „fizična oseba pogodbenice“ vključuje tudi fizične osebe, ki dolgotrajno prebivajo v Republiki Latviji in niso državljani Republike Latvije ali katere koli druge države, vendar so v skladu s pravom Republike Latvije upravičeni do potnega lista za nedržavljanje.

ČLEN 190

Horizontalna omejitev za storitve

1. Ne glede na katero koli drugo določbo iz tega poglavja se od pogodbenice ne bi smelo zahtevati, da v zvezi s sektorji ali ukrepi, zajetimi v GATS, zagotovi obravnavo, ki je ugodnejša od obravnave, ki jo mora taka pogodbenica zagotoviti v skladu z GATS v zvezi z vsakim storitvenim sektorjem, podsektorjem in načinom zagotavljanja. Ta odstavek se uporablja od enega meseca pred datumom začetka veljavnosti vsake od zadevnih obveznosti pogodbenice v okviru GATS.
2. V zvezi s storitvami je treba pojasniti, da se seznamami specifičnih obvez Evropske unije iz GATS, vključno s pridržki in prilogo o izvzetjih iz člena II (seznam izjem iz obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi), vključijo v ta sporazum in so njegov sestavni del.
3. Pojasniti je treba, da je pred pristopom Republike Uzbekistan k STO seznam specifičnih obvez Republike Uzbekistan, vključno s pridržki, tisti seznam, ki je določen v prilogah 12-B, 12-C in 12-D.

ČLEN 191

Sporazumi o gospodarskem povezovanju

Obravnava, odobrena v skladu s tem poglavjem se ne uporablja v zvezi z obravnavo, ki jo pogodbenica odobri na podlagi sporazuma, ki znatno liberalizira trgovino s storitvami (vključno z ustanovitvijo na področju storitev), ob izpolnjevanju meril iz členov V in V bis GATS, ali sporazuma, ki znatno liberalizira ustanovitev v drugih gospodarskih dejavnostih, ob izpolnjevanju istih meril v zvezi s takimi dejavnostmi.

ČLEN 192

Preglednost in razkritje zaupnih informacij

1. Pogodbenica se nemudoma odzove na vse zahteve druge pogodbenice po specifičnih informacijah o katerem koli od njenih ukrepov za splošno uporabo, vključno s standardi in merili za licenciranje in certificiranje vlagateljev in ponudnikov storitev, ter informacijah o ustreznem regulativnem ali drugem organu ali mednarodnih sporazumih, ki se nanašajo na zadeve s področja uporabe tega poglavja ali vplivajo nanje. Vsaka pogodbenica vzpostavi eno ali več informacijskih točk in drugo pogodbenico obvesti o njihovih kontaktnih podatkih. Te informacijske točke vlagateljem in ponudnikom storitev druge pogodbenice na zahtevo zagotovijo specifične informacije o vseh takih zadevah.
2. Vsaka pogodbenica nemudoma objavi vse ukrepe za splošno uporabo, ki se nanašajo na izvajanje tega poglavja ali vplivajo nanj. Kadar taka objava ni izvedljiva, se informacije o takih ukrepih objavijo.
3. Ta sporazum od nobene pogodbenice ne zahteva, da bi dajala zaupne informacije, katerih razkritje bi oviralo izvrševanje zakonodaje ali bilo kako drugače v nasprotju z javnimi interesi ali bi posegalo v legitimne trgovinske interese posameznih javnih ali zasebnih podjetij.

ODDELEK 2

NALOŽBE

ČLEN 193

Področje uporabe

Ta oddelek se uporablja za ukrepe pogodbenice, ki vplivajo na ustanavljanje ali poslovanje na njenem ozemlju za opravljanje gospodarskih dejavnosti s strani:

- (a) pravnih oseb druge pogodbenice in
- (b) zajetih podjetij.

ČLEN 194

Obravnava po načelu največjih ugodnosti in nacionalna obravnava

1. Brez poseganja v pridržke, navedene v Prilogi 12-A k temu sporazumu in na seznamih specifičnih obvez Evropske unije ter v Prilogi 12-B GATS, vsaka pogodbenica pravnim osebam druge pogodbenice in zajetim podjetjem zagotovi obravnavo, ki ni manj ugodna od obravnave, ki jo v podobnih okoliščinah zagotavlja pravnim osebam tretje države in njihovim podjetjem v zvezi z ustanavljanjem in poslovanjem na svojem ozemlju.

2. Brez poseganja v pridržke, navedene v Prilogi 12-A in na seznamih specifičnih obvez Evropske unije ter v Prilogi 12-B GATS, vsaka pogodbenica pravnim osebam druge pogodbenice in zajetim podjetjem zagotovi obravnavo, ki ni manj ugodna od obravnave, ki jo v podobnih okoliščinah zagotavlja svojim pravnim osebam in njihovim podjetjem v zvezi z ustanavljanjem in poslovanjem na svojem ozemlju.
3. Obravnava iz odstavka 2 pomeni:
- (a) kar zadeva regionalno ali lokalno raven države Republike Uzbekistan, obravnavo, ki ni manj ugodna od najugodnejše obravnave, ki jo v podobnih okoliščinah ta raven države zagotavlja pravnim osebam Republike Uzbekistan in njihovim podjetjem na njenem ozemlju, ter
 - (b) kar zadeva vlado države članice ali v njej, obravnavo, ki ni manj ugodna od najugodnejše obravnave, ki jo v podobnih okoliščinah ta vlada zagotavlja pravnim osebam iz te države članice in njihovim podjetjem na njenem ozemlju.
4. Ta člen se ne razlaga tako, da pogodbenico obvezuje, da na pravne osebe druge pogodbenice ali na zajeta podjetja razširi ugodnosti obravnave, ki izhajajo iz:
- (a) katerega koli mednarodnega sporazuma o izogibanju dvojnega obdavčevanja ali drugega mednarodnega sporazuma ali dogovora, ki se v celoti ali večinoma nanaša na obdavčevanje, ali
 - (b) ukrepov, ki predvidevajo priznavanje, med drugim standardov ali meril za izdajo dovoljenja, licenciranje ali certificiranje fizične osebe ali podjetja za opravljanje gospodarske dejavnosti ali bonitetnih ukrepov iz odstavka 3 Priloge o finančnih storitvah h GATS.

5. Pojasniti je treba, da obravnava iz odstavka 1 ne vključuje postopkov za reševanje sporov, določenih v drugih mednarodnih sporazumih.

6. Pojasniti je treba, da materialne določbe v drugih mednarodnih sporazumih, ki jih je pogodbenica sklenila s tretjo državo, same po sebi ne pomenijo „obravnave“ iz odstavka 1. Ukrepi pogodbenice na podlagi navedenih določb¹ lahko pomenijo tako obravnavo in tako povzročijo kršitev tega člena.

ČLEN 195

Višji vodstveni položaji in upravni odbori

Brez poseganja v pridržke iz Priloge 12-A in seznamov specifičnih obvez Evropske unije iz GATS ter Priloge 12-B pogodbenica od zajetega podjetja ne zahteva, da za izvršne direktorje, vodstvene delavce ali člane upravnih odborov imenuje posameznike z določenim državljanstvom.

¹ Pojasniti je treba, da prenos materialnopravnih določb iz drugih mednarodnih sporazumov, ki jih je pogodbenica sklenila s tretjo državo, v domačo zakonodajo, če je to nujno za njihovo vključitev v nacionalni pravni red, sam po sebi ne pomeni ukrepa.

ČLEN 196

Odrekanje ugodnosti

Pogodbenica lahko odreče ugodnosti iz tega oddelka pravni osebi druge pogodbenice ali zajetemu podjetju, če pogodbenica, ki odreka ugodnosti, sprejme ali ohrani ukrepe v zvezi z ohranjanjem mednarodnega miru in varnosti, vključno z varstvom človekovih pravic, ki:

- (a) prepovedujejo posle z zadevno pravno osebo ali zajetim podjetjem ali
- (b) bi se kršili ali zaobšli, če bi se zadevni pravni osebi ali zajetemu podjetju priznale ugodnosti iz tega oddelka, tudi kadar ukrepi prepovedujejo transakcije z osebo, ki ima katerega koli od njiju v lasti ali ga obvladuje.

ODDELEK 3

ČEZMEJNA TRGOVINA S STORITVAMI

ČLEN 197

Področje uporabe

Ta oddelek se uporablja za ukrepe pogodbenice, ki vplivajo na čezmejno trgovino s storitvami, ki jo opravlja ponudnik storitev iz druge pogodbenice.

ČLEN 198

Nacionalna obravnava

1. Brez poseganja v člen 190 vsaka pogodbenica v sektorjih, za katere so obveznosti navedene na seznamih specifičnih obvez Evropske unije iz GATS in v Prilogi 12-C tega sporazuma, storitvam in ponudnikom storitev druge pogodbenice zagotovi obravnavo, ki ni manj ugodna od obravnave, ki jo v podobnih okoliščinah zagotavlja svojim storitvam in ponudnikom storitev.
2. Pogodbenica lahko izpolni zahtevo iz odstavka 1, tako da storitve in ponudnike storitev druge pogodbenice obravnava formalno enako ali formalno drugače kot obravnava lastne storitve in ponudnike storitev.
3. Formalno enaka ali formalno drugačna obravnava se šteje za manj ugodno, če spremeni konkurenčne pogoje v korist storitev ali ponudnikov storitev pogodbenice v primerjavi s storitvami ali ponudniki storitev druge pogodbenice.
4. Nič v tem členu se ne razlaga kot zahteva, da katera koli pogodbenica zagotovi nadomestilo za naravno podrejen konkurenčni položaj zaradi tujega izvora zadevnih storitev ali ponudnikov storitev.

ČLEN 199

Postopna nadaljnja liberalizacija

1. Pogodbenici si v skladu s tem oddelkom prizadevata sprejeti potrebne ukrepe za nadaljnje postopno omogočanje čezmejne trgovine s storitvami ob upoštevanju razvoja storitvenih sektorjev v pogodbenicah.
2. Odbor za sodelovanje v trgovinski sestavi pripravi priporočila za izvajanje odstavka 1.
3. Pogodbenici si prizadevata, da bi se izognili sprejetju kakršnih koli ukrepov, zaradi katerih bi bili pogoji za čezmejno trgovino s storitvami bolj restriktivni od stanja na dan pred dnevom podpisa tega sporazuma.

ČLEN 200

Odrekanje ugodnosti

Pogodbenica lahko odreče ugodnosti iz tega oddelka ponudniku storitve iz druge pogodbenice, če pogodbenica, ki odreka ugodnosti, sprejme ali ohrani ukrepe v zvezi z ohranjanjem mednarodnega miru in varnosti, vključno z varstvom človekovih pravic, ki:

- (a) prepovedujejo transakcije s tem ponudnikom storitve ali

- (b) bi se kršili ali zaobšli, če bi se ugodnosti iz tega oddelka priznale zadevnemu ponudniku storitev, tudi kadar ukrepi prepovedujejo transakcije z osebo, ki jo ima v lasti ali jo obvladuje.

ODDELEK 4

VSTOP IN ZAČASNO BIVANJE FIZIČNIH OSEB IZ POSLOVNIH RAZLOGOV

ČLEN 201

Področje uporabe in opredelitve pojmov

1. Ta oddelek se uporablja za ukrepe pogodbenice, ki vplivajo na opravljanje storitev z vstopom in začasnim bivanjem na njenem ozemlju za fizične osebe druge pogodbenice, ki spadajo v področje uporabe naslednjih kategorij:

- (a) poslovni obiskovalci za namene ustanovitve poslovne enote;
- (b) ponudniki pogodbenih storitev ter
- (c) osebe, premeščene znotraj podjetja.

2. Če v tem oddelka niso sprejete zaveze, se še naprej uporabljajo vse zahteve, ki jih določa pravo pogodbenice v zvezi z vstopom in začasnim bivanjem fizičnih oseb, vključno s predpisi v zvezi z obdobjem bivanja.
3. Ne glede na določbe tega oddelka se vse zahteve iz zakonov pogodbenice v zvezi z delom in ukrepi s področja socialne varnosti še naprej uporabljajo, vključno s predpisi glede minimalne plače in kolektivnih pogodb o plačah.
4. Zaveze v zvezi z vstopom in začasnim bivanjem fizičnih oseb iz poslovnih razlogov ne veljajo v primerih, kadar je namen ali učinek vstopa in začasnega bivanja posegati v izid kakršnih koli sporov glede dela ali upravljanja ali pogajanj ali kako drugače vplivati nanje oziroma posegati v zaposlitev katere koli fizične osebe, ki je udeležena v tem sporu, ali vplivati nanjo.
5. V tem oddelku:
 - (a) „poslovni obiskovalci za namene ustanovitve poslovne enote“ pomeni fizične osebe na vodilnih položajih v pravni osebi pogodbenice, ki:
 - (i) so odgovorne za ustanovitev podjetja take pravne osebe na ozemlju druge pogodbenice;
 - (ii) ne ponujajo ali opravljajo storitev ali drugih gospodarskih dejavnosti, razen tistih, ki so potrebne za namene ustanovitve navedenega podjetja, poleg tega
 - (iii) ne prejemajo plačila od vira, ki se nahaja v drugi pogodbenici;

- (b) „ponudniki pogodbenih storitev“ pomenijo fizične osebe, zaposlene pri pravni osebi pogodbenice, razen prek agencije za zaposlovanje in zagotavljanje dela, ki nima sedeža na ozemlju druge pogodbenice in je sklenila pogodbo v dobri veri¹ za opravljanje storitev za končnega potrošnika v drugi pogodbenici, ki zahteva začasno prisotnost njenih zaposlenih², ki:
- (i) so ponujali navedene storitve kot zaposleni pravne osebe za obdobje najmanj enega leta neposredno pred datumom vložitve vloge za vstop in začasno bivanje;
 - (ii) imajo na ta datum:
 - (A) vsaj tri leta delovnih izkušenj v primeru fizičnih oseb iz Evropske unije in pet let delovnih izkušenj v primeru fizičnih oseb iz Republike Uzbekistan v zadevni dejavnosti³;
 - (B) univerzitetno diplomo ali kvalifikacijo, iz katere je razvidno enakovredno znanje⁴, ter,
 - (C) poklicne kvalifikacije, ki so zakonsko potrebne za opravljanje te dejavnosti v drugi pogodbenici, ter
 - (iii) ne prejemajo plačila od vira, ki se nahaja v drugi pogodbenici;

¹ Za Evropsko unijo pogodba v dobri veri ne sme biti daljša od 12 mesecev.

² Pogodba za opravljanje storitev iz točke (b) izpolnjuje zahteve prava pogodbenice, v kateri se pogodba izvaja.

³ Pridobljenih po tem, ko so postale polnoletne.

⁴ Če diploma ali kvalifikacija ni bila pridobljena v pogodbenici, v kateri se storitev opravlja, lahko navedena pogodbenica oceni, ali je ta enakovredna univerzitetni diplomi, ki se zahteva na njenem ozemlju.

- (c) „osebe, premeščene znotraj podjetja“ pomenijo fizične osebe, ki:
- (i) jih je zaposlila pravna oseba pogodbenice ali njena podružnica ali so bile partnerji v okviru te pravne osebe v obdobju najmanj enega leta neposredno pred datumom njihove vloge za vstop in začasno bivanje v drugi pogodbenici,
 - (ii) v času vložitve vloge prebivajo zunaj ozemlja druge pogodbenice,
 - (iii) so začasno premeščene v podjetje pravne osebe na ozemlju druge pogodbenice¹, ki je član skupine pravne osebe izvora ali podružnice, vključno z njenim predstavništvom, hčerinsko družbo, podružnico ali matično družbo, ter
 - (iv) ki za Evropsko unijo spadajo v naslednje kategorije:
 - (A) vodstveni delavci na vodstvenem položaju, katerih glavna naloga je upravljanje podjetja² v drugi pogodbenici, v splošnem pa ga nadzorujejo ali usmerjajo upravni odbor ali delničarji podjetja ali drug enakovreden organ, katerih pristojnosti so med drugim:
 - (1) vodenje podjetja ali njegovega oddelka ali pododdelka;

¹ Pojasniti je treba, da se od vodstvenih delavcev ali strokovnjakov lahko zahteva, da dokažejo svoje poklicne kvalifikacije in izkušnje, ki so potrebne za pravno osebo, v katero je premeščen.

² Pojasniti je treba, da čeprav vodstveni delavci ali izvršni direktorji ne opravljajo neposredno nalog v zvezi z dejanskim opravljanjem storitev, jim to med izvajanjem njihovih dolžnosti, kot so opisane, ne preprečuje opravljanja nalog, ki so potrebne za opravljanje storitev.

- (2) spremljanje in nadzor dela drugega nadzornega, strokovnega ali vodstvenega osebja ter
 - (3) pooblastilo, da priporoči zaposlitev, odpustitev ali druge kadrovske ukrepe, ali
- (B) strokovnjaki, ki imajo posebno znanje, ki je bistveno za delovna področja, tehnike ali upravljanje podjetja; pri presoji tega znanja se poleg znanja, značilnega za posamezno podjetje, upošteva tudi, ali ima oseba visoke kvalifikacije, vključno z ustreznimi delovnimi izkušnjami z vrsto dela ali dejavnosti, ki zahteva specifično tehnično znanje, med drugim z morebitnim članstvom v strokovnih združenjih, ali
- (v) ki za Republiko Uzbekistan opravljajo svoje delo na ozemlju te pogodbenice, niso državljani Republike Uzbekistan in izpolnjujejo naslednja minimalna merila:
 - (A) imajo zaključeno visokošolsko izobrazbo, ki je pomembna za poklic, ki se opravlja;
 - (B) imajo vsaj pet let izkušenj na predvidenem področju dejavnosti;
 - (C) prejemajo letno plačo (plačilo) v Republiki Uzbekistan v znesku, ki ni nižji od protivrednosti 22 000 SDR.

ČLEN 202

Osebe, premeščene znotraj podjetja, in poslovni obiskovalci za namene ustanovitve poslovne enote

1. V sektorjih, podsektorjih in dejavnostih, navedenih na seznamih specifičnih obvez Evropske unije iz GATS ali v Prilogi 12-B tega sporazuma, ob upoštevanju morebitnih pridržkov, ki so tam navedeni¹:

(a) pogodbenica dovoli:

(i) vstop in začasno bivanje osebam, premeščenim znotraj podjetja, ter poslovnim obiskovalcem za namene ustanovitve poslovne enote, ter

(ii) zaposlitev oseb, premeščenih znotraj podjetja, iz druge pogodbenice na njenem ozemlju, ter

(b) pogodbenica ne ohrani ali sprejme, niti na podlagi ozemeljske razdelitve niti na podlagi svojega celotnega ozemlja, omejitev skupnega števila fizičnih oseb, ki jih podjetje lahko zaposli kot osebe, premeščene znotraj podjetja, in poslovne obiskovalce za namene ustanovitve poslovne enote v določenem sektorju, v obliki številčnih kvot ali preverjanja gospodarskih potreb ali diskriminatornih omejitev.

2. Dovoljeno trajanje bivanja je največ tri leta za osebe, premeščene znotraj podjetja, in do 90 dni² za poslovne obiskovalce za namene ustanovitve poslovne enote.

¹ Pojasniti je treba, da če je pogodbenica izrazila pridržek v Prilogi 12-D ali Prilogi 12-A, pridržek pomeni tudi pridržek k temu členu, kolikor ukrep, določen ali dovoljen s pridržkom, vpliva na obravnavo fizične osebe, ki iz poslovnih razlogov vstopa na ozemlje druge pogodbenice in začasno biva na njem.

² Za Evropsko unijo se 90 dni izračuna v katerem koli šestmesečnem obdobju.

ČLEN 203

Ponudniki pogodbenih storitev

1. V sektorjih, podsektorjih in dejavnostih, navedenih na seznamih specifičnih obvez Evropske unije iz GATS ali v Prilogi 12-D tega sporazuma, in ob upoštevanju kakršnih koli pridržkov iz navedene priloge¹, pogodbenica ne sprejme ali ohrani omejitev skupnega števila ponudnikov pogodbenih storitev druge pogodbenice, ki jim je dovoljen začasni vstop, v obliki številčnih kvot ali preverjanja gospodarskih potreb ali diskriminatornih omejitev.
2. Dostop, odobren v skladu s tem členom, zadeva samo storitev, ki je predmet pogodbe, in ne daje pravice do uporabe strokovnega naziva pogodbenice, v kateri se opravlja storitev.
3. Število oseb, zajetih s pogodbo o opravljanju storitev, ne presega števila, potrebnega za izpolnjevanje pogodbe, kot se lahko zahteva v skladu s pravom pogodbenice, v kateri se storitev opravlja.
4. Dovoljeno trajanje bivanja je kumulativno obdobje največ treh mesecev v katerem koli dvanajstmesečnem obdobju ali za čas veljavnosti pogodbe, pri čemer se upošteva krajše obdobje.

¹ Pojasniti je treba, da če je pogodbenica izrazila pridržek v Prilogi 12-A ali Prilogi 12-B, pridržek pomeni tudi pridržek k temu členu, kolikor ukrep, določen ali dovoljen s pridržkom, vpliva na obravnavo fizične osebe, ki iz poslovnih razlogov vstopa na ozemlje druge pogodbenice in začasno biva na njem.

ČLEN 204

Preglednost

1. Vsaka pogodbenica da na voljo javnosti razpoložljive informacije o ustreznih ukrepih, ki se nanašajo na vstop in začasno bivanje fizičnih oseb iz druge pogodbenice iz člena 201(1).
2. Informacije iz odstavka 1 v največji možni meri med drugim vključujejo naslednje informacije v zvezi z vstopom in začasnim bivanjem fizičnih oseb:
 - (a) pogoje za vstop;
 - (b) okvirni seznam dokumentacije, ki se lahko zahteva za preverjanje izpolnjevanja pogojev;
 - (c) okvirni čas obravnave;
 - (d) ustrezne pristojbine;
 - (e) postopke pritožb, če je ustrezno, ter
 - (f) zadevne zakone splošne uporabe, ki se nanašajo na vstop in začasno bivanje fizičnih oseb.

ODDELEK 5

REGULATIVNI OKVIR

PODODDELEK A

DOMAČA ZAKONODAJA

ČLEN 205

Področje uporabe in opredelitve pojmov

1. Ta oddelek se uporablja samo za sektorje, za katere so obveznosti navedene v Prilogi 12-A tega sporazuma in na seznamih specifičnih obvez Evropske unije iz GATS ter prilogah 12-B, 12-C in 12-D tega sporazuma v zvezi z zahtevami in postopki za izdajo licence, kvalifikacijskimi zahtevami in postopki, ki vplivajo na:
 - (a) čezmejno trgovino s storitvami;
 - (b) ustanavljanje ali poslovanje ali
 - (c) opravljanje storitev s prisotnostjo fizičnih oseb iz kategorij iz člena 201 iz ene pogodbenice na ozemlju druge pogodbenice

2. V tem pododdelku:

- (a) „pristojni organ“ pomeni centralno, regionalno ali lokalno vlado ali organ oziroma nevladni organ pri izvajanju pooblastil, ki mu jih podelijo centralne, regionalne ali lokalne vlade oziroma organi, ki je upravičen do sprejemanja odločitev o dovoljenju za opravljanje storitve, vključno z ustanovitvijo, ali odločitev glede dovoljenja za ustanovitev podjetja za izvajanje gospodarske dejavnosti, ki ni storitvena;
- (b) „postopki za izdajo licence“ pomenijo upravna ali procesna pravila, ki jih mora spoštovati oseba, ki želi pridobiti dovoljenje za opravljanje dejavnosti iz točke (a) do (c) odstavka 1, vključno s spremembo ali obnovo licence, da dokaže skladnost z zahtevami za izdajo licence;
- (c) „zahteve za izdajo licence“ pomenijo bistvene zahteve z izjemo kvalifikacijskih zahtev, ki jih mora izpolnjevati oseba, da pridobi, spremeni ali obnovi dovoljenje za opravljanje dejavnosti iz točke (a) do (c) odstavka 1;
- (d) „kvalifikacijski postopki“ pomenijo upravna ali postopkovna pravila, ki jih mora spoštovati fizična oseba, da dokaže izpolnjevanje kvalifikacijskih zahtev z namenom pridobitve dovoljenja za opravljanje storitve, ter
- (e) „kvalifikacijske zahteve“ pomenijo vsebinske zahteve v zvezi z usposobljenostjo fizične osebe za opravljanje storitev, ki jih je treba dokazati, da se pridobi dovoljenje za opravljanje storitve.

ČLEN 206

Pogoji za izdajo licence in kvalifikacije

1. Vsaka pogodbenica zagotovi, da ukrepi v zvezi z zahtevami in postopki za izdajo licence ter kvalifikacijskimi zahtevami in postopki temeljijo na merilih, ki pristojnim organom preprečujejo, da bi samovoljno izvajali pooblastila za ocenjevanje. Ta merila se določijo vnaprej, so jasna, nedvoumna, objektivna, pregledna ter dostopna javnosti in zainteresiranim osebam.
2. Pristojni organ izda dovoljenje ali licenco takoj, ko ustrezen pregled pokaže, da vložnik izpolnjuje pogoje za njegovo pridobitev.
3. Vsaka pogodbenica ohrani sodne, arbitražne ali upravne senate ali uvede take postopke, ki na zahtevo prizadetega ponudnika storitev ali pravne osebe druge pogodbenice omogočajo takojšen pregled upravnih odločb, ki vplivajo na ustanovitev poslovne enote, čezmejno trgovino s storitvami ali začasno bivanje fizičnih oseb iz poslovnih razlogov, in zagotavljajo ustrezna pravna sredstva zanje, kadar je to upravičeno. Kadar taki postopki niso neodvisni od agencije, ki je pooblaščen za zadevno upravno odločbo, vsaka pogodbenica zagotovi, da postopki dejansko zagotovijo objektivni in nepristranski pregled.
4. Če je število razpoložljivih licenc za določeno dejavnost omejeno zaradi pomanjkanja razpoložljivih naravnih virov ali tehničnih zmogljivosti, vsaka pogodbenica za potencialne kandidate uporabi izbirni postopek, ki zagotavlja popolno jamstvo nepristranskosti in preglednosti, vključno zlasti z ustreznim obveščanjem o začetku, izvedbi in končanju postopka. Pri določitvi pravil za izbirni postopek lahko vsaka pogodbenica upošteva legitimne cilje politike, vključno z upoštevanjem zdravstvenih, varnostnih in okoljevarstvenih vidikov ter vidikov ohranjanja kulturne dediščine.

ČLEN 207

Postopki za izdajo licence in kvalifikacijski postopki

1. Postopki za izdajo licence in kvalifikacijski postopki ter formalnosti so jasni, objavljeni vnaprej in sami po sebi ne pomenijo omejevanja opravljanja storitve ali opravljanja katere koli druge gospodarske dejavnosti. Vsaka pogodbenica si prizadeva, da take postopke in formalnosti oblikuje tako, da so čim preprostejši, opravljanja storitve ali opravljanja katere koli druge gospodarske dejavnosti pa pretirano ne zapleta in ne zavlačuje. Kakršne koli pristojbine za izdajo licence ali dovoljenja¹ morajo biti razumne, pregledne in same po sebi ne omejujejo opravljanja zadevne storitve ali izvajanja zadevne gospodarske dejavnosti.
2. Vsaka pogodbenica zagotovi, da so postopki, ki jih uporablja pristojni organ, in njegove odločitve nepristranski do vseh vložnikov. Pristojni organ mora odločitev sprejeti neodvisno in ne odgovarja nobeni osebi, ki opravlja storitve ali izvaja gospodarske dejavnosti, za katere je potrebna licenca ali dovoljenje.
3. Če obstaja določen časovni rok za vložitev vloge, se vložniku zagotovi razumen rok za vložitev vloge. Pristojni organ začne vlogo obravnavati brez nepotrebnega odlašanja. Če je mogoče, bi bilo treba vloge v elektronski obliki sprejeti pod enakimi pogoji glede pristnosti kot vloge v papirni obliki.
4. Vsaka pogodbenica zagotovi, da je obdelava vloge, vključno s sprejetjem končne odločitve, končana v razumnem roku po vložitvi popolne vloge. Vsaka pogodbenica si prizadeva določiti in javno objaviti okvirni čas za obravnavo vloge.

¹ Pristojbine za izdajo licence ali dovoljenja ne vključujejo plačil za dražbo, razpise ali druga nediskriminatorna sredstva za dodelitev koncesij ali zahtevanih prispevkov za opravljanje univerzalnih storitev.

5. Pristojni organ vložniku na zahtevo brez nepotrebnega odlašanja zagotovi informacije o tem, v kateri fazi obravnave je vloga.
6. Pristojni organ v razumnem roku po prejetju vloge, za katero meni, da je nepopolna, obvesti vložnika, v največji možni meri opredeli dodatne informacije, potrebne za dopolnitev vloge, ter omogoči, da se pomanjkljivosti odpravijo.
7. Pristojni organ naj, kadar je to mogoče, sprejme overjene kopije namesto izvirnih dokumentov.
8. Če pristojni organ zavrne vlogo, o tem pisno brez nepotrebnega odlašanja obvesti vložnika. Vložnika na njegovo zahtevo obvesti tudi o razlogih za zavrnitev vloge in roku za pritožbo zoper to odločitev. Vložniku bi bilo treba v razumnih rokih dovoliti ponovno vložitev vloge.
9. Vsaka pogodbenica zagotovi, da odobrena licenca ali dovoljenje začeta veljati brez nepotrebnega odlašanja in v skladu s pogoji, ki so določeni v tej licenci ali dovoljenju.

PODODDELEK B

STORITVE DOSTAVE

ČLEN 208

Področje uporabe in opredelitve pojmov

1. Ta oddelek določa načela regulativnega okvira za opravljanje storitev dostave, za katere so obveznosti navedene v Prilogi 12-A tega sporazuma in na seznamih specifičnih obvez Evropske unije iz GATS ter v prilogah 12-B, 12-C in 12-D tega sporazuma.
2. V tem oddelku:
 - (a) „storitve dostave“ pomenijo poštnе storitve, storitve hitre dostave in storitve hitre pošte, ki vključujejo naslednje dejavnosti: sprejem, razvrščanje, prevoz in dostavo poštnih pošiljk;
 - (b) „storitve hitre dostave“ pomenijo sprejem, razvrščanje, prevoz in dostavo poštnih pošiljk z večjo hitrostjo in zanesljivostjo ter lahko vključujejo tudi elemente dodane vrednosti, kot so sprejem pošiljke na kraju izvora, osebna dostava naslovniku, sledenje, možnost spremembe namembnega kraja in naslovnika med prevozom ter potrditev prejema;
 - (c) „storitve hitre pošte“ pomenijo mednarodne storitve hitre dostave, ki se opravljajo prek zadruge EMS, ki je prostovoljno združenje imenovanih poštnih operaterjev v okviru Svetovne poštne zveze;

- (d) „licenca“ pomeni dovoljenje, ki ga regulativni organ pogodbenice lahko podeli ponudniku storitev dostave za pravico do opravljanja poštnih storitev, storitev hitre dostave ali storitev hitre pošte;
- (e) „poštna pošiljka“ pomeni pošiljko do 31,5 kg, naslovljeno v končni obliki, v kateri jo prevaža ponudnik storitev dostave, in lahko vključuje pošiljke, kot sta pismo ali paket;
- (f) „monopol“ pomeni izključno pravico do opravljanja določenih storitev dostave na ozemlju pogodbenice ali delu njenega ozemlja v skladu z zakonodajnim ukrepom ter
- (g) „univerzalna storitev“ pomeni stalno zagotavljanje storitve dostave določene kakovosti na vseh točkah na ozemlju pogodbenice ali delu njenega ozemlja po dostopnih cenah za vse uporabnike.

ČLEN 209

Univerzalna storitev

1. Vsaka pogodbenica ima pravico opredeliti vrsto obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve, ki jo želi ohraniti, ter določiti njen obseg in izvajanje. Vse obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve se izvajajo na pregleden, nediskriminatoren in nevtralen način glede na vse ponudnike, za katere velja obveznost.
2. Če pogodbenica zahteva, da se dohodne storitve hitre pošte opravljajo na podlagi univerzalne storitve, te storitve ne obravnava prednostno pred drugimi mednarodnimi storitvi hitre dostave.

ČLEN 210

Financiranje univerzalne storitve

Pogodbenica ne naloži pristojbin ali drugih dajatev za opravljanje neuniverzalne storitve dostave za namene financiranja zagotavljanja univerzalne storitve¹.

ČLEN 211

Preprečevanje praks, ki izkrivljajo trg

Vsaka pogodbenica zagotovi, da ponudniki storitev dostave, za katere veljajo obveznost zagotavljanja univerzalne storitve ali poštni monopoli, na trgu ne opravljajo praks, ki izkrivljajo trg.

ČLEN 212

Licence

1. Če pogodbenica zahteva licenco za opravljanje storitev dostave, javno objavi:
 - (a) vsa merila za izdajanje licenc in obdobje, ki je praviloma potrebno, da se sprejme odločitev glede zahtevka za izdajo licence, in

¹ Pojasniti je treba da, se ta odstavek ne uporablja za splošno veljavne davčne ukrepe ali upravne pristojbine.

(b) pogoje za izdajo licence.

2. Postopek za pridobitev licence ter z njo povezane obveznosti in zahteve so pregledni, nediskriminatorni in temeljijo na objektivnih merilih.
3. Če pristojni organ zavrne vlogo za licenco, vložnika pisno obvesti o razlogih za zavrnitev. Vsaka pogodbenica določi postopek pritožbe pred neodvisnim organom, ki je na voljo vsem vložnikom, katerih vloga za licenco je bila zavrnjena. Ta neodvisni organ je lahko sodišče.

ČLEN 213

Neodvisnost regulativnega organa

1. Vsaka pogodbenica ustanovi ali ohrani regulativni organ, ki je pravno ločen in funkcionalno neodvisen od vseh ponudnikov storitev dostave. Če ima pogodbenica v lasti ponudnika storitev dostave ali ga nadzira, zagotovi dejansko strukturno ločitev regulativnih nalog od dejavnosti, povezanih z lastništvom ali nadzorom.
2. Regulativni organi morajo svoje naloge opravljati pregledno in pravočasno ter morajo imeti ustrezne finančne in človeške vire za opravljanje nalog, ki so jim bile dodeljene. Njihove odločitve morajo biti nepristranske do vseh udeležencev na trgu.

PODODDELEK C

TELEKOMUNIKACIJSKE STORITVE

ČLEN 214

Področje uporabe

Ta oddelek določa načela regulativnega okvira, ki vplivajo na telekomunikacijska omrežja in storitve, za katere so obveznosti navedene v Prilogi 12-A tega sporazuma in na seznamih specifičnih obvez Evropske unije iz GATS ter v prilogah 12-B, 12-C in 12-D tega sporazuma.

ČLEN 215

Opredelitev pojmov

V tem oddelku:

- (a) „pripadajoče zmogljivosti“ pomeni storitve, fizično infrastrukturo in druge naprave, povezane s telekomunikacijskim omrežjem ali storitvijo, ki omogočajo ali podpirajo opravljanje storitev prek tega omrežja ali storitve ali pa imajo možnost za to;

- (b) „osnovne zmogljivosti“ pomenijo infrastrukturo javnega telekomunikacijskega omrežja ali storitve:
- (i) ki jih izključno ali večinoma zagotavlja en ponudnik ali omejeno število ponudnikov ter
 - (ii) ki jih za zagotavljanje storitev ni mogoče nadomestiti na ekonomsko ali tehnično izvedljiv način;
- (c) „medomrežno povezovanje“ pomeni povezovanje javnih telekomunikacijskih omrežij, ki jih uporabljajo isti ali različni ponudniki telekomunikacijskih omrežij ali storitev, da se uporabnikom enega ponudnika omogoči komunikacija z uporabniki istega ali drugega ponudnika ali dostop do storitev, ki jih opravlja drug ponudnik. Storitve lahko opravljajo udeleženi ponudniki ali kateri koli drug ponudnik, ki ima dostop do omrežja;
- (d) „zakupljeni vod“ pomeni telekomunikacijske storitve ali naprave, vključno z virtualnimi, ki imajo rezervirane zmogljivosti za namensko uporabo s strani uporabnika med dvema ali več določenimi točkami oziroma so uporabniku na voljo za tako uporabo;
- (e) „glavni ponudnik“ pomeni ponudnika telekomunikacijskih omrežij ali storitev, ki lahko pomembno vpliva na pogoje za udeležbo (glede cene in ponudbe) na upoštevнем trgu za telekomunikacijska omrežja ali storitve zaradi nadzora nad osnovnimi zmogljivostmi ali izrabe svojega položaja na tem trgu;
- (f) „omrežni element“ pomeni objekt ali opremo, ki se uporablja za zagotavljanje telekomunikacijskih storitev, vključno z značilnostmi, funkcijami in zmogljivostmi, zagotovljenimi s tem objektom ali opremo;

- (g) „javno telekomunikacijsko omrežje“ pomeni vsako telekomunikacijsko omrežje, ki se v celoti ali pretežno uporablja za opravljanje javnih telekomunikacijskih storitev med omrežnimi priključnimi točkami;
- (h) „javna telekomunikacijska storitev“ pomeni vsako telekomunikacijsko storitev, ki je splošno dostopna javnosti;
- (i) „telekomunikacije“ pomeni prenos in sprejemanje signalov s kakršnimi koli elektromagnetnimi sredstvi;
- (j) „telekomunikacijsko omrežje“ pomeni prenosne sisteme in, če je ustrezno, komutacijsko ali usmerjalno opremo ter druge vire, vključno z omrežnimi elementi, ki niso aktivni, ki omogočajo oddajanje in sprejemanje signalov po žici, radiu, optičnih sredstvih ali drugih elektromagnetnih sredstvih;
- (k) „regulativni organ za telekomunikacije“ pomeni organ ali organe, ki jih pogodbenica zadolži za pravno urejanje telekomunikacijskih omrežij in storitev iz tega oddelka;
- (l) „telekomunikacijska storitev“ pomeni storitev, ki v celoti ali pretežno sestoji iz oddajanja in sprejemanja signalov, vključno z radiodifuzijskimi signali, po telekomunikacijskih omrežjih, vključno s tistimi, ki se uporabljajo za radiodifuzijo, ne pa storitve zagotavljanja ali izvajanja uredniškega nadzora nad vsebinami, ki se prenašajo po telekomunikacijskih omrežjih in storitvah;
- (m) „univerzalna storitev“ pomeni najmanjši nabor storitev določene kakovosti, ki mora biti zagotovljen vsem uporabnikom na ozemlju pogodbenice ali na delu njenega ozemlja, ne glede na njihovo geografsko lokacijo in po dostopni ceni, in

- (n) „uporabnik“ pomeni vsako osebo, ki uporablja javno telekomunikacijsko storitev.

ČLEN 216

Regulativni organ za telekomunikacije

1. Vsaka pogodbenica ustanovi ali ohrani regulativni organ za telekomunikacije, ki:
 - (a) je pravno ločen in funkcionalno neodvisen od vseh ponudnikov telekomunikacijskih omrežij, telekomunikacijskih storitev ali telekomunikacijske opreme;
 - (b) izdaja odločitve in uporablja postopke, ki so nepristranski do vseh udeležencev na trgu;
 - (c) deluje neodvisno in ne zahteva ali sprejema navodil od nobenega drugega organa v zvezi z opravljanjem nalog, ki so mu naložene z zakonom za izvrševanje obveznosti iz členov 218 do 220, 222 in 223;
 - (d) ima regulativna pooblastila ter ustrezne finančne in človeške vire za izvajanje teh nalog;
 - (e) ima pooblastila za zagotovitev, da mu ponudniki telekomunikacijskih omrežij ali storitev na zahtevo takoj predložijo vse informacije, vključno s finančnimi informacijami, ki so potrebne, da lahko opravlja te naloge;

(f) obravnava vse informacije, zahtevane na podlagi zahteve iz točke (e), v skladu z zahtevami glede zaupnosti, ter

(g) izvaja svoja pooblastila pregledno in pravočasno.

2. Vsaka pogodbenica zagotovi, da se naloge regulativnega organa za telekomunikacije objavijo v lahko dostopni in jasni obliki, zlasti kadar so te naloge naložene več kot enemu organu.

3. Pogodbenica, ki ohrani lastništvo ali nadzor nad ponudniki telekomunikacijskih omrežij ali storitev, si prizadeva zagotoviti dejansko strukturno ločitev regulativnih nalog od dejavnosti, povezanih z lastništvom ali nadzorom.

4. Vsaka pogodbenica zagotovi, da ima uporabnik ali ponudnik telekomunikacijskih omrežij ali storitev, na katere vpliva odločitev regulativnega organa za telekomunikacije, pravico do pritožbe pri pritožbenem organu, ki je neodvisen od regulativnega organa in drugih prizadetih strank. Odločitev regulativnega organa velja, dokler ni znan rezultat pritožbe, razen če se v skladu s pravom pogodbenice sprejmejo začasni ukrepi.

ČLEN 217

Dovoljenje za zagotavljanje telekomunikacijskih omrežij ali storitev

1. Če pogodbenica zahteva dovoljenje za zagotavljanje telekomunikacijskih omrežij ali storitev, javno objavi vrste storitev, za katere je potrebno dovoljenje, skupaj z vsemi merili za izdajo dovoljenja, veljavnimi postopki in pogoji, ki so na splošno povezani z zadevnim dovoljenjem.

2. Če pogodbenica zahteva formalno odločitev o izdaji dovoljenja, določi razumen rok, ki je običajno potreben za pridobitev take odločitve, in to sporoči na pregleden način. Prizadeva si zagotoviti, da se odločitev sprejme v določenem roku.
3. Vsa merila za odobritev in veljavni postopki so objektivni, pregledni, nediskriminatorni in sorazmerni. Vse obveznosti in pogoji, uvedeni v zvezi z dovoljenjem ali povezani z njim, so nediskriminatorni, pregledni, sorazmerni in se nanašajo na storitve, ki se zagotavljajo.
4. Vsaka pogodbenica zagotovi, da vložnik prejme pisno obrazložitev zavrnitve ali preklica dovoljenja oziroma uvedbe posebnih pogojev za ponudnika. V takih primerih ima vložnik pravico do pritožbe pri pritožbenem organu.
5. Upravne pristojbine, naložene ponudnikom, so razumne, pregledne in nediskriminatorne.

ČLEN 218

Medomrežno povezovanje

Vsaka pogodbenica zagotovi, da ima ponudnik javnih telekomunikacijskih omrežij ali storitev pravico in, kadar to zahteva drug ponudnik javnih telekomunikacijskih omrežij ali storitev, obveznost, da se pogaja o medomrežnem povezovanju za namene zagotavljanja javnih telekomunikacijskih omrežij ali storitev.

ČLEN 219

Dostop in uporaba

1. Vsaka pogodbenica zagotovi, da se vsakemu podjetju, ki ga ustanovi pravna oseba druge pogodbenice, ali ponudniku storitev druge pogodbenice omogoči dostop do javnih telekomunikacijskih omrežij ali storitev in njihova uporaba pod razumnimi in nediskriminatornimi¹ pogoji. Ta obveznost se med drugim izvaja v skladu z odstavki 2 do 5.
2. Vsaka pogodbenica zagotovi, da imajo podjetja, ki jih ustanovi pravna oseba druge pogodbenice, ali ponudniki storitev druge pogodbenice dostop do vseh javnih telekomunikacijskih omrežij ali storitev, ki se zagotavljajo v okviru njenih meja ali čez njene meje, ter do njihove uporabe, vključno z zasebnimi zakupljenimi vodi, in v ta namen zagotovi, da se tem podjetjem in ponudnikom ob upoštevanju odstavka 5 dovolijo:
 - (a) kupiti ali zakupiti ter priključiti terminal ali drugo opremo, ki se povezuje z omrežjem in je potrebna za opravljanje njihovih dejavnosti;
 - (b) medsebojno povezovanje zasebnih zakupljenih ali lastniških vodov z javnimi telekomunikacijskimi omrežji ali z vodi, ki jih zakupi ali so v lasti drugega podjetja ali ponudnika storitev, in
 - (c) uporaba delovnih protokolov v okviru njihovih dejavnosti po lastni izbiri, razen tistih, ki so potrebni, da se zagotovi splošen dostop javnosti do telekomunikacijskih storitev.

¹ Za namene tega člena „nediskriminatoren“ pomeni obravnavo po načelu države z največjimi ugodnostmi in nacionalno obravnavo, kakor je opredeljena v členu 194, ter pod pogoji, ki niso manj ugodni od pogojev, zagotovljenih kateremu koli drugemu uporabniku podobnih javnih telekomunikacijskih omrežij ali storitev v podobnih situacijah.

3. Vsaka pogodbenica zagotovi, da lahko podjetja, ki jih ustanovi pravna oseba druge pogodbenice, in ponudniki storitev druge pogodbenice uporabijo javna telekomunikacijska omrežja in storitve za prenos informacij v okviru njenih meja in čez njene meje, vključno z njihovimi podjetniškimi komunikacijami, in za dostop do podatkov, vsebovanih v podatkovnih bazah ali kako drugače shranjenih v obliki, ki omogoča dostop do podatkov s čitalniki na ozemlju katere koli pogodbenice.

4. Ne glede na določbe odstavka 3 lahko pogodbenica sprejme ukrepe, ki so potrebni za zagotovitev varnosti in zaupnosti komuniciranja, pod pogojem, da se ti ukrepi ne uporabljajo kot prikrito omejevanje trgovine s storitvami ali kot sredstvo samovoljne ali neupravičene diskriminacije oziroma odprave ali omejevanja koristi na podlagi tega poglavja.

5. Vsaka pogodbenica zagotovi, da se za dostop do javnih telekomunikacijskih omrežij ali storitev in njihovo uporabo ne postavljajo pogoji, razen tistih, ki so potrebni za:

- (a) zaščito odgovornosti za javne storitve ponudnikov javnih telekomunikacijskih omrežij ali storitev, zlasti njihove zmožnosti, da dajejo svoje storitve na voljo splošni javnosti, ali
- (b) zaščito tehnične celovitosti javnih telekomunikacijskih omrežij ali storitev.

6. Ta člen se uporablja pet let po začetku veljavnosti tega sporazuma ali od dne pristopa Republike Uzbekistan k STO, kar nastopi prej.

ČLEN 220

Reševanje sporov na področju telekomunikacij

1. Vsaka pogodbenica zagotovi, da v primeru spora med ponudniki telekomunikacijskih omrežij ali storitev v zvezi s pravicami in obveznostmi, ki izhajajo iz tega oddelka, in na zahtevo stranke, udeležene v sporu, regulativni organ za telekomunikacije v razumnem roku izda zavezujočo odločitev za rešitev spora.
2. Odločitev regulativnega organa za telekomunikacije se objavi, pri čemer se upoštevajo zahteve glede poslovne zaupnosti. Zadevne stranke prejmejo natančno obrazložitev razlogov, na katerih temelji odločitev, in pravico do pritožbe zoper to odločitev v skladu s členom 217(4).
3. Postopek iz odstavkov 1 do 2 zadevni stranki ne preprečuje, da vloži tožbo pri sodnem organu.

ČLEN 221

Ukrepi za varstvo konkurence, ki se uporabljajo za glavne ponudnike

Vsaka pogodbenica uvede ali ohrani ustrezne ukrepe, z namenom da se ponudnikom telekomunikacijskih omrežij ali storitev, ki so posamično ali skupaj glavni ponudniki, prepreči izvajanje ali nadaljevanje protikonkurenčne prakse. Te protikonkurenčne prakse vključujejo zlasti:

- (a) izvajanje protikonkurenčnega navzkrižnega subvencioniranja;
- (b) uporabo informacij, pridobljenih od konkurentov, s protikonkurenčnimi posledicami, in
- (c) nepravočasno zagotavljanje tehničnih informacij o osnovnih zmogljivostih in poslovno pomembnih informacij, potrebnih za opravljanje storitev, drugim ponudnikom storitev.

ČLEN 222

Medomrežno povezovanje z glavnimi ponudniki

1. Vsaka pogodbenica zagotovi, da glavni ponudniki javnih telekomunikacijskih omrežij ali storitev zagotavljajo medomrežno povezovanje vsaki točki v omrežju, kjer je to tehnično izvedljivo. Tako medomrežno povezovanje se zagotovi:
 - (a) pod nediskriminatornimi pogoji, tudi kar zadeva cene, tehnične standarde, specifikacije, kakovost in vzdrževanje, in s kakovostjo, ki ni slabša od tiste, ki se zagotavlja za lastne podobne storitve tega glavnega ponudnika ali za podobne storitve njegovih podružnic ali drugih povezanih enot;
 - (b) pravočasno pod pogoji, vključno s cenami, tehničnimi standardi, specifikacijami, kakovostjo in vzdrževanjem, ki morajo biti pregledni, razumni, upoštevati ekonomsko smotrnost in biti dovolj nepovezani, da ponudniku ni treba plačati za omrežne elemente ali infrastrukture, ki niso potrebni za zagotavljanje storitve, in
 - (c) na zahtevo na drugih točkah poleg omrežnih priključnih točk, ponujenih večini uporabnikov, in po cenah, v katerih se upoštevajo stroški gradnje potrebne dodatne infrastrukture.
2. Postopki, ki se uporabljajo za medomrežno povezovanje z glavnim ponudnikom, se javno objavijo.
3. Če je ustrezno, glavni ponudniki javno objavijo bodisi svojo ureditev medomrežnega povezovanja bodisi svoje referenčne ponudbe za medomrežno povezovanje.

ČLEN 223

Dostop do osnovnih zmogljivosti glavnih ponudnikov

1. Vsaka pogodbenica zagotovi, da večji ponudnik na njenem ozemlju da na voljo svoje osnovne zmogljivosti ponudnikom javnih telekomunikacijskih omrežij ali storitev pod razumnimi, preglednimi in nediskriminatornimi pogoji za zagotavljanje javnih telekomunikacijskih storitev, kadar je to potrebno za doseganje učinkovite konkurence.
2. Kadar je za zagotovitev skladnosti z odstavkom 1 potrebna odločitev regulativnega organa za telekomunikacije:
 - (a) se taka odločitev utemelji na podlagi ugotovljenih dejstev in ocene trga, ki jo opravi regulativni organ za telekomunikacije;
 - (b) je regulativni organ za telekomunikacije pooblaščen, da:
 - (i) določi tiste osnovne zmogljivosti, ki jih mora dati na voljo glavni ponudnik, ter
 - (ii) od glavnega ponudnika zahteva, da ponudi razvezan dostop do svojih omrežnih elementov, ki so osnovne zmogljivosti.

ČLEN 224

Redki viri

1. Vsaka pogodbenica zagotovi, da se pravice do uporabe redkih virov, vključno z radiofrekvenčnim spektrom, številkami in koridorji nadzemnega električnega voda, dodelijo in podelijo odprto, objektivno, pravočasno, pregledno, nediskriminatorno in sorazmerno ter v skladu s cilji splošnega interesa. Postopki ter pogoji in obveznosti, povezani s pravico do uporabe, morajo temeljiti na objektivnih, preglednih, nediskriminatornih in sorazmernih merilih.
2. Trenutna uporaba dodeljenih frekvenčnih pasov se javno objavi, podrobna opredelitev radiofrekvenčnega spektra, dodeljenega za posebno državno uporabo, pa se ne zahteva.

ČLEN 225

Univerzalna storitev

1. Vsaka pogodbenica ima pravico opredeliti vrsto obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve, ki jo želi ohraniti, ter določiti njen obseg in izvajanje.
2. Vsaka pogodbenica upravlja obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve na pregleden, objektivni in nediskriminatorni način, ki je nevtralen glede konkurence in ne pomeni večjega bremena, kot je potrebno za vrsto univerzalne storitve, ki jo opredeli pogodbenica.

3. Če se pogodbenica odloči imenovati ponudnika univerzalne storitve, zagotovi, da so postopki za imenovanje ponudnikov univerzalne storitve odprti za vse ponudnike javnih telekomunikacijskih omrežij ali storitev. Imenovanje se izvede z uporabo učinkovitega, preglednega in nediskriminatornega mehanizma.

4. Če se pogodbenica odloči, da bo ponudnikom univerzalne storitve izplačala nadomestilo, zagotovi, da takšno nadomestilo ne presega neto stroškov, ki jih povzroči obveznost zagotavljanja univerzalne storitve.

ČLEN 226

Zaupnost informacij

1. Vsaka pogodbenica zagotovi, da ponudniki, ki pridobijo informacije od drugega ponudnika v postopku pogajanj v skladu s členi 219, 220, 223 in 224, te informacije uporabljajo izključno za namen, za katerega so bile zagotovljene, in vedno spoštujejo zaupnost posredovanih ali shranjenih informacij.

2. Vsaka pogodbenica zagotovi zaupnost telekomunikacij in povezanih podatkov o prometu, ki se prenašajo pri uporabi javnih telekomunikacijskih omrežij ali storitev, ob upoštevanju zahteve, da ukrepi, ki se uporabljajo v ta namen, niso sredstvo samovoljne ali neupravičene diskriminacije ali prikritega omejevanja trgovine s storitvami.

PODODDELEK D

FINANČNE STORITVE

ČLEN 227

Področje uporabe

1. Ta oddelek se uporablja za ukrepe, ki vplivajo na opravljanje finančnih storitev, za katere so obveznosti navedene v Prilogi 12-A tega sporazuma in na seznamih specifičnih obvez Evropske unije iz GATS ter v prilogah 12-B, 12-C in 12-D tega sporazuma.
2. V tem oddelku „dejavnosti, ki se izvajajo, ali storitve, ki se opravljajo pri izvajanju javnih pooblastil“ iz točke (b) člena 189 pomenijo naslednje:
 - (a) dejavnosti, ki jih opravljajo centralna banka ali monetarni organ ali kateri koli drugi javni subjekt pri uresničevanju monetarne politike ali politike deviznega tečaja;
 - (b) dejavnosti, ki so del zakonsko določenega sistema socialne varnosti ali javnega pokojninskega načrta, in
 - (c) druge dejavnosti ali storitve, ki jih opravlja javni subjekt za račun ali z jamstvom oziroma uporabo finančnih sredstev pogodbenice ali njenih javnih subjektov.

3. Za namene uporabe točke (q) člena 189: če pogodbenica dovoli, da njeni ponudniki finančnih storitev izvajajo katero koli dejavnost iz odstavka 2, točka (b) ali (c), tega člena v konkurenci z javnim subjektom ali ponudnikom finančnih storitev, „storitve“ vključujejo te dejavnosti.
4. Točka (b) člena 189 se ne uporablja za storitve, ki jih zajema ta oddelek.

ČLEN 228

Opredelitev pojmov

V tem naslovu:

- (a) „finančna storitev“ pomeni katero koli storitev finančne narave, ki jo ponuja ponudnik finančnih storitev pogodbenice in obsega naslednje dejavnosti:
 - (i) zavarovalniške in z zavarovanjem povezane storitve:
 - (A) neposredno zavarovanje (vključno s sozavarovanjem):
 - (1) življenjsko;
 - (2) neživljenjsko;
 - (B) pozavarovanje in retrocesija;

- (C) posredovanje v zavarovalništvu, kot je posredništvo in zastopanje, in
 - (D) pomožne zavarovalniške storitve, kot so svetovanje, aktuarske storitve, ocena tveganja in obravnavanje odškodninskih zahtevkov,
- (ii) bančne in druge finančne storitve (razen zavarovanja):
- (A) sprejemanje depozitov in drugih povratnih sredstev od občanov;
 - (B) vse vrste posojil, med drugim potrošniška in hipotekarna posojila, faktoring ter financiranje komercialnih poslov;
 - (C) finančni zakup;
 - (D) opravljanje vseh storitev plačilnega prometa in prenosa denarja, vključno s kreditnimi, plačilnimi debetnimi karticami, potovalnimi čeki in bančnimi menicami;
 - (E) garancije in obveznosti;
 - (F) trgovanje za lastni račun ali za račun strank na borzi, zunaj organiziranega trga ali drugače, in sicer z naslednjim:
 - (1) z instrumenti denarnega trga (vključno s čeki, menicami, depozitnimi certifikati);
 - (2) s tujo valuto;

- (3) z izvedenimi finančnimi instrumenti, med njimi s standardiziranimi terminskimi pogodbami in opcijami;
- (4) z instrumenti deviznih tečajev in obrestnih mer, vključno z zamenjavami in dogovori o terminski obrestni meri;
- (5) s prenosljivimi vrednostnimi papirji;
- (6) z drugimi prenosljivimi instrumenti in finančnimi sredstvi, vključno s plemenitimi kovinami;
- (G) sodelovanje pri izdaji vseh vrst vrednostnih papirjev, vključno z vpisom primarne izdaje vrednostnih papirjev in vlaganjem, javnim ali zasebnim, prek agenta, ter opravljanjem storitev, povezanih s takimi izdajami;
- (H) denarnoposredniški posli;
- (I) upravljanje premoženja, na primer upravljanje gotovine ali portfelja, vse oblike upravljanja skupnih investicij, upravljanje pokojninskih skladov, depotne in skrbniške storitve;
- (J) storitve v zvezi s poravnkami in obračuni finančnih sredstev, vključno z vrednostnimi papirji, izvedenimi produkti in drugimi prenosnimi vrednostnimi papirji;
- (K) zagotavljanje in prenos finančnih informacij, obdelava finančnih podatkov in z njimi povezane programske opreme ter

- (L) svetovanje, posredovanje in druge pomožne finančne storitve za vse dejavnosti iz pododstavkov (A) do (K), vključno z bonitetnimi podatki in analizo, raziskavami in svetovanjem glede naložb in portfelja, svetovanjem pri nakupih ter prestrukturiranju in strategiji podjetij;
- (b) „ponudnik finančnih storitev“ pomeni vsako osebo pogodbenice, ki želi opravljati ali opravlja finančne storitve, vendar ne vključuje javnega subjekta;
- (c) „javni subjekt“ pomeni:
- (i) vlado, centralno banko ali monetarni organ pogodbenice ali subjekt, ki je v lasti ali pod nadzorom pogodbenice, ki se ukvarja predvsem z izvajanjem vladnih nalog ali dejavnosti za vladne namene, brez subjektov, ki se ukvarjajo zlasti z opravljanjem finančnih storitev pod komercialnimi pogoji, ali
 - (ii) zasebni subjekt, ki opravlja naloge, kakršne običajno opravlja centralna banka ali monetarni organ, kadar opravlja te naloge;
- (d) „samoregulativna organizacija“ pomeni kateri koli nevladni organ, med drugim terminsko borzo ali trg, borzo ali trg za vrednostne papirje, klirinško agencijo ali katero koli drugo organizacijo ali združenje, ki v skladu z zakoni ali pooblastilom centralne, regionalne ali lokalne vlade ali organov izvaja zakone in predpise ali nadzor nad ponudniki finančnih storitev, če je ustrezno.

ČLEN 229

Bonitetna izjema

1. Nobena določba tega sporazuma pogodbenici ne preprečuje, da bi sprejela ali ohranila ukrepe iz bonitetnih razlogov, kot sta:
 - (a) zaščita vlagateljev, depozitarjev, imetnikov police ali oseb, ki so v fiduciarnem razmerju s ponudnikom finančnih storitev;
 - (b) zagotavljanje celovitosti in stabilnosti finančnega sistema pogodbenice.
2. Kadar taki ukrepi niso v skladu s tem sporazumom, se ne uporabljajo kot sredstvo za izogibanje zavezam ali obveznostim pogodbenice na podlagi tega sporazuma.
3. Nobena določba tega sporazuma pogodbenici ne nalaga obveznosti, da razkrije informacije, ki zadevajo posle in račune posameznih potrošnikov ali katere koli zaupne ali varovane informacije, s katerimi razpolagajo javni subjekti.

ČLEN 230

Mednarodni standardi

Pogodbenici si prizadevata zagotoviti, da se na njunem ozemlju v sektorju finančnih storitev izvajajo in uporabljajo mednarodno dogovorjeni standardi za regulacijo in nadzor, za boj proti pranju denarja in financiranju terorizma ter za boj proti davčnim utajam in izogibanju davkom. Taki mednarodno dogovorjeni standardi med drugim vključujejo standarde, ki so jih sprejeli Baselski odbor za bančni nadzor (BCBS), zlasti njegova „Temeljna načela za učinkovit bančni nadzor“, Mednarodno združenje zavarovalnih nadzornikov (IAIS), zlasti njegova „Temeljna načela zavarovanja“, Mednarodno združenje nadzornikov trga vrednostnih papirjev (IOSCO), zlasti njegovi „Cilji in načela ureditve vrednostnih papirjev“, FATF ter Svetovni forum za transparentnost in izmenjavo podatkov za davčne namene OECD.

ČLEN 231

Samoregativne organizacije

Če pogodbenica za opravljanje finančnih storitev na svojem ozemlju od ponudnikov finančnih storitev druge pogodbenice zahteva članstvo, udeležbo v kateri koli samoregativni organizaciji ali dostop do nje, zagotovi, da zadevna samoregativna organizacija izpolnjuje obveznosti iz člena 194.

ČLEN 232

Klirinški in plačilni sistemi

Vsaka pogodbenica odobri ponudnikom finančnih storitev druge pogodbenice s sedežem na njenem ozemlju dostop do plačilnih in klirinških sistemov, ki jih upravljajo javni subjekti, ter do uradnih mehanizmov financiranja in refinanciranja, ki so na voljo v okviru običajnega poslovanja pod pogoji, ki zagotavljajo nacionalno obravnavo. Ta člen ne dodeljuje dostopa do mehanizmov centralnih bank, ki refinancirajo posojila poslovnim bankam v pogodbenici.

PODODDELEK E

STORITVE MEDNARODNEGA POMORSKEGA PREVOZA

ČLEN 233

Področje uporabe in opredelitev pojmov

1. Ta člen določa načela v zvezi z liberalizacijo storitev mednarodnega pomorskega prevoza.
2. V tem oddelku „mednarodni pomorski prevoz“ zajema prevoze od vrat do vrat in večmodalne prevoze, ki pomenijo prevoz blaga z več kot eno vrsto prevoza in vključujejo pomorski del prevozne verige, z enotnim prevoznim dokumentom in v ta namen vključuje pravico ponudnikov mednarodnega pomorskega prevoza do neposrednega sklepanja pogodb s ponudniki drugih vrst prevoza.

3. Kar zadeva dejavnosti iz odstavka 4, ki jih opravljajo ladijski prevozniki za zagotavljanje storitev mednarodnega pomorskega prevoza, vsaka pogodbenica pravnim osebam druge pogodbenice dovoli, da imajo na njenem ozemlju poslovno enoto v obliki hčerinske družbe ali podružnice pod pogoji za ustanavljanje in poslovanje, ki niso manj ugodni od tistih, ki jih priznava svojim pravnim osebam ali hčerinskim družbam ali podružnicam pravnih oseb katere koli tretje države, kar koli je ugodneje.

4. Dejavnosti iz odstavka 3 vključujejo:

- (a) trženje in prodajo storitev pomorskega prevoza in sorodnih storitev z neposrednimi stiki s strankami, od ponudbe do izstavitve računa;
- (b) nakup in ponovno prodajo prevoza in sorodnih storitev, vključno z notranjim prevozom vseh vrst, ki je potreben za opravljanje intermodalnih storitev;
- (c) pripravo dokumentacije za prevozne dokumente, carinske dokumente ali druge dokumente v zvezi s poreklom in značilnostmi blaga, ki se prevaža;
- (d) zagotavljanje poslovnih informacij na kakršen koli način, vključno z računalniškimi informacijskimi sistemi in elektronsko izmenjavo podatkov, ob upoštevanju morebitnih nediskriminatornih omejitev glede telekomunikacij;
- (e) sklepanje poslovnih dogovorov z drugimi ladjarskimi agencijami ter
- (f) organiziranje v imenu pravnih oseb, med drugim pristanka plovil ali po potrebi prevzema tovora.

5. Glede na obstoječo raven liberalizacije v mednarodnem pomorskem prevozu med pogodbenicama vsaka pogodbenica:

- (a) učinkovito uporablja načelo neomejenega dostopa do mednarodnih trgov in trgovine na komercialni in nediskriminatorni osnovi, ter
- (b) odobri, da se plovila, ki plujejo pod zastavo druge pogodbenice ali jih upravljajo ponudniki storitev druge pogodbenice, obravnavajo enako ugodno kot njena lastna plovila ali plovila katere koli tretje države, kar koli je ugodneje, med drugim v zvezi z dostopom do pristanišč, uporabo infrastrukture in storitev pristanišč ter pomožnih pomorskih storitev ter v zvezi s tem povezanimi pristojbinami in taksami, carinskimi objekti in določitvijo privezov ter naprav za nakladanje in razkladanje.

6. Pri uporabi načel iz tega člena:

- (a) pogodbenici ne vnašata dogovorov o delitvi tovora v prihodnje sporazume s tretjimi državami o storitvah v pomorskem prevozu, vključno s prevozom suhega in tekočega razsutega tovora ter linijskim prevozom, kadar pa taki dogovori o delitvi tovora obstajajo, jih v razumnem roku odpovesta, ter
- (b) vsaka pogodbenica odpravi vse enostranske ukrepe ter upravne, tehnične in druge ovire, ki bi lahko predstavljale prikrito omejitev ali imele diskriminatorne učinke na prosto opravljanje storitev v mednarodnem pomorskem prevozu, in se vzdrži njihove uvedbe.

7. Vsaka pogodbenica ponudnikom storitev mednarodnega pomorskega prevoza iz druge pogodbenice pod razumnimi in nediskriminatornimi pogoji v pristanišču zagotovi naslednje storitve: pilotiranje, vleko in pomoč z vlačilcem, oskrbo z živili in gorivom, obnovitev zaloge vode, pobiranje odpadkov in odstranjevanje balastne vode, storitve pristaniškega kapitana, plovne pripomočke, opremo za nujna popravila, storitve sidranja in priveza ter operativne storitve na kopnem, ki so bistvenega pomena za delovanje ladje, vključno s komunikacijami, oskrbo z vodo in elektriko.

POGLAVJE 13

PRETOK KAPITALA, PLAČILA IN NAKAZILA TER ZAŠČITNI UKREPI

ČLEN 234

Tekoči račun in pretok kapitala

1. Brez poseganja v druge določbe tega sporazuma vsaka pogodbenica dovoli, v prosto zamenljivi valuti¹ in v skladu s statutom Mednarodnega denarnega sklada, sprejetim 22. julija 1944 na monetarni in finančni konferenci Združenih narodov, kot je ustrezno, kakršna koli plačila in nakazila v zvezi s transakcijami na tekočem računu plačilne bilance, ki spadajo na področje uporabe tega sporazuma.

¹ Za namene tega poglavja, „prosto zamenljiva valuta“ pomeni valuto, ki se lahko prosto zamenjuje z valutami, s katerimi se veliko trguje na mednarodnih deviznih trgih in ki se veliko uporabljajo pri mednarodnih transakcijah. Pojasniti je treba, da valute, s katerimi se veliko trguje na mednarodnih deviznih trgih in se pogosto uporabljajo v mednarodnih transakcijah, vključujejo prosto uporabne valute, kot jih je določil Mednarodni denarni sklad v skladu s členi Sporazuma Mednarodnega denarnega sklada.

2. Brez poseganja v druge določbe tega sporazuma vsaka pogodbenica v zvezi s transakcijami na kapitalskem in finančnem računu plačilne bilance dovoli prosti pretok kapitala v zvezi z neposrednimi naložbami, izvedenimi v skladu z zakonodajo, ki se uporablja na njenem ozemlju, in poglavjem 12, vključno z likvidacijo ali repatriacijo teh naložb in kakršnega koli dobička, ki izvira iz njih.
3. Brez poseganja v druge določbe tega sporazuma pogodbenica ne uvede novih omejitev v zvezi s tujimi valutami za pretok kapitala in z njim povezana tekoča plačila med rezidenti Evropske unije in Republike Uzbekistan ter ne poostri obstoječih ureditev.
4. Pogodbenici se posvetujeta med seboj ter olajšata medsebojni pretok kapitala, da se spodbujajo trgovina in naložbe.

ČLEN 235

Uporaba zakonov in drugih predpisov v zvezi s pretokom kapitala, plačili ali nakazili

1. Člen 234(1), (2) in (3) se ne razlaga, kot da pogodbenici preprečuje uporabo njenih zakonov in predpisov, ki se nanašajo na:
 - (a) stečaj, insolventnost ali zaščito pravic upnikov;
 - (b) izdajanje vrednostnih papirjev, standardiziranih terminskih pogodb, opcij in drugih finančnih instrumentov ali trgovanje z njimi;

- (c) računovodsko poročanje ali vodenje evidenc o pretoku kapitala, plačilih ali nakazilih, kadar je treba pomagati organom kazenskega pregona ali finančno regulativnim organom;
 - (d) kriminalna ali kazniva dejanja, zavajajoča ali goljufiva ravnanja;
 - (e) zagotavljanje skladnosti z odredbami ali sodbami v sodnih ali upravnih postopkih ali
 - (f) sheme socialne varnosti, javne pokojninske sheme ali obvezne varčevalne sheme.
2. Zakoni in drugi predpisi iz odstavka 1 se ne uporabljajo samovoljno ali diskriminatorno ali na drug način, ki bi pomenil prikrito omejevanje pretoka kapitala, plačil ali nakazil.

ČLEN 236

Začasni zaščitni ukrepi

1. V izjemnih okoliščinah resnih težav pri delovanju ekonomske in monetarne unije Evropske unije ali tveganj zanje, resnih težav pri delovanju monetarne politike ali politike deviznega tečaja ali tveganj zanje v primeru držav članic, ki ne sodelujejo v euroobmočju, in Republike Uzbekistan, lahko Evropska unija, njene države članice oziroma Republika Uzbekistan sprejmejo ali ohranijo zaščitne ukrepe v zvezi s pretokom kapitala, plačili ali nakazili za obdobje, ki ni daljše od šestih mesecev.
2. Ukrepi iz odstavka 1 so po obsegu omejeni na to, kar je nujno potrebno.

ČLEN 237

Omejitve v primeru plačilnobilančnih in zunanje finančnih težav

1. Pogodbenica, ki je v resnih plačilnobilančnih in zunanje finančnih težavah ali če obstaja tveganje zanje, lahko sprejme ali ohrani omejevalne ukrepe v zvezi s pretokom kapitala, plačili ali nakazili¹.
2. Ukrepi iz odstavka 1:
 - (a) so v skladu s členi Sporazuma o Mednarodnem denarnem skladu, če je primerno;
 - (b) ne presega tistega, kar je potrebno za reševanje okoliščin, opisanih v odstavku 1;
 - (c) so začasni in se postopoma odpravijo glede na izboljšanje okoliščin iz odstavka 1;
 - (d) se izogibajo nepotrebnemu oškodovanju poslovnih, gospodarskih in finančnih interesov druge pogodbenice;
 - (e) so nediskriminatorni v primerjavi s tretjimi državami v podobnih okoliščinah.

¹ V primeru Evropske unije lahko take ukrepe sprejme ena od držav članic v okoliščinah, ki niso predvidene v členu 236 in ki vplivajo na gospodarstvo zadevne države članice. Pojasniti je treba, da so eden od dejavnikov, ki lahko povzročijo resne plačilnobilančne ali zunanje finančne težave oziroma tveganje zanje, resne težave, povezane z monetarno politiko ali politiko deviznega tečaja, ali tveganje zanje.

3. V primeru blagovne menjave lahko vsaka pogodbenica sprejme omejevalne ukrepe, da zaščiti svoj zunanje finančni položaj ali plačilno bilanco. Taki ukrepi so skladni z GATT 1994 in Dogovorom o plačilnobilančnih določbah Splošnega sporazuma o carinah in trgovini iz leta 1994.
4. V primeru trgovine s storitvami lahko vsaka pogodbenica sprejme omejevalne ukrepe, da zaščiti svoj zunanje finančni položaj ali plačilno bilanco. Taki ukrepi morajo biti v skladu s členom XII GATS.
5. Pogodbenica, ki ohrani ali sprejme ukrepe iz odstavkov 1 in 2, o tem takoj obvesti drugo pogodbenico.
6. Če se v skladu s tem členom sprejmejo ali ohranijo omejitve, pogodbenici takoj skličeta posvetovanje v okviru Odbora za sodelovanje, razen če posvetovanja potekajo v drugih forumih. Na posvetovanjih se ocenijo plačilnobilančne in zunanje finančne težave, ki so privedle do zadevnih ukrepov, pri čemer se med drugim upoštevajo dejavniki, kot so:
- (a) narava in obseg plačilnobilančnih ali zunanje finančnih težav;
 - (b) zunanje gospodarsko in trgovinsko okolje ter
 - (c) alternativni popravni ukrepi, ki so morda na voljo.

7. Na posvetovanjih iz odstavka 6 se obravnava skladnost katerega koli omejevalnega ukrepa z odstavkoma 1 in 2. Sprejmejo se vse relevantne ugotovitve statistične ali dejanske narave, ki so na voljo in jih predstavi Mednarodni denarni sklad, pri sklepih pa se upošteva ocena plačilnobilančnega in zunanje finančnega položaja zadevne pogodbenice s strani Mednarodnega denarnega sklada.

POGLAVJE 14

REŠEVANJE SPOROV

ODDELEK 1

CILJ IN PODROČJE UPORABE

ČLEN 238

Cilj

Cilj tega poglavja je vzpostavitev učinkovitega mehanizma za izogibanje in reševanje kakršnega koli spora med pogodbenicama glede razlage in uporabe tega naslova, da se, kadar je to mogoče, doseže sporazumna rešitev.

ČLEN 239

Področje uporabe

Razen če je v tem naslovu navedeno drugače, se to poglavje uporablja za vse spore med pogodbenicama v zvezi s tolmačenjem ali uporabo tega naslova (v nadaljnjem besedilu: zajete določbe).

ODDELEK 2

POSVETOVANJA

ČLEN 240

Posvetovanja

1. Pogodbenici si prizadevata vse spore iz člena 239 rešiti s posvetovanji v dobri veri, da dosežeta sporazumno rešitev.
2. Pogodbenica zahteva posvetovanja s pisnim zahtevkom, ki ga predloži drugi pogodbenici in v katerem opredeli sporni ukrep ter določbe sporazuma, ki se po njenem mnenju uporabljajo.

3. Pogodbenica, ki ji je bil predložen zahtevek za posvetovanja, nanj odgovori nemudoma, vsekakor pa najpozneje v desetih dneh od datuma njegove predložitve. Posvetovanja se opravijo v 30 dneh od datuma predložitve zahtevka za posvetovanja in potekajo na ozemlju pogodbenice, na katero je zahtevek za posvetovanja naslovljen, razen če se pogodbenici dogovorita drugače. Posvetovanja se štejejo za zaključena v 30 dneh od datuma predložitve zahtevka, razen če obe pogodbenici soglašata z nadaljevanjem posvetovanj.
4. Posvetovanja o nujnih zadevah, vključno s tistimi v zvezi s pokvarljivim ali sezonskim blagom ali storitvami, se opravijo v 15 dneh od datuma predložitve zahtevka za posvetovanja. Šteje se, da so posvetovanja končana v teh 15 dneh, razen če pogodbenici soglašata z nadaljevanjem posvetovanj.
5. Med posvetovanji vsaka pogodbenica zagotovi zadostne informacije o dejstvih za popoln pregled, kako bi sporni ukrep lahko vplival na uporabo tega naslova. Vsaka pogodbenica si prizadeva zagotoviti sodelovanje osebja svojih pristojnih vladnih organov z ustreznim strokovnim znanjem o zadevi, ki je predmet posvetovanj.
6. Posvetovanja ter zlasti vse informacije z oznako zaupnosti in stališča, ki jih pogodbenici izrazita med posvetovanji, so zaupni in ne posegajo v pravice katere koli od pogodbenic v nadaljnjih postopkih.

ODDELEK 3

Postopki arbitražnega sveta

ČLEN 241

Uvedba postopkov arbitražnega sveta

1. Pogodbenica, ki je zaprosila za posvetovanja v skladu s členom 240, lahko zahteva ustanovitev arbitražnega sveta, če:
 - (a) tožena pogodbenica na zahtevo ne odgovori v 10 dneh od datuma njene predložitve;
 - (b) se posvetovanja ne opravijo v rokih iz člena 240(3) ali (4);
 - (c) se pogodbenici dogovorita, da posvetovanj ne bo, ali
 - (d) so bila posvetovanja zaključena brez sporazumne rešitve.
2. Pogodbenica, ki zahteva ustanovitev arbitražnega sveta (v nadaljnjem besedilu: tožeča pogodbenica), to stori s pisnim zahtevkom, predloženim pogodbenici, ki domnevno krši zajete določbe (v nadaljnjem besedilu: tožena pogodbenica) in kakršnemu koli zunanjemu organu, pooblaščenemu v skladu z odstavkom 3, če je ustrezno (v nadaljnjem besedilu: zahteva za ustanovitev arbitražnega sveta). Tožeča pogodbenica v svoji zahtevi za ustanovitev arbitražnega sveta opredeli sporni ukrep in pojasni, kako ta ukrep krši zajete določbe na način, ki v zadostni meri pomeni jasno pravno podlago za pritožbo.

3. Odbor za sodelovanje se lahko odloči, da bo za upravljanje postopkov za reševanje sporov iz tega poglavja ali zagotavljanje podpore pooblaščen zunanji organ. Taka odločitev zajema tudi stroške, ki nastanejo zaradi pooblastitve.

ČLEN 242

Ustanovitev arbitražnega sveta

1. Arbitražni svet sestavljajo trije člani.

2. Pogodbenici se v 15 dneh od datuma predložitve zahteve za ustanovitev arbitražnega sveta posvetujeta, da bi dosegli dogovor o sestavi arbitražnega sveta.

3. Če se pogodbenici v roku, določenem v odstavku 2 tega člena, ne dogovorita o sestavi arbitražnega sveta, vsaka pogodbenica v petih dneh po izteku roka iz odstavka 2 tega člena imenuje člana arbitražnega sveta s svojega podseznama, sestavljenega v skladu s členom 243. Če pogodbenica v roku iz odstavka 3 tega člena ne imenuje člana sveta s svojega podseznama, sopredsednik Odbora za sodelovanje tožeče pogodbenice v petih dneh po izteku roka iz odstavka 3 tega člena z žrebom izbere člana sveta s podseznama te pogodbenice. Sopredsednik Odbora za sodelovanje tožeče pogodbenice lahko tak izbor člana arbitražnega sveta z žrebom prenese naprej.

4. Če se pogodbenici v roku, določenem v odstavku 2 tega člena, ne dogovorita o predsedniku arbitražnega sveta, sopredsednik Odbora za sodelovanje tožeče pogodbenice v petih dneh po izteku navedenega roka z žrebom izbere predsednika arbitražnega sveta s podseznama predsednikov, sestavljenega v skladu s členom 243. Sopredsednik Odbora za sodelovanje tožeče pogodbenice lahko tak izbor z žrebom prenese naprej.
5. Šteje se, da je arbitražni svet ustanovljen 15 dni po tem, ko trije izbrani člani sveta sprejmejo imenovanje v skladu s Prilogo 14-A, razen če se pogodbenici dogovorita drugače. Vsaka pogodbenica brez odlašanja objavi datum ustanovitve arbitražnega sveta.
6. Če ob predložitvi zahteve v skladu z odstavkom 3 ali 4 tega člena kateri koli seznam iz člena 243 ni bil sestavljen ali ne vključuje dovolj imen, se člani arbitražnega sveta z žrebom izberejo med posamezniki, ki sta jih uradno predlagali ena ali obe pogodbenici v skladu s Prilogo 14-A.

ČLEN 243

Seznam članov arbitražnega sveta

1. Odbor za sodelovanje najpozneje v šestih mesecih od začetku veljavnosti tega sporazuma sestavi seznam vsaj 15 posameznikov, ki so pripravljeni in sposobni opravljati nalogo članov arbitražnega sveta. Seznam je sestavljen iz treh podseznamov:
 - (a) enega podseznama posameznikov, sestavljenega na podlagi predlogov Evropske unije;

- (b) enega podseznama posameznikov, sestavljenega na podlagi predlogov Republike Uzbekistan, ter
 - (c) enega podseznama posameznikov, ki niso državljani nobene od pogodbenic in ki opravljajo funkcijo predsednika arbitražnega sveta.
2. Na vsakem od podseznamov je vsaj pet posameznikov. Odbor za sodelovanje zagotovi, da je na vsakem seznamu ves čas vsaj minimalno število posameznikov.
3. Odbor za sodelovanje lahko pripravi dodatne sezname posameznikov s strokovnim znanjem in izkušnjami iz določenih sektorjev, zajetih v tem naslovu. Ob soglasju pogodbenic se taki dodatni sezname uporabijo za sestavo arbitražnega sveta v skladu s postopkom iz člena 242.

ČLEN 244

Zahteve za člane arbitražnega sveta

1. Vsak član arbitražnega sveta:
- (a) ima dokazano strokovno znanje in izkušnje na področju prava, mednarodne trgovine in drugih zadev, zajetih v tem naslovu;
 - (b) je neodvisen od obeh pogodbenic, ni povezan z njima in od njiju ne sprejema navodil;
 - (c) deluje v svoji individualni pristojnosti in v zvezi s sporom ne sprejema navodil od nobene organizacije ali vlade ter

(d) izpolnjuje določbe Priloge 14-B.

2. Predsednik ima tudi izkušnje s postopki za reševanje sporov.

3. Glede na predmet posameznega spora se lahko pogodbenici dogovorita o odstopanju od zahtev iz odstavka 1, točka (a).

ČLEN 245

Naloge arbitražnega sveta

Arbitražni svet:

- (a) objektivno presodi predloženo zadevo, vključno z objektivno presojo dejstev primera, in možnostjo uporabe zajetih določb ter skladnost z zajetimi določbami;
- (b) v svojih odločitvah in poročilih navede ugotovitve glede dejstev, uporabo zajetih določb in utemeljitev sprejetih ugotovitev in sklepov ter
- (c) bi se moral redno posvetovati s pogodbenicama in zagotoviti ustrezne priložnosti za razvoj sporazumne rešitve.

ČLEN 246

Pristojnosti

1. Razen če se pogodbenici v petih dneh od datuma ustanovitve arbitražnega sveta dogovorita drugače, so pristojnosti arbitražnega sveta, da:

„ob upoštevanju zajetih določb tega naslova, na katere se sklicujeta pogodbenici, preuči zadevo, na katero se nanaša zahteva za ustanovitev arbitražnega sveta, sprejme ugotovitve o združljivosti zadevnega ukrepa z navedenimi določbami tega naslova iz člena 239 in predloži poročilo v skladu s členoma 248 in 249.“

2. Če se pogodbenici dogovorita o drugačnih pristojnostih, kot so navedene v odstavku 1, o tem uradno obvestita arbitražni svet v roku iz odstavka 1.

ČLEN 247

Odločitev o nujnosti

1. Če pogodbenica tako zahteva, arbitražni svet v desetih dneh od svoje ustanovitve odloči, ali zadeva sodi med nujne zadeve.

2. Če arbitražni svet odloči, da se spor nanaša na nujne zadeve, se veljavni roki iz oddelka 3 tega poglavja prepolovijo, razen rokov iz člena 242 in člena 246.

ČLEN 248

Vmesno poročilo

1. Arbitražni svet predloži pogodbenicama vmesno poročilo v 90 dneh od datuma ustanovitve arbitražnega sveta. Če arbitražni svet meni, da tega roka ni mogoče upoštevati, predsednik arbitražnega sveta o tem uradno pisno obvesti pogodbenici in pri tem navede razloge za odlog in datum, na katerega namerava arbitražni svet predložiti vmesno poročilo. Arbitražni svet v nobenem primeru ne predloži vmesnega poročila pozneje kot 120 dni od datuma ustanovitve arbitražnega sveta.
2. Vsaka pogodbenica lahko arbitražnemu svetu predloži pisni zahtevek za presojo vidikov vmesnega poročila v desetih dneh od njegove predložitve. Pogodbenica lahko predloži pripombe na zahtevek druge pogodbenice v šestih dneh od predložitve zahtevka.
3. Če v roku iz odstavka 2 ni prejeta pisna zahteva ene od pogodbenic za pregled določenih vidikov vmesnega poročila, vmesno poročilo postane končno poročilo.

ČLEN 249

Končno poročilo

1. Arbitražni svet predloži pogodbenicama vmesno poročilo v 120 dneh od datuma ustanovitve arbitražnega sveta. Če arbitražni svet meni, da takega roka ni mogoče upoštevati, predsednik arbitražnega sveta o tem uradno pisno obvesti pogodbenici in pri tem navede razloge za odlog in datum, na katerega namerava svet predložiti končno poročilo. Arbitražni svet v nobenem primeru ne predloži končnega poročila pozneje kot 150 dni od datuma ustanovitve arbitražnega sveta.

2. Končno poročilo vključuje razpravo o vseh pisnih zahtevkih pogodbenic glede vmesnega poročila iz člena 248(1) in jasno obravnava pripombe pogodbenic.

ČLEN 250

Ukrepi za izpolnitev obveznosti

1. Če arbitražni svet ugotovi, da zadevni ukrep ni v skladu z zajetimi določbami, tožena pogodbenica sprejme vse potrebne ukrepe za takojšnjo izpolnitev obveznosti, ki izhajajo iz ugotovitev in sklepov iz končnega poročila, zaradi uskladitve z zajetimi določbami.
2. Tožena pogodbenica najpozneje 30 dni po predložitvi končnega poročila tožeči pogodbenici predloži uradno obvestilo o ukrepih, ki jih je sprejela ali jih namerava sprejeti za izpolnitev obveznosti.

ČLEN 251

Razumni rok

1. Če takojšnja izpolnitev obveznosti ni mogoča, tožena pogodbenica najpozneje v 30 dneh po datumu predložitve končnega poročila tožeči pogodbenici predloži uradno obvestilo o dolžini razumnega roka, ki ga bo potrebovala za izpolnitev obveznosti. Pogodbenici si prizadevata za dogovor o dolžini razumnega roka za izpolnitev obveznosti iz končnega poročila.

2. Če se pogodbenici nista dogovorili o dolžini razumnega roka, lahko tožeča pogodbenica ne prej kot 20 dni od datuma predložitve uradnega obvestila iz odstavka 1 od prvotnega arbitražnega sveta pisno zahteva, da določi dolžino razumnega roka. Arbitražni svet predloži svojo odločitev pogodbenicama v 20 dneh od datuma predložitve take zahteve.
3. Tožena pogodbenica vsaj en mesec pred iztekom razumnega roka, določenega v skladu z odstavkom 2, tožeči pogodbenici pošlje pisno obvestilo o svojem napredku pri izpolnitvi obveznosti iz končnega poročila.
4. Pogodbenici se lahko dogovorita o podaljšanju razumnega roka, določenega v skladu z odstavkom 2.

ČLEN 252

Pregled izpolnitve zahtev

1. Tožena pogodbenica najpozneje do dneva izteka razumnega roka iz člena 251 tožeči pogodbenici predloži uradno obvestilo o vseh ukrepih, sprejetih za izpolnitev obveznosti iz končnega poročila.
2. Če se pogodbenici ne strinjata glede obstoja ukrepov, sprejetih za izpolnitev obveznosti iz končnega poročila, ali usklajenosti takih ukrepov z zajetimi določbami, lahko tožeča pogodbenica od prvotnega arbitražnega sveta pisno zahteva, da odloči o zadevi. V taki zahtevi izrecno opredeli zadevni ukrep in pojasni, kako ta ukrep pomeni neskladje z zajetimi določbami na način, ki jasno predstavlja zadostno pravno podlago za pritožbo. Arbitražni svet predloži svojo odločitev pogodbenicama v 46 dneh od datuma predložitve take zahteve.

ČLEN 253

Začasna pravna sredstva

1. Tožena pogodbenica na zahtevo tožeče pogodbenice in po posvetovanjih z njo predloži ponudbo za začasno nadomestilo, če:
 - (a) tožena pogodbenica uradno obvesti tožečo pogodbenico, da ne more izpolniti obveznosti iz končnega poročila, ali
 - (b) ne predloži uradnega obvestila o ukrepih, sprejetih za izpolnitev obveznosti v roku iz člena 250 ali pred datumom izteka razumnega roka, ali
 - (c) arbitražni svet ugotovi, da ni bil sprejet noben ukrep za izpolnitev obveznosti ali da ukrep, ki je bil sprejet za izpolnitev obveznosti, ni skladen z zajetimi določbami.
2. V katerih koli okoliščinah iz točk (a), (b) (c) odstavka 1 lahko tožeča pogodbenica pisno obvesti toženo pogodbenico, da namerava začasno opustiti uporabo obveznosti iz zajetih določb, če:
 - (a) tožeča pogodbenica sklene, da ne bo vložila zahtevka v skladu z odstavkom 1, ali
 - (b) tožeča pogodbenica vloži zahtevek v skladu z odstavkom 1 tega člena, pogodbenici pa se v 20 dneh po izteku razumnega roka iz člena 251 ali po predložitvi odločitve arbitražnega sveta v skladu s členom 252(2) ne dogovorita o začasnem nadomestilu.

3. V uradnem obvestilu je navedena raven nameravane začasne opustitve obveznosti.
4. Tožeča pogodbenica lahko deset dni po datumu predložitve uradnega obvestila iz odstavka 2 opusti obveznosti, če tožena stranka ne predloži pisnega zahtevka iz odstavka 6.
5. Raven začasne opustitve obveznosti ne presega ravni, ki je enakovredna izničenju ali poslabšanju zaradi kršitve.
6. Če tožena pogodbenica meni, da uradno sporočena raven začasne opustitve obveznosti presega raven, ki je enakovredna izničenju ali poslabšanju zaradi kršitve, lahko pred iztekom desetdnevnega roka iz odstavka 4 od prvotnega arbitražnega sveta zahteva, da odloči o zadevi. Arbitražni svet pogodbenicama predloži svojo odločitev o ravni opustitve obveznosti v 30 dneh od datuma te zahteve. Obveznosti se začasno ne opustijo, dokler arbitražni svet ne predloži svoje odločitve. Začasna opustitev obveznosti je skladna z navedeno odločitvijo.
7. Opustitev obveznosti in nadomestilo iz tega člena sta začasna in prenehata, ko:
 - (a) pogodbenici dosežeta sporazumno rešitev v skladu s členom 269;
 - (b) se pogodbenici dogovorita, da je ukrep, sprejet za izpolnitev obveznosti, privedel do uskladitve tožene pogodbenice z zajetimi določbami, ali
 - (c) je kateri koli ukrep, sprejet za izpolnitev obveznosti, za katerega je arbitražni svet ugotovil, da ni skladen z zajetimi določbami, umaknjen ali spremenjen, da bi se tožena pogodbenica uskladila z navedenimi določbami.

Pregled vseh ukrepov, sprejetih za izpolnitev obveznosti po sprejetju začasnih pravnih sredstev

1. Tožena pogodbenica tožeči pogodbenici predloži pisno uradno obvestilo o katerem koli ukrepu, ki ga je sprejela za izpolnitev obveznosti po začasni opustitvi obveznosti oziroma uporabi začasnega nadomestila. Z izjemo primerov iz odstavka 2 tožeča pogodbenica začasno opustitev obveznosti preneha v 30 dneh od datuma predložitve uradnega obvestila. Kadar je bilo uporabljeno nadomestilo in z izjemo primerov iz odstavka 2, lahko tožena pogodbenica tako nadomestilo preneha uporabljati v 30 dneh od predložitve svojega uradnega obvestila, da je izpolnila obveznosti.
2. Če pogodbenici v 30 dneh od datuma predložitve uradnega obvestila ne dosežeta dogovora o tem, ali se je tožena pogodbenica z ukrepom, ki je bil priglašen, uskladila z zajetimi določbami, lahko tožeča pogodbenica od arbitražnega sveta pisno zahteva, da odloči o zadevi. Arbitražni svet predloži svojo odločitev pogodbenicama v 46 dneh od datuma predložitve zahteve. Če arbitražni svet meni, da je ukrep, sprejet za izpolnitev obveznosti, skladen z zajetimi določbami, se začasna opustitev obveznosti oziroma uporaba nadomestila ustavi. Kadar je ustrezno, tožeča pogodbenica prilagodi začasno opustitev obveznosti ali raven nadomestila na podlagi odločitve arbitražnega sveta.
3. Če tožena pogodbenica meni, da raven začasne opustitve obveznosti, ki jo izvaja tožeča pogodbenica, presega raven, ki je enakovredna izničenju ali poslabšanju zaradi kršitve, lahko od prvotnega arbitražnega sveta pisno zahteva, da presodi o zadevi. Arbitražni svet predloži svojo odločitev pogodbenicama v 46 dneh od datuma predložitve zahteve.

ČLEN 255

Zamenjava članov arbitražnega sveta

Če se član arbitražnega sveta ne more udeležiti kakršnih koli postopkov za reševanje sporov iz tega oddelka, če se umakne ali ga je treba zamenjati, ker ne ravna v skladu s Prilogo 14-B, se uporabi postopek iz člena 242. Rok za predložitev poročila ali odločitev arbitražnega sveta se podaljša za toliko časa, kolikor je potrebno za imenovanje novega člana arbitražnega sveta.

ČLEN 256

Poslovnik

1. Postopke arbitražnega sveta urejata ta oddelek in Priloga 14-A.
2. Vsa zaslišanja arbitražnega sveta so odprta za javnost, razen če je v Prilogi 14-C določeno drugače.

ČLEN 257

Prekinitev in ustavitev

1. Na skupno zahtevo pogodbenic lahko arbitražni svet kadar koli prekine postopek za obdobje, o katerem se dogovorita pogodbenici, ki pa ne presega 12 zaporednih mesecev.

2. Arbitražni svet nadaljuje svoje delo pred iztekom obdobja prekinitve na pisno zahtevo obeh pogodbenic ali po izteku obdobja prekinitve na pisno zahtevo ene od pogodbenic. Pogodbenica, ki predloži zahtevo, o tem ustrezno obvesti drugo pogodbenico. Če arbitražni svet po izteku obdobja prekinitve ne nadaljuje svojega dela v skladu s tem odstavkom, se pooblastilo sveta izteče in postopek za reševanje sporov se ustavi.
3. Če je delo arbitražnega sveta prekinjeno, se ustrezna obdobja iz tega oddelka podaljšajo za enako obdobje, za katero se je delo sveta prekinilo.

ČLEN 258

Pravica do pridobitve informacij

1. Arbitražni svet lahko na zahtevo pogodbenice ali na lastno pobudo od pogodbenic zahteva ustrezne informacije, za katere meni, da so potrebne in primerne. Pogodbenici se nemudoma in celovito odzoveta na vse zahteve arbitražnega sveta za take informacije.
2. Arbitražni svet lahko na zahtevo pogodbenice ali na lastno pobudo od katerega koli vira zahteva kakršne koli informacije, za katere meni, da so primerne. Arbitražni svet lahko tudi pridobi mnenje izvedencev, če meni, da je to primerno in ob upoštevanju pogojev, o katerih se dogovorita pogodbenici, kadar je ustrezno.
3. Arbitražni svet obravnava stališča *amicus curiae*, ki jih predložijo fizične osebe pogodbenice ali pravne osebe s sedežem v pogodbenici, v skladu s Prilogo 14-A.
4. Vse informacije, ki jih arbitražni svet pridobi v skladu s tem členom, se razkrijejo pogodbenicama, ki lahko v zvezi z njimi predložita pripombe.

ČLEN 259

Pravila razlage

1. Arbitražni svet razlaga zajete določbe v skladu z običajnimi pravili razlage mednarodnega javnega prava, vključno s tistimi iz Dunajske konvencije o pravu mednarodnih pogodb.
2. Arbitražni svet tudi upošteva relevantne razlage iz poročil svetov STO in pritožbenega organa, ki jih sprejme Organ za reševanje sporov STO.
3. Poročila in odločitve arbitražnega sveta ne povečajo ali zmanjšajo pravic in obveznosti pogodbenic, določenih na podlagi tega sporazuma.

ČLEN 260

Poročila in odločitve arbitražnega sveta

1. Posvetovanja arbitražnega sveta so zaupna. Arbitražni svet si po najboljših močeh prizadeva za sprejemanje osnutkov poročil in odločitev s soglasjem. Če to ni mogoče, arbitražni svet odloči z večino glasov. Ločena mnenja članov arbitražnega sveta se ne razkrijejo v nobenem primeru.
2. Pogodbenici brezpogojno sprejmeta odločitve in poročila arbitražnega sveta. Ne ustvarjata nobenih pravic ali obveznosti v zvezi s fizičnimi ali pravnimi osebami.

3. Vsaka pogodbenica javno objavi poročila in odločitve ter stališča arbitražnega sveta ob upoštevanju varstva zaupnih podatkov.
4. Arbitražni svet in pogodbenici obravnavajo kot zaupno vsako informacijo, ki jo pogodbenica predloži arbitražnemu svetu v skladu s Prilogo 14-A.

ČLEN 261

Izbira razsodišča

1. V primeru spora glede nekega ukrepa, ki domnevno krši zajeto določbo in enakovredno obveznost iz katerega koli drugega mednarodnega sporazuma, katerih pogodbenici sta obe pogodbenici, vključno s Sporazumom o STO, razsodišče za rešitev spora izbere pogodbenica, ki želi kršitev odpraviti.
2. Ko pogodbenica izbere razsodišče in začne postopke za reševanje sporov v okviru tega oddelka ali katerega koli drugega mednarodnega sporazuma, ne začne postopkov za reševanje sporov v okviru katerega koli drugega sporazuma v zvezi s posameznim ukrepom iz odstavka 1, razen če prvo izbrano razsodišče iz postopkovnih ali jurisdikcijskih razlogov ne more odločiti o zadevi.
3. Za namene tega člena:
 - (a) se šteje, da se postopki za reševanje sporov v okviru tega oddelka začnejo, ko ena od pogodbenic vloži zahtevek za ustanovitev arbitražnega sveta v skladu s členom 241;

- (b) se postopki za reševanje sporov v okviru Sporazuma o STO sprožijo z zahtevo pogodbenice za ustanovitev arbitražnega sveta iz člena 6 dogovora STO o pravilih in postopkih za reševanje sporov ter
- (c) se šteje, da se postopki za reševanje sporov v okviru katerega koli drugega sporazuma začnejo v skladu z ustreznimi določbami navedenega mednarodnega trgovinskega sporazuma.

4. Brez poseganja v odstavek 2 nič v tem sporazumu pogodbenici ne preprečuječasne opustitve obveznosti z dovoljenjem organa STO za reševanje sporov ali na podlagi postopkov za reševanje sporov katerega koli drugega mednarodnega trgovinskega sporazuma, katerega pogodbenici sta obe pogodbenici, ki sta udeleženi v sporu. Pogodbenica se ne sklicuje na Sporazum o STO ali kateri koli drug mednarodni trgovinski sporazum med pogodbenicama, da bi pogodbenici preprečila opustitev obveznosti iz tega oddelka.

ODDELEK 4

MEDIACIJA

ČLEN 262

Cilj

Cilj mehanizma mediacije je olajšati sprejemanje sporazumnih rešitev s celovitim in hitrim postopkom ob pomoči mediatorja.

ČLEN 263

Zahteva za informacije

1. Kadar koli pred začetkom postopka mediacije lahko ena pogodbenica predloži drugi pogodbenici pisno zahtevo za informacije glede ukrepa, ki negativno vpliva na trgovino ali naložbe med pogodbenicama. Pogodbenica, ki prejme tako zahtevo, v 20 dneh po datumu predložitve zahteve predloži pisni odgovor s pripombami na zahtevane informacije.
2. Če pogodbenica, ki odgovarja na zahtevo, meni, da odgovora ne bo mogla predložiti v 20 dneh od datuma predložitve zahteve, drugo pogodbenico nemudoma uradno obvesti o razlogih za odlog in predvidenem najkrajšem možnem roku, v katerem bo lahko predložila svoj odgovor.
3. Od pogodbenice se običajno pričakuje, da vloži zahtevo za informacije v skladu z odstavkom 1 pred začetkom postopka mediacije.

ČLEN 264

Začetek postopka mediacije

1. Pogodbenica lahko kadar koli zahteva začetek postopka mediacije v zvezi s katerim koli ukrepom pogodbenice, ki škoduje trgovini ali naložbam med pogodbenicama.

2. Zahteva iz odstavka 1 se v pisni obliki predloži drugi pogodbenici. V zahtevi se jasno in dovolj podrobno navedejo pomisleki pogodbenice, ki predloži zahtevo, ter se:

- (a) opredeli zadevni sporni ukrep;
- (b) navede izjavo o škodljivih vplivih, ki jih po mnenju pogodbenice, ki predloži zahtevo, ukrep ima ali bo imel na trgovino ali naložbe med pogodbenicama, ter
- (c) navede razlaga, kakšna je po mnenju pogodbenice, ki predloži zahtevo, povezava med navedenimi vplivi in ukrepom.

3. Postopek mediacije se lahko začne šele na podlagi medsebojnega dogovora pogodbenic o tem, da se preučijo sporazumne rešitve ter upoštevajo vsi nasveti in predlagane rešitve mediatorja. Pogodbenica, ki prejme zahtevo za začetek postopka mediacije, tako zahtevo z naklonjenostjo obravnava in jo v pisnem odgovoru sprejme ali zavrne v desetih dneh od datuma njene predložitve. Če pogodbenica, ki prejme zahtevo, ne predloži pisnega odgovora o sprejetju ali zavrnitvi v navedenem roku, se šteje, da je zahteva zavrnjena.

ČLEN 265

Izbira mediatorja

1. Pogodbenici si prizadevata, da najpozneje v desetih dneh po začetku postopka mediacije sprejmeta dogovor o mediatorju.

2. Če se pogodbenici v roku iz odstavka 1 tega člena ne moreta dogovoriti o mediatorju, lahko vsaka pogodbenica od sopredsednika Odbora o sodelovanju iz pogodbenice, ki zahteva začetek postopka mediacije, v petih dneh po predložitvi zahteve zahteva, da mediatorja izbere z žrebom s podseznama predsednikov, sestavljenega v skladu s členom 243. Sopredsednik Odbora za sodelovanje pogodbenice, ki zahteva začetek postopka mediacije, lahko tak izbor mediatorja z žrebom prenese naprej.
3. Če podseznam predsednikov iz člena 243 ni sestavljen ob predložitvi zahteve na podlagi člena 264, se mediator izžreba izmed posameznikov, ki jih uradno predlaga ena ali obe pogodbenici za navedeni podseznam.
4. Mediator ni državlján nobene od pogodbenic in ga ne zaposluje nobena od pogodbenic, razen če se pogodbenici dogovorita drugače.
5. Mediator ravna v skladu s kodeksom ravnanja za člane arbitražnega sveta in mediatorje iz Priloge 14-B.

ČLEN 266

Pravila postopka mediacije

1. Pogodbenica, ki je začela postopek mediacije, v desetih dneh po imenovanju mediatorja mediatorju in drugi pogodbenici predloži podroben pisni opis svojih pomislekov, zlasti v zvezi z izvajanjem spornega ukrepa in njegovimi mogočimi negativnimi vplivi na trgovino ali naložbe med pogodbenicama. Druga pogodbenica lahko v 20 dneh po datumu predložitve tega opisa predloži pisne pripombe nanj. Vsaka od pogodbenic lahko v svoj opis ali pripombe vključi vse informacije, ki se ji zdijo pomembne.

2. Mediator pregledno pomaga pogodbenicama, da razjasnita sporni ukrep in njegove možne škodljive vplive na trgovino ali naložbe med pogodbenicama. Mediator lahko zlasti organizira srečanja med pogodbenicama, se z njima skupaj ali posamezno posvetuje, za pomoč ali nasvet zaprosi ustrezne strokovnjake in deležnike ter zagotovi vso dodatno podporo, ki jo zahtevata pogodbenici. Mediator se, preden se s prošnjo za pomoč ali nasvet obrne na ustrezne strokovnjake in deležnike, posvetuje s pogodbenicama.
3. Mediator lahko daje nasvete ali predlaga rešitev glede pomislekov pogodbenic. Pogodbenici lahko ponujeno rešitev sprejmeta ali zavrneta ali pa se dogovorita o drugačni rešitvi. Mediator ne daje nasvetov ali pripomb glede skladnosti spornega ukrepa s tem naslovom.
4. Postopek mediacije se izvede na ozemlju pogodbenice, ki je prejela zahtevo, ali na kateri koli drugi lokaciji ali na kateri koli drug način ob soglasju pogodbenic.
5. Pogodbenici si prizadevata doseči sporazumno rešitev v 60 dneh od imenovanja mediatorja. Do sprejetja dokončnega dogovora lahko pogodbenici preučita morebitne začasne rešitve, zlasti če se ukrep nanaša na pokvarljivo ali sezonsko blago ali storitve.
6. Sporazumna rešitev se lahko sprejme s sklepom Odbora za sodelovanje. Katera koli od pogodbenic lahko postavi pogoj, da se sporazumna rešitev sprejme na podlagi dokončanja potrebnih notranjih postopkov. Sporazumne rešitve se javno objavijo. Različica, ki se razkrije javnosti, ne vsebuje informacij, ki jih je pogodbenica označila za zaupne.

7. Mediator na zahtevo katere koli od pogodbenic predloži pogodbenicama osnutek poročila o dejanskem stanju, v katerem so navedeni:

- (a) kratek povzetek spornega ukrepa;
- (b) izvedeni postopek ter
- (c) kadar je primerno, kakršne koli sporazumne rešitve, vključno z morebitnimi vmesnimi rešitvami.

8. Mediator pogodbenicama da na voljo 15 dni za pripombe o osnutku poročila o dejanskem stanju. Po preučitvi pripomb pogodbenic mediator v 15 dneh predloži pogodbenicama končno poročilo o dejanskem stanju. Končno poročilo o dejanskem stanju ne vsebuje nobene razlage tega naslova.

9. Postopek se konča:

- (a) ko pogodbenici sprejmeta sporazumno rešitev, na dan sprejetja;
- (b) ko pogodbenici dosežeta medsebojni dogovor v kateri koli fazi postopka, in sicer na dan navedenega dogovora;
- (c) ko mediator po posvetovanju s pogodbenicama predloži pisno izjavo, da bi bila nadaljnja prizadevanja v okviru mediacije neuspešna, na dan te izjave ali
- (d) ko pogodbenica predloži pisno izjavo po preučitvi sporazumnih rešitev v okviru postopka mediacije in po obravnavi morebitnih nasvetov in predlaganih rešitev mediatorja, na dan te izjave.

ČLEN 267

Zaupnost

Razen če se pogodbenici dogovorita drugače, so vse stopnje postopka, vključno s kakršnimi koli nasveti ali predlaganimi rešitvami, zaupne. Vsaka pogodbenica lahko javnosti razkrije, da se izvaja mediacija.

ČLEN 268

Razmerje do postopkov za reševanje sporov

1. Postopek mediacije ne posega v pravice in obveznosti pogodbenic iz oddelkov 2 in 3 ali postopkov za reševanje sporov na podlagi katerega koli drugega mednarodnega sporazuma.
2. Pogodbenica se v drugih postopkih reševanja sporov iz tega naslova ali katerega koli mednarodnega sporazuma ne zanaša na niti ne predlaga kot dokaz, arbitražni svet pa ne upošteva:
 - (a) stališč druge pogodbenice v postopku mediacije ali informacij, ki so bile zbrane izključno v skladu s členom 266(2);
 - (b) dejstva, da je druga pogodbenica pokazala pripravljenost, da sprejme rešitev v zvezi z ukrepom, ki je predmet mediacije, ali
 - (c) nasvetov ali predlogov mediatorja.

3. Razen če se pogodbenici dogovorita drugače, mediator ne sme biti član arbitražnega sveta v postopkih za reševanje sporov v okviru tega naslova ali katerega koli drugega mednarodnega sporazuma, kadar je imel v isti zadevi vlogo mediatorja.

ODDELEK 5

SKUPNE DOLOČBE

ČLEN 269

Sporazumna rešitev

1. Pogodbenici lahko kadar koli sprejmeta sporazumno rešitev za kakršen koli spor iz člena 239.
2. Če se v postopkih arbitražnega sveta ali mediacije sprejme sporazumna rešitev, pogodbenici o navedeni rešitvi skupaj uradno obvestita predsednika arbitražnega sveta ali mediatorja, kakor je ustrezno. Po takem uradnem obvestilu se postopki arbitražnega sveta ali postopki mediacije končajo.
3. Vsaka pogodbenica sprejme vse potrebne ukrepe za izvedbo sporazumne rešitve v dogovorjenem roku.
4. Pogodbenica, ki izvaja rešitev, najpozneje do izteka dogovorjenega roka pisno obvesti drugo pogodbenico o kakršnem koli ukrepu, ki ga je sprejela za izvedbo sporazumne rešitve.

ČLEN 270

Roki

1. Vsi roki, določeni v tem poglavju, se štejejo v koledarskih dnevih od dneva po dejanju, na katerega se nanašajo.
2. Kateri koli rok iz tega poglavja se lahko podaljša z medsebojnim dogovorom obeh pogodbenic.
3. Kar zadeva oddelek 3 lahko arbitražni svet pogodbenicama kadar koli predlaga, da spremenita kateri koli rok iz tega poglavja, pri čemer navede razloge za svoj predlog.

ČLEN 271

Stroški

1. Vsaka pogodbenica krije svoje stroške, ki nastanejo pri udeležbi v postopkih arbitražnega sveta ali postopkih mediacije.
2. Organizacijske stroške, vključno s honorarjem in stroški v zvezi s člani arbitražnega sveta in mediatorji, si pogodbenici enakopravno delita med sabo.
3. Odbor za sodelovanje lahko sprejme sklep o določitvi parametrov ali drugih podrobnostih glede plačila in povračila stroškov članom arbitražnega sveta in mediatorjem, vključno s katerimi koli povezanimi stroški, ki bi lahko nastali pri postopkih. Do sprejetja takega sklepa se plačilo in povračilo stroškov članom arbitražnega sveta in mediatorjem ter katerih koli povezanih stroškov določi v skladu s pravilom 10 Priloge 14-A.

ČLEN 272

Spremembe prilog

Odbor za sodelovanje lahko spremeni prilogi 14-A in 14-B.

POGLAVJE 15

IZJEME

ČLEN 273

Splošne izjeme

1. Za namene poglavij 2, 4, 8 in 12 je člen XX GATT 1994, vključno z njegovimi pojasnjevalnimi opombami in dopolnilnimi določbami, smiselno vključen v ta sporazum in je njegov sestavni del.
2. Ob upoštevanju zahteve, da se taki ukrepi ne uporabljajo na način, ki bi pomenil sredstvo za samovoljno ali neupravičeno diskriminacijo med pogodbenicama v primeru podobnih okoliščin ali prikrito omejevanje naložb ali trgovine s storitvami, se nobena določba poglavij 8 in 12 ne razlaga tako, da bi se pogodbenici preprečilo sprejemanje ali izvrševanje ukrepov, potrebnih za:
 - (a) zavarovanje javne varnosti ali javne morale ali za ohranjanje javnega reda in miru¹;

¹ Izjemi javne varnosti in javnega reda se lahko uporabita samo, kadar obstaja resnična in dovolj resna grožnja za enega od temeljnih interesov družbe.

- (b) varovanje življenja ali zdravja ljudi, živali ali rastlin;
 - (c) zagotovitev skladnosti z zakoni ali predpisi, ki niso v neskladju s tem sporazumom, vključno z določbami, ki se nanašajo na:
 - (i) preprečevanje zavajajočih in goljufivih praks,
 - (ii) posledice neizpolnjevanja obveznosti iz pogodb,
 - (iii) varovanje zasebnosti posameznikov v zvezi z obdelavo in razširjanjem osebnih podatkov ter varovanje zaupnosti osebne dokumentacije in računov ter
 - (iv) varnost.
3. Pojasniti je treba, da se pogodbenici strinjata glede uporabe odstavkov 1 in 2, da:
- (a) ukrepi iz člena XX, točka (b), GATT 1994 in odstavka 2, točka (b), tega člena vključujejo okoljske ukrepe, potrebne za varovanje življenja ali zdravja ljudi, živali ali rastlin;
 - (b) se člen XX, točka (g), GATT 1994 uporablja za ukrepe za ohranjanje živih in neživih neobnovljivih naravnih virov ter
 - (c) so lahko ukrepi, sprejeti za izvajanje večstranskih okoljskih sporazumov, upravičeni na podlagi člena XX, točka (b) ali (g), GATT 1994 ali odstavka 2, točka (b), tega člena.

4. Preden ena pogodbenica sprejme kakršne koli ukrepe iz člena XX, točki (i) in (j), GATT 1994, drugi pogodbenici zagotovi vse ustrezne informacije, da se najde rešitev, sprejemljiva za obe pogodbenici. Če pogodbenici v 30 dneh od predložitve teh informacij ne skleneta dogovora, lahko pogodbenica, ki namerava sprejeti ukrepe, sprejme nameravane ukrepe. Če zaradi izjemnih in kritičnih okoliščin, ki zahtevajo takojšnje ukrepanje, predhodno obvestilo ali pregled ni mogoč, lahko pogodbenica, ki namerava sprejeti ukrepe, nemudoma uporabi previdnostne ukrepe, potrebne za spoprijemanje z razmerami. Navedena pogodbenica brez odlašanja o tem obvesti drugo pogodbenico.

ČLEN 274

Obdavčitev

1. Nobena določba tega naslova ne vpliva na pravice in obveznosti Evropske unije ali njenih držav članic ali Republike Uzbekistan v skladu s katerim koli mednarodnim davčnim sporazumom. V primeru neskladnosti med tem sporazumom in katerim koli mednarodnim davčnim sporazumom prevlada mednarodni davčni sporazum, kar zadeva to neskladnost.
2. Člena 33 in 194 tega sporazuma se ne uporabljata za prednost, ki se pogodbenici dodeli na podlagi mednarodnega davčnega sporazuma.

3. Ob upoštevanju zahteve, da se taki ukrepi ne uporabljajo na način, ki bi pomenil sredstvo za samovoljno ali neupravičeno diskriminacijo med pogodbenicama v primeru podobnih okoliščin ali prikrito omejevanje trgovine in naložb, se nobena določba tega naslova ne razlaga tako, da pogodbenici preprečuje sprejemanje, ohranjanje ali izvajanje katerega koli ukrepa, namenjenega zagotavljanju pravične ali učinkovite uvedbe ali pobiranja neposrednih davkov, ki:

- (a) razlikuje med davkoplačevalci, ki niso v enakem položaju, zlasti glede na njihovo prebivališče ali kraj, kjer so vložili svoj kapital, ali
- (b) si prizadeva preprečiti izogibanje ali utajo davkov v skladu s katerim koli mednarodnim davčnim sporazumom ali domačo davčno zakonodajo.

4. V tem členu:

- (a) „prebivališče“ pomeni prebivališče za davčne namene ter
- (b) „mednarodni davčni sporazum“ pomeni sporazum o izogibanju dvojnemu obdavčevanju ali kateri koli drug mednarodni dogovor ali ureditev, ki se v celoti ali pretežno nanaša na obdavčitev, pri čemer so pogodbenice tega dogovora ali ureditve Evropska unija ali njene države članice ali Republika Uzbekistan.

ČLEN 275

Razkritje informacij

1. Nobena določba tega naslova se ne razlaga tako, da od pogodbenice zahteva, naj da na voljo zaupne informacije, katerih razkritje bi oviralo izvrševanje zakonodaje ali bilo kako drugače v nasprotju z javnimi interesi ali bi vplivalo na upravičene poslovne interese določenih javnih ali zasebnih podjetij, razen kadar arbitražni svet potrebuje take zaupne informacije v postopku za reševanje sporov na podlagi poglavja 14. V takih primerih obravnavanje zaupnih informacij urejajo zadevne določbe poglavja 14.
2. Kadar pogodbenica drugi pogodbenici, tudi prek organov, ustanovljenih v okviru tega sporazuma, predloži informacije, ki se štejejo za zaupne na podlagi njene zakonodaje, druga pogodbenica te informacije obravnava kot zaupne, razen če se s pogodbenico, ki je informacije predložila, dogovori drugače.

ČLEN 276

Oprostitve obveznosti STO

Če je obveznost iz tega naslova vsebinsko enakovredna obveznosti iz Sporazuma o STO, se vsak ukrep, izveden v skladu z oprostitvijo obveznosti, sprejeto na podlagi člena IX Sporazuma o STO, šteje za skladnega z vsebinsko enakovredno določbo tega sporazuma.

NASLOV V

SODELOVANJE NA PODROČJU GOSPODARSKEGA IN TRAJNOSTNEGA RAZVOJA

ČLEN 277

Splošni cilji sodelovanja v gospodarskem dialogu

1. Pogodbenici sodelujeta pri gospodarski reformi z izboljšanjem skupnega razumevanja gospodarskih razmer v Republiki Uzbekistan in Evropski uniji ter z oblikovanjem in izvajanjem gospodarskih politik.
2. Republika Uzbekistan sprejme nadaljnje ukrepe za razvoj dobro delujočega in trajnostnega tržnega gospodarstva, vključno z izboljšanjem okolja za naložbe in večjim vključevanjem zasebnega sektorja. Pogodbenici sodelujeta pri zagotavljanju preudarnih makroekonomskih politik in upravljanja javnih financ, ki so združljivi s temeljnimi načeli učinkovitosti, preglednosti in odgovornosti.

ČLEN 278

Splošna načela sodelovanja v gospodarskem dialogu

Pogodbenici:

- (a) izmenjujeta izkušnje in dobre prakse v zvezi s strategijami za trajnostni razvoj, vključno s spodbujanjem ekonomskih, socialnih in kulturnih pravic;
- (b) izmenjujeta informacije o makroekonomskih trendih in politikah ter strukturnih reformah;
- (c) izmenjujeta strokovno znanje in dobre prakse na področju javnih financ, monetarne in tečajne politike, finančne politike in ekonomske statistike;
- (d) izmenjujeta informacije in izkušnje o regionalnem gospodarskem povezovanju, vključno z delovanjem evropske ekonomske in monetarne unije, ter
- (e) pregledujeta stanje dvostranskega sodelovanja na gospodarskem, finančnem in statističnem področju.

ČLEN 279

Upravljanje javnih financ, javna zunanja revizija in notranji finančni nadzor

Pogodbenici sodelujeta na področjih zanesljivih sistemov upravljanja javnih financ ter javne zunanje revizije in notranjega finančnega nadzora z naslednjimi cilji:

- (a) nadaljnja krepitev računovodske zbornice kot vrhovne javne zunanje revizijske institucije in institucije za notranji finančni nadzor Republike Uzbekistan v smislu njene finančne, organizacijske in operativne neodvisnosti ter krepitev zmogljivosti v skladu z mednarodno sprejetimi standardi zunanje revizije (INTOSAI);
- (b) podpora osrednji enoti za usklajevanje (oddelek za proračunsko metodologijo, izvrševanje zakladnice, finančni nadzor in notranjo revizijo) za nadaljnji razvoj notranjega nadzora javnih financ Republike Uzbekistan ter krepitev njenih pristojnosti in statusa;
- (c) nadaljnji razvoj in izvajanje sistema notranjega nadzora javnih financ, ki temelji na načelu vodstvene odgovornosti in vključuje funkcionalno neodvisno funkcijo notranje revizije za celoten javni sektor, in sicer z uskladitvijo s splošno sprejetimi mednarodnimi standardi in metodologijami ter z dobro prakso Evropske unije;
- (d) razvoj ustreznega sistema finančnih inšpekcijskih pregledov, ki bo dopolnjeval (vendar ne podvajal) funkcijo notranje revizije;
- (e) učinkovito sodelovanje in usklajevanje med akterji na področju upravljanja in nadzora financ, revizije in inšpekcije in akterji na področju proračuna, državne blagajne in računovodstva, da se spodbuja razvoj upravljanja, ter

- (f) izmenjava informacij, izkušenj in dobrih praks na področju upravljanja javnih financ, zunanje revizije javnih financ in notranjega finančnega nadzora.

ČLEN 280

Dobro upravljanje na področju obdavčitve

Pogodbenici se zavezuje, da bosta izvajali načela dobrega upravljanja na področju obdavčitve, vključno s svetovnimi standardi glede preglednosti in izmenjave informacij, pravično obdavčitvijo ter minimalnimi standardi za preprečevanje erozije davčne osnove in preusmerjanja dobička.

Pogodbenici spodbujata dobro upravljanje v davčnih zadevah, izboljšujeta mednarodno sodelovanje na področju obdavčitve in olajšujeta pobiranje zakonitih davčnih prihodkov.

ČLEN 281

Statistika

1. Pogodbenici spodbujata evropske in mednarodne standarde ter usklajevanje statističnih metod in praks, vključno z zbiranjem in razširjanjem statističnih podatkov v okviru strokovno neodvisnega, trajnostnega in učinkovitega nacionalnega statističnega sistema.
2. Sodelovanje na področju statistike je osredotočeno na izmenjavo znanja, spodbujanje dobrih praks in spoštovanje temeljnih načel uradne statistike OZN ter revidiranega Kodeksa ravnanja evropske statistike, ki ga je Odbor za evropski statistični sistem sprejel 16. novembra 2017.

ČLEN 282

Povezljivost

Pogodbenici spodbujata trajnostno povezljivost regiji in zunaj nje. Pogodbenici v ta namen sodelujeta pri vprašanjih skupnega interesa, da bi pospešili pobude v zvezi s povezljivostjo, ki so dolgoročno gospodarsko, fiskalno, okoljsko in socialno trajnostne ter usklajene z mednarodno dogovorjenimi pravili in predpisi.

ČLEN 283

Splošni cilji sodelovanja na področju energije

1. Pogodbenici sodelujeta pri energetskih zadevah in glede razvoja potrebnega pravnega okvira, da bi spodbudili uvedbo in uporabo obnovljivih virov energije, energijsko učinkovitost in energetska varnost.
2. Sodelovanje temelji na celovitem partnerstvu, njegovo vodilo pa so vzajemni interes, vzajemnost, preglednost in predvidljivost v skladu z načeli tržnega gospodarstva ter Pogodbo o energetski listini. Cilj tega sodelovanja je tudi spodbujati regionalno sodelovanje na področju energetike, s posebnim poudarkom na medsebojnem povezovanju držav Srednje Azije ter njihovem vključevanju v mednarodne trge in koridorje.

ČLEN 284

Sodelovanje v energetske sektorju

Sodelovanje v energetske sektorju med drugim zajema naslednja področja:

- (a) krepitev obnovljivih virov energije, energijske učinkovitosti in energetske varnosti, zlasti zanesljivosti, varnosti in trajnostnosti oskrbe z energijo, vključno z zagotavljanjem varnosti energetskih objektov in povečanjem energijske učinkovitosti proizvodnih zmogljivosti, s spodbujanjem regionalnega sodelovanja na področju energije, vključno z vzpostavljanjem regionalnih energetskih trgov ter olajševanjem trgovine z energijo in izmenjav energije v regijah in med njimi;
- (b) izvajanje energetskih strategij in politik, razpravljanje o obetih in scenarijih, vključno s svetovnimi tržnimi razmerami za energetske proizvode, ter izboljšanje statističnega sistema v energetske sektorju;
- (c) ustvarjanje privlačnega in stabilnega okolja za naložbe ter spodbujanje vzajemnih naložb na področju energetike na nediskriminatorni in pregledni osnovi;
- (d) učinkovite izmenjave z Evropsko investicijsko banko, Evropsko banko za obnovo in razvoj ter drugimi zadevnimi mednarodnimi finančnimi institucijami in instrumenti na področju energije;
- (e) znanstvene in tehnične izmenjave za razvoj energetskih tehnologij, s posebnim poudarkom na energijsko učinkovitih in okolju prijaznih tehnologijah;
- (f) sodelovanje v večstranskih energetskih forumih, pobudah in institucijah ter

- (g) izmenjava znanja in izkušenj ter prenos tehnologije na področju inovacij, tudi na področjih upravljanja in energetske tehnologije ter digitalizacije v energetske industriji, vključno z avtomatizacijo spremljanja porabe in zmanjševanjem izgub.

ČLEN 285

Obnovljivi viri energije

Sodelovanje med drugim vključuje:

- (a) uvajanje in razvoj obnovljivih virov energije na gospodaren in okolju prijazen način, vključno s sodelovanjem na področju regulativnih vprašanj, certificiranja in standardizacije ter glede tehnološkega razvoja;
- (b) spodbujanje izmenjav med institucijami, laboratoriji in subjekti zasebnega sektorja pogodbenic z namenom izvajanja dobrih praks za oblikovanje energetske prihodnosti in zeleno gospodarstvo, ter
- (c) izvajanje skupnih seminarjev, konferenc in programov usposabljanja ter izmenjava znanstvenih in praktičnih informacij in odprtih statističnih podatkov ter informacij o razvoju obnovljivih virov energije.

ČLEN 286

Energijska učinkovitost in varčevanje z energijo

Sodelovanje pri spodbujanju energijske učinkovitosti in varčevanja z energijo, vključno v sektorju premogovništva, sežiganja plina (in uporabe vezanega plina), stavb, naprav in prometa, se med drugim dosega z:

- (a) izmenjavo informacij o politikah za energijsko učinkovitost, o pravnih in regulativnih okvirih ter o akcijskih načrtih;
- (b) olajšanjem izmenjave izkušenj ter strokovnega znanja na področju energijske učinkovitosti in varčevanja z energijo;
- (c) začenjanjem in izvajanjem projektov, vključno s predstavitvenimi projekti, za uvedbo inovativnih tehnologij ter rešitev na področju energijske učinkovitosti in varčevanja z energijo ter
- (d) programi in tečaji usposabljanja na področju energijske učinkovitosti, da bi se dosegli cilji tega člena.

ČLEN 287

Energija iz ogljikovodikov in električna energija

Sodelovanje na področju energije iz ogljikovodikov se nanaša na naslednja področja:

- (a) modernizacija in okrepitev obstoječih in razvoj prihodnjih energetskega infrastrukture v skupnem interesu v skladu s tržnimi načeli, vključno s tistimi, katerih cilj je diverzifikacija virov energije, ponudnikov ter transportnih poti in načinov, pa tudi vzpostavitev novih zmogljivosti za proizvodnjo energije ter integriteto, učinkovitost, varnost in zaščito energetske infrastrukture, vključno z infrastrukturo za električno energijo;
- (b) razvoj konkurenčnih, preglednih in nediskriminatornih energetskega trgov v skladu z najboljšimi praksami prek zakonodajnih reform;
- (c) povečanje in okrepitev dolgoročne stabilnosti in zanesljivosti trgovine z energijo, vključno z zagotavljanjem predvidljivosti in stabilnosti povpraševanja po energiji na nediskriminatorni podlagi ob zmanjšanju okoljskih vplivov in tveganj;
- (d) spodbujanje visoke ravni varstva okolja in trajnostnega razvoja v energetskega sektorju, vključno z ekstrakcijo, rafiniranjem, prevozom, distribucijo in porabo, ter
- (e) krepitev varnosti raziskovanja in izkoriščanja ogljikovodikov, in sicer z izmenjavo izkušenj na področju preprečevanju nesreč, naknadni analizi nesreč, politikah odzivanja in sanacije ter najboljših praksah v zvezi z odgovornostjo in pravno prakso v primeru nesreče.

ČLEN 288

Splošni cilji sodelovanja na področju prometa

Pogodbenici sodelujeta na področju prometa, pri čemer imata naslednje cilje:

- (a) spodbujanje dopolnjevanja med njunima prometnima sektorjema;
- (b) izboljšanje povezljivosti svojih prometnih omrežij in povezav med njunimi ozemlji;
- (c) spodbujanje izboljšanja prometne infrastrukture in interoperabilnosti;
- (d) spodbujanje učinkovitega, varnega in zanesljivega prometa ter sistemov;
- (e) izboljšanje ravni varnosti v prometu;
- (f) razvoj trajnostnih prometnih sistemov, vključno z njihovimi gospodarskimi, davčnimi, okoljskimi in socialnimi vidiki, ter
- (g) izboljšanje pretoka potnikov in blaga, povečanje pretočnosti prevoznih tokov z odpravo upravnih, tehničnih in drugih ovir s ciljem tesnejšega povezovanja trgov;

ČLEN 289

Sodelovanje na področju prometa

Sodelovanje na področju prometa med drugim vključuje:

- (a) izmenjavo dobrih praks na področju prometnih politik;
- (b) izmenjavo informacij in skupne dejavnosti na regionalni in mednarodni ravni, vključno z izvajanjem mednarodnih sporazumov in konvencij, ki sta jih sklenili pogodbenici;
- (c) izmenjavo izkušenj o zelenih tehnologijah za prometne sisteme, vključno z uvedbo ekološkega prevoza;
- (d) izmenjavo izkušenj na področju digitalizacije prometnega in logističnega sistema ter uvedbo interoperabilnih standardov in tehnologij pri oblikovanju, gradnji in obnovi prometne infrastrukture;
- (e) pomoč zaradi pristopa Republike Uzbekistan k mednarodnim večstranskim sporazumom in konvencijam v okviru Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo (UN/ECE), ki ureja mednarodni promet, ter
- (f) olajšanje mobilnosti voznikov motornih vozil obeh pogodbenic, ki opravljajo mednarodni cestni prevoz v skladu z veljavnimi pravili.

ČLEN 290

Splošni cilji sodelovanja na področju okolja

Pogodbenici razvijata in krepiata sodelovanje glede okoljskih vprašanj, s čimer prispevata k trajnostnemu razvoju in dobremu upravljanju varstva okolja.

ČLEN 291

Sodelovanje na področju okolja

1. Sodelovanje je namenjeno ohranjanju in varstvu okolja, izboljšanju in obnavljanju njegove kakovosti, varovanju zdravja ljudi, racionalni in trajnostni rabi naravnih virov ter spodbujanju ukrepov na mednarodni ravni za reševanje regionalne ali globalne okoljske problematike, tudi na področjih:
 - (a) okoljskega upravljanja in horizontalnih vprašanj, vključno s strateškim načrtovanjem, oceno vpliva na okolje in strateško presojo vplivov na okolje, izobraževanjem in usposabljanjem, sistemom spremljanja in obveščanja na področju okolja, inšpekcijami in izvrševanjem, okoljsko odgovornostjo, bojem proti okoljskemu kriminalu, sanacijo okolja, čezmejnem sodelovanjem, udeležbo javnostmi in javnim dostopom do okoljskih informacij, postopki sprejemanja odločitev ter učinkovitimi upravnimi in sodnimi postopki pregleda;
 - (b) obravnavanja okoljskih posledic izsuševanja Aralskega morja, vključno s spodbujanjem regionalnih ukrepov;

- (c) razvoja sistema za spremljanje stanja okolja;
- (d) ozelenitve mest;
- (e) kakovosti zraka;
- (f) kakovosti vode in gospodarjenja z vodnimi viri, vključno z obvladovanjem poplavne ogroženosti, pomanjkanjem vode in sušo;
- (g) ravnanja z viri in odpadki;
- (h) učinkovite rabe virov, zelenega in krožnega gospodarstva;
- (i) varstva narave, vključno z gozdarstvom, določitve mreže zavarovanih območij in ohranjanja biotske raznovrstnosti;
- (j) industrijskega onesnaževanja in industrijskih nesreč ter
- (k) ravnanja s kemikalijami.

2. Cilj sodelovanja je tudi vključevanje okolja v področja politike, razen okoljske politike, da bi se zagotovil prispevek k izvajanju agende Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030.

ČLEN 292

Vključevanje okolja v druge sektorje

1. Pogodbenici krepiata sodelovanje na regionalni ravni in pri izvajanju ustreznih večstranskih okoljskih sporazumov.
2. Pogodbenici si izmenjujeta izkušnje s področja spodbujanja vključevanja okoljskih vidikov v druge sektorje, vključno z izmenjavo dobrih praks, širjenjem znanja in usposobljenosti, okoljskim izobraževanjem in ozaveščanjem na področjih iz tega poglavja.
3. Pogodbenici podpirata vzpostavitev in razvoj sodelovanja med znanstvenimi ustanovami, ki izvajajo dejavnosti na področju okolja in zlasti spodbujajo načela krožnega gospodarstva ter racionalno in trajnostno rabo naravnih virov.

ČLEN 293

Splošni cilji sodelovanja na področju podnebnih sprememb

Pogodbenici razvijata in krepiata sodelovanje za boj proti podnebnim spremembam in prilagajanje nanje, da bi prispevali k doseganju ciljev Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah. Sodelovanje upošteva interese vsake pogodbenice na podlagi enakosti in obojestranske koristi ter medsebojne odvisnosti med dvostranskimi in večstranskimi zavezami na tem področju.

ČLEN 294

Sodelovanje na področju podnebnih sprememb na domači, regionalni in mednarodni ravni

S sodelovanjem se spodbujajo ukrepi na domači, regionalni in mednarodni ravni, tudi na naslednjih področjih:

- (a) blažitev podnebnih sprememb;
- (b) prilagajanje podnebnim spremembam;
- (c) preprečevanje, zmanjševanje in obravnavanje škodljivih učinkov podnebnih sprememb;
- (d) tržni in netržni mehanizmi za reševanje vprašanja podnebnih sprememb;
- (e) spodbujanje novih, inovativnih, varnih ter trajnostnih nizkoogljičnih in prilagoditvenih tehnologij;
- (f) izvajanje Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah;
- (g) vključevanje podnebnih vidikov v splošne in sektorske politike ter
- (h) ozaveščanje, izobraževanje in usposabljanje.

ČLEN 295

Sodelovanje na področju podnebnih sprememb

1. Pogodbenici med drugim:

- (a) izmenjujeta informacije ter strokovno znanje in izkušnje;
- (b) izvajata skupne raziskovalne dejavnosti in si izmenjujeta informacije o čistejših ter okolju prijaznih tehnologijah in
- (c) izvajata skupne dejavnosti na regionalni in mednarodni ravni, tudi kar zadeva večstranske okoljske sporazume, ki sta jih pogodbenici ratificirali, kot sta Okvirna konvencija Združenih narodov o spremembi podnebja iz leta 1992 in Pariški sporazum.

2. V sodelovanje je med drugim zajeto naslednje:

- (a) ukrepi za izboljšanje zmogljivosti za sprejemanje učinkovitih podnebnih ukrepov;
- (b) razvoj dolgoročnih strategij in akcijskih načrtov za razvoj z nizkimi emisijami toplogrednih plinov;
- (c) razvoj ocen tveganja in ranljivosti v zvezi s podnebnimi spremembami;
- (d) razvoj znanja in upravne zmogljivosti za prilagajanje in blažitev;

- (e) opredelitev in razvoj prednostnih nalog in ukrepov prilagajanja, vključno z ukrepi za vključitev podnebnih sprememb v razvojna prizadevanja, načrte, politike in načrtovanje;
 - (f) izvajanje dolgoročnih ukrepov za ublažitev podnebnih sprememb z zmanjšanjem emisij toplogrednih plinov;
 - (g) ukrepi za zmanjšanje tveganja nesreč, povezanih s podnebjem, njihovo obvladovanje in pripravljenost na izredne razmere;
 - (h) ukrepi za pripravo na trgovanje z emisijami ogljikovega dioksida v okviru Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah;
 - (i) ukrepi za spodbujanje prenosa tehnologije;
 - (j) ukrepi za vključitev podnebnih vprašanj v sektorske politike ter
 - (k) ukrepi v povezavi s snovmi, ki tanjšajo ozonski plašč, in fluoriranimi plini.
3. Pogodbenici spodbujata medregionalno sodelovanje in sodelovanje znotraj regije.

ČLEN 296

Splošni cilji sodelovanja na področju industrijske in podjetniške politike

Pogodbenici si prizadevata razvijati in krepiti sodelovanje na področju industrijske in podjetniške politike, s čimer izboljšujeta poslovno okolje za vse gospodarske subjekte, pri čemer dajeta poseben poudarek MSP.

ČLEN 297

Sodelovanje na področju industrijske in podjetniške politike

Sodelovanje na področju industrijske in podjetniške politike vključuje:

- (a) izmenjavo informacij in dobrih praks za podporo podjetništvu in politikam razvoja MSP;
- (b) izmenjavo informacij in dobrih praks o produktivnosti in učinkovitosti rabe virov, vključno z zmanjšanjem porabe energije in čistejšo proizvodnjo;
- (c) izmenjavo informacij in dobrih praks za krepitev družbene odgovornosti podjetništva in industrije v trajnostnem razvoju in spoštovanju človekovih pravic;
- (d) javne podporne ukrepe za industrijske sektorje na podlagi zahtev STO in drugih mednarodnih predpisov, ki se uporabljajo za pogodbenici;
- (e) izmenjavo informacij in dobrih praks za spodbujanje razvoja inovacijske politike s komercializacijo rezultatov raziskav in razvoja (vključno s podpornimi instrumenti za zagona podjetja, ki temeljijo na tehnologiji), razvojem grozdov in dostopom do financiranja;
- (f) spodbujanje poslovnih pobud in industrijskega sodelovanja med podjetji Evropske unije in Republike Uzbekistan;

- (g) spodbujanje podjetjem prijaznejšega okolja z namenom povečanja potenciala rasti in naložbenih priložnosti ter
- (h) vzpostavitev tesnih stikov med podjetniki pogodbenic in organizacijo poslovnih misij, organizacijo poslovnih forumov, predstavitev, okroglih miz, udeležbo na razstavah in sejnih v Evropski uniji in Republiki Uzbekistan.

ČLEN 298

Pravo gospodarskih družb

1. Pogodbenici priznavata pomen učinkovitega sklopa pravil in praks na področjih prava družb in upravljanja podjetij ter računovodstva in revizije v delujočem tržnem gospodarstvu s predvidljivim in preglednim poslovnim okoljem, hkrati poudarjata pomen spodbujanja regulativnega zbliževanja na tem področju.
2. Pogodbenici sodelujeta na naslednjih področjih:
 - (a) izmenjava dobrih praks za zagotavljanje razpoložljivosti in dostopa do informacij v zvezi z organizacijo in zastopanjem registriranih podjetij na pregleden in lahko dostopen način;
 - (b) nadaljnji razvoj politike upravljanja družb skladno z mednarodnimi standardi in zlasti s standardi OECD;
 - (c) nadaljevanje izvajanja in dosledne uporabe mednarodnih standardov računovodskega poročanja za konsolidirane računovodske izkaze družb, ki kotirajo na borzi;

- (d) računovodska pravila in finančno poročanje, zlasti kar zadeva MSP;
- (e) urejanje in nadzor poklicne dejavnosti revizorjev ter
- (f) mednarodni revizijski standardi in etični kodeksi, na primer kodeks Mednarodne zveze računovodskih strokovnjakov, da bi se izboljšala strokovna raven revizorjev s spoštovanjem standardov in etičnih norm poklicnih združenj, revizijskih organizacij in revizorjev.

ČLEN 299

Bančništvo, zavarovalništvo in druge finančne storitve

1. Pogodbenici priznavata pomen učinkovite zakonodaje in praks na področju finančnih storitev in trgov ter sodelujeta z naslednjimi cilji:
 - (a) izboljšati pravno ureditev finančnih storitev;
 - (b) zagotoviti učinkovito in primerno zaščito vlagateljev ter uporabnikov finančnih storitev, zlasti v okviru razvoja trgov vrednostnih papirjev;
 - (c) spodbujati sodelovanje med različnimi akterji v finančnih sistemih, vključno z regulatorji in nadzorniki, ter
 - (d) spodbujati neodvisen in učinkovit nadzor.

2. Pogodbenici spodbujata približevanje pravnih ureditev priznanim mednarodnim standardom za stabilne finančne sisteme.

ČLEN 300

Splošni cilji sodelovanja na področju digitalnega gospodarstva in digitalne družbe

Pogodbenici spodbujata sodelovanje pri razvoju digitalnega gospodarstva in digitalne družbe v korist državljanov in podjetij, in sicer prek široke razpoložljivosti informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT) ter prek boljše kakovosti elektronskih storitev po dostopnih cenah, zlasti na področjih trgovine in e-trgovanja, zdravstva in izobraževanja ter vlade in uprave na splošno. Cilj tega sodelovanja je spodbujati razvoj konkurence na trgih IKT in njihovo odprtost ter spodbujati naložbe v tem sektorju.

ČLEN 301

Splošno sodelovanje na področju digitalnega gospodarstva in digitalne družbe

Sodelovanje med drugim vključuje naslednja področja:

- (a) izmenjavo informacij in dobrih praks v zvezi z izvajanjem nacionalnih digitalnih strategij na področju informacijskih tehnologij, telekomunikacij, e-uprave in digitalnega gospodarstva, med drugim vključno s pobudami, ki so namenjene spodbujanju širokopasovnega dostopa, izboljšanju predpisov o čezmejnem prenosu podatkov in varnosti omrežja ter razvoju javnih spletnih storitev, ter

- (b) izmenjavo informacij, dobrih praks in izkušenj za spodbujanje razvoja celovitega regulativnega okvira za elektronske komunikacije, vključno z nacionalnimi neodvisnimi regulativnimi organi, spodbujanje boljše rabe virov spektra in interoperabilnosti elektronske komunikacijske infrastrukture med pogodbenicama.

ČLEN 302

Sodelovanje med regulativnimi organi na področju digitalnega gospodarstva in digitalne družbe

Pogodbenici spodbujata sodelovanje med regulativnimi organi v Evropski uniji in Republiki Uzbekistan na področjih telekomunikacij, informacijske tehnologije, e-uprave in digitalnega gospodarstva.

ČLEN 303

Splošni cilji sodelovanja na področju turizma

Pogodbenici si prizadevata sodelovati na področju turizma, da bi pospešili razvoj konkurenčne in trajnostne turistične panoge kot vira gospodarske rasti in krepitve moči, zaposlovanja, izobraževanja in izmenjave na področju turizma.

ČLEN 304

Načela sodelovanja na področju turizma

Sodelovanje na področju turizma temelji na naslednjih načelih trajnostnega turizma:

- (a) spoštovanje integritete in interesov lokalnih skupnosti, zlasti na podežελju;
- (b) pomen ohranjanja kulturne, zgodovinske in naravne dediščine
- (c) pozitivna interakcija med turizmom in ohranjanjem okolja ter
- (d) družbena odgovornost turizma, tudi v odnosu do lokalnih skupnosti.

ČLEN 305

Sodelovanje na področju turizma

Sodelovanje na področju turizma lahko med drugim vključuje:

- (a) izmenjavo informacij in poslovnih praks o statistiki, standardih in naložbah v turizmu, inovativnih tehnologijah, novih tržnih zahtevah in uporabi območij kulturne dediščine za turistične namene;

- (b) spodbujanje trajnostnih in odgovornih modelov za razvoj turizma ter izmenjavo dobrih praks, izkušenj in strokovnega znanja;
- (c) izmenjavo informacij in dobrih praks v zvezi z usposabljanjem ter razvijanjem spretnosti in znanj v turizmu ter
- (d) boljše stike med zasebnimi in javnimi deležniki, odgovornimi za turistični sektor, ter z deležniki iz skupnosti v Evropski uniji in Republiki Uzbekistan.

ČLEN 306

Splošni cilji sodelovanja na področju kmetijstva in razvoja podeželja

Pogodbenici sodelujeta pri spodbujanju kmetijstva in razvoja podeželja, zlasti z izmenjavo znanja in dobrih praks ter postopnim približevanjem politik in zakonodaje na področjih, ki so v interesu obeh pogodbenic.

ČLEN 307

Sodelovanje na področju kmetijstva in razvoja podeželja

Sodelovanje med pogodbenicama na področju kmetijstva in razvoja podeželja med drugim zajema:

- (a) omogočanje vzajemnega razumevanja politik kmetijstva in razvoja podeželja;
- (b) izmenjavo dobrih praks pri krepitevi upravnih zmogljivosti na centralni in lokalni ravni v zvezi z načrtovanjem, vrednotenjem in izvajanjem politik;
- (c) spodbujanje modernizacije in trajnosti kmetijske proizvodnje, vključno z nadgradnjo metod po pravilu pridelka;
- (d) izmenjavo znanj in dobrih praks glede politik razvoja podeželja, da se spodbudita gospodarska blaginja podeželskih skupnosti in diverzifikacija njihovih gospodarskih dejavnosti;
- (e) izboljšanje konkurenčnosti kmetijskega sektorja ter učinkovitosti in preglednosti na trgih;
- (f) spodbujanje politik zagotavljanja kakovosti in njihovih nadzornih mehanizmov, zlasti geografskih označb, in ekološkega kmetovanja;
- (g) razširjanje znanja in razširitev storitev na kmetijske proizvajalce;

- (h) izmenjavo izkušenj v politikah v zvezi s trajnostnim razvojem kmetijskega gospodarstva ter predelave in distribucije kmetijskih proizvodov;
- (i) spodbujanje sodelovanja med podjetniki v sektorjih, ki so v interesu obeh pogodbenic, ter
- (j) spodbujanje trgovine s kmetijskimi proizvodi.

ČLEN 308

Splošni cilji sodelovanja na področju rudarstva in surovin

Pogodbenici razvijata in krepiata sodelovanje na področjih rudarstva in proizvodnje surovin, da bi spodbudili vzajemno razumevanje, izboljšanje poslovnega okolja, izmenjavo informacij in sodelovanje glede neenergetskih vprašanj, povezanih zlasti z varnim in trajnostnim raziskovanjem ter rudarjenjem kovinskih rud in nekovinskih industrijskih mineralov.

ČLEN 309

Sodelovanje na področju rudarstva in surovin

Sodelovanje na področju rudarstva in surovin med drugim vključuje:

- (a) izmenjavo informacij o razvoju v njunih sektorjih rudarstva in surovin;

- (b) izmenjavo informacij o zadevah, povezanih s trgovino s surovinami, z namenom spodbujanja medsebojnih izmenjav;
- (c) izmenjavo informacij in dobrih praks v zvezi s trajnostnim razvojem rudarstva, vključno z uporabo čistih tehnologij v rudarskih postopkih;
- (d) izmenjavo informacij in dobrih praks v zvezi z ohranjanjem zdravja in varnostjo delavcev v rudarstvu ter
- (e) sodelovanje na področju raziskav in inovacij prek obstoječih instrumentov financiranja za razvoj skupnih znanstvenih in tehnoloških pobud.

ČLEN 310

Splošni cilji sodelovanja na področju raziskav in inovacij

Pogodbenici spodbujata sodelovanje na področju znanstvenih raziskav, tehnološkega razvoja in inovacij na podlagi skupnega interesa, vzajemnih koristi in, kadar je to mogoče, recipročnosti ter v skladu s svojimi notranjimi pravili in določbami. Cilj sodelovanja je spodbujanje družbenega in gospodarskega razvoja, reševanje svetovnih in regionalnih družbenih izzivov, doseganje znanstvene odličnosti, spodbujanje raziskovalne integritete in krepitev odnosov med pogodbenicama.

ČLEN 311

Sodelovanje na področju raziskav in inovacij

Sodelovanje na področju raziskav in inovacij med drugim vključuje:

- (a) dialoge o politikah ter izmenjavo informacij in najboljših praks o podpornih instrumentih za raziskave in inovacije;
- (b) olajšanje dostopa do zadevnih programov za raziskave in inovacije, raziskovalnih infrastruktur in objektov, znanstvenih objav in znanstvenih podatkov vsake pogodbenice;
- (c) povečanje raziskovalnih zmogljivosti v raziskovalnih ustanovah in na univerzah Republike Uzbekistan ter po potrebi olajšanje sodelovanja raziskovalnih subjektov Republike Uzbekistan v okvirnem programu Evropske unije za raziskave in inovacije ter nacionalnih pobudah držav članic;
- (d) spodbujanje sodelovanja pri prednormativnih raziskavah in standardizaciji;
- (e) spodbujanje mrež in povezav med visokošolskimi ustanovami ter ustanovami za raziskave in inovacije obeh pogodbenic;
- (f) ureditev dejavnosti usposabljanja in programov mobilnosti za znanstvenike, raziskovalce in drugo osebje, ki se ukvarja z dejavnostmi raziskav in inovacij v obeh pogodbenicah, ob usklajevanju z njunimi programi v sektorju visokošolskega in poklicnega izobraževanja;

- (g) spodbujanje skupnih načel za pošteno in pravično obravnavo pravic intelektualne lastnine pri projektih na področju raziskav in inovacij;
- (h) spodbujanje komercializacije rezultatov skupnih projektov na področju raziskav in inovacij;
- (i) izmenjavo informacij in dobrih praks s podpornimi instrumenti za zagonska podjetja, ki temeljijo na tehnologiji, razvoj grozdov in dostop do financiranja;
- (j) omogočanje vstopa nove tehnologije na domače trge pogodbenic;
- (k) podporo socialnih in javnih programov inovacij, katerih cilj je izboljšati socialni razvoj regij in zlasti kakovost življenja državljanov, ter
- (l) spodbujanje, v okviru veljavne zakonodaje, prostega gibanja raziskovalcev, znanstvenikov, strokovnjakov, študentov in podjetnikov, ki sodelujejo v dejavnostih iz tega sporazuma, ter čezmejnega pretoka blaga, namenjenega za uporabo pri takih dejavnostih;

ČLEN 312

Spodbujanje dejavnosti na področju raziskav in inovacij

Pogodbenici spodbujata naslednje dejavnosti, v katerih prostovoljno sodelujejo vladne organizacije, javni in zasebni raziskovalni centri, visokošolske ustanove, agencije in mreže za inovacije ter drugi deležniki, vključno z malimi in srednjimi podjetji:

- (a) skupne dejavnosti na področju raziskav in inovacij, vključno s tematskimi omrežji, na področjih skupnega interesa;
- (b) skupne pobude za ozaveščanje o znanstvenih, tehnoloških in inovacijskih programih ter programih gradnje zmogljivosti, pa tudi o priložnostih za sodelovanje v njunih programih;
- (c) skupna srečanja in delavnice, katerih cilj je izmenjava informacij in dobrih praks ter opredelitev področij za skupne raziskave;
- (d) vzajemno priznано ocenjevanje in vrednotenje sodelovanja na področju raziskav in inovacij ter razširjanje ustreznih rezultatov;
- (e) skupna prizadevanja za povečanje mobilnosti študentov, raziskovalcev in osebja na področjih skupnega interesa;
- (f) druge oblike sodelovanja v raziskavah in inovacijah, tudi prek regionalnih pristopov Evropske unije in pobud na podlagi medsebojnega dogovora.

NASLOV VI

DRUGA PODROČJA SODELOVANJA

ČLEN 313

Zaščita potrošnikov

Pogodbenici priznavata pomen zagotavljanja visoke ravni varstva potrošnikov in si zato prizadevata sodelovati na področju potrošniške politike. Takšno sodelovanje v največji možni meri vključuje:

- (a) izmenjavo informacij in dobrih praks o njunih okvirih varstva potrošnikov, vključno s potrošniškim pravom, varnostjo potrošniškega blaga, pravnimi sredstvi za potrošnike in izvrševanjem potrošniške zakonodaje;
- (b) spodbujanje razvoja neodvisnih potrošniških zvez in navezovanja stikov med predstavniki potrošnikov ter
- (c) izmenjavo informacij in spodbujanje skupnih dejavnosti med potrošniškimi organi obeh pogodbenic na podlagi njunega medsebojnega dogovora.

ČLEN 314

Splošno sodelovanje na področju zaposlovanja, socialne politike in enakih možnosti

1. Pogodbenici ob upoštevanju Agende ZN za trajnostni razvoj do leta 2030 in cilja trajnostnega razvoja 8 o polni in produktivni zaposlenosti ter dostojnem delu priznavata, da sta polna in produktivna zaposlenost ter dostojno delo za vse ključna elementa trajnostnega razvoja.
2. Pogodbenici bosta okrepili dialog in sodelovanje pri spodbujanju agende za dostojno delo MOD, politiki zaposlovanja, življenjskih in delovnih razmerah, zdravju in varnosti pri delu, socialnem dialogu, socialni zaščiti, socialni vključenosti, enakosti spolov in nediskriminaciji ter tako prispevali k spodbujanju ustvarjanja več in boljših delovnih mest, večji socialni koheziji, trajnostnemu razvoju in boljši kakovosti življenja ter boljšemu življenjskemu standardu.
3. Pogodbenici si prizadevata za okrepitev sodelovanja pri zadevah dostojnega dela, zaposlovanja in socialne politike v vseh zadevnih forumih in organizacijah.
4. Vsaka pogodbenica preprečuje in odpravi vse oblike prisilnega dela ali dela otrok.

ČLEN 315

Konvencije MOD in vključitev deležnikov

1. Pogodbenici ponovno potrjujeta svojo zavezanost izvajanju konvencij MOD, katerih pogodbenici sta, in spodbujanju nadaljnjih pristopov. Ponovno potrjujeta svojo zavezanost učinkovitemu sistemu delovnih inšpekcij v skladu s standardi MOD ter učinkovitim mehanizmom izvrševanja in dostopu do pravnih sredstev.

2. Pogodbenici v skladu z Deklaracijo MOD o temeljnih načelih in pravicah pri delu iz leta 1998 in Deklaracijo MOD o socialni pravičnosti za pravično globalizacijo iz leta 2008 spodbujata vključitev vseh deležnikov, zlasti socialnih partnerjev, v razvoj njunih socialnih politik ter v sodelovanje med Evropsko unijo in Republiko Uzbekistan na podlagi tega sporazuma.

ČLEN 316

Dodatno sodelovanje na področju zaposlovanja, socialne politike in enakih možnosti

Sodelovanje na področju zaposlovanja, socialne politike in enakih možnosti na podlagi izmenjave informacij in dobrih praks lahko vključuje zadeve na naslednjih področjih:

- (a) izboljšanje življenjskega standarda in povečanje socialne kohezije, vključujoče trge dela in vključevanje ranljivih oseb;
- (b) spodbujanje ustvarjanja novih in boljših delovnih mest z dostojnimi delovnimi pogoji, zlasti za zmanjšanje neformalnega gospodarstva in neformalnega zaposlovanja ter izboljšanje življenjskih razmer;
- (c) izboljšanje delovnih pogojev, zlasti varstvo in uveljavljanje pravic delavcev, kot sta preprečevanje in odprava vseh oblik prisilnega dela ali dela otrok in sodobnih oblik suženjstva, ter izboljšanje ravni varovanja zdravja in varnosti pri delu;
- (d) krepitev enakosti spolov s spodbujanjem udeležbe žensk v družbenem in gospodarskem življenju ter zagotavljanjem enakih možnosti žensk in moških pri zaposlovanju, izobraževanju, usposabljanju, v gospodarstvu in družbi ter pri odločanju;

- (e) boj proti vsem oblikam diskriminacije pri zaposlovanju in socialnih zadevah v skladu z obveznostmi vsake pogodbenice v okviru mednarodnih standardov in konvencij;
- (f) okrepitev ravni socialne zaščite za vse in modernizacijo sistemov socialne zaščite z vidika kakovosti, ustreznosti, dostopnosti in finančne vzdržnosti ter
- (g) okrepitev sodelovanja socialnih partnerjev in spodbujanje socialnega dialoga, vključno s krepitevijo zmogljivosti socialnih partnerjev.

ČLEN 317

Sodelovanje na področju odgovornega upravljanja dobavnih verig

1. Pogodbenici priznavata pomen odgovornega upravljanja dobavnih verig z odgovornim vodenjem poslov in praksami družbene odgovornosti podjetij ter zagotavljanjem ugodnega okolja. Vsaka pogodbenica podpira razširjanje in uporabo ustreznih mednarodnih instrumentov, kot so smernice OECD za večnacionalna podjetja, sprejete 21. junija 1976 kot del Deklaracije o mednarodnih naložbah in večnacionalnih podjetjih, tristranska deklaracija MOD o načelih večnacionalnih podjetij in socialne politike, sprejeta 16. novembra 1977 v Ženevi, globalni dogovor ZN sklenjen 26. julija 2000 v New Yorku ter vodilna načela ZN o podjetništvu in človekovih pravicah, ki jih je Svet ZN za človekove pravice potrdil 16. junija 2011 z resolucijo 17/4.
2. Pogodbenici si izmenjujeta informacije in dobre prakse ter, kakor je primerno, sodelujeta z drugo pogodbenico pri obravnavanju vprašanj iz tega člena na regionalni ravni in v mednarodnih forumih.

ČLEN 318

Splošni cilji sodelovanja na področju zdravja

Pogodbenici razvijata sodelovanje na področju javnega zdravja, da bi v skladu s skupnimi vrednotami in načeli zdravja izboljšali raven zaščite zdravja ljudi in krepili enake možnosti na področju zdravja, kar je predpogoj za trajnostni razvoj in gospodarsko rast.

ČLEN 319

Sodelovanje na področju zdravja

Sodelovanje na področju zdravja obravnava preprečevanje in obvladovanje nalezljivih in nenalezljivih bolezni, vključno z izmenjavo zdravstvenih informacij, spodbujanjem pristopa, ki vključuje zdravje v vse politike, sodelovanjem z mednarodnimi organizacijami, zlasti s Svetovno zdravstveno organizacijo (SZO), ter s spodbujanjem izvajanja mednarodnih zdravstvenih sporazumov, kot sta Okvirna konvencija SZO za nadzor nad tobakom, sklenjena 21. maja 2003 v Ženevi, in Mednarodni zdravstveni pravilnik SZO, ki ga je Generalna skupščina SZO sprejela 23. maja 2005.

ČLEN 320

Sodelovanje pri boju proti drogam, psihotropnim snovem in njihovim predhodnim sestavinam

1. Pogodbenici nameravata v dogovorjenem časovnem okviru izmenjati svoje izkušnje pri pripravi in izvajanju politike na področju drog v Srednji Aziji.
2. Evropska unija namerava Republiki Uzbekistan v dogovorjenem časovnem okviru zagotoviti pomoč pri razvoju ustreznih sistemov za zgodnje opozarjanje in oceno tveganja v zvezi z novimi psihoaktivnimi snovmi, da se zaščiti javno zdravje.
3. Evropska unija bo v dogovorjenem časovnem okviru okrepila usklajevanje z Republiko Uzbekistan glede uravnoteženega in celostnega pristopa k vprašanju drog za zagotavljanje programov usposabljanja, ki bi lahko bili pomembni za boj proti trgovini s prepovedanimi drogami v kibernetnem prostoru.

ČLEN 321

Sodelovanje na področju izobraževanja, usposabljanja in mladih

1. Pogodbenici sodelujeta na področju izobraževanja in usposabljanja, da bi spodbujali vseživljenjsko učenje, sodelovanje in preglednost na vseh ravneh izobraževanja in usposabljanja, s posebnim poudarkom na poklicnem in visokošolskem izobraževanju.
2. Sodelovanje na področju izobraževanja in usposabljanja se med drugim osredotoča na:
 - (a) spodbujanje vseživljenjskega učenja, ki je ključno za rast in ustvarjanje delovnih mest ter državljanom omogoča, da v polni meri sodelujejo v družbi;

- (b) posodobitev sistemov izobraževanja in usposabljanja, vključno s sistemi gradnje zmogljivosti, usposabljanja in preusposabljanja za javne uslužbence, spodbujanje kakovosti in ustreznosti izobraževanja ter dostopa do njega na vseh stopnjah od predšolske vzgoje do terciarnega izobraževanja;
- (c) spodbujanje približevanja in usklajenih reform visokošolskega in poklicnega izobraževanja;
- (d) okrepitev mednarodnega akademskega sodelovanja z namenom povečanja udeležbe v programih sodelovanja Evropske unije ter izboljšanje mobilnosti študentov, osebja in raziskovalcev;
- (e) krepitev povezav med izobraževalnim sektorjem in trgom dela;
- (f) nadaljnji razvoj nacionalnega okvira kvalifikacij, da bi se izboljšala preglednost in priznavanje kvalifikacij in kompetenc v visokošolskem izobraževanju ter poklicnem izobraževanju in usposabljanju;
- (g) izboljšanje sodelovanja z namenom nadaljnjega razvoja poklicnega izobraževanja in usposabljanja ob upoštevanju dobrih praks v Evropski uniji;
- (h) podpora internacionalizaciji univerz v Republiki Uzbekistan ob hkratnem zagotavljanju kakovostnega izobraževanja in ustreznih pogojev;
- (i) spodbujanje naložb v izobraževalni sektor Republike Uzbekistan;
- (j) spodbujanje sodelovanja pri ustanavljanju centrov za usposabljanje in prilagajanje ter poklicno usposabljanje na različnih področjih na ozemlju Republike Uzbekistan.

3. Pogodbenici sodelujeta tudi v zvezi z mladimi, da bi:
- (a) krepili sodelovanje in izmenjave na področju mladinske politike in neformalnega izobraževanja za mlade in mlade delavce;
 - (b) olajševali aktivno udeležbo vseh mladih v družbi;
 - (c) podpirali mobilnost mladih in mladih delavcev kot sredstvo za spodbujanje medkulturnega dialoga in pridobitev znanja, spretnosti in kompetenc zunaj sistemov formalnega izobraževanja, tudi s prostovoljstvom, ter
 - (d) spodbujali sodelovanje med mladinskimi organizacijami v podporo civilni družbi.

ČLEN 322

Sodelovanje na področju kulture

1. Pogodbenici sprejmeta ustrezne ukrepe za spodbujanje izmenjav na področju kulture, skupnih pobud na različnih kulturnih in ustvarjalnih področjih in izmenjav dobrih praks na področju usposabljanja in gradnje zmogljivosti za umetnike ter strokovnjake in organizacije na področju kulture in ustvarjalnih vsebin.
2. Pogodbenici sodelujeta v okviru večstranskih mednarodnih pogodb in mednarodnih organizacij, med drugim Organizacije Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo (v nadaljnjem besedilu: UNESCO), da bi podprli kulturno raznolikost ter ohranili in ovrednotili kulturno in zgodovinsko dediščino.

ČLEN 323

Sodelovanje na področju avdiovizualne in medijske politike

1. Pogodbenici spodbujata sodelovanje na področju medijske in avdiovizualne politike, zlasti z izmenjavo informacij in dobrih praks v zvezi z avdiovizualno in medijsko politiko ter usposabljanjem novinarjev in drugih strokovnjakov z medijskega in avdiovizualnega področja ter kinematografije.
2. Pogodbenici sodelujeta pri krepitevi neodvisnosti in strokovnosti medijev, ki temeljijo na standardih, ki so določeni v veljavnih mednarodnih konvencijah, po potrebi vključno s standardi Unesca in Sveta Evrope.
3. Pogodbenici sodelujeta v mednarodnih forumih, kot je UNESCO.

ČLEN 324

Sodelovanje na področju športa in telesne dejavnosti

Pogodbenici spodbujata sodelovanje na področju športa in telesne dejavnosti ter tako podpirata razvoj zdravega načina življenja, dobro upravljanje in socialne in izobraževalne vrednote športa ter se borita proti pojavom, ki ogrožajo šport, kot so uporaba nedovoljenih poživil, dogovarjanje o izidih tekem, rasizem in nasilje. Sodelovanje zajema zlasti izmenjavo informacij in dobrih praks.

ČLEN 325

Sodelovanje v izrednih razmerah in civilna zaščita

1. Pogodbenici sodelujeta pri izboljšanju dejavnosti preprečevanja, blaženja, pripravljenosti, odzivanja in okrevanja, da bi zmanjšali posledice naravnih nesreč in nesreč, ki jih povzroči človek, ter povečali odpornost svojih družb in infrastrukture. Pogodbenici sodelujeta na ustrezni ravni za izboljšanje obvladovanja tveganja nesreč.
2. Pogodbenici si prizadevata za izmenjavo informacij in strokovnega znanja ter izvajanje skupnih dejavnosti, kadar je to primerno in če so na voljo zadostna sredstva.

ČLEN 326

Sodelovanje na področju regionalnega razvoja

Pogodbenici spodbujata vzajemno razumevanje in dvostransko sodelovanje na področju regionalne razvojne politike, vključno z metodami oblikovanja in izvajanja regionalnih politik, upravljanjem na več ravneh in partnerstvom, s posebnim poudarkom na razvoju zapostavljenih območij in teritorialnem sodelovanju, da bi izboljšali življenjske razmere, spodbujali ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo ter okrepili izmenjavo informacij in izkušenj med nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi organi, ter z udeležbo socialno-ekonomskih akterjev in civilne družbe.

ČLEN 327

Sodelovanje na področju regionalne politike in čezmejno sodelovanje

Pogodbenici podpirata in krepita vključevanje organov na lokalni in regionalni ravni v sodelovanje na področju regionalne politike in čezmejno sodelovanje, da bi spodbujali vzajemno razumevanje in izmenjavo informacij, razvili ukrepe za gradnjo zmogljivosti, spodbujali vzpostavljanje zadevnih struktur in zakonodajnega okvira ter okrepili čezmejna gospodarska in poslovna omrežja.

ČLEN 328

Čezmejno sodelovanje na drugih področjih

Pogodbenici še naprej krepita in spodbujata razvoj čezmejnega sodelovanja na drugih področjih iz tega sporazuma, kot so trgovina, promet, energija, voda, okolje, podnebje, digitalno gospodarstvo, kultura, izobraževanje, raziskave in turizem.

ČLEN 329

Sodelovanje med regijami

Pogodbenici spodbujata sodelovanje med regijami držav članic in regijami Republike Uzbekistan.

ČLEN 330

Izvajanje in gradnja zmogljivosti

1. Pogodbenici menita, da je pomemben vidik krepitve povezav med Evropsko unijo in Republiko Uzbekistan postopno približevanje zakonodaje Republike Uzbekistan zakonodaji Evropske unije na posebnih področjih, ki jih zajema ta sporazum.
2. Cilj tega sodelovanja je med drugim razviti upravne in institucionalne zmogljivosti Republike Uzbekistan v obsegu, ki je potreben za izvajanje tega sporazuma ter potrebnih strukturnih reform in približevanja zakonodaje.
3. Evropska unija si prizadeva Republiki Uzbekistan zagotoviti tehnično pomoč za izvajanje teh ukrepov, med drugim z:
 - (a) izmenjavo strokovnjakov;
 - (b) zagotavljanjem pravočasnih informacij, zlasti na področju zadevne zakonodaje;
 - (c) organizacijo seminarjev ter
 - (d) dejavnostmi usposabljanja.

NASLOV VII

FINANČNO IN TEHNIČNO SODELOVANJE

ČLEN 331

Finančna in tehnična pomoč

1. Republika Uzbekistan lahko za doseganje ciljev tega sporazuma prejme finančno pomoč Evropske unije v obliki nepovratnih sredstev in posojil, po možnosti v sodelovanju z Evropsko investicijsko banko in drugimi mednarodnimi finančnimi institucijami. Prejme lahko tudi tehnično pomoč.
2. Finančna pomoč se lahko zagotovi v skladu z zadevnimi instrumenti financiranja Evropske unije, ki se nanašajo na zunanje delovanje. Za financiranje s strani Evropske unije se uporabljajo Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta¹ in Delegirana uredba Komisije (EU) št. 1268/2012².

¹ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL EU L 193, 30.7.2018, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj>)

² Delegirana uredba Komisije (EU) št. 1268/2012 z dne 29. oktobra 2012 o pravilih uporabe Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL EU L 362, 31.12.2012, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2012/1268/oj).

3. Finančna pomoč se izvaja na podlagi letnih akcijskih programov, ki jih določi Evropska unija po posvetovanju z Republiko Uzbekistan.
4. Evropska unija in Republika Uzbekistan lahko sofinancirata programe in projekte. Pogodbenici usklajujeta programe in projekte za finančno in tehnično sodelovanje ter si izmenjujeta informacije o vseh virih pomoči.
5. Da se zagotovi načelo preglednosti postopka finančne in tehnične pomoči Evropske unije Republiki Uzbekistan, Evropska unija pristojnim organom Republike Uzbekistan redno zagotavlja informacije o izdatkih v okviru vsakega programa in projekta, dodeljenega Republiki Uzbekistan v okviru dvostranskih programov Evropske unije.
6. Učinkovitost pomoči, kot je določeno v Pariški deklaraciji OECD o učinkovitosti pomoči, sprejeti 2. marca 2005, Glavni strategiji Evropske unije za preoblikovanje tehničnega sodelovanja in poročilih Evropskega računskega sodišča ter kot izhaja iz pridobljenih izkušenj pri izvajanju preteklih in tekočih programov sodelovanja Evropske unije v Republiki Uzbekistan, predstavlja podlago za zagotavljanje finančne pomoči Evropske unije Republiki Uzbekistan.

ČLEN 332

Splošna načela

1. Pogodbenici izvajata finančno pomoč v skladu z načeli dobrega finančnega poslovanja in preglednosti ter sodelujeta pri zagotavljanju zaščite finančnih interesov Evropske unije in Republike Uzbekistan. Pogodbenici sprejmeta učinkovite ukrepe za preprečevanje goljufij, korupcije in drugih nezakonitih dejavnosti v škodo finančnih interesov Evropske unije in Republike Uzbekistan ter boj proti njim.
2. Brez poseganja v neposredno uporabo odstavka 3 so v vsakem nadaljnjem sporazumu ali instrumentu financiranja, ki ga pogodbenici skleneta med izvajanjem Sporazuma, določene posebne klavzule o finančnem sodelovanju, ki zajemajo preglede na kraju samem, inšpekcijske preglede, kontrole in ukrepe za boj proti goljufijam, kot so tisti, ki jih izvajata Računsko sodišče Evropske unije in Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF).
3. Nepovratna sredstva in drugi razvojni projekti, ki jih financira Evropska unija in se izvajajo v Republiki Uzbekistan, ter s tem povezane storitve in blago niso predmet obdavčitve, carin ali podobnih dajatev v Republiki Uzbekistan v skladu s postopkom, predpisanim z zakonodajo Republike Uzbekistan.

ČLEN 333

Usklajevanje donatorjev

Vsaka pogodbenica za optimalno porabo razpoložljivih sredstev zagotovi, da so prispevki Evropske unije usklajeni s prispevki iz drugih virov, tretjih držav in mednarodnih finančnih institucij. V ta namen pogodbenici redno izmenjujeta informacije o vseh virih pomoči. Republika Uzbekistan lahko sofinancira finančno pomoč Evropske unije.

ČLEN 334

Preprečevanje in komunikacija

Kadar je Republiki Uzbekistan zaupano izvrševanje sredstev Evropske unije ali je upravičena do sredstev Evropske unije pod neposrednim upravljanjem, pristojni organi Republike Uzbekistan sprejmejo vse ustrezne ukrepe za preprečevanje nepravilnosti, goljufij, korupcije in drugih nezakonitih dejavnosti v škodo sredstev Evropske unije in, če je ustrezno, sredstev sofinanciranja Republike Uzbekistan. Pristojni organi Republike Uzbekistan Evropski komisiji in OLAF nemudoma posredujejo vse informacije, s katerimi so izvedeli o domnevnih ali dejanskih primerih goljufije, korupcije ali katere koli druge nepravilnosti, vključno z navzkrižjem interesov v zvezi s sredstvi Evropske unije.

ČLEN 335

Sodelovanje z uradom OLAF

1. Urad OLAF je v okviru tega sporazuma pooblaščen za opravljanje pregledov in inšpekcij na kraju samem, da bi odkril goljufije, korupcijo ali druge nezakonite dejavnosti, ki vplivajo na finančne interese Evropske unije, v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹ in Uredb Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96² in (ES, Euratom) št. 2988/95³.
2. Preglede in inšpekcije na kraju samem pripravi OLAF v tesnem sodelovanju s pristojnimi organi Republike Uzbekistan, pri čemer upošteva zahteve zakonodaje Republike Uzbekistan.

¹ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL EU L 248 18.9.2013, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>), nazadnje spremenjena z Uredbo (EU, Euratom) 2016/2030 z dne 26. oktobra 2016 (UL EU L 317, 23.11.2016, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/2030/oj>).

² Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL EU L 292, 15.11.1996, str. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

³ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (UL EU L 312, 23.12.1995, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

3. Če gospodarski subjekt nasprotuje pregledu ali inšpekciji na kraju samem, pristojni organi Republike Uzbekistan nudijo uradu OLAF vso potrebno pomoč, da lahko opravi preglede ali inšpekcije na kraju samem.
4. Pristojni organi Republike Uzbekistan si na zahtevo z uradom OLAF izmenjujejo informacije, ki bi lahko bile pomembne za zaščito finančnih interesov Evropske unije.
5. Za prenos osebnih podatkov se uporabljajo pravila o varstvu osebnih podatkov pogodbenice, ki opravlja prenos.
6. OLAF se lahko s pristojnimi organi Republike Uzbekistan dogovori o nadaljnjem sodelovanju na področju boja proti goljufijam, tudi o sprejemanju upravnih ureditev.

ČLEN 336

Preiskava in kazenski pregon

Pristojni organi Republike Uzbekistan zagotovijo preiskavo in kazenski pregon domnevnih in dejanskih primerov goljufije, korupcije ter drugih nezakonitih dejavnosti v škodo sredstev Evropske unije v skladu z zakonodajo Republike Uzbekistan. OLAF po potrebi in na pisno zahtevo pristojnih organov Republike Uzbekistan pomaga pristojnim organom Republike Uzbekistan pri tej nalogi.

NASLOV VIII

INSTITUCIONALNE DOLOČBE

ČLEN 337

Svet za sodelovanje

1. Ustanovi se Svet za sodelovanje, ki nadzoruje doseganje ciljev tega sporazuma in njegovo izvajanje. Preuči vsa pomembnejša vprašanja v okviru tega sporazuma in vsa ostala dvostranska ali mednarodna vprašanja, ki so v obojestranskem interesu.
2. Svet za sodelovanje se sestaja redno, običajno vsako leto ali kot je sporazumno dogovorjeno.
3. Svet za sodelovanje sestavljajo predstavniki pogodbenic na ministrski ravni ali njihovi namestniki. Sestaja se v vseh potrebnih sestavah, o katerih se pogodbenici dogovorita soglasno. Kadar Svet za sodelovanje obravnava vprašanja, povezana z naslovom IV tega sporazuma, ga sestavljajo predstavniki Evropske unije in Republike Uzbekistan, odgovorni za zadeve, povezane s trgovino.
4. Svet za sodelovanje sprejme svoj poslovnik in poslovnik Odbora za sodelovanje.

5. Svetu za sodelovanje izmenično predsedujeta predstavnik Evropske unije in predstavnik Republike Uzbekistan.

6. Svet za sodelovanje je pooblaščen za sprejemanje sklepov in predložitve ustreznih priporočil, kakor je določeno v tem sporazumu in v skladu z njegovim poslovnikom. Na področju uporabe naslovov I, II, III, V, VI, VII, VIII in IX tega sporazuma je Svet za sodelovanje pooblaščen za sprejemanje sklepov in predložitve priporočil v skladu z dogovorom med pogodbenicama. Sklepi so zavezujoči za pogodbenici, ki sprejmeta vse potrebne ukrepe za njihovo izvajanje.

7. Svet za sodelovanje lahko na Odbor za sodelovanje prenese katere koli svoje naloge, vključno s pooblastilom za sprejemanje zavezujočih odločitev.

ČLEN 338

Odbor za sodelovanje

1. Ustanovi se Odbor za sodelovanje, ki Svetu za sodelovanje pomaga pri opravljanju njegovih nalog.

2. Odbor za sodelovanje je odgovoren za splošno izvajanje tega sporazuma.

3. Odboru za sodelovanje izmenično predsedujeta predstavnik Evropske unije in predstavnik Republike Uzbekistan.

4. Odbor za sodelovanje sestavljajo predstavniki pogodbenic na ravni visokih uradnikov ali osebe, ki jih imenuje vsaka pogodbenica.

5. Odbor za sodelovanje se lahko sestane v posebni sestavi, da obravnava vsa vprašanja, povezana z naslovom IV tega sporazuma. Kadar Odbor za sodelovanje obravnava vprašanja, povezana z naslovom IV tega sporazuma, ga sestavljajo predstavniki pogodbenic, odgovorni za zadeve, povezane s trgovino.

6. Odbor za sodelovanje se sestane enkrat na leto ali kot se dogovorita pogodbenici, na dan in z dnevnim redom, ki ju vnaprej določita pogodbenici, izmenično v Bruslju in Taškentu ali na podlagi vzajemnega soglasja na daljavo, prek kakršnih koli tehnoloških sredstev, ki jih imata pogodbenici. Z medsebojnim dogovorom se lahko na zahtevo ene od pogodbenic skličejo posebna srečanja.

7. Odbor za sodelovanje je pooblaščen za sprejemanje sklepov v primerih, določenih v tem sporazumu, ali če tako pooblastilo nanj prenese Svet za sodelovanje. Sklepi so zavezujoči za pogodbenici, ki sprejmeta vse potrebne ukrepe za njihovo izvajanje. Odbor za sodelovanje pri izvajanju prenesenih pooblastil sprejema sklepe v skladu s pravilnikom Sveta za sodelovanje.

ČLEN 339

Pododbori in drugi organi

1. Odbor za sodelovanje lahko ustanovi pododbore ali druge organe, ki mu pomagajo pri opravljanju nalog in obravnavajo posebne naloge ali zadeve. Spremeni lahko naloge, dodeljene pododboru ali drugim organom, ustanovljenim v skladu s prvim stavkom tega odstavka, ali pododbor in druge organe razpusti.

2. Odbor za sodelovanje sprejme poslovnik pododborov ali drugih organov, ustanovljenih v skladu z odstavkom 1.
3. Pododbori in drugi organi se sestanejo na zahtevo katere koli pogodbenice ali Odbora za sodelovanje, razen če je drugače določeno v tem sporazumu ali se pogodbenici dogovorita drugače. Sestanki potekajo osebno ali na podlagi vzajemnega soglasja na daljavo s katerimi koli tehnološkimi sredstvi, ki so na voljo pogodbenicama. Srečanja potekajo izmenično v Bruslju ali Taškentu.
4. Če ni drugače določeno v tem sporazumu ali dogovorjeno med pogodbenicama, pododbori in drugi organi, ustanovljeni na podlagi tega sporazuma ali ki jih ustanovi Odbor za sodelovanje, redno ali na zahtevo poročajo Odboru za sodelovanje o svojih dejavnostih.
5. Ustanovitev ali obstoj pododbora ali drugih organov pogodbenici ne preprečuje, da bi katero koli zadevo predložila neposredno Odboru za sodelovanje.

ČLEN 340

Parlamentarni odbor za sodelovanje

1. Ustanovi se Parlamentarni odbor za sodelovanje. Sestavljajo ga poslanci Evropskega parlamenta in člani uzbekistanske vrhovne skupščine.

2. Parlamentarni odbor za sodelovanje je forum za srečanja in izmenjavo stališč z namenom poglobitve in okrepitve odnosov med pogodbenicama. Sestaja se v časovnih presledkih, ki jih določi sam.
3. Parlamentarni odbor za sodelovanje sprejme svoj poslovnik.
4. Parlamentarni odbor za sodelovanje se obvešča o sklepih in priporočilih Sveta za sodelovanje.
5. Parlamentarni odbor za sodelovanje lahko daje priporočila Svetu za sodelovanje.

ČLEN 341

Sodelovanje civilne družbe

Pogodbenici lahko za obveščanje civilne družbe o izvajanju tega sporazuma in posvetovanje z njo v zvezi s tem, kot je določeno v členu 6, ustanovita poseben organ v skladu s postopkom iz člena 339.

NASLOV IX

SPLOŠNE IN KONČNE DOLOČBE

ČLEN 342

Ozemlje uporabe

1. Ta sporazum se uporablja za:
 - (a) ozemlja, na katerih veljata Pogodba o Evropski uniji in Pogodba o delovanju Evropske unije, ter v skladu s pogoji, določenimi v navedenih pogodbah, ter
 - (b) ozemlje pod suverenostjo Republike Uzbekistan, na katerem ta izvaja suverene pravice in pristojnost, kot je določeno v njeni nacionalni zakonodaji, v skladu z mednarodnim pravom.
2. Sklicevanja na „ozemlje“ v tem sporazumu se razumejo, kot je določeno v odstavku 1, razen če je navedeno drugače.
3. Sklicevanja na „ozemlje“ v tem sporazumu zajemajo zračni prostor in teritorialno morje, kot je določeno v Konvenciji Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu, sprejeti 10. decembra 1982 v Montego Bayu.

4. Kar zadeva določbe tega sporazuma v zvezi s carinskim sodelovanjem, se ta sporazum v zvezi z Evropsko unijo uporablja tudi za carinska območja Evropske unije, opredeljena v členu 4 Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹ o carinskem zakoniku Unije, ki niso zajeta v točki(a) odstavka 1 tega člena.

ČLEN 343

Izpolnjevanje obveznosti in začasna prekinitev

1. Pogodbenici sprejmeta vse ukrepe za izpolnjevanje svojih obveznosti iz tega sporazuma.
2. Če ena od pogodbenic meni, da druga pogodbenica ni izpolnila katere od obveznosti iz naslova IV tega sporazuma, se uporabijo specifični mehanizmi iz navedenega naslova.
3. Če ena od pogodbenic meni, da druga pogodbenica ni izpolnila katere od obveznosti, ki so opredeljene kot bistveni elementi v členu 2 in členu 11, o svoji nameri, da bo sprejela ustrezne ukrepe, nemudoma uradno obvesti drugo pogodbenico. Na zahtevo ene od pogodbenic potekajo največ 15 dni od datuma uradnega obvestila ene od pogodbenic posvetovanja o njeni nameri, da bo sprejela ustrezne ukrepe. Po tem obdobju se lahko sprejmejo ustrezni ukrepi. V tem odstavku lahko „ustrezni ukrepi“ vključujejo začasno prekinitev tega celotnega sporazuma ali njegovega dela.

¹ Uredba (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije (UL EU L 269, 10.10.2013, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj>).

4. Če ena od pogodbenic meni, da druga pogodbenica ni izpolnila katere od obveznosti po tem sporazumu, razen obveznosti s področja uporabe odstavkov 2 in 3 tega člena, o tem uradno obvesti drugo pogodbenico. Pogodbenici organizirata posvetovanja pod okriljem Sveta za sodelovanje, da bi opredelili rešitev, ki je sprejemljiva za obe strani. Kadar Svet za sodelovanje ne more najti rešitve, sprejemljive za obe strani, lahko pogodbenica, ki je poslala uradno obvestilo, sprejme ustrezne ukrepe. V tem odstavku lahko „ustrezni ukrepi“ vključujejo samo začasno prekinitev naslovov I, II, III, V, VI, VII, VIII in IX tega sporazuma.

5. Ustrezni ukrepi iz odstavkov 3 in 4 tega člena se sprejmejo ob polnem spoštovanju mednarodnega prava in so sorazmerni z neizpolnitvijo obveznosti iz tega sporazuma. Prednost imajo ukrepi, ki najmanj ovirajo delovanje tega sporazuma.

ČLEN 344

Varnostne izjeme

Nobena določba tega sporazuma se ne razlaga tako, da:

- (a) se od pogodbenice zahteva, da zagotovi kakršne koli informacije, katerih razkritje bi bilo po njenem mnenju v nasprotju z njenimi bistvenimi varnostnimi interesi, ali dovoli dostop do takih informacij, ali

- (b) se od pogodbenice zahteva sprejetje ukrepa, za katerega meni, da je potreben za zavarovanje njenih bistvenih varnostnih interesov:
- (i) v zvezi s proizvodnjo orožja, streliva in vojnih pripomočkov ali trgovino z njimi ter v zvezi s tako trgovino in posli z drugim blagom in materiali, storitvami in tehnologijo ter v zvezi z gospodarskimi dejavnostmi, ki se izvajajo neposredno ali posredno za oskrbo vojaških ustanov,
 - (ii) v zvezi s fisijskimi in fuzijskimi materiali ali z materiali, iz katerih so ti pridobljeni, ali
 - (iii) pridobljenih med vojno ali v drugih izrednih razmerah v mednarodnih odnosih ali
- (c) pogodbenici preprečuje, da sprejme ukrep za izpolnitev mednarodnih obveznosti v okviru Ustanovne listine ZN za ohranjanje mednarodnega miru in varnosti.

ČLEN 345

Začetek veljavnosti in začasna uporaba

1. Ta sporazum pogodbenici ratificirata, sprejmeta ali odobrita v skladu z lastnimi postopki in se uradno obvestita o zaključku postopkov, potrebnih za ta namen.
2. Ta sporazum začne veljati prvi dan drugega meseca, ki sledi datumu, ko je bilo podano zadnje uradno obvestilo iz odstavka 1.

Za namene teh uradnih obvestil pošlje Republika Uzbekistan generalnemu sekretarju Sveta Evropske unije uradno obvestilo Evropski uniji in državam članicam, generalni sekretar Sveta Evropske unije pa pošlje Republiki Uzbekistan uradno obvestilo Evropske unije in držav članic. Uradno obvestilo Evropske unije in držav članic vsebuje uradna obvestila vseh držav članic, ki potrjujejo, da so končani njihovi postopki, potrebni za začetek veljavnosti tega sporazuma.

3. Brez poseganja v odstavek 2 lahko Evropska unija in Republika Uzbekistan v celoti ali delno začasno uporabljata ta sporazum v skladu z njunimi ustreznimi notranjimi postopki. Začasna uporaba se začne prvi dan drugega meseca, ki sledi datumu, do katerega sta se Evropska unija in Republika Uzbekistan medsebojno uradno obvestili o naslednjem:

- (a) za Evropsko unijo, o dokončanju notranjih postopkov, potrebnih v ta namen, skupaj z navedbo tistih delov Sporazuma, za katere Evropska unija predlaga, da se začasno uporabljajo, ter
- (b) za Republiko Uzbekistan, o dokončanju notranjih postopkov, potrebnih v ta namen, skupaj z navedbo tistih delov Sporazuma, za katere Evropska unija predlaga, da se začasno uporabljajo s potrditvijo, da se strinja z njihovo začasno uporabo.

4. Katera koli pogodbenica lahko pisno uradno obvesti drugo pogodbenico o svojem namenu, da bo odpovedala začasno uporabo tega sporazuma. Odpoved začasne uporabe tega sporazuma začne veljati prvi dan drugega meseca po predložitvi navedenega uradnega obvestila.

5. Za namene začasne uporabe tega sporazuma izraz „začetek veljavnosti tega sporazuma“ pomeni datum začasne uporabe. Svet za sodelovanje, Odbor za sodelovanje in njegovi pododbori ter drugi organi, ustanovljeni na podlagi tega sporazuma, lahko opravljajo svoje naloge med začasno uporabo tega sporazuma. Vsi sklepi, ki jih sprejmejo med opravljanjem svojih nalog, prenehajo učinkovati, če je začasna uporaba tega sporazuma odpovedana v skladu z odstavkom 4.
6. Kadar pogodbenici v skladu z odstavkom 3 začasno uporabita katero njegovo določbo, se razume, da se vsi sklici v tej določbi na začetek veljavnosti nanašajo na dan, ki ga pogodbenici sporazumno določita kot dan začetka začasne uporabe navedene določbe.

ČLEN 346

Spremembe

1. Pogodbenici se lahko pisno dogovorita, da bosta spremenili ta sporazum. Za začetek veljavnosti takih sprememb se uporablja člen 345.
2. Svet za sodelovanje lahko sprejme sklepe o spremembi tega sporazuma v primerih iz členov 27 in 28.

ČLEN 347

Drugi sporazumi

1. Ob začetku veljavnosti tega sporazuma se Sporazum o partnerstvu in sodelovanju o partnerstvu med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani in Republiko Uzbekistan na drugi strani, podpisan 21. junija 1996 v Firencah, razveljavi in nadomesti s tem sporazumom.
2. Sklicevanja na ta sporazum iz odstavka 1 tega člena v vseh drugih sporazumih med pogodbenicama se štejejo kot sklicevanja na ta sporazum.
3. Pogodbenici lahko ta sporazum dopolnita s sklenitvijo posebnih sporazumov na katerem koli področju sodelovanja, ki spada na področje uporabe tega sporazuma. Taki posebni sporazumi so sestavni del splošnih dvostranskih odnosov, kot jih ureja ta sporazum, in so predmet institucionalnega okvira, vzpostavljenega s tem sporazumom.

ČLEN 348

Priloge, dodatki, protokoli ter opombe in sprotne opombe

Priloge, dodatki, protokoli ter opombe in sprotne opombe k temu sporazumu so njegov sestavni del.

ČLEN 349

Pristop novih držav članic

1. Evropska unija obvesti Republiko Uzbekistan o vsaki prošnji tretje države za pristop k Evropski uniji.
2. Evropska unija obvesti Republiko Uzbekistan o začetku veljavnosti vsake pogodbe o pristopu tretje države k Evropski uniji (v nadaljnjem besedilu: pristopna pogodba).
3. Nova država članica pristopi k temu sporazumu v skladu s pogoji, ki jih določi Svet za sodelovanje. Če ni določeno drugače v odstavku 4, začne pristop veljati na dan pristopa nove države članice k Evropski uniji, ta sporazum pa se spremeni s sklepom Sveta za sodelovanje, ki določa pogoje za pristop.
4. Naslov IV se med novo državo članico in Republiko Uzbekistan uporablja od datuma pristopa te nove države članice k Evropski uniji.
5. Da bi se olajšalo izvajanje odstavka 4 tega člena, Odbor za sodelovanje, ki deluje v svoji trgovinski sestavi, od datuma podpisa pristopne pogodbe prouči vse učinke pristopa nove države članice na ta sporazum. Odbor za sodelovanje odloča o potrebnih tehničnih spremembah prilog 7-A, 7-C in 9 k temu sporazumu in o drugih potrebnih prilagoditvah ali prehodnih ukrepih. Vsak sklep Odbora za sodelovanje začne veljati na datum pristopa nove države članice k Evropski uniji.

ČLEN 350

Zasebne pravice

Nobena določba tega sporazuma se ne razlaga tako, da subjektom dodeljuje pravice ali nalaga obveznosti, razen tistih, ki so ustvarjene med pogodbenicama v skladu z mednarodnim javnim pravom, ali da dovoljuje neposredne sklice na ta sporazum v okviru nacionalnih pravnih sistemov pogodbenic.

ČLEN 351

Sklici na zakone in predpise ter druge sporazume

1. Če ni določeno drugače, se sklici na zakone in predpise pogodbenice v naslovu IV razumejo tako, da vključujejo tudi njihove spremembe.
2. Če ni določeno drugače, se sklici na mednarodne sporazume v naslovu IV ali njihova vključenost v ta sporazum, v celoti ali delno, razumejo tako, da vključujejo tudi njihove spremembe ali sporazume, ki nasledijo te mednarodne sporazume, ki začnejo veljati za obe pogodbenici na datum podpisa tega sporazuma ali po njem. V primeru težav pri izvajanju ali uporabi tega sporazuma zaradi takih sprememb ali sporazumov, ki jih nasledijo, se lahko pogodbenici na zahtevo ene od njiju medsebojno posvetujeta, da bi po potrebi našli obojestransko zadovoljivo rešitev glede tega vprašanja.

ČLEN 352

Veljavnost

Ta sporazum je sklenjen za nedoločen čas.

ČLEN 353

Opredelitev pogodbenic

V tem sporazumu izraz „pogodbenici“ pomeni Evropsko unijo ali njene države članice oziroma Evropsko unijo in njene države članice, v skladu z zadevnimi področji iz njihove pristojnosti, na eni strani ter Republiko Uzbekistan na drugi strani.

ČLEN 354

Odpoved sporazuma

Vsaka pogodbenica lahko ta sporazum odpove s pisnim uradnim obvestilom drugi pogodbenici. Ta sporazum preneha veljati prvi dan šestega meseca, ki sledi mesecu, v katerem je bilo podano uradno obvestilo o odpovedi sporazuma.

ČLEN 355

Uradna obvestila

Uradna obvestila v skladu s členi 345, 346 in 353 tega sporazuma se v primeru Evropske unije in njenih držav članic pošljejo generalnemu sekretarju Sveta Evropske unije, v primeru Republike Uzbekistan pa ministru za zunanje zadeve Republike Uzbekistan.

ČLEN 356

Verodostojna besedila

Ta sporazum je sestavljen v dveh izvodih v angleškem, bolgarskem, češkem, danskem, estonskem, finskem, francoskem, grškem, hrvaškem, irskem, italijanskem, latvijskem, litovskem, madžarskem, malteškem, nemškem, nizozemskem, poljskem, portugalskem, romunskem, slovaškem, slovenskem, španskem, švedskem in uzbeškem jeziku, pri čemer so besedila v vseh teh jezikih enako verodostojna.

V POTRDITEV NAVEDENEGA so spodaj podpisani pooblaščenici, ki so bili v ta namen ustrezno pooblašчени, podpisali ta sporazum.

V..., dne ... leta ...

za Kraljevino Belgijo,

za Republiko Bolgarijo,

za Češko republiko,

za Kraljevino Dansko,

za Zvezno republiko Nemčijo,

za Republiko Estonijo,

za Irsko,

za Helensko Republiko,

za Kraljevino Španijo,

za Francosko republiko,

za Republiko Hrvaško,

za Italijansko Republiko,

za Republiko Ciper,

za Republiko Latvijo,

za Republiko Litvo,

za Veliko vojvodstvo Luksemburg,

za Madžarsko,

za Republiko Malto,

za Kraljevino Nizozemsko,

za Republiko Avstrijo,

za Republiko Poljsko,

za Portugalsko republiko,

za Romunijo,

za Republiko Slovenijo,

za Slovaško republiko,

za Republiko Finsko,

za Kraljevino Švedsko,

za Evropsko unijo,

za Republiko Uzbekistan